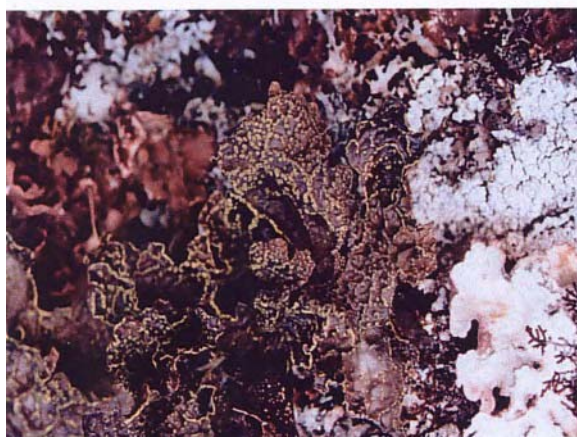

KARTLEGGING AV BIOLOGISK MANGFALD I HERØY KOMMUNE, MØRE OG ROMSDAL

av John Bjarne Jordal og Karl Johan Grimstad

Herøy kommune

Forfattarar:

John Bjarne Jordal
6610 Øksendal
Telefon 71 69 54 45
epost: bjjordal@online.no

Karl Johan Grimstad
6062 Brandal
Tlf: 70 09 33 21
epost: kagrim@online.no

Kan siterast fritt med vising til kjelde.

Rapporten kan tingast frå:

Herøy kommune
6099 Fosnavåg
Telefon 70 08 13 00

Denne rapporten kan refererast som:

Jordal, J. B. & Grimstad, K. J., 2001: Kartlegging av biologisk mangfald i Herøy kommune, Møre og Romsdal. Herøy kommune, rapport. 123 s. + kart og bilete.

Framsidedileta: Herøy er ein kystkommune med særprega flora og fauna. Fuglane og landskapet er vel kjende. Vi har her velt å presentera på framsida nokre svært særprega innbyggjarar på ytterkysten som ikkje er så godt kjende.

Øvst t. v.: Havburkne er ein sjeldan ytterkystbregne med viktige førekomstar i Herøy, særleg i sørvestvende bergholer ut mot storhavet. Skageneset, Nerlandsøy 16.04.2001. Foto: Karl Johan Grimstad

Øvst t. h.: Hinnebregne krev stabilt fuktig lokalklima, og veks i nordvendte skrentar på ytterkysten. Mange nye lokalitetar vart oppdaga under arbeidet med denne rapporten. Goksøyrvika, Runde 16.04.2001.

Foto: Karl Johan Grimstad

Nedst t. v.: Gullprikklav er ein sjeldan og svært fuktkevande lavart med få funn i fylket. Goksøy, Runde 16.04.2001. Foto: Karl Johan Grimstad

Nedst t. h.: Purpurlyng er ein sørleg og lite frost-tolande lyngart knytt til ytterkysten. Herøy har truleg blant dei viktigaste bestandane i fylket. Mange lokalitetar i denne rapporten er avgrensa på grunn av purpurlyngen.

Skorpa 27.09.1994. Foto: John Bjarne Jordal

FØREORD

Bakgrunnen for dette prosjektet var at ein såg at det var nødvendig at ein i arealforvaltninga hadde ein samla oversikt over område med viktige biologiske verdiar i kommunen. Berre på denne måten kan ein unngå å byggje ned og dele opp dei areala som er avgjerande for å kunne oppretthalde det rike og varierte plante- og dyrelivet. I F-sak 66/99, i møte 24.03.99 vart det gjort vedtak på å gjennomføre dette prosjektet.

John Bjarne Jordal og Karl Johan Grimstad vart engasjerte for å gjere arbeidet. Desse to vart valgte utifrå at dei på førehand hadde god kjennskap til området. Vi er svært nøgde med gjennomføringa av arbeidet, og vi vil takke dei for innsatsen.

Vi har under arbeidet forsøkt å kople inn befolkninga i Herøy gjennom folkemøter og oppslag i media. Gjennom ein biletserie Vestlandsnytt sommaren 2000 fekk vi presentert arbeidet samtidig som vi fekk inn ein god del opplysningar, og vi vil takke lokalavisa vår for samarbeidsviljen. Vi oppretta også ei arbeidsgruppe med representantar frå ulike interessegrupper, samt hadde kontakt med folk som hadde spesiell kunnskap om naturen i ulike geografiske område i kommunen. Takk til alle.

Det er viktig å understreke at denne rapporten gjeld berre ein del av naturarven vår. Mange område er ikkje godt nok undersøkte, og rapporten omfemnar heller ikkje område som er spesielt viktige for dyrelivet i kommunen. Det er difor viktig å vidareføre arbeidet med kartlegging av naturverdiane våre.

Uansett kor godt kartlagt naturverdiane i Herøy blir, vil det avgjerande likevel bli korleis vi forvaltar naturen. Det foreliggende arbeidet vil ikkje vere vellukka dersom vi seier oss nøgde no. Det vil bety at ein er nøgd med at verdiane er kartlagde. Dette har liten verdi i seg sjølv. For at prosjektet skal sjåast på som vellukka, må rapporten og databasen nyttast til å ta vare på naturarven i kommunen. Det krev innsats ikkje berre av kommuneadministrasjon og politikarar, men også av innbyggjarane i kommunen og alle andre som nyter godt av å ha ein rik og mangfaldig natur. No har vi i alle tilfelle fått eit verkty som vil vere med på å gjere jobben enklare.

Sakshandsamar: Torbjørn Hasund

Fosnavåg 21.11.01

Rune Sjørgard
rådmann

INNHALD

SAMANDRAG	6
INNLEIING	10
BAKGRUNN	10
FORMÅL	10
NOKRE BEGREP	10
METODAR OG MATERIALE	12
INNSAMLING AV INFORMASJON	12
ARTSBESTEMMING OG DOKUMENTASJON	14
VERDSETTING OG PRIORITERING	14
PRESENTASJON.....	16
NATURGRUNNLAG OG NATURBRUK	17
HISTORIKK OMKRING UTFORSKINGA AV HERØY-NATUREN.....	17
LANDSKAP M.M.	19
KLIMA.....	20
GEOLOGI	21
LAUSMASSAR.....	21
NATUR- OG BIOGEOGRAFISK Plassering	21
MARINE OMRÅDE, HAVSTRAND OG KYST	22
KULTURLANDSKAP	22
FERSKVATN	24
SKOG.....	25
MYR.....	25
BERG OG RASMARK.....	25
FJELL	26
OMRÅDESKILDRINGAR (FAKTAARK)	27
BERGSØYA: HORNSETSTRANDA (NATURBEITEMARK).....	27
BERGSØYA: HORNSETEN (NORDVENDTE BERG)	28
BERGSØYA: MJELTEVIKNESET (NATURBEITEMARK)	28
BERGSØYA: IGESUND: SØRE VAULEN (HAVSTRAND).....	29
BERGSØYA: MYKLEBUSTVATNET (FERSKVATN)	29
BERGSØYA: STOREHAUGEN (KYSTLYNGHEI)	30
BERGSØYA: STRAUMANE (UNDERVASSENGER).....	31
GURSKØYA: ASPEVIKVÅGEN (UNDERVASSENGER)	31
GURSKØYA: ASPEVIKVATNET (FERSKVATN)	32
GURSKØYA: DRAGSUND (HASSELSKOG M. M.).....	32
GURSKØYA: DRAGSUND: DJUPVIKVATNET (FERSKVATN)	32
GURSKØYA: DRAGSUND: HULDREHORNET (KYSTFURUSKOG).....	33
GURSKØYA: DRAGSUND: RAMBJØRHAMMAREN (NORDVENDTE BERG, SKOG).....	34
GURSKØYA: DRAGSUND: KVENNAVÅGEN, MAKRELLVÅGEN (UNDERVASSENGER).....	34
GURSKØYA: DRAGSUND: STYGGESJØEN (BRAKKVASSPOLLAR)	35
GURSKØYA: JØSOKBAKKEN (NATURBEITEMARK)	35
GURSKØYA: JØSOK (EDELLAUVSKOG)	37
GURSKØYA: JØSOK: RAUDSKAR (NATURBEITEMARK, KALKSKOG).....	37
GURSKØYA: JØSOK: RAUDSKAR (OLIVIN).....	38
GURSKØYA: JØSOK: VOLDNES (SVARTOR, KRISTTORNLOK.)	38
GURSKØYA: JØSOK: VOLDNESGJERDET (KYSTLYNGHEI, KRISTTORN)	39
GURSKØYA: LEIKONG: KLEPPEFURENE (KYSTFURUSKOG)	39
GURSKØYA: LEIKONG: NYKREIM (KRISTTORNLOK.)	40
GURSKØYA: MOLDTUSTRANDA: TARBERG (NATURBEITE)	40
GURSKØYA: MOLDTUSTRANDA: TARBERGTUA (NORDVENDTE BERG).....	42
GURSKØYA: MOLDTUSTRANDA: VEST FOR LØSET (NATURBEITEMARK)	42
GURSKØYA: MÅLØYA (KYSTLYNGHEI).....	43

GURSKØYA: STOKKSUND (NATURBEITEMARK, HAGEMARK)	43
GURSKØYA: STOKKSUND (UNDERVASSENGER).....	44
GURSKØYA: TJØRVÅG (HAVSTRAND)	44
GURSKØYA: TJØRVÅG (NATURBEITEMARK)	45
GURSKØYA: TJØRVÅG: TUFTEVATNET (FERSKVATN)	45
HERØYFJORDEN: FLÅVÆR (NATURBEITEMARK).....	46
HERØYFJORDEN: FUGLEHOLMEN (NATURBEITEMARK).....	47
HERØYFJORDEN: HERØYA (NATURBEITEMARK M.M.).....	47
HERØYFJORDEN: NAUTØYA VESTSIDE (BERG).....	48
HERØYFJORDEN: NAUTØYA SØRSIDE (KYSTLYNGHEI).....	48
HERØYFJORDEN: PETTERHOLMEN (NATURBEITEMARK).....	49
HERØYFJORDEN: SKAFFERHOLMEN (NATURBEITEMARK)	49
LEINØYA: LEINEHORNET (KYSTLYNGHEI).....	50
LEINØYA: NØRE VAULEN (HAVSTRAND)	50
LEINØYA: GRØNELIDA (NORDVENDTE BERG)	51
LEINØYA: LEINESTØYLEN (NATURBEITEMARK).....	52
LEINØYA: RØYRA (SØRVENDT BERG).....	52
LEINØYA: VOLSUND (NATURBEITEMARK)	53
NERLANDSØYA: ANDBØVIKA (NATURBEITEMARK)	53
NERLANDSØYA: BARMEN (KYSTLYNGHEI)	54
NERLANDSØYA: KALDDALSBUKTA (NORDVENDTE BERG).....	54
NERLANDSØYA: KVALSVIK: MYRANESET (NATURBEITEMARK)	55
NERLANDSØYA: KVALSVIK: SKJELLINGSNESET (NATURBEITEMARK).....	56
NERLANDSØYA: MULEVIKA (NATURBEITEMARK, KYSTLYNGHEI)	56
NERLANDSØYA: MULENESET-OKLA (NORDVENDTE BERG M.M.)	58
NERLANDSØYA: MULENESET (SØRVENDTE BERG M.M.).....	58
NERLANDSØYA: KOPARSTAD-SKORPESUND (KYSTLYNGHEI M.M.).....	59
REMØYA: REMØYVIKA (KYSTLYNGHEI)	60
REMØYA: UNDER REMØYKAMMEN (NORDVENDTE BERG).....	60
REMØYA: BARNESET (NATURBEITEMARK)	61
REMØYA: VEST FOR STOREVATNET (KYSTLYNGHEI).....	61
REMØYA: TERNENESET/ARESFJELLET (NATURBEITEMARK M.M.).....	62
RUNDE: GOKSØYRBEITA (KULTURLANDSKAP).....	62
RUNDE: GOKSØYRMYRANE (MYR).....	63
RUNDE: HELLESTIEN-KLØFJELLET (NORDVENDTE BERG).....	64
RUNDE: GOKSØYRVIKA (HAVSTRAND)	64
RUNDE: MÅGANESET (NATURBEITEMARK).....	65
RUNDE: NØRE HANDFANGEN (NATURBEITEMARK).....	66
RUNDE: GEITA (KYSTLYNGHEI)	66
RUNDE: AUST FOR SØRE HANDFANGEN (KYSTLYNGHEI)	66
RUNDE: RUNDE VESTSIDE (BERG).....	67
SKORPA: DJUPVIKA (HAVBURKNE)	68
SKORPA: SØRSIDA (KYSTLYNGHEI, BERG OG RASMARK).....	68
SKORPA: VED GARDANE (KULTURLANDSKAP)	69
VILTOMRÅDE	70
UPRIORITERTE OMRÅDE.....	78
RAUDLISTEARTAR OG ANSVARSARTAR	80
GENERELT	80
SOPP.....	80
LAV.....	81
PLANTER	81
MOSAR.....	82
FUGL	82
PATTEDYR.....	83
FORVALTNING OG TILRÅDINGAR.....	88
VIKTIGE NATURTYPAR OG FORVALTNING AV DEI.....	88
KONTROLL MED INNFØRTE ARTAR	89
KUNNSKAPSSTATUS OG BEHOV FOR VIDARE UNDERSØKINGAR	90

LITTERATUR	91
LITTERATUR SOM BERØRER HERØY	91
ANNAN LITTERATUR	106
VEDLEGG: PLANTELISTER	107
PLANTELISTE FOR HERØY	107
ARTSLISTER FOR LOKALITETAR	108
VEDLEGG: SOPPLISTER	113
SOPPLISTE FOR HERØY	113
ARTSLISTER FOR LOKALITETAR	115
VEDLEGG: LAVLISTER	118
LAVLISTE FOR HERØY	118
ARTSLISTER FOR LOKALITETAR	119
VEDLEGG: INSEKTLISTER	121
LISTE OVER AUGNESTIKKARAR I HERØY	121
VEDLEGG: FUGLELISTE	122
FUGLELISTE FOR HERØY	122

SAMANDRAG

Bakgrunn og formål

Bakgrunnen for rapporten er tilgang på statlege tilskott til kartlegging av biologisk mangfald, kombinert med kommunen sitt ønske om betre kjennskap til område med naturverdiar som bør takast omsyn til i kommunalt planarbeid. Dette er ledd i ei statleg satsing for å auka kompetansen og styrka det lokale nivået i forvaltninga av det biologiske mangfaldet.

Hovudføremålet med prosjektet er å gje kommunen, men også dei einskilde grunneigarane, eit godt naturfagleg grunnlag for den framtidige forvaltninga av naturen i kommunen, slik at ein betre kan ta omsyn til det biologiske mangfaldet i alt planarbeid.

Metodikk

Metoden går i hovudsak ut på å identifisera område som er særleg verdifulle for det biologiske mangfaldet, fordi dei er levestader for særleg mange artar, eller for uvanlege eller kravfulle artar som har vanskeleg for å finna leveområde elles i landskapet. Kva naturtypar dette gjeld, er definert i ei handbok i kartlegging av biologisk mangfald (Direktoratet for naturforvaltning 1999a).

For å få tak i eksisterande kunnskap er det brukt litteratur, Naturbasen m.m. hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal, databasar på Internett, museumssamlingar, og samtalar med fagfolk og lokalkjente folk. For å skaffa fram ny kunnskap er det satsa ein del på feltarbeid, i alt ca. 20 feltdagar. Informasjonen er samanstillt og lokalitetane er prioritert etter metodane i DN-handboka. Dette omfattar mellom anna vektlegging av indikatorartar (signalartar). Informasjonen er presentert på kart og i rapport.

Naturtypar

Dei ulike naturtypane i Herøy er kort skildra. Viktige naturtypar for det biologiske mangfaldet i Herøy er havstrand, kulturlandskap (særleg kystlynghei og naturbeitemark), ferskvatn (særleg rike kulturlandskapssjøar som Myklebustvatnet), berg/rasmark (særleg nordvendte kystberg med rik lav- og moseflora) og skog (særleg rik edellauvskog med t. d. alm). Ein annan interessant type er myr (terrengdekkjande myr på Runde). Herøy har i visse område ein berggrunn som gjev eit meir baserikt jordsmonn og innslag av kalkkrevande planter m.m. Bortsett frå dette er Herøy ein kystkommune med eit sterkt kystpreg i alle vegetasjonstypar, flora og fauna. Dette preget gjer kommunen svært forskjellig frå mange andre kommunar i fylket.

Tabell 1. Naturtypar kartlagte etter DN-handboka i Herøy kommune.

Hovudnaturtype	Undernaturtype	Kommentar
Berg/rasmark	sørvendte berg/rasmarker	Solrike berg/rasmarker med interessant flora
Berg/rasmark	nordvendte kystberg	Skuggerike berg/rasmarker med interessant lav- og moseflora
Ferskvatn	rike kulturlandskapssjøar	Næringsrike innsjøar i kulturlandskapet
Ferskvatn	andre viktige lokalitetar	På Vestlandet kan det vera grunn til å ta med ein del innsjøar/tjøenner i låglandet (ikkje berre i kulturlandskapet, og ikkje berre dei næringsrike slik som i DN-permen)
Havstrand/kyst	undervassenger	Område med havgras eller ålegras, oftast lite tørrlagt
Havstrand/kyst	strandenger/ strandsump	Saltpåverka enger og sumpar i fjøra
Havstrand/kyst	brakkvassdelta	Tjøråvåg har t.d. eit lite brakkvassdelta
Kulturlandskap	kystlynghei	Kulturbetinga røsslynghei, prioritert er særleg dei som er i drift som lynghei, eller som inneheld purpurlyng
Kulturlandskap	naturbeitemark	Artsrike, helst ugjødsle beitemarker med lang hevd
Kulturlandskap	hagemark/skogsbeite	Open beitemark med spreidde tre. Brukt om skogområde i Stokksund
Myr	terrengdekkjande myr	Myr som dekkjer landskapet som eit teppe, fuktig klima
Myr	intakt låglandsmyr	Myr i låglandet som er lite påverka av fysiske ingrep
Skog	rik edellauvskog	Skogar m. alm, hassel el. svartor, og varmekjære planter.
Skog	kalkskog	Skog med gras- og urterik vegetasjon av kalkkrevande planter
Skog	kystfuruskog	Furuskog på kysten, helst større, velutvikla område med ein del gamle tre

Følgjande naturtypar må seiast å vera viktige å ta omsyn til i kommunen, samstundes som mange av dei er i tilbakegang på grunn av menneskelege aktivitetar (marine område høyrer ikkje med i prosjektet):

- **Havstrand med rik strand- og undervassvegetasjon**
- **Naturbeitemarkar med stor artsrikdom**
- **Kystlynghei som framleis er i bruk**
- **Kystlynghei med purpurlyng**
- **Terrengdekkjande myr (Runde, verna)**
- **Innsjøar i kulturlandskapet**
- **Hassel- og almeskog (mest Gurskøya)**
- **Kystfuruskog (Gurskøya)**
- **Berg og rasmark, både nord- og sørvendt**
- **Holmar og berg med større sjøfuglkoloniar (fell utanfor dette prosjektet, høyrer under viltkartlegging)**

I slike område bør omsynet til det biologiske mangfaldet prioriterast i alt planleggingsarbeid, og ein bør utarbeida planer for forvaltninga.

Herøy har eit sterkt særpreg i flora og fauna som ein av dei mest utprega kystkommunane i fylket. Det er ei utfordring å bevare mest muleg av det som er spesielt med denne kystnaturen.

Viktige lokalitetar i Herøy

Nedanfor er lista opp alle lokalitetar i kategori A (svært viktig), B (viktig) og C (lokalt viktig). Lokalitetane er gjevne nummer frå 10001 og oppover. Lokalitetar som er med i Naturbasen (Fylkesmannen 1999) har også eit nummer i denne basen, dette er i denne rapporten nemnt i parentes under i områdekildringane.

Tabell 2. Verdifulle lokalitetar i Herøy. Tabellen gjev ei oversikt over avgrensa og verdsette lokalitetar sorterte alfabetisk etter namn. Namnsettinga er prøvd gjort slik at nærliggjande lokalitetar hamnar saman. A=svært viktig, B=viktig, C=lokalt viktig. Alle lokalitetsnummer tek til med 1515- som er kommunenummeret. I tabellen er berre siste del av nummeret teke med. Ein har her ikkje inkludert viltområde (t. d. hekkeområde for sjøfugl, rovfugl, ugler, yngleområde for oter), som ikkje inngår i metoden som denne rapporten er utarbeidd etter (DN (1999a)).

Nr.	Lokalitet	Naturtype	Verdi
10001	Bergsøya: Hornsetstranda	Kulturlandskap: naturbeitemark	A
10002	Bergsøya: Hornseten	Berg/rasmark: nordvendte berg	B
10003	Bergsøya: Mjeltevikneset	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10004	Bergsøya: Igesund: Søre Vaulen	Havstrand/kyst: strandeng/strandsump	B
10005	Bergsøya: Myklebustvatnet	Ferskvatn: rik kulturlandskapssjø	A
10006	Bergsøya: Storehaugen	Kulturlandskap: kystlynghei	B
10007	Bergsøya: Straumane	Havstrand/kyst: undervassenger	B
10008	Gurskøya: Aspevikvatnet	Ferskvatn: andre viktige førekomstar	C
10023	Gurskøya: Aspevikvågen	Havstrand/kyst: undervassenger	B
10009	Gurskøya: Dragsund	Skog: rik edellaavskog (hassel)	C
10010	Gurskøya: Dragsund: Djupvikvatnet	Ferskvatn: andre viktige førekomstar	B
10011	Gurskøya: Dragsund: Huldrehornet	Skog: kystfuruskog	C
10012	Gurskøya: Dragsund: Rambjørhammaren	Berg/rasmark, skog: nordvendte berg, høgstaudebjørkeskog	B
10013	Gurskøya: Dragsund: Kvennavågen, Makrellvågen	Havstrand/kyst: undervassenger	B
10014	Gurskøya: Dragsund: Styggesjøen	Havstrand/kyst: brakkvasspollar	B
10015	Gurskøya: Jøsokbakken	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10016	Gurskøya: Jøsok	Skog: rik edellaavskog	A
10017	Gurskøya: Jøsok: Raudskar	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10018	Gurskøya: Jøsok: Raudskar	Andre viktige førekomstar (olivinknausar, olivinfuruskog)	B
10019	Gurskøya: Jøsok: Voldnes	Kulturlandskap: hagemark (svartor, kristtornlok.)	C
10020	Gurskøya: Jøsok: Voldnesgerdet	Kulturlandskap: kystlynghei (kristtorn)	C

10021	Gurskøya: Leikong: Kleppefurene	Skog: kystfuruskog	C
10022	Gurskøya: Leikong: Nykreim	Kulturlandskap: andre viktige førekomstar (kristtornlok.)	C
10024	Gurskøya: Moldtustranda: Tarberg	Kulturlandskap: naturbeitemark	A
10025	Gurskøya: Moldtustranda: Tarbergtua	Berg/rasmark: nordvendte kystberg	B
10026	Gurskøya: Moldtustranda: vest for Løset	Kulturlandskap: naturbeitemark	A
10027	Gurskøya: Måløya	Kulturlandskap: kystlynghei	C
10028	Gurskøya: Stokksund	Kulturlandskap: naturbeitemark, hagemark	A
10029	Gurskøya: Stokksund	Havstrand/kyst: undervassenger	C
10030	Gurskøya: Tjørvåg	Havstrand/kyst: strandeng/strandsump	B
10031	Gurskøya: Tjørvåg	Kulturlandskap: naturbeitemark	C
10032	Gurskøya: Tjørvåg: Tuftevatnet	Ferskvatn: andre viktige førekomstar	B
10033	Herøyfjorden: Flåvær	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10034	Herøyfjorden: Fugleholmen	Kulturlandskap: naturbeitemark	C
10035	Herøyfjorden: Herøya	Kulturlandskap: naturbeitemark m.m.	B
10036	Herøyfjorden: Nautøya vestside	Berg/rasmark: nordvendte kystberg	B
10037	Herøyfjorden: Nautøya sørsida	Kulturlandskap: kystlynghei	C
10038	Herøyfjorden: Petterholmen	Kulturlandskap: naturbeitemark	C
10039	Herøyfjorden: Skafferholmen	Kulturlandskap: naturbeitemark	C
10040	Leinøya: Leinehornet	Kulturlandskap: kystlynghei	A
10041	Leinøya: Nørdre Vaulen	Havstrand/kyst: strandeng/strandsump	B
10042	Leinøya: Grønelida	Berg/rasmark: nordvendte kystberg	B
10043	Leinøya: Leinestøylen	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10044	Leinøya: Røyra	Berg/rasmark: sørvendt berg/rasmark	B
10045	Leinøya: Volsund	Kulturlandskap: naturbeitemark	A
10046	Nerlandsøya: Andbøvika	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10047	Nerlandsøya: Barmen	Kulturlandskap: kystlynghei	B
10048	Nerlandsøya: Kalddalsbukta	Berg/rasmark: nordvendte kystberg	A
10049	Nerlandsøya: Kvalsvik: Myraneset	Kulturlandskap: naturbeitemark	A
10050	Nerlandsøya: Kvalsvik: Skjellingsneset	Kulturlandskap: naturbeitemark	C
10051	Nerlandsøya: Mulevika	Kulturlandskap: naturbeitemark, kystlynghei	A
10052	Nerlandsøya: Muleneset-Okla	Berg/rasmark: nordvendte kystberg	B
10053	Nerlandsøya: Muleneset	Berg/rasmark: sørvendt berg/rasmark	B
10054	Nerlandsøya: Koparstad-Skorpesund	Kulturlandskap: kystlynghei m.m.	A
10055	Remøya: Remøyvika	Kulturlandskap: kystlynghei	C
10056	Remøya: under Remøykammen	Berg/rasmark: nordvendte kystberg	B
10057	Remøya: Barneset	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10071	Remøya: vest for Storevatnet	Kulturlandskap: kystlynghei	B
10058	Remøya: Terneneset/Aresfjellet	Kulturlandskap, berg/rasmark: nordvendte kystberg, naturbeitemark, kystlynghei	A
10059	Runde: Goksøybeita	Kulturlandskap: naturbeitemark	A
10060	Runde: Goksøymyrane	Myr: terrengdekkjande myr	B
10061	Runde: Hellestien-Kløfjellet	Berg/rasmark: nordvendte kystberg	A
10062	Runde: Goksøyvika	Havstrand/kyst: strandeng/strandsump	B
10063	Runde: Måganeset	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10064	Runde: Nøre Handfangen	Kulturlandskap: naturbeitemark	B
10065	Runde: Geita	Kulturlandskap: kystlynghei	B
10066	Runde: aust for Søre Handfangen	Kulturlandskap: kystlynghei	B
10067	Runde: Runde vestside	Havstrand/kyst: andre viktige førekomstar (havburkne, del av reservat)	A
10068	Skorpa: Djupvika	Havstrand/kyst: andre viktige førekomstar (havburkne)	A
10069	Skorpa: sørsida	Kulturlandskap, berg/rasmark: kystlynghei, sørvendt berg/rasmark	B
10070	Skorpa: ved gardane	Kulturlandskap: naturbeitemark, kystlynghei	A

Tabell 3. Fordeling av lokalitetar etter naturtype og verdi. A=svært viktig, B=viktig, C=lokalt viktig. Nokre lokalitetar inneheld fleire typar.

Huvudnaturtype\verdi	A	B	C	Sum
havstrand/kyst	2	8	1	11
kulturlandskap	12	16	11	39
ferskvatn	1	2	1	4
myr		1		1
skog	1	3	1	5
berg/rasmark	3	11		14
fjell				0

Raudlisteartar og ansvarsartar

Ei *raudliste* er ei liste over artar som i ulik grad er truga av menneskeleg verksemd. Det kan vera ulike fysiske inngrep i form av utbygging, det kan vera skogsdrift eller omleggingar i jordbruket, forureining, samling m.m. Slike artar kallast raudlisteartar, og er lista opp i ein nasjonal rapport (DN 1999b).

Det er registrert 106 funn av raudlisteartar av planter, mosar, sopp og lav i Herøy, men dei som er kjent, er omtala i eit eige kapittel. Raudlisteartar av virveldyr er også kort presenterte her, sjølv om dette kjem inn under viltkartlegging (DN 1996), som ikkje inngår i dette prosjektet.

Forvaltning og tilrådingar

Eit eige kapittel inneheld råd om forvaltning og skjøtsel av dei ulike viktige lokalitetane i Herøy. Det går særleg på å prøva å unngå fysiske inngrep, oppretthalda tradisjonell drift som beiting m.m. i verdifullt kulturlandskap, unngå treslagskifte i verdifull skog, og unngå forureining.

Omtale av truslar, og råd om omsyn og forvaltning tek ikkje omsyn til kor aktuell eventuelle truslar er i dag. T. d. er attgroing konsekvent ført opp som trussel i naturbeitemarks-lokalitetar.

Det er vidare teke med ei kort vurdering av kunnskapsstatus etter dette prosjektet, og på kva område det er behov for meir kunnskap. Kunnskapen om mange organismegrupper i Herøy er svært dårleg.

Litteratur

Ein eigen litteraturliste er under utarbeiding over litteratur om naturen i Møre og Romsdal. Eit søk på Herøy i denne basen ga vel 580 treff. Her vil det forhåpentleg finnast noko som har lokal interesse, t. d. til skulebruk.

Vedlegg

I vedlegga er det presentert artslistar, dels for heile kommunen, dels for einskildlokalitetar.

INNLEIING

Bakgrunn

Bakgrunnen for rapporten er tilgang på statlege tilskott til kartlegging av biologisk mangfald, kombinert med kommunen sitt ønske om betre kjennskap til område med naturverdiar som bør takast omsyn til i kommunalt planarbeid. Dette er ledd i ei statleg satsing for å auka kompetansen og styrka det lokale nivået i forvaltninga av det biologiske mangfaldet.

Bakgrunnen frå statleg hald er Stortingsmelding nr. 58 (1996-97), "Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling. Dugnad for framtida". Denne vart vedteken i 1998, og legg premissane for kartlegginga av alle norske kommunar. Forhistoria til dette er igjen Brundtlandkommisjonens rapport frå 1997, og "Konvensjonen om biologisk mangfald" som vart vedteken på verdskonferansen i Rio i 1992, ratifisert av Noreg i 1993 og som tredde i kraft i 1994. Heile kartleggingsarbeidet i kommunane er planlagt ferdig innan 2004. Direktoratet for Naturforvaltning (DN) kom i 1999 med ei handbok som gjev retningslinene for korleis arbeidet er tenkt gjennomført (DN 1999a).

Formål

Hovudføremålet med prosjektet er å gje kommunen, men også dei einskilde grunneigarane, eit godt naturfagleg grunnlag for den framtidige forvaltninga av naturen i kommunen, slik at ein betre kan ta omsyn til det biologiske mangfaldet i alt planarbeid. Eit delmål er å gje eit så godt oversyn som råd over dei naturverdiane og artane som finst i dei undersøke områda. Eit generelt formål med naturfagleg kartlegging er elles å verne om naturen, og ein får håpa at rapporten blir eit viktig dokument i den langsiktige arealplanlegginga i kommunen.

Arbeidet har gått ut på å identifisera område som er særleg verdifulle for det biologiske mangfaldet, fordi dei er levestader for særleg mange artar, eller for uvanlege eller kravfulle artar som har vanskeleg for å finna leveområde elles i landskapet (jfr. metodikk-kapitlet).

Nokre begrep

Beitemarkssopp: grasmarkstilknytt soppartar med liten toleranse for gjødsling og jordarbeiding, og med preferanse for langvarig hevd – dei har derfor tyngdepunkt i naturenger og naturbeitemarker.

Biologisk mangfald omfattar mangfald av

- naturtypar
- artar
- arvemateriale innanfor artane

Edellauvskog: skog med vesentlig innslag av dei varmekjære lauvtreslaga (alm, bok, ask, spisslønn, lind, svartor, eik og hassel). I Herøy er det alm, svartor og hassel som er aktuelle. Desse treslaga krev ein gjennomsnittstemperatur for perioden juni-september på 11-13 °C, medan gran og furu greier seg rundt 8-9 °C og fjellbjørk toler heilt ned i 7-7,5 °C (Hafsten 1972).

Indikatorart (signalart): ein art som på grunn av strenge miljøkrav er til stades berre på stader med spesielle kombinasjonar av miljøforhold. Slike artar kan dermed gje god informasjon om miljøkvalitetane der den lever. Ein god indikatorart er vanleg å treffa på når desse miljøkrava er tilfredsstilte. For å identifisera ein verdifull naturtype bør ein helst ha fleire indikatorartar.

Kontinuitet: i økologien bruka om relativt stabil tilgang på bestemte habitat, substrat eller kombinasjon av bestemte miljøforhold over lang tid (ofte fleire hundre til fleire tusen år). Det kan i kulturlandskapet t.d. dreia seg om gjentatt årleg forstyrring i form av beiting, slått eller trakkpåverknad. I skog kan det t. d. dreia seg om kontinuerleg tilgang på daud ved av ulik dimensjon og nedbrytingsgrad, eller eit stabilt fuktig mikroklima.

Naturbeitemark: gammal beitemark med låg jordarbeidingsgrad, låg gjødslingsintensitet og langvarig hevd; omgrepet er ei direkte oversetting av det svenske "naturbetesmark".

Natureng: i snever forstand gamle slåttemarkar med låg jordarbeidingsgrad, låg gjødslingsintensitet og langvarig hevd. I andre samanhengar blir omgrepet bruka i ei vidare tyding om gras- og urterik vegetasjon i både gamle slåttemarkar og naturbeitemarkar.

Nøkkelibiotop: ein biotop (levestad) som er viktig for særleg mange artar, eller artar med strenge miljøkrav som ikkje så lett blir tilfredsstilt andre stader i landskapet.

Naturengplanter: planter som er knytta til engsamfunn, og som har liten toleranse for gjødsling, jordarbeiding og attgroing. Dei har derfor tyngdepunkt i naturenger og naturbeitemarkar, og er dermed en parallell til beitemarkssoppane.

Nøkkelibiotop: ein biotop (levestad) som er viktig for mange artar, eller for artar med strenge miljøkrav som ikkje så lett blir tilfredsstilt andre stader i landskapet.

Raudliste: liste over artar som i større eller mindre grad er truga av menneskeleg verksemd (DN 1999b).

Signalart: blir i denne rapporten bruka omtrent synonymt med indikatorart. I "signalart" ligg det litt meir at ein bør vakna opp og leita etter fleire teikn på ein evt. verdifull lokalitet.

Tradisjonelt kulturlandskap: dominerande typar av jordbrukslandskap for minst 50-100 år sidan, forma av slått, husdyrbeite, trakk, krattrydding, lauing og lyngheiskjøtsel kombinert med låg gjødslingsintensitet og relativt lite jordarbeiding, med innslag av naturtypar som naturenger og naturbeitemarkar, hagemark, slåttelundar og lynghei.

Truga artar: artar som er oppførte på den norske raudlista, også kalla raudlisteartar.

METODAR OG MATERIALE

Innsamling av informasjon

Informasjonen kjem dels frå innsamling av eksisterande kunnskap, dels frå feltarbeid i samband med dette prosjektet, i første rekkje utført av Karl Johan Grimstad. I hovudsak kan ein seia at arbeidet har gått ut på å identifisera område som er særleg verdifulle for det biologiske mangfaldet, fordi dei er levestader for særleg mange artar, eller for uvanlege eller kravfulle artar som har vanskeleg for å finna leveområde elles i landskapet. Kva naturtypar dette gjeld, er definert i ei handbok i kartlegging av biologisk mangfald (Direktoratet for naturforvaltning 1999a).

Eksempel:

- ein registrerer ikkje alle strender, men t. d. større strandengområde
- ein registrerer ikkje alt kulturlandskap, men t. d. artsrike naturbeitemarker
- ein registrerer ikkje alle innsjøar, men t. d. næringsrike vatn i låglandet
- ein registrerer ikkje blåbærbjørkeskog, men t. d. rik edellauvskog med alm eller hassel og mange varmekjære planter
- ein registrerer ikkje alle bergskrentar, men t. d. artsrike nordvende berg med sjeldan og kystbunden lavflora

Vilt- og fiskekartlegging inngår ikkje i metodeopplegget, heller ikkje kartlegging av marine område.

Gangen i arbeidet er slik at ein først må setta seg inn i eksisterande kunnskap, så samla inn ny kunnskap (feltarbeid), deretter systematisera materialet, prioritera lokalitetane og til slutt presentera dette på kart og i rapport eller liknande.

Litteratur

Det er leita systematisk i litteratur som kan tenkjast å ha informasjon frå Herøy. Dette har vorte lettare å få oversikt over frå år 2000, da John Bjarne Jordal saman med Geir Gaarder på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal har laga eit utkast til litteraturliste over naturen i fylket. Denne databasen er søkbar på kommune, og skal etter planen liggja på Fylkesmannens heimesider på Internett frå etterjulsvinteren 2001. Eit søk på Herøy i databasen er presentert i litteraturoversikta attast i rapporten. Søket ga eit svært stort materiale. Herøy er nok ein av dei mest omskrivne kommunane i fylket etter dei store kommunane Sunndal og Rauma, særleg på grunn av fuglefjella på Runde.

Oversikt over viktige litteraturkjelder med kommentarar

Tabell 4. Dei viktigaste skriftlege kjeldene som er bruka for å kartleggja eksisterande naturinformasjon frå Herøy, med kort skildring av innhaldet. Sjå litteraturlista for fleire kjelder.

Kjelde	Kommentar
Aksdal (1994)	Omtalar verdifulle kulturlandskap.
Bendiksen m. fl. (1998)	Omtalar raudlisteartar av sopp, mange er kjent frå Herøy.
Bjørlykke (1938)	Omtalar floraen i olivinområde på Sunnmøre inkl. Herøy.
Crundwell & Nyholm (1976)	Omtalar ein utryddingstruga moseart på Runde
Dahl (1954)	Om bergartane på Runde
Dahl (1895)	Botaniske undersøkingar juli-august 1894 på Leinøya, Bergsøya, Nerlandsøy, Skorpa, Runde, Flåvær, Herøy og Notøy.
DN (1995)	Nemner interessante marine område.
Folkestad (1975)	Skildrar ferskvatna i kommunen.
Folkestad (1976a)	Skildrar flora og fauna i Myklebustvatnet.
Folkestad (1976b)	Skildrar naturkvalitetane i Herøy kommune.
Folkestad (1978a)	Gjennomgang av viktige våtmarkslokalitetar
Folkestad (1996a)	Går grundig gjennom fuglefaunaen i kommunen.
Folkestad & Loen (1998)	Skildrar ei rekkje sjøfuglområde i kommunen.

Fremstad m. fl. (1991)	Omtalar verdifulle lyngheiområde.
Fremstad & Elven (1997)	Omtalar platanlønn med utbreiingskart, også Herøy er med.
Frisvoll & Blom (1992)	Gjennomgang av raudlista for mosar, Herøy er nemnt.
Frisvoll & Blom (1997)	Førebelse faktaark for raudlista mosar, Herøy er nemnt.
Fylkesmannen i MR (1988)	Verneplanen for myr, omtalar Goksøyrryane m.m.
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernadv. (2000)	Naturbasen, utskrift for Herøy m. kart.
Fægri (1960)	Utbreiingskart for kystplanter, mange artar også kjent frå Herøy.
Fægri & Danielsen (1996)	Utbreiingskart for søraustlege planter, fleire artar også kjent frå Herøy.
Gjershaug m. fl. (1994)	Viser detaljerte kart over alle norske hekkefuglar.
Gjærevoll 1990	Utbreiingskart for fjellplanter, einskilde artar også i Herøy.
Goksøyr (1931)	Skildrar floraen på Svinøy
Goksøyr (1938)	Skildrar floraen på Runde.
Gaarder & Jordal (2001)	Gjennomgang av funn av raudlisteartar i fylket av planter, mosar, kransalgar, lav, sopp og sommarfugl, nokre også frå Herøy
Gaarder m. fl. (2001)	Omtalar ei rekkje viktige naturtypar i Møre og Romsdal, som eit supplement til DN (1999a), mellom desse fleire viktige typar i Herøy.
Holmboe (1914)	Omtalar detaljert forekomstane av kristtorn på Vestlandet inkl. Herøy.
Holtén m. fl. (1986b)	Omtalar fleire strandområde.
Korsmo & Svalastog (1997)	Undersøkingar av kystfuruskog på Gurskøya
Jordal (1993)	Nemner nokre soppfunn frå Herøy.
Jordal & Gaarder (1993, 1995, 1997, 1998b)	Nemner område og funn inkl. raudlisteartar frå beitemark
Jordal & Gaarder (1999)	Oppsummering av undersøkte kulturlandskap
Moen (1984)	Behandlar verdifulle myrområde i fylket, m.a. Goksøyrryane.
Oterhals (1996)	Utkast til verneplan for havstrand og elveos, Herøy er med.
Pareliusson (1997)	Hovudfagsoppgåve om floraen i beitelandskapet på Runde, samanliknar med situasjonen i 1928-29 (jfr. Goksøyr 1938).
Steien (1984)	Bibliografi dels sortert på kommunar
Strøm (1762, 1766)	Grundig opplysningsprest som også skildrar naturen i Herøy.
Størmer (1967, 1969)	Behandlar mosar med kystutbreiing.
Tveten m. fl. (1998)	Geologisk kart over ytre Søre Sunnmøre inkl. heile Herøy.
Tønberg m. fl. (1996)	Gjennomgang av norske raudlisteartar for lav, 1 er funne i Herøy.
Wischmann (1965)	Referat frå botanisk ekskursjon til m. a. Gurskøya

Museumssamlingar, databasar, Internett

Lav- og soppdatabasane ved Universitetet i Oslo er sjekka på Internett.

Innsamling frå personar

Ei rekkje einskildpersonar sit på interessante opplysningar om naturen i Herøy. Noko er innsamla. Det er eit stort arbeid å samla all denne informasjonen, og det hadde vore ønskjeleg å kunne bruka noko meir tid til dette. Tidlegare miljøvernkonsulent Torbjørn Hasund har samla inn noko.

Eigne registreringar av biologisk mangfald i kommunen

I 1993-1998 har den eine av forfatarane (J. B. Jordal) saman med Geir Gaarder undersøkt ein del kulturlandskapsområde i kommunen (Jordal & Gaarder 1993, 1995, 1997, 1998b). I tillegg har Gaarder & Jordal (2001) samla opplysningar om raudlisteartar av planter, mosar, kransalgar, lav, sopp og sommarfuglar frå alle kommunar i fylket inklusive Herøy. I 1998-2001 har Karl Johan Grimstad utført ein del feltarbeid i kommunen, dels saman med John Bjarne Jordal, Dag Holtan og Geir Gaarder. Feltarbeidet er truleg den delen av prosjektet som får størst verdi for kommunen på lengre sikt, sidan mykje ny kunnskap er samla og systematisert.

Eit utval lokalitetar er registrert meir detaljert. Floraen er undersøkt ved at det er laga krysslister for dei kartlagte lokalitetane. Særleg interessante funn er eller vil bli send til Botanisk museum i Oslo, der dei skal vera fritt tilgjengeleg for alle. Vegetasjonen er kartlagt i grove trekk etter vegetasjonstypane hos Fremstad (1997).

Sopp er særleg samla i gammal grasmark i område med tradisjonelt kulturlandskap, sidan ein del slike artar kan brukast til å verdsetta slikt landskap (sjå nedanfor).

Interessante fugleobservasjonar er notert i samband med alt feltarbeidet.

Artsbestemming og dokumentasjon

Artsbestemming av planter er gjort ved hjelp av Elven m. fl. (1994), og norske namn følgjer også denne utgåva.

Bestemming av sopp er utført ved hjelp av stereolupe, stereomikroskop og diverse litteratur. For raudskivesopp (*Entoloma*) har ein brukt Noordeloos (1992, 1994). For jordtunger (*Geoglossum*, *Microglossum*, *Trichoglossum*) har ein brukt Olsen (1986). For dei andre artane, har ein brukt Hansen & Knudsen (1992, 1997) og Ryman & Holmåsén (1984). For vokssopp har ein brukt Boertmann (1995). Norske namn på sopp følgjer Gulden m. fl. (1996) med seinare tillegg.

Bestemming av lav er gjort ved hjelp av Krog m. fl. (1994) og Moberg & Holmåsén (1986).

Vitskaplege namn følgjer dei publikasjonane vi har bruka i arbeidet.

Alle interessante funn av planter, sopp og lav er tekne vare på, og vil bli overlatne til Botanisk Museum på Tøyen, Oslo.

Namnsetting av fugl følgjer Gjershaug m. fl. (1994).

Verdsetting og prioritering

Generelt

Ved verdsetting av naturmiljøet blir det i praksis gjort ei *innbyrdes rangering* av det biologiske mangfaldet. Det kan settast fram fleire påstandar som grunnlag for å verdsetta einskilde naturmiljø eller artar høgare enn andre, og dei to viktigaste er truleg:

- Naturmiljø og artar som er sjeldne, er viktigere å ta vare på enn dei som er vanlege
- Naturmiljø og artar som er i tilbakegang, er viktigare å ta vare på enn dei som har stabile førekomstar eller er i framgang

Kriteriar og kategoriar

Ein viser her berre til verdsettingskriteria i DN (1999a). Kategoriane her er:

- A (svært viktig)
- B (viktig)
- C (lokalt viktig)

I denne rapporten er kriteria for naturtypar og raudlisteartar innarbeidde, kriteria frå vilthandboka (DN 1996) er brukt berre unntaksvis. Kriteria i DN (1999a) gjev heilt klart rom for ein del skjøn. Dessutan er kriteria for C - "lokalt viktig" ikkje presentert i handboka. Ein del lokalitetar som truleg ikkje bør koma i kategori B - viktig, er plasserte i kategori C - lokalt viktig. For å koma i kategori A bør ein lokalitet ha særlege og uvanlege kvalitetar, t. d. forekomst av artar som er sårbare eller truga på raudlista, eller dei må vera særleg velutvikla og artsrike. For å koma i kategori B vert det ikkje stilt så strenge krav, men nokre definerte vilkår må vera oppfylte.

Avvik frå DN-handboka i denne rapporten

For det første har vi brukt ein naturtype som ikkje er omtala i DN-handboka, nemleg Berg/rasmark: nordvendte kystberg (Gaarder m. fl. 2001), denne er nærare skildra under omtalen av dei ulike hovudnaturtypane lenger bak.

Rapportforfattarane er vidare usamd med DN-handboka på nokre punkt

- DN-handboka vil føra alle rike edellauvskogar nord for Sogn og Fjordane til kategori A (svært viktig)

- DN-handboka vil føra alle naturbeitemarker med raudlisteartar i kategori A (svært viktig)

Desse kriteria gjer det vanskeleg å skilja mellom lokalitetar som klart er heilt ulike, og som bør verdsettast ulikt. Når det gjeld rik edellauvskog er ein ikkje usamd i at lokalitetane blir sjeldnare nordover, men grensa for å føra alle lokalitetar i kategori A bør flyttast nordover, i det minste nord for Møre og Romsdal. Når det gjeld naturbeitemarker meiner underteikna at krava for å koma i kategori A bør vera noko strengare.

I denne rapporten er følgjande kriteriar nytta for verdsetting av rik edellauvskog:

- A (svært viktig)** større, velutvikla edellauvskog med mange varmekjære planteartar (m. a. almlindeskog)
- B (viktig)** mindre velutvikla edellauvskog med nokre varmekjære planteartar
- C (lokalt viktig)** mindre skogparti med spreidde edellauvtre og få varmekjære planteartar (t. d. dårleg utvikla gråor-almeskog)

I denne rapporten er følgjande kriteriar nytta for verdsetting av naturbeitemarker:

- A (svært viktig)** velutvikla lokalitetar med mange indikatorar på langvarig hevd utan gjødsling, forekomst av raudlisteartar i kategori sårbar eller direkte truga
- B (viktig)** lokalitetar med ein del indikatorar på langvarig hevd utan gjødsling, ofte med forekomst av raudlisteartar i kategori sjeldan eller hensynskrevande
- C (lokalt viktig)** lokalitetar som er små eller litt attgrodde eller dårleg utvikla, og med relativt få indikatorar på langvarig hevd utan gjødsling.

Viltlokalitetar

Hekkeområde for t. d. sjøfugl, rovfugl eller ugler er ikkje prioriterte i denne rapporten. Dette er fordi prosjektet byggjer på metoden i DN-handboka om kartlegging av biologisk mangfald (DN 1999a). T. d. er hekkeområde for sjøfugl ingen naturtype etter denne metoden. Grunnen til dette er at alle virveldyr med unntak av fisk (dvs. pattedyr, fugl, krypdyr og amfibiar) i den tradisjonelle norske naturforvaltninga har høyrte inn under såkalla "viltkartlegging". DN har utarbeidd ei eiga handbok i viltkartlegging (DN 1996). DN-handboka om biologisk mangfald (DN 1999a) omfattar ikkje viltkartlegging. Denne kunstige oppdelinga av det biologiske mangfaldet er i betydeleg grad til hinder for å få ei heilskapleg naturforvaltning i Noreg, både nasjonalt og lokalt. Det er grunn til å håpa at ein på lokalplanet likevel kan få til å gjennomføra heilskapleg planlegging og arealforvaltning.

Sjølv om DN (1999a) omhandlar alle naturtypar og biologisk mangfald generelt, blir altså ikkje alle organismegrupper vurderte, og ikkje alle naturtypar verdsette og prioriterte med denne metoden. Vi vil lenge måtte slita med fleire andre metodeopplegg parallelt: handbok i viltkartlegging (DN 1996), samt handbøkene i kartlegging av ferskvatn (DN på Internett) og marine miljø (DN under arbeid).

Uprioriterte og ikkje undersøkte lokalitetar

Potensielt interessante lokalitetar som det finst informasjon om, men som ikkje er undersøkte eller prioriterte i dette prosjektet, er samla i kapitlet "Uprioriterte lokalitetar". Prosjektet hadde trange rammer, og ein kan her berre visa til behovet for vidare kartlegging.

Lokalitetar som er oppsøkte, men som ikkje er prioriterte, er også kort omtala i det same kapitlet. Dette er gjort fordi det trass alt dreier seg om eit mindre tal lokalitetar, og fordi det kan ha interesse å vita at eit område er oppsøkt eller vurdert.

Årsaker til at lokalitetar er uprioriterte:

- ein har ikkje funne tilstrekkelege biologiske verdiar
- DN-handboka om biologisk mangfald prioriterer ikkje dei biologiske verdiane på vedkomande lokalitet

Bruk av raudlisteartar/signalartar

Når dei ulike lokalitetane er skildra, er det av og til opprømsa mange artar som er funne på staden. Dette kan vera for å illustrera trekk ved t. d. vegetasjonen, og ikkje alle artsfunn er like viktige for å verdsetta lokaliteten. Nokre artar blir lagt særleg mykje vekt på i verdsettinga. Desse er:

- raudlisteartar
- signalartar (indikatorartar)

Raudlisteartar er omtala i eit eige kapittel i rapporten. Signalartar blir kort omtala her. Nedanfor blir det opprinsa ein del artar som er brukt som signalartar og vektlagt i verdsettinga.

- Edellauvskog: varmekjære artar som t. d. svarterteknapp, breiflangre, vårerteknapp, ramslauk, sanikel, vårmarihand
- Nordvende berg: hinnebregne, kystmaigull, kystblåfyllav, gullprikklav, dronningmose, gullhårnase (i Herøy inneheld naturtypen dessutan signalartar på rik fjellvegetasjon eller rikmyr, som raudsildre, gulsildre, fjellsmelle, fjelltistel, engstorr, loppestorr, jåblom, gulstorr)
- Sørvende berg: t. d. bergasal, purpurlyng, vivendel, vestlandsvikke og blankburkne
- Havstrand: t. d. grusstorr, havstorr, ishavsstorr, bogestorr, småhavgras, skruehavgras og ålegras
- Naturbeitemark: ei rekkje artar definerte som anten naturengplanter eller beitemarkssopp hos Jordal & Gaarder (1995) (merka med ¹ i vedlegg: planteliste for Herøy og soppliste for Herøy).

Presentasjon

Generelt

Generell omtale av kommunen med geologi, lausmassar og ulike naturtypar, samt litt historikk omkring utforskinga av Herøynaturen og om bruken av naturen, er samla i eit kapittel. Dei mest verdifulle områda er omtala i eit avsnitt med faktaark for lokalitetar. Raudlisteartar er omtala i eit eige kapittel, og i tillegg har ein presentert kva artar frå Herøy som Noreg har eit særskilt ansvar for i internasjonal samanheng. Siste kapitlet kjem med betraktningar og tilrådingar omkring framtidig forvaltning ut frå den kunnskapen som no er samla. Sist i rapporten er presentert litteraturliste for Herøy og ulike artslistar. Dette er både artslistar for heile kommunen for planter, sopp, lav og fugl, men i tillegg også ein del plante-, lav- og sopplister frå einskildlokalitetar. Lavlistene stammar særleg frå undersøking av bergvegger og skog. Sopplister for lokalitetar stammar frå undersøkingar av kulturlandskap, i første rekkje naturbeitemark.

Områdeskildringar

Dei undersøkte lokalitetane er omtala i eit avsnitt med faktaark for lokalitetar. Ein har her i store trekk følgd DN (1999a) med nokre justeringar. I dette kapitlet er områda sorterte alfabetisk etter namn, og ikkje etter naturtype. Namnsettinga er forsøkt gjort slik at geografisk nærliggjande lokalitetar hamnar saman. Lokalitetsnummer i dette prosjektet er velt frå 1001 og oppover. Nummer i Naturbasen til Fylkesmannen er, der dei finst, nemnt under områdeskildringa.

Truslar nemner ikkje berre dei som er aktuelle i dag, men dei som kan bli aktuelle seinare. T. d. er det for naturbeitemark konsekvent ført opp attgroing som trussel. For edellauvskog er stort sett treslagskifte ført opp sjølv om dagens eigarar ikkje har planer om noko slikt.

Kartavgrensing

Alle nummererte lokalitetar er innteikna på økonomisk kart 1:10 000 som er overlett til kommunen, som så har digitalisert dei. Avgrensingane blir ikkje så svært nøyaktige i denne målestokken. Ein må oppfatta avgrensingane som omtrentlege og orienterande. I tilfelle planer om nye tiltak eller inngrep bør ein foreta befaringsferd for å få ei meir detaljert avgrensing og prioritering.

NATURGRUNNLAG OG NATURBRUK

Historikk omkring utforskinga av Herøy-naturen

Tabell 5. Talet på registrerte litteraturtitlar som vedrører Herøy generelt eller Runde spesielt i ulike 10-årsbolkar. Tabellen er eit resultat av søk i litteratordatabasen for naturen i Møre og Romsdal i februar 2001 (Jordal & Gaarder under arbeid). Mange titlar har berre periferog fragmentarisk informasjon, eller inneheld grove utbreiingskart.

	før 1950	1950-talet	1960-talet	1970-talet	1980-talet	1990-talet
Herøy	51	17	48	90	123	230
Runde	17	10	26	51	57	80

Utforsking av fuglefjella på Runde

Presten Hans Strøm (1756, 1762) ga viktige bidrag til kjennskapet til fuglelivet i kommunen, inkludert Runde. Dette er oppsummert av Folkestad (1982a). Den neste litteraturkjelda som vi har oversikt over når det gjeld fugl på Runde, var Rasch (1847). Den kjende zoologen Robert Collett nemner også Runde ved fleire høve frå siste del av 1800-talet (t. d. Collett 1869, 1921). Schaanning (1924) og Johnsen (1924) rapporterer om den første kjende hekkinga av havhest i Noreg - på Runde. Goksøyr (1925) og Løvenskiold (1928) er døme på ei veksande ornitologisk interesse utover i mellomkrigstida. Valeur (1947) skriv om havsula på Runde, og i 1949 (Fauna vol. 2) kom den første rapporten om konstatert havsulehekkning. Utover 50-talet kom dei første sjøfuglundersøkingane i gang i regi av J. F. Willgohs frå Bergen (Willgohs 1953, 1954, 1955, 1957). Utover 60-talet dukka det opp namn som sjøfuglforskaren Einar Brun (1962, 1963, 1966, 1969a, b, 1971a, b, 1972, 1973), og dei ikkje ukjende Alv Ottar Folkestad og Olav Johansen skreiv sine første publikasjonar om fuglelivet på Sunnmøre, m. a. Runde (Folkestad 1963, Johansen 1969). Holger Holgersen (1968) presenterte tidlege ringmerkjingsresultat frå Runde, ei verksemd som sidan vart oppsummert fram til da av Myklebust & Johansen (1973). Utover 1970-talet formeleg eksploderte fugleinteressa, og mengda av faunarapportar frå Runde auka kraftig. Alv Ottar Folkestad og Olav Johansen produserte stadig fleire rapportar og artiklar og nye deltakarar kom til. Teljingar og ringmerking kom inn i fastare former. Eit nytt og seinare veletablert tilskott i faunaen her ute var det da Folkestad, Follestad og Valde (1980) kunne fortelja på engelsk at no hekka storjoen. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1981) kunngjorde oppretting av verneområde her ute. Folkestad (1981b, 1983b) engasjerte seg i trugsmål frå oljesøl og byrjande oljeverksemd utanfor kysten vår. Folkestad & Valde (1985) var mellom dei første konsekvensutgreiingane i samband med oljeverksemd og sjøfugl. Oljesøl vart etter kvart meir aktuelt m. a. i samband med skipsforlis (Larsen & Larsen 1991, Skjelstad 1992, Rusten & Berstad 1993). Etter at Folkestad (1982b) kunne rapportera havsvaler i hekketida på Sunnmøre, har Runde vorte eit av studieområda for havsvaler og stormsvale, med nettfangst og ringmerking (Anker-Nilsen 1990 og seinare, Mork 1993 og seinare). Runde har vorte overvåkingsområde for sjøfuglbestandar med årlege teljingar, og tek så å seie havet på pulsen frå år til år (Lorentsen 1989 og seinare). Parallellt med dette har turiststraumen auka, og er i dag både ei næring og ei forvaltningsmessig utfordring, men dette skal vi ikkje drøfta vidare i denne rapporten.

Utforsking av andre område og naturtypar

Den tidlegaste av opplysningsprestane som skreiv om naturen i Herøy var truleg Stevelin Reutz som etterlet seg eit skrift frå 1743, attgjeve av N. J. Hjelmæsæth i Tidsskrift for Søndmøre historielag 1911. Han skriv m. a. om mangelen på skog. Elles nemner han ærfugl og grågås, og planter til kurering av skjorbuk (truleg skjorbuksurt og bukkeblad). Ei av dei første kjeldene til naturen i Herøy generelt er likevel presten Hans Strøm (1756, 1762). I Sunnmørs beskrivelse frå 1762 hadde han og med ei floraliste. Få opplysningsprestar var så grundige som han, og somme av opplysningane hans er faktisk nyttige den dag i dag. Den svenske botanikaren C. G. Myrin har skrive om ei reise på Vestlandet på 1830-talet (Myrin 1835), den har vi ikkje hatt høve til å sjå, men han var tydelegvis innom Gurskøya. Da M. N. Blytt (1861) og sonen A. Blytt (1874, 1876) publiserte "Norges Flora", var det med einiskle funn frå Herøy (purpurlyng, kystmaigull, grønburkne og murburkne funne av C. G. Myrin og Ivar Aasen). Men med konservator Ove Dahl sine raid på Sunnmøre i 1894 (Dahl 1895) vart det meir fart i sakene. Han hadde for vane å fara over store område, og han hadde også ein utprega botanisk teft. Han fann ofte ein god del av det som vi i dag oppfattar som biologisk interessante område. I Herøy vann han over ein god del stader på m. a. Leinøya, Bergsøya, Nerlandsøya, Skorpa, Runde, Flåvær, Herøya og Nautøya. Ove Dahl kan dermed kanskje seiast å vera den første moderne biologen som har utforska naturen i Herøy. Mosefolka som for her i fylket rundt århundreskiftet var også innom Herøy (Hagen 1908, 1910, 1915, Kaalaas 1911). Seinare kom

Jørgensen (1934) med ei oversikt over norske levermosar, der også nokre funn frå Herøy er med. Sidan har det vore stilt lenge på den fronten.

Det neste store framsteget i utforskinga av vegetasjonen og floraen i kommunen var arbeida til Harald Goksøyr. Han tok hovudfagsoppgåve på vegetasjonen og floraen på Runde, som han seinare publiserte på tysk i skriftene til vitenskapsakademiet i Oslo (Goksøyr 1930, 1938). Dette var ei avhandling som ruver også i våre dagar, og han hadde m. a. ei omfattande planteliste frå Runde. Har skreiv elles om floraen på Svinøy og andre stader, og fekk også med seg litt om fuglelivet (Goksøyr 1931, 1925, 1935). Mest interessant av artiklane hans er nok den i Ålesund og Sunnmøre turistforenings årbok i 1939. Her er det ei rekkje detaljerte floraopplysningar om dels sjeldne planter frå heile Sunnmøre. Denne artikkelen har vore verdifull også i arbeidet med denne rapporten. Men andre botanikarar har og tidleg interessert seg for kystfloraen, m. a. nemner Harald Goksøyr (1939) at den svenske botanikkprofessoren du Rietz hadde vore på Runde.

Botanikaren Jens Holmboe (1928, 1930) skreiv ein del om planter med kystutbreiing, og som naturleg kan vera vedkom dette også Herøy. Same mann var med på analysane av planterestar i Kvalsundfunnet (Holmboe 1929). I 1953 var Jens Stordal (no pensjonert rektor ved Gjøvik vidaregåande skole og ein av Noregs fremste soppeksperter) og Ola Skifte (no pensjonert konservator ved Universitetet i Tromsø) på sopptur i m. a. Ålesund og Herøy. Dette var starten på den moderne utforskinga av soppfloraen i kommunen, sjølv om både Hans Strøm (1700-talet) og Bjørn Bjørlykke (sist på 1800-talet) har samla sopp på Sunnmøre (oftast dårleg stadfesta). Det Stordal og Skifte samla i 1953 vart seinare starten på sopphebariet i Tromsø. Dei gjorde ei rekkje interessante soppfunn i kommunen, i første rekkje på Jøsok (22. september) og Leikong (23 september) (Jordal 1993). Eilif Dahl (1954) var opptatt av om Runde kunne ha vore isfri under istida, og slik kan ha vore overlevingsstad for ulike planter. Fægri (1960) presenterte eit standardverk som framleis er i bruk med utbreiingskart over norske kystplanter, noko som er svært aktuelt for Herøy. Haldås (1962a, b) var mellom dei første av dei moderne, lokale amatørornitologane, og skreiv om fugl i Fauna. Frå 1970-talet har litteraturen vore dominert av fuglestudiar, som i stor grad er relatert til Runde (sjå ovafor). Eit og anna om livet i havet har også vore publisert, Reidar Mehl og kolleger har studert parasittar på sjøfugl, andre har publisert litt om lav, mose eller insekt.

Dei første undersøkingane med direkte relevans for areal- og naturforvaltning kom med Folkestad (1975, 1976a, b, 1978a, 1981a) sine undersøkingar av viktige ferskvass- og våtmarkslokalitetar i Herøy. Sidan fekk vi verneplanane med grunnlagsmateriale og andre registreringar av verdifull natur, m. a. Fylkesmannen i Møre og Romsdal (1982, utkast til verneplan for våtmarksområde), Folkestad (1978a, 1983a, Folkestad & Loen 1998, innspel til sjøfuglreservatplan), Moen (1984, myrundersøkingar), Holten m. fl. (1986b, havstrandundersøkingar), Fremstad m. fl. (1991, kystlynghei), Fylkesmannen i Møre og Romsdal (1991, barskog, jfr. Korsmo & Svalastog 1997), Jordal & Gaarder (1993, 1995, 1997, 1998b, kulturlandskap). Mengda av spesialartiklar og forvaltningsretta litteratur har auka sterkt dei siste to tiåra, og det vil føra for langt å ta med alt. Eit viktig bidrag på 1990-talet som må nemnast var Ingar Pareliussen (1997) som gjekk i Harald Goksøyr sine fotspor og tok botanisk hovudfag på ei ny analyse av den kulturbetinga vegetasjonen på Runde.

Dersom ein hadde hatt tid til å sitte i universitetssamlingane og leita etter planter, mosar, insekt, fugleegg osv., ville ein nok finna ut mykje meir om ulike forskarar og andre som hatt hatt turar i Herøy, og om kva dei har funne. Det som her er skrive, får likevel vera ei innleiing til denne historia, basert hovudsakeleg på trykte kjelder.

Landskap m.m.

Herøy er ein av fleire små kommunar på Sunnmørskysten. Landarealet er oppgjeve til 121 km². Ein stor del av dette ligg på nordre del av Gurskøya, medan 6 andre større øyar utgjer ein stor del av det øvrige. Spennvidda i naturtypar er svært stor, frå havdjup via grunner, holmar, skjær, bratte strandberg, rolege sandstrender, jordbrukslandskap, skog, myr og hei til snaufjell med eit nokså alpint preg. I ytre deler er landskapet prega av større øyar med markerte sund, medan midtre og indre deler har eit småkupert og variert landskap av småøyar, holmar, vikar, sund og straumar mellom dei større øyane. På Gurskøya er det fleire avrunda fjelltoppar over 500 meter, det høgste er Sollida med 660 m. Dei ytre øyane er og utprega fjelløyar med toppar som er noko lågare: 432 m på Skorpa, 431 m på Nerlandsøya, 363 m på Leinøya, 333 m på Runde, 217 m på Bergsøya og 191 m på Remøya.

Tabell 6. Nokre geografiske data for Herøy kommune [xx noko for deg Tanja]

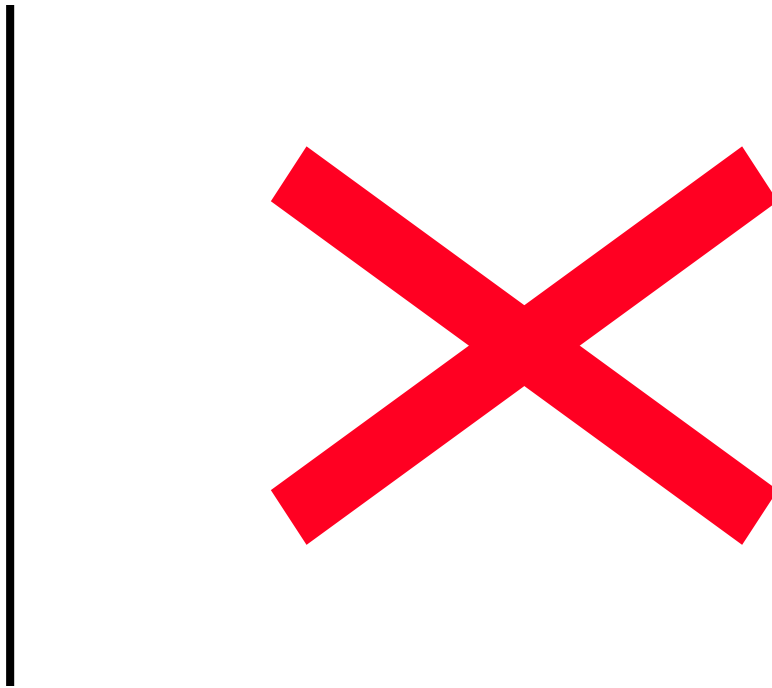
Parameter	Verdi
Landareal	121 km ²
Del av fylket sitt areal	0,8 %
Strandline	233 km
Høgaste punkt	660 m o. h. (Sollida på Gurskøya)
Talet på øyar	359
Talet på ferskvatn (samla areal)	89 (totalt 1,5 km ²)
Areal 0-150 m o.h.	54,1 %
Areal 150-300 m o.h.	20,9 %
Areal 300-600 m o.h.	24,5 %
Areal >600 m o.h.	0,4 %
Folketal 2000	ca. 8350

Herøy har mange stader eit strandflatelandskap med fleire velutvikla "hattøyar", det vil seia fjelløyar med ein flat låglandsbrem på ei eller fleire sider. Dette er eit landskap forma under istidene, av bream, flaumelvar og av havet. Under siste istida skal iskanten ha ligge over m. a. Runde ei tid slik at ytre halvdelen av øya var isfri. Dette skal forklara landskapsformene her.

Ytst mot havet har ein eit av dei mest verharde områda på norskekysten med bratte berg utan skjergard eller fallgard til å dempa bølgene utanfor.

Klima

Klimaet på ytre søre Sunnmøre er utprega oseanisk. Eit typisk trekk ved eit oseanisk klima er liten temperaturforskjell mellom sommar og vinter. I eit slikt klima er vintertemperaturane er høge, på Runde verstasjon (i drift 1918-1955) er det målt +2°C som gjennomsnitt for januar, dette er nær det høgaste i landet. Om sommaren er det målt gjennomsnittstemperatur for juli på knapt 14°C. På det nærliggjande Svinøy fyr er det i gjennomsnitt 315 dagar i året med temperatur over 4°C. Vidare er det relativt mykje nedbør (årsnedbør Runde 1254 mm), hyppig nedbør (mange dagar med nedbør i løpet av året) og fuktig luft. Kjelde: Pareliussen (1997). Dette klimaet gjev levevilkår for mange spesialtilpassa kystplanter som anten krev mild vinter/lite frost (termisk oseaniske artar) eller stabil, høg luftfuktigheit (hygrisk oseaniske artar), eller begge deler. Eksempel på slike spesialtilpassa kystartar i Herøy er purpurlyng, havburkne, hinnebregne og kystblåfiltlav. Sjå omtale av vegetasjonsseksjonar nedanfor.

Figur 1. Nedbør og temperatur på Runde verstasjon gjennom året. Kjelde: Pareliussen (1997)/Det norske meteorologiske intitut.

Geologi

Mesteparten av kommunen er prega av relativt sure gneis- og granittbergartar, noko som er typisk for Nordvestlandet (Kaldhol 1970). Dette er nokså harde bergartar som forvittrar seint og gjev eit sparsamt og litt surt jordsmonn. Dette jordsmonnet får ein vegetasjon av planter som er tilpassa desse litt karrige tilhøva. Berggrunnskart i målestokk 1:250.000 finst no tilgjengeleg for ytre Søre Sunnmøre (Tveten m. fl. 1998). Utanom grunnfjellbergartane finst yngre glimmerhaldige bergartar (glimmergneis, glimmerskifer) som dekkjer austlege deler av Bergsøya og Straumane. Kalkkrevande planter er mindre vanlege i Herøy, og finst helst i tilknytning til skjelsand under marin grense. Lenger sør på Gurskøya (Sande Kommune) finst fleire stader marmor. Det går ei tynn marmoråre austover mot Jøsok, men det er uklart om denne når inn i Herøy kommune. Kalkkrevande vegetasjon ved Raudskap med m. a. hjartegrass kan tyda på at her er kalkinnslag i jordsmonnet. Andre bergartar som har innverknad på naturen og plantelivet er t. d. olivin som finst m. a. ved Raudskar på Gurskøya. Dette gjev gode vilkår for tilpassa artar som grønburkne og blankburkne. Den spesialiserte olivinplanten brunburkne er ikkje funnen i Herøy. Elles finst den spesielle og i ein større geografisk samanheng sjeldne bergarten eklogitt fleire stader, m. a. på Bergsøya, Leinøya, Remøya og nordaustre del av Gurskøya. Små forekomstar finst og på vestre del av Skorpa og på Nerlandsøya.

Lausmassar

Overdekninga av lausmassar varierer sterkt innanfor kommunen. Det er mykje fjell og berg som har eit svært tynt lausmassedekke eller ikkje i det heile. Lausmassane er i stor grad morenemasse frå siste istida. Mest lausmassar finn vi på strandflatene på øyane og i dalane på Gurskøya. Strandflatene er i stor grad utnytta til jordbruksland. Lausmasseforekomstane på og nær strender er påverka av kor utsett stranda er for ver og vind. På eksponerte stader er ofte alle lausmassar vaska vekk slik at ein har berre blanke berget. På meir beskytta stader kan det vera bra med finare sediment, alt frå rullestein til fin sand og leire. Sand og leire finn ein helst på dei mest beskytta strendene på indre deler av Gurskøya, og elles t. d. på Leinøya. I hei- og myrområda har det etter istida danna seg meir eller mindre tjukke lag med torv, som er restar av plantemateriale som ikkje er fullstendig nedbrote.

Natur- og biogeografisk plassering

Nordisk Ministerråd (1984) deler Skandinavia inn i **naturgeografiske regionar**. Herøy høyrer her til region 38c, den vestnorske lyngheiregionen.

Noreg sitt kulturlandskap er inndelt i **landskapsregionar** som er definert og karakterisert av NIJOS (1993). For avgrensing av regionar i vårt fylke viser vi til kartet utgjeve av Fylkesmannen i Møre og Romsdal (1998). Herøy tilhøyrer i denne samanheng region 20. Vestlandets kystbygder.

Biogeografi har å gjera med geografisk utbreiing av av artar og naturtypar. Viktigaste einskildfaktor er klimaet som varierer både med avstand frå kysten og høgde over havet. Det er også visse skilnader frå sør til nord i fylket. For meir presist å beskriva naturen på staden kan ein oppgje **vegetasjonssone** og **vegetasjonsseksjon**.

Vegetasjonssonar beskriv variasjonar i vegetasjonen frå sør til nord, og frå havnivå og opp mot fjellet. Oppdelinga og avgrensinga er knytt til utbreiing av plantesamfunn og planteartar, som igjen i stor grad avspeglar lokalklimaet. Vegetasjonssonar er beskrive av Moen (1998).

Følgjande vegetasjonssonar finst i Møre og Romsdal:

Boreonemoral sone (nordleg edellauvskog- og barskogsone)

Sørboreal sone (sørleg barskogsone)

Mellomboreal sone (midtre barskogsone)

Nordboreal sone (fjellskogsone)

Alpine soner (Låg-, mellom- og høgalpin sone)

Vegetasjonen i Herøy tilhøyrer ifølgje Moen (1998 s.70) for det meste den boreonemorale sonen, medan fjellområda på Gurskøya tilhøyrer den alpine sonen. Vi tykkjer dette verkar noko skjematisk og grovt, og vil gå ut frå at mykje av Herøy i bakliet, øvre lisider opp til 300-400 meter m.m. tilhøyrer sørboreal sone.

Omgrepet **vegetasjonsseksjon** blir bruka for å beskriva variasjonar i plantelivet mellom kyst og innland. Omgrepet oscanisk blir bruka om vegetasjon og artar knytt til kysten, med milde vintrar, liten temperaturskilnad

mellom vinter og sommar og fuktig, nedbørrikt klima, medan kontinental blir bruka tilsvarende om vegetasjon og artar knytt til innlandet, med kalde vintrar, stor temperaturskilnad mellom vinter og sommar og tørrare klima. Inndelinga baserer seg på Moen (1998).

Følgjande vegetasjonsseksjonar finst i Møre og Romsdal:

O3. Sterkt oseanisk seksjon: Her er det stort innslag av mosar, planter m.m. knytt til eit fuktig klima med milde vintrar. Nedbørmengda er stor, og talet på dagar med nedbør er høgt. Seksjonen finst i ei stripe ytst på kysten som i vårt fylke er smal på Nordmøre og brei på Søre Sunnmøre. Sonen blir delt i to underseksjonar:

O3t. Vintermild underseksjon. Her finst ein del frostømfintlege planter, med purpurlyng som viktigaste indikator. Andre er heifrytle, blankburkne og vestlandsvikke. Denne underseksjonen finst berre i låglandet på ytterkysten omlag nord til Ålesund.

O3h. Humid underseksjon. Dette er resten av O3, og manglar dei mest frostømfintlege (termisk oseaniske) artane. Den alpine sonen er artsfattig som følgje av at det vantar ei rekkje fjellplanter m.m. som krev kvile under stabile vintertilhøve (kontinentale eller austlege artar).

O2. Klart oseanisk seksjon: Område med relativt høg årsnedbør, med noko lågare vintertemperaturar enn i O3-seksjonen. Artar og vegetasjon knytt til fuktig klima er også her svært utbreidd. Seksjonen dekkjer store område i ytre og midtre fjordstok i fylket vårt.

O1. Svakt oseanisk seksjon: Årsnedbør 800-1200 mm. Ei rekkje svakt vestlege artar finst, men dei mest kystbundne vantar eller finst spreidd (t. d. rome). Dekkjer eit relativt smalt område i indre fjordstrok og dalføra innafor, frå Geiranger til Trollheimen.

OC. Overgangsseksjon (til kontinentale seksjonar): Årsnedbør på 500-800 mm. Nokre svakt vestlege planter førekjem, innslag av ein del austlege planter og plantesamfunn, mellom anna tørrbakkksamfunn. Til denne seksjonen høyre berre nokre mindre område i austlege deler av Sunndal, Nesset og Rauma.

Vegetasjonen i Herøy tilhøyrer sterkt oseanisk seksjon (O3). Mest heile kommunen tilhøyrer den vintermilde underseksjonen (O3t, med purpurlynghei), berre austlege deler av Gurskøya tilhøyrer den humide underseksjonen (O3h) (Moen m. fl. 1998).

Marine område, havstrand og kyst

Noko av det som særmerker mykje av Herøy kommune er møtet mellom hav og land, det er over alt kort avstand mellom desse to. Organismar som er knytt til havet, grunne område, strand eller som er avhengige av begge miljøa (sjøfugl) er svært utbreidde i kommunen. I sjøfuglhekkeområde føregår det ein stor stofftransport frå havet og inn på land. Frå gammalt av er kystområda her kjent for rike fiskeri av t. d. sild og torsk.

Kystfarvatna er rike på mat for store sjøfuglbestandar både sommar og vinter. Det er særleg Runde med fuglefjellet og dei store mengdene klippehekkande sjøfugl som har vekt merksemd om Herøy kommune blant biologar, og da særleg blant dei som har interessert seg for fugl. Runde har landets største koloniar av havhest, havsule, storjo og lomvi. Tidlegare fanst her den største toppskarvkolonien som var kjent i verda, med meir enn 5000 par (Folkestad 1996a). Også ved Muleneset på Nerlandsøya og på Svinøya har det vore ein del hekkande sjøfugl.

Havstrandområda i kommunen er i stor grad svært eksponerte for vind og bølger. I mange tilfelle er alle lausmassar vaska vekk, og blanke berget står att. Somme stader har brenningane laga holer som kan ha biologisk interesse. M. a. veks den sjeldne og raudlista havburkna i fleire slike brenningsholer og bølgeskapte overheng, ofte i selskap med blankburkne. Der det er rolegare farvatn er det meir lausmassar, og i særleg beskytta farvatn kan lausmassane danna større flater med gradvise overgangar frå land til sjø og også ein del saltpåverka engsamfunn (strandenger og strandsump). Ute i sjøen kan ein på slike rolege stader finna ålegrasenger.

Ein uvanleg naturtype i fylket er meir avstengde brakkvasspollar med trongt utløp og avgrensa vassutskifting mot sjøen. Her kan ein finna havgrasenger som også kan innehalda det sjeldne skruehavgraset.

Kulturlandskap

Kystlynghei

Ved Universitetet i Bergen har ein studert kulturpåverknaden på Vestlandet frå den tida menneska tok til å halda husdyr for 4500-5000 år sidan. Mykje av det landskapet som er dyrka eller har open lynghei i dag, har tidlegare vore skogkledd. Studiar av Kaland (1986) viser at dei eldste lyngheiområda i Hordaland vart skapt for ca. 4300 år sidan gjennom avskoging, beiting og lyngbrenning. Mykje av det opne lyngheilandskapet på kysten slik vi kjenner det er truleg skapt på denne måten, men somme stader kan det og tenkjast at det aldri har vore skog, eller at området er avskoga av naturlege årsaker. Aktiv avskoging og nyskaping av open lynghei har foregått heilt

fram til 1700-talet. Det har danna seg ein eigen jordbrukskultur med lyngheiskjøtsel som speciale langs heile kysten. Dersom lyngen vart stor og grov, måtte ein brenna for å fornya beitet, ofte med 5-10 års mellomrom. Somme stader har i hundreårsvis og kanskje tusenårsvis hatt såpass beitetrykk at det ikkje har vore naudsynt å brenna (t. d. Riste i Sande og på Runde).

Når det gjeld kystlynghei, har Herøy ein god del areal med purpurlyng, som er ein sørleg art som her er nær nordgrensa si (Nordøyane i Haram). Dette er ein type kulturmark med stor forvaltningsmessig verdi, og finst m. a. på Leinøya, Nerlandsøya, Bergsøya, Runde og Skorpa, men og hist og her på Gurskøya. Frå heiområda finst også anna å fortelja, m. a. har det hekkta svartstrupe (og kalla lyngskvett) i dei mest solrike og varme heiane. Der det finst einer kjem og t. d. tornsongar inn. Heiane er ofte hekkeområde for måsefuglar.

Husdyra var i stor grad ei blanding av sau og geit som gjekk ute mesteparten av året. Desse vart samla og slakta om hausten, og det var først og fremst kjøtet ein nytta. Restar av den gamle kystgeita finst i dag berre på Skorpa i Herøy og Sandsøya i Sande i vårt fylke, og drifta på desse har opphøyrt, slik at dei i praksis ikkje er å rekna som husdyr lenger. Kleofas Kvalsvik har fortalt at han skaut den siste utgangargeita på Nerlandsøya i 1942. Desse geitene er ulik mjølkegeita, og må betraktast som ein genetisk ressurs som er godt tilpassa kystnaturen vår, og som må bevarast (Jordal & Gaarder 1998b). Tradisjonell drift på kystgeit eksisterer i dag mest berre på Stadlandet (A.O. Folkestad pers. medd.). Utegangarsauen har og vore borte ei tid, men er no på veg inn att. Han krev lite arbeid, og kan halda dei urgamle kystbeita ved like, som no elles er i ferd med å gro att mange stader (sjå oversikt over lokalitetar med utgangarsau i fylket hos Jordal & Gaarder 1998b).

Etter kvart som jordbruket utvikla seg, og særleg i periodar med kaldare klima, fekk ein behov for å ha dyra, særleg kyr, inne i periodar om vinteren. Det vart da naudsynt å samla vinterfôr, og ein trong slåttemark der dyra ikkje beita. Dels var det spesielle udyrka holmar og utslåttar som vart hausta, men ein tok og til å dyrka opp til graseng og åkrar. I dag er mykje av strandflatene på den beste jorda i Herøy oppdyrka.

Kulturlandskapet i Herøy i dag er prega av eit småkupert landskap med ein mosaikk av jordbruksland i aktiv drift, attveksande dyrkajord og brakkmare med høge fleirårige gras og urter, busetnad med hagar og plantingar, kollar og knausar, dels med lyng, dels med skog, og alltid kort avstand til strand. Drifta er mest mjølkeproduksjon hos dei få som driv som heiltidsbrukarar, ungdyr og sau hos kombinasjons- og hobbybrukarar, og lite åkerland. Av fugl kan nemnast grågås, som har auka både i tal og utbreiing sidan 1960-talet og trekkbesøk av tundragås, kortnebbgås og kvitkinngås. Åkerriksa hekkar år om anna i attveksande brakkmare på Gurskøya, Nerlandsøya, Bergsøya og Remøya. Denne arten står som direkte truga på raudlista, og krev særskilt merksemd og tiltak. Av og til blir det observert vaktel. Vidare hekkar tjeld, raudstilk, storspove, songlerke, fleire måseartar m.m. i møtet mellom strand, hei og jordbrukslandskap. Av småfugl må nemnast flokkar av stare, trast og bergirisk på leiting etter mat. Av sjeldne artar/underartar kan nemnast svartryggerle og svartkråke (Folkestad 1996a).

Diverre er jordbruket og husdyrhaldet på retur, og mykje av kulturlandskapet er i attgroing. Ein skal vera merksam på at dette ikkje berre påverkar landskapsbiletet, men også i stor grad det biologiske mangfaldet.

Naturbeitemarker

Ei naturbeitemark er ei gammal beitemark med låg jordarbeidingsgrad, låg gjødslingsintensitet og langvarig hevd; omgrepet er ei direkte oversetting av det svenske "naturbetesmark". Denne naturtypen er ofte artsrik og inneheld ei rekkjeartar og raudlisteartar som i liten grad finn livsrom elles i landskapet. Slike lokalitetar finst ei rekkje stader i Herøy. Dyr på utmarksbeite er i stor grad sau. Sauetalet i Herøy har variert mellom 2700 og 2000 vinterföra dyr dei siste 20 åra fram til 1996 (Jordal & Gaarder 1997), men synest no å vera på sterk retur.

I utmarka er det mange stader gamle gras- og urtedominerte beite, eller lynghei i mosaikk med grasmark. Dette er dei tradisjonelle utmarksbeita, som i dag i stor grad er i attgroing med høg og grov røsslyng, einer, rogn og bjørk, og dels blir tilplanta med ulike treslag, som furu, sitkagran eller bergfuru/buskfuru. Vi finn i dag likevel mange godt bevarte tradisjonelle utmarksbeite i Herøy. Desse ligg særleg på Nerlandsøya (Mulevika, og andre deler i nærleiken av Kvalsvika), Runde (Goksøybeita, Måganeset), Bergsøya (Hornsetstranda (Flusundet)) og Gurskøya (Moldtustranda-Hidsneset). På 1990-talet er det gjennom undersøkingar vist at desse har eit heilt spesielt biologisk mangfald av artar som ein ikkje finn i landskapet elles, særleg beitemarkssopp og naturengplanter (Jordal & Gaarder 1993, 1995, 1997, 1998b). Mulevika er ei av dei mest artsrike naturbeitemarkene som er kjent i heile landet. Ei rekkje raudlisteartar og sjeldne artar elles er påvist her.

Å bevare eit utval av desse svært verdifulle naturbeitemarkene er ei av dei større naturforvaltningoppgåvene Herøy kommune står overfor i nært samarbeid med bøndene.

I samsvar med verdsettingsmetodikken for naturbeitemarker utvikla av Jordal & Gaarder (1995, 1997, 1998b) blir det nedanfor presentert ein del nøkkeltal for dei undersøkte kulturlandskapsområda.

Tabell 7. Biologiske data for dei undersøkte kulturlandskapslokalitetane (26 lok.) med verdivurdering. Lokalitetane er sorterte alfabetisk etter lokalitetsnamn. Forklaring på forkortingar:

<i>pl</i>	talet på planteartar totalt	Raudlista sopp: talet på soppartar i ulike raudlistekategoriar (Bendiksen m. fl.1998) <i>E</i> direkte truga artar <i>V</i> sårbare artar <i>R</i> sjeldne artar <i>CD</i> omsynskrevande artar <i>Σrl</i> talet på raudlisteartar Verdi-vurdering: <i>A</i> svært viktig (DN 1999a) <i>B</i> viktig (DN 1999a) <i>*</i> lokal verdi <i>-</i> liten verdi
<i>npl</i>	talet på naturengplanter (sjå Jordal & Gaarder 1997 og Vedlegg: planteliste for Herøy)	
<i>gms</i>	totaltalet av soppartar i grasmark	
<i>bms</i>	talet artar av beitemarkssopp (sjå Jordal & Gaarder 1998b og Vedlegg: soppliste for Herøy)	
<i>pbms</i>	talet på arts-poeng for beitemarkssopp (sjå Jordal & Gaarder 1998b)	
<i>vs</i>	talet artar av vokssopp	

Lokalitetsnamn	Tal planter				Poeng/tal sopp				Tal raudlisteartar					Verdi
	<i>pl</i>	<i>npl</i>	<i>spl</i>	<i>npl+spl</i>	<i>pbms</i>	<i>gms</i>	<i>bms</i>	<i>vs</i>	<i>E</i>	<i>V</i>	<i>R</i>	<i>CD</i>	<i>Σrl</i>	
Bergøya: Hornsetstranda (Flusundet)	52	18	3	21	48	30	20	16	1	2		3	6	A
Bergøya: Igesund: Mjeltevikneset	62	12	1	13	10	18	6	3				2	2	B
Gurskøya: Jøsokbakken	54	16	1	17	7	8	6	6						B
Gurskøya: Raudskar	60	19	3	22	2	2	1	1						B
Gurskøya: Stokksund	31	12	0	12	31	21	17	12		1			1	A
Gurskøya: Tarberg	38	12	1	13	53	41	26	18	1	2		2	5	A
Gurskøya: Tjørnvåg	31	9	0	9	5	8	5	4						C
Gurskøya: v. for Løset	38	10	1	11	24	22	14	12		1		1	2	A
Herøyfjorden: Flåvær	60	13	0	13	10	12	10	7				1	1	B
Herøyfjorden: Fugleholmen	39	12	0	12	0	0	0	0						C
Herøyfjorden: Herøya	54	14	1	15	10	10	8	7				1	1	B
Herøyfjorden: Petterholmen	40	8	0	8	7	15	6	3						C
Herøyfjorden: Skafferholmen	26	6	0	6	0	0	0	0						C
Leinøy: Leinestøylen	38	15	1	16	7	9	7	5						B
Leinøy: Volsund	36	8	1	9	12	10	5	3	1				1	A
Nerlandsøy: Mulevika	61	24	3	27	143	88	59	25	1	5	3	13	22	A
Nerlandsøy: Myraneset	52	11	1	12	42	41	23	11		1		6	7	A
Nerlandsøy: Andbøvika	55	17	1	18	13	12	10	4			1	2	3	B
Remøya: Barneset	39	12	0	12	9	10	7	7						B
Remøya: Terneneset	117	18	4	22	24	17	12	9		2		1	3	A
Remøyvika	49	13	1	14	3	10	2	2						C
Runde: Goksøyr	63	15	1	16	33	34	20	12		1		4	5	A
Runde: Måganaset	68	18	2	20	6	16	5	3				1	1	B
Runde: Nøre Handfangen	45	14	1	15	12	12	10	9						B
Skorpa	67	16	0	16	18	19	10	7	1				1	A

Mulevika framhevar seg med svært høge nøkkeltal, som viser at denne lokaliteten ligg heilt i Noregstoppen blant naturbeitemarker når det gjeld artsriktom. Men lokalitetar som Hornsetstranda (Flusundet), Tarberg/Løset på Moldtustranda og Myraneset er verdifulle.

Ferskvatn

Dei fleste vassdraga i eit landskap som Herøy blir korte og små med lita og varierende vassføring. Dei største vassdraga i Herøy ligg på Gurskøya. Utløpet av vassdraga i Tjørnvågen er foreslått som naturreservat. Når det

gjeld innsjøar, finst framleis nokre få interessante låglandsvatn som er intakte utan for store inngrep. Myklebustvatnet på Bergsøya er verna først og fremst på grunn av ein rik fuglefauna. Dette er eit av dei mest næringsrike vatna i låglandet i heile fylket. Dette vatnet har både ein interessant flora og ein svært artsrik fuglefauna. Elles finst fleire låglandsvatn m. a. på Gurskøya (Aspevikvatnet, Djupvikvatnet, Tuffevatnet). Folkestad (1975) omtalar mange av desse. I fjellområda på dei fleste hovedøyane (unntatt Skorpa) finst meir næringsfattige tjønner. Fleire av desse er regulerte. Mange stader hekkar smålomen.

Skog

Etter slutten av siste istida har skogen vandra inn, også i Herøy. I periodar har nok kommunen vore mykje meir skogkledd enn i dag. Minne om ein tidlegare meir utbreidd kystfuruskog finn ein t. d. i form av fururøter i myrene. Til og med på Runde er det funne fururøter, for ikkje å snakka om hasselnetter i jorda (Goksøyr 1938). Det finst i dag likevel restar av kystfuruskog i kommunen, særleg på Gurskøya (m. a. Kleppefurene, og området vest for Djupvikvatnet under Huldrehornet). I desse skogane hekka det tidlegare storfugl. Elles finst barskogfuglar som raudstjert, møllar, fuglekonge, toppmeis og furukorsnebb (Folkestad 1996a, Korsmo & Svalastog 1997). Opplysningspresten Stevelin Reutz etterlet seg eit skrift frå 1743, attgjive av N. J. Hjelmesæth i Tidsskrift for Søndmøre historielag 1911. Han skriv m. a. at det var "*aldeles ingen skove; ingen slags trær eller træfrugter, ikke engang brændefang som langt fra, fra andre steder, maa føres og kjøbes*". Herøy har nok vore relativt skogfattig i store deler av nyare tid. Attgroinga av kulturlandskapet dei siste åra synest å reversera denne utviklinga.

Mest artsrik og interessant er dei små hasselskogområda som stort sett er det næraste ein kjem edellauvskog i kommunen. Slik skog finst på Gurskøya (Aurvågla, Dragsund, Jøsok, Leikong, Raftenes, Sandvika og Stokksund) og på Leinøya (m. a. Røyra). Mange uvanlege og interessante planteartar finst i desse hasselkratta, det er og funne sjeldne soppantar. Det finst alm på Jøsok, og her veks det og eik og ask. Goksøyr 1939 nemner alm ved Stokksund. Elles er det observert svartor m. a. ved Voldnes på Gurskøya og Bø på Leinøya (begge notert i 1894 av Ove Dahl, den første er intakt).

Kristtorn er ei særleg busk eller lite tre som gjerne blir omtala saman med edellauvskog. Denne er funne ei handfull stader i Herøy, m.a. på holmar og i kulturlandskapet og nærliggjande skog på aust- og nordsida av Gurskøya (Strøm 1766, Dahl 1895, Holmboe 1914, KJG) og i Skorpesundet (Folkestad 1996a, KJG).

Av lauvskog elles er det verdt å nemna lav- og planterik storbregne- og høgstaudebjørkeskog ved Rambjørhammaren på Gurskøya. Det er her funne fleire sjeldne lavartar med strenge krav til stabil og god luftfuktigheit. Der det finst osp kjem det ofte inn hakkespettar, først og fremst gråspett. Relativt frodig bjørkeskog med alpint preg finst øvst i Sædalen på Gurskøya nær grensa til Sande, her finst m. a. blåstrupe, ringtrast, gråsisik, bjørkefink og sivsporv (Folkestad 1996a).

Dei seinare tiåra har det vore planta ein del skog, både furu og gran, men særleg dei salttolande artane sitkagran og bergfuru/buskfuru. Dei sistnemnde er innførte artar, som kan spreia seg ukontrollert når dei tek til å setta frø.

Myr

Myr er fuktige til våte område der det med tida byggjer seg opp eit torvlag av ikkje nedbrotne planter. Grensa mot fukthei er flytande og uklår. Mykje av dei trelause områda i kommunen er ein mosaikk mellom tørr og fuktig hei, knausar, kulturlandskap og små myrflekkar. I desse myr- og heiområda finst av og til vaktel og åkerrikse, artar som elles er knytt til jordbrukslandskapet. Større myrområde er det lite av. I myrrapporten (Moen 1984) er berre Goksøyrmyrane på Runde skildra. Desse er av typen terrengdekkjande myr, som er ein prioritert og interessant myrtype. Elles er Hansmyrane og Krikane på Gurskøya omtala ut frå flybildetolkning.

Berg og rasmark

Berg og rasmark finst det ein del av i dei bratte fjellskråningane i kommunen. Særleg interessant i Herøy er nordvendte skrentar og hamrar. Desse har somme gonger eit stabilt fuktig lokalklima, og kan da vera levestad for ei rekkje interessante lavartar, mosar og planter. Harald Goksøyr skriv ein stad: "*Legg berre merke til den skoddehatten som dei høge utøyane fær når nordausten set inn - og det gjer han so tidt, særleg um våren som er viktigaste veksetida for plantene. Slike dagar kan dei på solsida ha drivande solvarme, medan utsida har skodda hengande langt ned i lidene og lufta er tung og rå.*" I nordvendte bergvegger veks t. d. den sjeldne og raudlista lavarten kystblåfjiltlav, ofte saman med hinnebregne og andre fuktkevande lavar og mosar, t. d. gullhårrose og dronningmose. Nordvendte berg har også ein spesiell karplanteflora med ei blanding av kalkkevande fjellplanter, rikmyrartar og somme tider strandbergplanter som strandkjempe og havbendel høgt til fjells der det

tidvis er mykje sjøsprøyt i lufta. Nordvendte berg på kysten er ikkje beskrive som nokon prioritert naturtype i DN (1999a), men er skildra av Gaarder m. fl. (2001) i eit fylkestilpassa supplement til DN-handboka. Sørvendte berg og rasmarker kan ha andre spesielle artar, m. a. purpurlyng og vestlandsvikke. Skrentar og holer med overhengande berg ut mot havet huser fleire bestandar av den sjeldne og raudlista planten havburkne. Olivinskrentar ved Raudskar på Gurskøya har ein spesiell flora av olivintilpassa karplanter, namnet har nok med farga på steinen å gjera. Berg har også viltfunksjon. Særleg viktige er berghamrane på Runde som hekkestad for store sjøfuglbestandar. Vidare er berghamrar viktige som hekkeområde for mange rovfuglar, ramn, bergirisk og ringtrast. Som nemnt er ikkje slike hekkeområde for sjøfugl eller andre fugleartar nokon prioritert naturtype i DN (1999a).

Fjell

I fjellområda er det ei blanding av heiprega kystvegetasjon og innslag av meir alpin vegetasjon med t. d. kreklingshei. Det meste er relativt trivielt. Den alpine sonen er artsfattig som følgje av at det vantar ei rekkje fjellplanter som krev stabile vintertilhøve med snø og total kvile (kontinentale artar). I nordskråninga av Hidsegga på Gurskøya er det funne høgstaudevegetasjon med kvitblattistel og turt (Dahl 1985). Fjella i Herøy kan også ha viltfunksjon. Av fugl kan nemnast heipiplerke, lirype, ein sjeldan gong fjellrype, storjo og tjuvjo, heilo, songlerke, steinskvett, ringtrast, ramn, bergirisk, og ein sjeldan gong snøsporv (ikkje funne hekkande).

I DN-handboka (DN1999a) er kalkrike fjellområde framheva som nøkkelbiotop. Slike område er ikkje kjent frå Herøy bortsett frå dei lokalitetane som er skildra som nordvendte berg (med innslag av kalkkrevande fjellplanter, sjå under berg og rasmark ovafor).

OMRÅDESKILDRINGAR (FAKTAARK)

I det følgjande er naturtypar som er skildra i DN (1999a) og Gaarder m. fl. (2001) omtala etter ein fast mal. Deretter er det teke med nokre viltlokalitetar og uprioriterte lokalitetar (sjå under Presentasjon i metode-kapitlet).

Følgjande forkortingar er nytta: AOF=Alv Ottar Folkestad, GGa=Geir Gaarder, JBJ=John Bjarne Jordal, KJG=Karl Johan Grimstad.

Bergsøya: Hornsetstranda (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10001
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 273 172
Høgd over havet:	0-40 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	Opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt:	10.10.1996, 25.09.1997, GGa & JBJ Jordal & Gaarder (1997, 1998b)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er i tidlegare rapportar kalla Flusundet. Han ligg i ei nordvendt, relativt bratt fjellskråning på nordsida av Bergsøya, aust for Fosnavåg og vest for busetnaden i Flusundet.

Vegetasjon: Vegetasjonen nedst i lia opp til 50-100 meter over havet er ein mosaikk av grasdominert beitemark og røsslynghei (G3, H1-H3). Elles er det noko steinur. Nokre hundre meter vest for enden av veggen i Hornsetstranda (Flusundet) vart det i 1997 lagt ut ei 10x10 meters analyserute i gras- og mosedominert naturbeitemark. I ruta var det 22 planteartar, av desse 7 naturengplanter. Dominerande artar var finnskjegg, geitsvingel, engkvein, tepperot og gulaks. Mosedekninga var 85-90% og feltsjiktet 50%. Strø utgjorde berre 5%, noko som viser at det meste gras på dette tidspunktet vart hausta av beitande dyr og lite visna ned på staden.

Kulturpåverknad: Brenning har vore gjort med jamne mellomrom opp gjennom tidene. I 1996 var det att to bruk med tilsaman 86 sauer og lam på beite. I 2000 var det berre ein buskap (kjelde: Grethe Johnsen, Søre Sunnmøre Landbrukskontor).

Artsfunn: Det er funne 52 planteartar, av desse 18 naturengplanter. Fleire av desse er kalkkrevande artar som fanst i nokre baserike sig ute i beitemarka. Av meir interessante artar kan nemnast dvergjamne, fjellsmelle, gulsildre, kornstorr, kusymre, loppestorr og raudsildre. Det er kjent 20 artar av beitemarkssopp (48 artspoeng). Saeuvokssopp (*Hygrocybe ovina*) er direkte truga, og funnet i Hornsetstranda i 1997 var det sjette i Noreg etter 1980 (Jordal 1997). Vidare kan ein nemna limvokssopp (*Hygrocybe glutinipes*) og raud honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*), begge står som sårbar på raudlista. Vrangjordtunge (*Geoglossum atropurpureum*) vart funnen her som funn nr. 3 i fylket, dessutan raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*) og svartdogga vokssopp (*Hygrocybe phaeococcinea*) (alle omsynskrevande). Bleik engvokssopp (*Hygrocybe pratensis* var. *pallida*) er også sjeldan å finna. Staden har eit stort potensiale for fleire beitemarkssopp enn dei som er funne til no, og bør undersøkast fleire gonger.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av mange raudlisteartar, dels i dei høgaste kategoriane, i tillegg til at det er ein stor og velutvikla lokalitet som har vore i god hevd fram til det siste.

Skjøtsel og omsyn

Denne lokaliteten er ein av dei mange fine, biologisk interessante utmarksbeita i kommunen, og det er sterkt ønskjeleg at beitinga held fram. Mindre beitetrykk vil føra til at arealet grasmark minkar og går over til lynghei. Det mest interessante på staden er nettopp grasmarkene.

Bergsøya: Hornseten (nordvendte berg)

Lokalitetsnummer:	1515-10002
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (ED 50):	LQ 261-268 169-170
Høgd over havet:	100-180 m
Hovudnaturtype:	berg/rasmark
Naturtype:	nordvendte berg på kysten (Gaarder m. fl. 2001)
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	10.03.2001, KJG

Områdeskildring

Generelt: Dette er ein lokalitet med nordvendt kystberg. Små, sterkt vindpåvirka rognebusker har klora seg fast oppe i fjellsprekkene.

Vegetasjon: Vegetasjonen er av ein type som er skildra i Gaarder m. fl. (2001), og som ein gjerne omtalar som "høgstaude-sildreberg" (nær F2c). H3 utgjer omlag 50 % av arealet, bergvegetasjon resten. Nedanfor er det beitemarker (sjå lokaliteten Hornsetstranda).

Kulturpåverknad: Tilgjengelege stader blir framleis noko beita av sau, men sauetalet er no lågt samalikna med tidlegare.

Artsfunn: Området hadde rike forekomstar av raudsildre, gulsildre, fjellsmelle, kvitbladtistel, fjelltistel, kystmaigull, og slik som mange andre stader i denne naturtypen fanst også her raudlistearten hinnebregne. Karplantelista for beitemarkene i Hornsetstranda gjeld i store trekk også her, med tillegg av artane nemnt framafør, og grønburkne, fagerperikum, mjølbær og stri kråkefot. Her finst også ein variert moseflora, med signalarten dronningmose rikt representert. Av lav vart det notert m. a. kystvrenge og kystgrønnever.

Viltkartlegging vil og kunne verka inn på verdsettinga.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein middels utvikla nordvendt kystberg med hinnebregne.

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle i dagens situasjon.

Bergsøya: Mjeltevikneset (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10003
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 237-241, 133-136
Høgd over havet:	0-20 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei, naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	27.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten består av lynghei i mosaikk med meir grasdominert naturbeitemark på Mjeltevikneset og i nærområda nordover mot Igesund på Bergsøya (på vestsida av Storehornet).

Vegetasjon: Vegetasjonen er tørr og meir fuktig kystlynghei i blanding med strandenger og grasdominert naturbeitemark (G4, H1, H2). Grasmarka består av gras som engkvein, gulaks, englodnegras, engrapp, finnskjegg, knegras, og med eit betydeleg innslag av dvergsmyle på sjølve Mjeltevikneset (dels F3d).

Kulturpåverknad: Området blir beita av sau. Beitetrykket er noko lågt.

Artsfunn: Lyngheia hadde sparsamt innslag av purpurlyng. Det vart funne 62 planteartar, av desse 12 naturengplanter. Mest interessant i grasmarkene var betydeleg bestandar av dvergsmyle, ein liten, lyskrevande og sterkt kystbunden art som er i tilbakegang på grunn av attgroing. Det vart vidare funne 6 beitemarkssopp, mellom desse raudlisteartane dynetunge (*Geoglossum cookeianum*) og skjeljordtunge (*Geoglossum fallax*).

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ei velutvikla beitemark med nokre interessante artar og to omsynskrevande beitemarkssopp.

Skjøtsel og omsyn

Det er ønskjeleg med framhaldande beiting i området.

Bergsøya: Igesund: Søre Vaulen (havstrand)

Lokalitetsnummer:	1515-10004 (Naturbasen 1515 - 18 - 3)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 24 16
Høgd over havet:	0-2 m
Hovudnaturtype:	havstrand
Naturtype:	strandeng og strandsump, undervasseng
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	fysiske inngrep
Undersøkt:	6.8.1984, JIH (Holten m. fl. 1986b), 27.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: (Naturbasen:) Lokaliteten omfattar store grunnområde i sjøen i eit smalt sund med tilgrensande langgrunne, tidevassoner og standengar. Området er straumrikt og har stor biologisk produksjon og er ein viktig beiteplass for trekkande og overvintrande vassfugl og sjøfugl, serleg ender, lom og skarv. (Holten m. fl. 1986b:) Svært eksponert lokalitet på sørsida av sundet mellom Nerlandsøya og Bergsøya. Mange bergryggar stikk opp utover den flate stranda. Mellom bergryggane dominerer grus og stein som substrattypar, med små områder av grovsand. Til dels stagnerande/reduserande forhold i fleire forseinkningar på indre deler av stranda. Totalareal, inklusive vegetasjonslause deler, ca. 500 x 50 m.

Vegetasjon: Holten fører opp følgjande vegetasjonstypar etter sitt system: fjøresaltgras-eng, saltsev-eng, raudsvingel-grusstorr-eng, strandstjerne-forstrand, fjøresevaks-eng, rustsevaks-eng, fjørestorr-eng, havstorr-eng, strandmyr med bl.a. duskull, tangmelde-voll, kveke-voll, lågurt-fleirårsvoll med bl.a. gåsemure og høgurt-flerårsvoll med mykje mjødukt. Elles er det salttilpassa lavflora på berga. Det finst noko småhavgraseng her (kjelde: A. O. Folkestad).

Kulturpåverknad: Næringsrikt sigevatn frå dyrkamarka, med flekkvis anaerobe tilhøve. Noko beitepåverknad i sørvestlege deler.

Artsfunn: Interessante artar er saltstorr (*Carex vacillans*), strandarve (*Honkenya peploides*) og havbendel (*Spergularia media*). Det er elles funne havstorr. I 2000 vart det notert grøn vokssopp (beitemarkssopp) og ein del havklipperagg.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av ein betydeleg arts- og samfunnsdiversitet, utan at strandsamfunna er av dei mest velutvikla.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep i området. Beiting blir sett på som positivt.

Bergsøya: Myklebustvatnet (ferskvatn)

Lokalitetsnummer:	1515-10005 (Naturbasen 1515 - 2 - 0)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 26 15
Høgd over havet:	2,3-13 m
Hovudnaturtype:	ferskvatn
Naturtype:	rik kulturlandskapssjø
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	sakte attgroing
Undersøkt:	Folkestad (1975, 1976a), 29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: (Folkestad 1976a, Fylkesmannen i MR 1982:) Myklebustvatnet er eit grunt, næringsrikt og vegetasjonsrikt ferskvatn og sumpmarksområde i eit småkupert kyst- og kulturlandskap og med heller tett busetnad ikring. Sjølve vatnet er ringforma omkring ein større og 4 mindre holmar, den største med lyngmark og myrdrag, dei andre med frodigare grasvegetasjon og litt busker. Nedslagsfeltet er lite, og vatnet er eitt av dei mest typisk næringsrike ferskvatn i fylket, med berre små vassflater vegetasjonsfrie i vekstsesongen. Myklebustvatnet vart først midlertidig freda etter naturvernlova, og seinare verna som naturreservat 27.05.88. Total areal i reservatet er ca. 307 da, av dette ca. 165 da vassareal.

Vegetasjon: Vatnet er som nemnt eit av dei få næringsrike låglandsvatna i fylket, og det har ein variert vegetasjon med omgjevande knausar, kystlynghei og myr. I sjølve vatnet er det store areal med høgstorrsump, mindre opne vassflater med flytebladvegetasjon, langskotvegetasjon og kortskotvegetasjon (O3, P1, P2, P3, P4). *Kulturpåverknad:* (Fylkesmannen i MR 1982:) Ei kraftlinje med forgreining kryssar området og medfører at ein del fugl blir drepne ved kollisjonar. Over utløpet er det lagt riksveg, og sjølve utløpet er flytta. I same området er

det dessutan utfyllingar i strandkanten i samband med bygging, og i nordre del av vatnet når ei jordfylling ned til vasskanten. Frå busetnaden har det tidlegare vore ført kloakk i vatnet, men det meste av dette er avskore. To hagetomter ligg inntil vasskanten, utan vesentleg påverknad på lokaliteten.

Artsfunn: Folkestad (1976a) har karplanteliste for vatnet. Flytebladvegetasjonen innheld tjønnaks, kysttjønna, grastjønna, rusttjønna, småtjønna, og truleg bendeltjønna, vidare flotgras, andmat og småpigknopp. Det har ikkje lukkast å finna att bendeltjønna i 2000, men det var ei ulempe at ein ikkje hadde tilgang på båt, berre dregg. Denne arten har vore rekna som utrydda i Noreg, men er no kjent frå nye lokalitetar. Elles er det kjent tusenblad, hesterumpe, klovasshår, storblærerot, gytjebærerot og småblærerot. I 2000 vart det også funne ein steril kransalge som anten er *Nitella flexilis* eller *N. opaca* (bestemt av A. Langangen). Den første av desse står på raudlista. Det vart elles funne stor mosekantarell (*Arrhenia lobata*), ein sopp som veks på mosar i myr- og sumpvegetasjonen, dette er 2. funn i fylket. På ein av holmane er det funne lodnebrege, den einaste kjende funnstaden i Herøy. Andre interessante artar i området er hagtorn, vårmarihand, sverdlilje og purpurlyng.

Fauna: (Folkestad 1976a, Fylkesmannen i MR 1982:) Vatnet er serleg av interesse som hekkelokalitet, men for enkelte artar og som trekklokalitet og eventuelt overvintringsplass. Etter dei kriteria som er nytta, er forekomsten av 4 artar (alle hekkande) vurdert å vere av regional interesse og 16 artar (15 hekkande) av nasjonal interesse.

Dette, saman med den sers tette hekkebestand av mange artar og stor artsvariasjon av vassfugl, gjev lokaliteten spesielt høg, nasjonal verneverdi. Fuglefaunaen representerer eit typisk, næringskrevjande slettesjøsamfunn, med dei fleste, sørlege, kravfulle våtmarksarter i Noreg representert, bl. a. 8 hekkande andearter av 15 andefuglarter påviste, samtlege norske riksefuglarter regelmessig i hekketida, 12 vadefuglarter, ein heller stor fiskemåsekoloni og ein god bestand av fleire våtmarksavhengige småfuglarter, m. a. sivsongar. Lokaliteten er lett tilgjengeleg og ligg godt til rette for forskning og undervisning, medan verdien for friluftsliv i serleg grad er knytt til islegging og bruk som skeisebane om vinteren. Det er kjent padde, stingsild, ål og aure i vatnet. Folkestad (1976a) har fyldig kommentert fugleliste.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) fordi det er eit av dei mest velutvikla næringsrike låglandsvatna i fylket, med rik flora og fauna.

Skjøtsel og omsyn

Området er naturreservat med forbod mot all ferdsel i perioden 01.03-31.10. Dette er naudsynt for å gje fuglane ro m. a. i hekketida, men også i trekktidene (rapportforfattarane hadde skriftleg dispensasjon). Elles bør ein følgja med næringstilførsel og attgroingsprosessar.

Bergsøya: Storehaugen (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10006
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 244-246, 153-154
Høgde over havet:	50-160 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei m. purpurlyng
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	A. O. Folkestad, 29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på den ubebudde sørvestsida av Bergsøya, mellom Igesund og Vikane. Det som er avgrensa er eit lyngheiområde ved Storehaugen, i skråningane som vender mot sør og vest. Lokaliteten er dels avgrensa med kikkert, men gode forekomstar av purpurlyng er observert i marka.

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av tørr kystlynghei med gode forekomstar av purpurlyng (H1b).

Kulturpåverknad: Området er tidlegare beita hardare enn i dag.

Artsfunn: Forekomst av purpurlyng er det mest interessante som er observert i lyngheia.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein lokalitet med gode bestandar av purpurlyng.

Skjøtsel og omsyn

Det hadde vore ønskjeleg med sterkare beiting i lyngheiene.

Bergsøya: Straumane (undervassenger)

Lokalitetsnummer:	1515-10007 (Naturbasen 1515 - 1 - 2)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 24-28, 14-16
Høgd over havet:	0 m
Hovudnaturtype:	havstrand/kyst
Naturtype:	undervassenger
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Fysiske inngrep, forureining
Undersøkt:	Folkestad (1978a); Risheim og Johannessen (1991)

Områdeskildring

Generelt: Området er avgrensa som viltområde, og er eit høgproduktivt, grunt og innestengt fjordparti med småøyar, holmar og sund med mange bukter og breie tidevassområde. Det er rik straumsetning frå to kantar, med rikelig undervassvegetasjon, m.a. ålegras-enger i mudderbuktene, og med rikare mudderstrender. Området er kranse av eit småkupert kulturlandskap med tett busetnad, men og med lyngheiar og litt krattskog. Dette er dels eit viltområde som har funksjon som hekke- og beiteområde for vassfugl. Lokaliteten må sjåast i samanheng med Myklebustvatnet. Risheim og Johannessen (1991) har data om det marine miljøet etter ei undersøking på oppdrag av Statens vegvesen. Dei har registrert låg faunadiversitet i det marine miljøet som kan relaterast til dårleg gjennomstrøyning og hydrogensulfidoppopping.

Vegetasjon: Lokaliteten inneheld mellom anna undervassenger med ålegras (*Zostera marina*) (vegetasjonstype U1). Det finst og noko småhavgraseng her (kjelde: A. O. Folkestad).

Kulturpåverknad: Det er m. a. lagt riksveg over området, noko som og har redusert gjennomstrøyminga. Elles er dette eit pressområde med busetnad, naust, fyllingar og vegar, og planer om meir av det same.

Artsfunn: Mest interessant når det gjeld høgre planter er ålegras og småhavgras. I området hekkar m.a. gravand, stokkand, ærfugl, tjeld, vipe, raudstilk, storspove og enkeltbekkasin. Området er og ein beiteplass i trekketidene og vinterhalvåret for ender og vadarar. Det er også funne østers i området.

Verdsetting: Dei delene av området som inneheld ålegrasenger blir verdsett til B (viktig) etter DN (1999a). Resten må truleg verdsettast etter vilthandboka.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep og forureining.

Gurskøya: Aspevikvågen (undervassenger)

Lokalitetsnummer:	1515-10023 (Naturbasen 1515 - 14 - 1)
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 319-330, 097-103
Høgd over havet:	0 m
Hovudnaturtype:	havstrand/kyst
Naturtype:	undervassenger
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	fysiske inngrep
Undersøkt:	Folkestad (1978a)

Områdeskildring

Generelt: Grunn, leirmudret våg med breie tidevassoner i vikane langs indre del, der er ein del ålegras og blåskjelbankar. Dette er dels eit viltområde som er raste- og overvintringsplass for vassfugl.

Vegetasjon: Lokaliteten inneheld mellom anna undervassenger med ålegras (*Zostera marina*) (vegetasjonstype U1), i Leirvika også småhavgras (U2a).

Kulturpåverknad: Ubetydeleg.

Artsfunn: Mest interessant når det gjeld høgre planter er ålegras. Området er raste- og overvintringsplass for vassfugl, m.a. songsvaner (opp til 15), ærfugl, sjøorre (opp til 140) og meir fåtallig stokkand, svartand, havelle, kvinand og siland.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at dette er velutvikla undervassenger, som i tillegg har ein viltfunksjon.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep.

Gurskøya: Aspevikvatnet (ferskvatn)

Lokalitetsnummer:	1515-10008 (Naturbasen 1515 - 14 - 4)
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 318-323, 093-096
Høgd over havet:	5-10 m
Hovudnaturtype:	ferskvatn
Naturtype:	andre viktige førekomstar
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Ingen kjende (fysiske inngrep)
Undersøkt:	A. O. Folkestad (1975, 1978a), 29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: (Naturbasen:) Grunt, frodig lavlandsvatn kranse av lyngmark, myr, kulturmark og busetnad. Vatnet har ein bra fiskebestand. Fuglefaunaen er rik, og fungerer som hekke- og rasteplass for vassfugl, m.a. beiter songsvane i vinterhalåret.

Vegetasjon: Vatnet har litt høgstorrump med flaskestorr, flytebladvegetasjon med tjønnaks, kysttjønna, kantnøkkerose og småpiggnopp, langskotvegetasjon med tusenblad, rusttjønna, krypsiv, og kortskotvegetasjon med tjønngras, botnegras og stivt brasmegras (O3, P1, P2, P3, P4).

Kulturpåverknad: Sportsfiske. Badeplass.

Artsfunn: I kantane veks sverdlilje. Ut over dei plantene som er nemnt under vegetasjon er det ikkje gjort spesielle funn. Av hekkande vassfugl kan nemnast 2-3 par stokkand, stort sett 1 par siland, dessutan tjeld, vipper, raudstilk, enkeltbekkasin og strandsnipe, forutan ein fiskemåsekoloni like ved. Grågås er sett i hekketida. Om vinteren har lokaliteten funksjon som beiteplass for songsvane. Det er kjent 4 artar av augnestikkarar.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at det har funksjon som viltområde, men også generelt har ein flora og fauna som det ikkje er så mykje av i kommunen. Lokaliteten tilhøyrer ingen av naturtypene i DN-handboka.

Skjøtsel og omsyn

Viktigast her er å unngå nye fysiske inngrep.

Gurskøya: Dragsund (hasselskog m. m.)

Lokalitetsnummer:	1515-10009
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 355 100 (ED 50)
Høgd over havet:	1-20 m
Hovudnaturtype:	skog
Naturtype:	rik edellauvskog (hassel)
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	06.10.1998, KJG

Områdeskildring

Generelt: Dette er hasselrunner med osp, berg og utmarksbeite nordvest for Dragsundbrua på sørsida av Rømbjøra (austenden av Gurskøya).

Vegetasjon: Dette er ei utforming av kysthasselskog, med innslag av ein del andre lauvtre (D2c).

Kulturpåverknad: Området ligg i tilknytning til busetnad og kulturmark, og har vore beita.

Artsfunn: Oversikt over meir interessante lavfunn: vanleg blåfjelllav (*Degelia plumbea*), sølvnever (*Lobaria amplissima*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*) og grynvreng (*Nephroma parile*). Sølvnever førekjem spreidd på stein og lauvtre i fuktig miljø, og Noreg har eit særleg ansvar for denne arten.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) fordi det er ein edellauvskog med visse kvalitetar. Lokaliteten er liten, og kommunen har betre utformingar m.a. lenger sør på Gurskøya (t.d. Jøsok)

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep i form av utbygging, og ein bør vidare unngå hogst av hassel i denne vesle skogen. Kystnære hasselskogar er ofte artsrike og interessante.

Gurskøya: Dragsund: Djupvikvatnet (ferskvatn)

Lokalitetsnummer:	1515-10010 (Naturbasen 1515 - 9 - 4)
--------------------------	--------------------------------------

Kartblad: 1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89): LQ 336-345, 084-090
Høgd over havet: 23 m
Hovudnaturtype: ferskvatn
Naturtype: andre viktige førekomstar
Prioritet: B (viktig)
Truslar: Ingen kjende
Undersøkt: Folkestad (1975, 1978a, 1996a)

Områdeskildring

Generelt: Vatnet er næringsfattig (oligotroft), og er av dei minst påverka ferskvasslokalitetane i låglandet i distriktet. Vatnet er relativt grunt og med relativt lite gjennomstrøyming. Det er eit mindre høgstorrfelt på vestsida. Dette er dels eit viltområde, i vatnet og området ikring hekkar og beitar vassfugl og beitar vassfugl og hønefugl.

Vegetasjon: Vassvegetasjonen er typisk for næringsfattige vatn, høgstorrump med flaskestorr og trådstorr, flytebladvegetasjon av tjønnaks og undervassvegetasjon av tusenblad, tjønngras, stivt brasmegras og botnegras O3, P1, P2, P4).

Kulturpåverknad: Det går veg forbi vatnet.

Artsfunn: Av hekkefugl kan nemnast smålom, grågås, ærfugl og tornskate. Det er observert sjeldne fuglar som egretthegre og kvitaugeand. Informasjon om grågås, datert 01.01.87, funksjon: yngleområde, talet på fugl 25, vår og sommar, intervju/spørreskjema. Det er ein aurebestand. Det er kjent 5 artar av augnestikkarar. Det er kjent padde her (AOF pers. medd.).

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) ut frå ein skjønsmessig vurdering av verdien regionalt sett. Dersom ein skulle brukt DN (1999a) strengt, ville lokaliteten kome i C (lokalt viktig), sidan næringsfattige låglandsvatn ikkje er nokon prioritert naturtype her. Akkurat denne kvaliteten som lite påverka låglandsvatn har gjort at vatnet er høgt vurdert hos t. d. Folkestad (1978a). Dersom ein kombinerer alle biologiske verdiar (inkl. vilt) underbyggjer også dette kategori B.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep og forureining.

Gurskøya: Dragsund: Huldrehornet (kystfuruskog)

(i Naturbasen kalla Djupvikvatnet-vest)

Lokalitetsnummer: 1515-10011 (Naturbasen 1515 - 9 - 1)
Kartblad: 1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89): LQ 335 099 (ED50)
Høgd over havet: 25-200 m
Hovudnaturtype: skog, berg
Naturtype: kystfuruskog, nordvendt berg
Prioritet: C (lokalt viktig)
Truslar: treslagskifte, flatehogst
Undersøkt: Korsmo og Svalastog (1997), 22.08.1998, KJG

Områdeskildring (etter Korsmo & Svalastog)

Generelt: Lokaliteten er ein austvendt kystfuruskog, som ligg på austsida av Huldrehornet, vest for Djupvikvatnet. Berggrunnen er fattige gneisar delvis dekt med morene.

Vegetasjon: Furuskogen er av røsslyng-blokkebærtypen, med innslag av meir blåbærdominans i brattare parti (A3c, A4). Dei skrinnaeste partia har større innslag av rypebær, mjølbær, kystbjønnskjegg og heisiv. Kollar og knausar er stadvis dekt av heigråmose (A6). Skogen har ein morfologi som er typisk for kystfuruskog ved at trea er kortvaksne og greinrike med omfangsrike kroner. I den sørlege delen av lia er det parti med bjørk og osp som dominerande treslag. Lokaliteten har verneverdi som interessant spesialområde av kystfuruskogtypen.

Kulturpåverknad: Skogen er ueinsaldra, men trea er truleg stort sett ikkje over 100 år. Det finst få spor av nyare hogst, men det er planta litt gran.

Artsfunn: Det vart funne m. a. skogfredlaus, enghumleblom og sumphaukeskjegg. I desse skogane hekka det tidlegare storfugl. Elles finst barskogfuglar som raudstjert, møllar, fuglekonge, toppmeis og furukorsnebb (Folkestad 1996a, Korsmo & Svalastog 1997).

Verdsetting: Lokaliteten blir av Korsmo & Svalastog omtala som "meget verneverdig spesialområde" ut frå skogtypen. Området blir her verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at han vantar kontinuitetspreg, og er utan

vesentlege signalartar eller spesielle biologiske verdiar på artsnivå. Det kan tenkjast at viltregistrering kan endra på dette.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå hogst og vesentlege tekniske inngrep.

Gurskøya: Dragsund: Rambjørhammaren (nordvendte berg, skog)

Lokalitetsnummer:	1515-10012
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 349-351 105 (ED 50)
Høgd over havet:	1-50 m
Hovudnaturtype:	berg, skog
Naturtype:	nordvendt berg, høgstaudebjørkeskog
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	19.09.1999, KJG

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten består av nordvestvendt bergvegg, og fuktig, storsteinet, mosegrodd lauvskog.

Vegetasjon: Vegetasjonen er storbregnebjørkeskog med innslag av høgstaudebjørkeskog (C2, C3), i tillegg til bergvegg/bergflate med fuktkrevande lavartar (F2b).

Kulturpåverknad: Dette er eit relativt lite kulturpåverka område.

Artsfunn: Av planter er det notert m. a. geittelg, storklokke, trollbær, myske, kystmaigull og grønburkne.

Området er sær artsrikt både for lav og karplanter. Oversikt over nokre lavfunn: vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*), sølvnever (*Lobaria amplissima*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*), kystvrenge (*Nephroma laevigatum*), muslinglav (*Normandina pulchella*) på vanleg blåfiltlav, grynfiltrlav (*Pannaria conoplea*), skålfiltrlav (*Pannaria pezizoides*), kystfiltrlav (*Pannaria rubiginosa*), stiftfiltrlav (*Parmeliella triptophylla*), kystgrønnever (*Peltigera britannica*), blanknever (*Peltigera horizontalis*), papirnever (*Peltigera hymenina*), skjelnever (*Peltigera praetextata*), skrukkelav (*Platismatia norvegica*), havklipperagg (*Ramalina cuspidata*), rund porelav (*Sticta fuliginosa*), gryn porelav (*Sticta limbata*), dessutan einaste funnet av buktporelav (*Sticta sylvatica*) i kommunen. Blanknever er spreidd nord for Sogn og Fjordane (sørleg, varmekjær art). Kystfiltrlav er også mindre vanleg. Muslinglav og porelavane er kystartar i fuktig miljø. Gryn porelav og buktporelav har nordgrense i Møre og Romsdal. Ved stranda og langt opp gjennom skogen er det funne oterstigar, han har fast tilhald her.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein uvanleg lavrik og velutvikla lokalitet med nordvendt berg og frodig lauvskog. Det er ikkje kjent raudlisteartar.

Skjøtsel og omsyn

Det er ønskeleg at denne skogen får bestå som ein veksestad for ei rekkje kystbundne, fuktigheitskrevande lavartar som dels er uvanlege. Mange av desse artane er slike som Noreg har eit særleg ansvar for (ansvarsartar, sjå eige kapittel lenger bak i rapporten).

Gurskøya: Dragsund: Kvennavågen, Makrellvågen (undervassenger)

Lokalitetsnummer:	1515-10013 (Naturbasen 1515 - 23 - 3)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 345-351, 090-092
Høgd over havet:	0 m
Hovudnaturtype:	havstrand/kyst
Naturtype:	undervassenger
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	Folkestad (1978a), Håland (1997)

Områdeskildring

Generelt: Dette er grunne elvemunningsvågar med ålegrasenger som blir tørrlagde ved lågvatn. Langs breiddene er det smale strandengbeite opp mot bratte knausar. Håland (1997) har utført ei naturfagleg oppsummering/verdivurdering i samband med planer om bustadbygging, for det meste basert på data om fuglefaunaen.

Vegetasjon: Lokaliteten inneheld mellom anna undervassenger med ålegras (*Zostera marina*) (vegetasjonstype U1) og med småhavgras (U2a).

Kulturpåverknad: Ubetydeleg.

Artsfunn: Mest interessant når det gjeld høgre planter er ålegras og småhavgras. Lokaliteten er fast beiteplass for gråhegre og stokkand som hekkar i nærleiken, likeeins beitar ærfugl. Meir uregelmessig beiting av grågås, tjeld og raudstilk. Av og til beitar songsvaner i vinterhalvåret.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at dette er velutvikla undervassenger. Håland (1997) konkluderer med at området har regional verdi, for det meste basert på data om fuglefaunaen.

Skjøtsel og omsyn

Det er ønskeleg å unngå fysiske inngrep.

Gurskøya: Dragsund: Styggesjøen (brakkvasspollar)

Lokalitetsnummer:	1515-10014 (Naturbasen 1515 - 23 - 1)
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 353-355, 093-095
Høgd over havet:	0-1 m
Hovudnaturtype:	havstrand
Naturtype:	brakkvasspollar, undervassenger
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Fysiske inngrep
Undersøkt:	Folkestad (1978a), 28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten omfattar ei grunn bukt med ein del tang og nokre brakkvassdammar i skjerma farvatn. Vest for bukta ligg ein dam som er avskjerma ved ei vegfylling som ender i eit uthus (garasje). Under vegfyllinga ligg eit trongt innløp som slepper inn sjøvatn ved flo sjø. På nordsida av bukta mot riksvegen ligg ein større poll med litt meir sjøvassinnstrøyming.

Vegetasjon: Den vestlege dammen er dominert av langskotvegetasjon med skruehavgras (U2a). I vasskantane er det noko grøftesoleie, pors, blåtopp og bjønnskjegg. Rundt denne dammen er det bratte knausar med lynghei, bjørk, rogn og selje i eit nokså ope landskap. Den nordlege pollen er meir vegetasjonsfattig med stadvis gode bestandar av skruehavgras i vestlege delen.

Kulturpåverknad: Det er lagt eit par vegar ned til bukta. Den nemnde vegfyllinga kan begrensa innløpet til den vestlege pollen noko.

Artsfunn: Området er raste- og overvintringsplass for vassfugl, m.a. stukkender og silender. Skruehavgraset er ein sjeldan plante i fylket, og lokaliteten har mellom dei beste bestandane i fylket med unntak av Smøla. Det finst elles østers i området.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er eit velutvikla system med brakkvatn som huser spesialiserte brakkvassartar som skruehavgras, ein art som det berre er 3-4 funn av i fylket utanom Smøla.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fleire fysiske inngrep i området, særleg slike som påverkar innstrøyminga av sjøvatn. Dynamikken som er i dag er truleg viktig for å skapa det miljøet som gjer at skruehavgraset trivst (roleg brakkvatn).

Gurskøya: Jøsokbakken (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10015
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 332 035
Høgd over havet:	90 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	12.07.2000, KJG, 28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Dette er eit område med dyrka mark, og udyrka naturenger og kantområde ved Jøsokbakken.

Vegetasjon: I kantområda og ovafor vegen var det ein del engkvein-gulaks-eng, dels også litt finnskjeggen (G1c, G4). Det finst og fuktige enger med stjernestorr, kornstorr, myrfiol, grøftesoleie, kjeldeurt og kystmyrklegg.

Kulturpåverknad: Området har vore slått og beita fram til i dag.

Artsfunn: Noko av det mest interessante her var funn av solblom med 5 rosettar som blomstra med ein blomst kvar. Denne lokaliteten er ikkje kjend frå tidlegare, men synest å ha ein svak bestand på veg ut. I 2000 vart det notert 54 planteartar, av desse 16 naturengplanter, m.a. hårsvæve, kystgrisøyre, prestekrage og smalkjempe. Av beitemarkssopp vart det notert 6 voksoppartar, mellom desse var lutvokssopp (*Hygrocybe nitrata*), som er relativt uvanleg på kysten og i låglandet. Ved Jøsok vart det i 1953 funne sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*) i beitemark (Jordal 1993). Arten står som direkte truga i raudlista. Det er ikkje umogeleg at dette kan ha vore her, for Stordal og Skifte som fann han, besøkte samstundes edellauvskog i nærleiken. I 1931 vart det også funne kvitkurle ved Jøsok (omsynskrevande på raudlista). Ingen av desse vart attfunne i 2000.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ei velutvikla naturbeitemark med solblom og nokre andre viktige signalartar. Dersom ein finn att sauevokssopp vil lokaliteten hamna i kategori A.

Skjøtsel og omsyn

Bruken med slått og beiting bør halda fram. Dette er særleg viktig for å bevare solblom-bestandane.

Gurskøya: Jøsok (edellauvskog)

Lokalitetsnummer:	1515-10016
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 335 035
Høgde over havet:	30-80 m
Hovudnaturtype:	skog
Naturtype:	rik edellauvskog
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	hogst, treslagskifte
Undersøkt:	Dahl (1895), august 2000 KJG

Områdeskildring

Generelt: Dette er ei elvekløft mellom vegen til Raudskard og vegen til Jøsokbakken. Her veks mellom anna nokre få almer, som er eit fåtalig treslag i Herøy. Trea som veks langs gjelet (bjørk, hegg, hassel, osp, gran, selje og gråor) danner eit tak over elva med eit fuktig og skuggefullt miljø. Austover frå elvekløfta går skogen gradvis over til skog dominert av hassel. Dette er den mest velutvikla edellauvskogen i Herøy.

Vegetasjon: D2c, rike kyst-hasselkratt med overgangar til D5, gråor-almeskog.

Kulturpåverknad: Denne skogen er relativt lite kulturpåverka. I øvre del er det terrassar som er bygd i samband med jordbruksdrifta. Deler av skogen eer litt beita.

Artsfunn: Lokaliteten er rik på varmekjære karplanter. I marksjiktet veks store mengder ramslauk og ellers andre varmekjære karplanter typiske for edellauvskog, m. a. anna 5 orkideartar. Her veks korsknapp, ein av få lokalitetar med denne arten i fylket. Dahl (1895) nemner i Jøsokdalen lauvskog med hassel, hegg (større tre), krossved, jordnøtt, sanikel, skogsvinerot, skogvikke, trollurt og svarterteknapp. Ifølgje Holmboe (1914, s. 60) fanst det kristtorn på Jøsok. Kjelda hans var lærar Elias B. Holsvik. I mellomkrigstida fann Harald Goksøyr ei rekkje interessante artar på Jøsok (Goksøyr 1939). Mest interessant var kanskje mellomtrollurt, andre artar han nemner er hjartegras, stortviblad, småsmelle, bergskrinneblom, bergasal og lodnerubloom. I 1953 vart det funne grå trompetsopp (*Pseudocraterellus undulatus*, omsynskrevande) ved Jøsok av Jens Stordal og Ola Skifte, ein art som trivst best under eik og hassel, dvs. truleg i hasselskogen her (Jordal 1993). Av lav er det notert m. a. skrubbenever, lungenever, blåfildlav, flishinnelav, skjelliglye, blanknever og papirnever. Det vart observert spettehol i osp i bekkekløfta, og dette kan ha vore kvitryggspett. Av observerte fugleartar kan nemnast gulsangar, munk, bokfink, gråtrast, raudvengetrast, raudstrupe og lauvmeis.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av at det er eit godt utvikla bestand av rik edellauvskog med eit godt innslag av varmekjære artar og uvanlege signalartar. Naturtypen er sparsam i ytre strok på Søre Sunnmøre.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep, hogstflater og treslagskifte.

Gurskøya: Jøsok: Raudskar (naturbeitemark, kalkskog)

Lokalitetsnummer:	1515-10017
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 312 039
Høgde over havet:	190-200 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap, skog
Naturtype:	naturbeitemark, kalkrike enger, kalkskog (+ olivinknausar)
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	Norsk botanisk forening 1964 (Wischmann 1965), 01.06.2000, KJG, 28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Ovafor Raudskargardane mot skogen, der skogsvegen tek til, ligg det nokre mindre naturengflekker. Desse går over i kalkrike fuktenger som fortsett eit stykke oppover i skogen. Elles omfattar lokaliteten knausar med olivin i skogen. Området er såleis heterogent, men likevel rekna som ein lokalitet.

Vegetasjon: Solblomlokaliteten hadde naturengpreg, og kan klassifiserast som engkvein-gulaks-eng (G4a). Det vart elles i nærleiken funne kalkrike sig i kantområde av dyrkamark (kalkrike fuktenger, G11), og inn i lauvskogen. Deler av lokaliteten kan klassifiserast som kalkbjørkeskog. Olivinknausane er vegetasjonsfattige (F6a).

Kulturpåverknad: Skogsvegen har teke noko av solblomengene. Elles blir fulldyrka mark slått, men ikkje kantområda.

Artsfunn: I 1964 vart det funne solblom (omsynskrevande) ved "Rødskar" (Raudskard øvst i Jøsokdalen) - det var etter seiande "masser på engene" (Wischmann 1965). I 2000 vart det ovafor gardane konstatert ca. 8 rosettar av solblom utan blomster. Plantene stod over eit areal på 15-20 kvadratmeter i attgroande kantområde, og verkar å vera på veg ut, forekomsten er dels noko redusert av ein skogsveg. Det mest interessante elles var store forekomstar av hjartegras i nærleiken av solblomen. Hjartegras er i dag svært sjeldan i fylket. Elles vaks her andre krevande artar som stortviblad, engstorr, særbustorr, svarttopp, gulsildre, kornstorr, loppestorr, jåblom, enghumleblom, myrsaulauk, gulstorr og fjelltistel. Det vart funne 60 planteartar, av desse 19 naturengplanter. Det vart elles berre funne ein beitemarkssopp (skarlagenvokssopp).

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ei naturbeitemark med solblom og nokre andre viktige signalartar, i tillegg til kalkrike enger/kalkskog med hjartegras.

Skjøtsel og omsyn

Solblomlokaliteten burde vore slått årleg på seinsommaren, elles vil arten truleg gå ut.

Gurskøya: Jøsok: Raudskar (olivin)

Lokalitetsnummer:	1515-10018
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 30-31, 03-04
Høgd over havet:	160-200 m
Hovudnaturtype:	berg
Naturtype:	andre viktige førekomstar (olivinknausar)
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Fysiske inngrep
Undersøkt:	Bjørlykke (1939), 01.06.2000 og 19.03.2001, KJG

Områdeskildring

Generelt: Ved garden Raudskar frå sørausthellinga av Gjörinakken og sørover mot Klipevatnet (Sande) finst fleire stader olivinstein. Raudskar har namnet sitt frå fargen på olivinsteinen. Det strekkjer seg i aust-vestretning og har sitt høgaste punkt på ca. 200 m over havet. Lengda er ca. 800 m og breidda ca. 100 m (Bjørlykke 1939).
Vegetasjon: Vegetasjonen på olivinstein er svært sparsam (F6a). Dei fleste planteartar toler ikkje å veksa her. Dei som likevel finst er ofte spesialtilpassa planteartar. Elles finst det på dei flatare partia fuktig heivegetasjon (H3).

Kulturpåverknad: Deler av området er beitepåverka. Det er dyrka inntil lokaliteten.

Artsfunn: På olivinskrentane i heile skaret vaks i 1999-2001 grønburkne, svartburkne og blankburkne slik som oppgjeve av Bjørlykke. Elles vart det notert gulsildre, småtviblad, kranskonvall, rypebær og dvergjamne. I artslista til Bjørlykke (1939) er det vidare kryssa av takhaukeskjegg, kystmaure, markfrytle, hengjeaks og gjeldkarve.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at dette er ein uvanleg naturtype i kommunen, men og nasjonalt, med fleire tilpassa planteartar. Lokaliteten er ikkje av dei mest interessante når det gjeld olivintilpassa vegetasjon.

Skjøtsel og omsyn

Dette er ikkje av dei mest artsrike og interessante olivinførekomstane på Sunnmøre. Det er likevel ønskjeleg å bevare den særprega naturen her med sine spesielle planter. Ein bør derfor unngå fysiske inngrep.

Gurskøya: Jøsok: Voldnes (svartor, kristtornlok.)

Lokalitetsnummer:	1515-10019
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 328 022
Høgd over havet:	20-40 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	andre viktige førekomstar (svartor, kristtorn)
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Hogst, attgroing
Undersøkt:	Dahl (1895), 10.04.1998, KJG

Områdeskildring

Generelt: Dahl (1895) skildrar her "ved Voldnes.. smuk samling af svartor" (s. 13). Denne finst i dag som ei stripe langs eit steingjerde i kanten av dyrka mark. Elles finst her kristtorn.

Vegetasjon: Kantområde inntil dyrka mark, C3c, G4.

Kulturpåverknad: Steingjerde, slått, beiting.

Artsfunn: Ifølgje Holmboe (1914, s. 60) fanst det kristtorn på Voldnes. Kjelda hans var lærar Elias B. Holsvik, som vidare skriv: "Paa Voldnes blomstrar dei og ber dei frugt. Eg hev svært ofte set dei som pynt paa likkistor og i kransar, ja dei hev vore bruka til joletre i heimar og vore bruka til aa pynta upp med paa festar. Det er difor ikkje utrulegt, at dei vert utrydda av uforstandige folk." Kristtornen har overlevd til i dag. Den står helst som spreidde individ i kanten av kulturlandskapet.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er kulturlandskapslokalitet med kristtorn og svartor, ein type som fell utanfor verdsettingssystemet i DN (1999a).

Skjøtsel og omsyn

Ein bør prøva å bevare dette innslaget av svartor og kristtorn i kulturlandskapet.

Gurskøya: Jøsok: Voldnesgjerdet (kystlynghei, kristtorn)

Lokalitetsnummer:	1515-10020
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 325 018
Høgd over havet:	40-80 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	andre viktige lokalitetar (kristtorn)
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	10.04.1998, KJG

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg litt nordover frå kommunegrensa til Sande.

Vegetasjon: Her er storsteinet ur og kystlynghei med nokre kristtornbusker (F1, H1).

Kulturpåverknad: Liten, litt beite.

Artsfunn: Mest interessant her er kristtorn. Av lavfunn kan nemnast grynvrenge (*Nephroma parile*). Det er tatt lavliste, men dei andre var stort sett vanlege artar (sjå lavlister i vedlegg).

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er kulturlandskapslokalitet med kristtorn, ein type som fell utanfor verdsettingssystemet i DN (1999a).

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle omsyn.

Gurskøya: Leikong: Kleppefurene (kystfuruskog)

Lokalitetsnummer:	1515-10021 (Naturbasen 1515 - 93 - 5)
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 320 046
Høgd over havet:	40-362 m
Hovudnaturtype:	skog
Naturtype:	kystfuruskog
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Hogst/treslagskifte
Undersøkt:	Korsmo & Svalastog (1997), JBJ

Områdeskildring (etter Korsmo & Svalastog)

Generelt: Lokaliteten ligg i eit kupert område like sørvest for Leikong. Området ligg mellom Gyriakken i vest, Grønåsen i nord og Herda i aust. Hellinga er stort sett austleg, men dei aust-vestgåande terrengformasjonane medfører ein del både nord- og sørvende areal. Berggrunnen er dominert av gneis med tynt og ujamnt morenedekke. Ove Dahl (1895) skildrar "smukke løvskoge.. i Kleppebygden" (s. 13). I Herøyboka går det fram at Kleppefolket har vore redd for skogen og spart han. Dette var nok ein viktig ressurs å ha i eit elles skogfattig distrikt.

Vegetasjon: Området er dominert av fattige vegetasjonstyper der røsslyng-blokkebærtyten dekkjer størst areal (A3), og blåbærtyten opptre i dei bratte delane av hellingane (A4). Det finst fragment av lågurtfuruskog (B1b).

I sørvendte hellingar finst innslag av hassel (D2c). Det finst og noko fattige bakkemyrer, nedbørsmyr og kystlynghei (K2, K3, J2, J3, H1-H3).

Kulturpåverknad: Dei meir rike skogstypene er sterkt prega av skogsdrift i nyare tid, og dette saman med noko granplanting reduserer verneverdien ein del.

Artsfunn: Det vart funne sanikel og mørkkongsslys.

Verdsetting: Lokaliteten er i barskogsverneplana vurdert som eit lokalt verneverdig supplementsområde. Området blir verdsett til C (lokalt viktig).

Skjøtsel og omsyn

Området representerer ein kystfuruskog av lokal verdi, og burde halda fram med å ha dette preget. Ein bør unngå hogstflate, og ikkje gjennomføra treslagskifte.

Gurskøya: Leikong: Nykreim (kristtornlok.)

Lokalitetsnummer:	1515-10022
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 330-335, 065-070
Høgd over havet:	40-80 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap, skog
Naturtype:	andre viktige førekomstar (kristtorn)
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Attgroing, treslagskifte
Undersøkt:	22.09.1953 (J. Stordal & O. Skifte, Jordal 1993), xxKJG

Områdeskildring

Generelt: Dette er ei søraustvendt li langs fjorden ved Nykreim like nord for Leikong. Det er mest attgroande utmarksbeite med einer, lyngmark og lauvskog.

Vegetasjon: Vegetasjonen er ulike fattige enger og kystlynghei i attgroing med einer og lauvskog (G4, H1-H2, A7). Dahl skildrar "smukke løvskoge. især ved Lekanger" (Dahl 1895 s. 13). Det fanst mellom anna hassel her.

Kulturpåverknad: Dette er eit beitelandskap, elles finst litt planta gran.

Artsfunn: Mest interessant her er førekomst av ein del kristtornplanter. Det er truleg fleire hundre planter her, dei fleste er ikkje særleg gamle. Eit par er likevel ganske høge, opp til 10-15 meter. Det er god tilgang på frøplanter, særleg i nålematta under planta gran. Grunneigarane hjelper truleg til ved å omplanta somme av desse. Det finst elles kristtorn i mange hagar, så det er ikkje enkelt å vita kva som kom først av høna og egget. I 1953 var Jens Stordal (no pensjonert rektor ved Gjøvik vidaregåande skole og ein av Noregs fremste soppekspertar) og Ola Skifte (no pensjonert konservator ved Universitetet i Tromsø) på sopptur i m. a. Herøy. Det dei samla på denne turen vart seinare starten på sopphebariet i Tromsø. Ved Leikong fann eikeslørsopp (*Cortinarius balteatus*), som veks med eik og bjørk, helst på kalkrik grunn. Denne arten har truleg nordgrense her (Jordal 1993). Det vart og funne bøkesøtriske (*Lactarius subdulcis*) og den sørlege mandelrisk (*Lactarius volemus*), som har nordgrense i Molde og elles er ein god matsopp.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at dette er kulturlandskaps- og skoglokalitet med kristtorn, ein type som fell utanfor verdsettingssystemet i DN (1999a).

Skjøtsel og omsyn

Attgroinga må ikkje skugga ut kristtornen, elles bør ein ikkje hogga han eller hausta han for hardt. Ein bør heller ikkje planta meir gran.

Gurskøya: Moldtustranda: Tarberg (naturbeite)

Lokalitetsnummer:	1515-10024
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 231 116-235 118
Høgd over havet:	10-80 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	22.09.1993, 25.09.1995, 11.10.1996, 26.09.1997, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1993, 1997, 1998b)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordsida av Gurskøya, vest for busetnaden på Moldtustranda, er ganske bratt og steinet inn mot fjellet, men flatare ned mot vegen og sjøen. Området er starten på store, treause utmarksbeite der vi berre har teke nokre stikkprøvar. Vest for Tarberg ligg nokre inngjerda beite som ikkje er undersøkte. Ovafor og vest for desse er det steinete utmarksbeite med noko einer, lyng og grasvegetasjon som stadvis går over i storfrytledominans. Det finst en del einer som breier seg, men elles er beita grasdominerte med litt lyng.

Vegetasjon: Skråningane under Tarbergtua er ein mosaikk av kystlynghei, rasmark og større, grasdominerte naturbeite (H1-H2, F1, G1/G4) som no er i ferd med å gro att med einer (F5d). Det er og ein del storfrytleutforming av fuktig fattigeng (G1d).

Kulturpåverknad: Lokaliteten blir beita av sau, og er i svak attgroing.

Artsfunn: Det er funne 38 planteartar, av desse 12 naturengplanter, alle vanlege artar. Av beitemarkssopp er det til saman funne 26 artar (53 poeng), og fleire av desse er sjeldne. Mellom desse var sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*) som er direkte truga (sjå omtale under Hornsetstranda ovafor), og fiolett greinkøllesopp (*Clavaria zollingeri*) som er sårbar på raudlista. Den sistnemnde arten er ikkje tidlegare funnen på ytterkysten, berre i lågareliggjande fjordstrok opp til 350 meter over havet. Det fanst og god bestand av raud honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*) som står som sårbar på raudlista. Vidare vart det funne fleire omsynskrevande artar, m. a. gulbrun narrevokssopp (*Camarophyllopsis schulzeri*) og musserongvokssopp (*Hygrocybe fornicata*). Ved "Moldtu" vart det i 1930 funne solblom (omsynskrevande). Kvitkurle vart også funne i 1930 i "Moldtuskrån mot Hisegga" av Harald Goksøyr (Jordal & Gaarder 1998a).

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) fordi det er eit intakt kystbeite med mange interessante funn av kravfulle beitemarkssopp, deriblant ein direkte truga og fleire sårbare artar.

Skjøtsel og omsyn

Heile nordvestre del av Gurskøya er eit biologisk svært interessant beiteområde, der det er sterkt ønskjeleg at betinga held fram på tradisjonelt vis.

Gurskøya: Moldtustranda: Tarbergtua (nordvendte berg)

Lokalitetsnummer:	1515-10025
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 325 115
Høgd over havet:	100-300 m
Hovudnaturtype:	berg/rasmark
Naturtype:	nordvendte berg på kysten (Gaarder m. fl. 2001)
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	22.08.2000, KJG

Områdeskildring

Generelt: Dette er ein stor lokalitet med nordvendt kystberg. I motsetning til dei andre nordvendte kystberga i kommunen er denne lokaliteten for ein stor del kledd av bjørkeskog.

Vegetasjon: Bergveggene er fuktige og frodige, og vegetasjonen er truleg noko som ikkje er tydeleg beskreve i Fremstad (1997). Vi kallar det førebels høgstaude-sildrebergutforming (nær F2c). I berget veks det ein del bjørk. Nedanfor er det beitemarker som gror att med einer (sjå eigen lokalitet).

Kulturpåverknad: Tilgjengelege stader blir framleis noko beita av sau, men sauetalet er no lågt samanlikna med tidlegare.

Artsfunn: I kløftene her finst rike forekomster av hinnebregna, og som i dei andre tilsvarande lokalitetane rike forekomstar av fjellplanter. Spesielt kan ein nemna rabbesiv, elles veks også taggbregne her, ei ikkje så vanlig plante ute ved kysten. Lokaliteten har også ein variert moseflora blant andre gullhårmose, dronningmose, ein art i slekta *Cephalozia* (glefsemosar) og fleire andre levermosar. Av lav fins her buktporelav, den eine av 2 kjende lokalitetar av denne arten i Herøy. Ove Dahl nemner at han under Hidsegga på nordsida har funne kvitbladtistel, turt, skoggråurt, jordnøtt, skogsvinerot, og kanskje mest interessant: grønkurle og den raudlista kvitkurle (Dahl 1895, jfr. Jordal & Gaarder 1998a). Frå Moldtustranda nemner han vidare kranskonvall og brudespore utan at dette er nærare stadfesta.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein velutvikla lokalitet med variert flora og ein raudlisteart (hinnebregne).

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle i dagens situasjon.

Gurskøya: Moldtustranda: vest for Løset (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10026
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 215-231, 113-117
Høgd over havet:	20-70 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	25.09.1995, 11.10.1996, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1997)

Områdeskildring

Generelt: Området ligg vest for busetnaden på Moldtustranda, vest for den førre lokaliteten, og er ein del av dei store, trelause utmarksbeita på ytre del av Gurskøya. Ein finn naturbeitemark, steinur, kystlynghei og høgstaudevegetasjon.

Vegetasjon: Området er steinet med noko einer, lyng og grasvegetasjon som stadvis går over i storfrytledominans. Det finst også meir fuktige til myrlendte parti innimellom (H1-H3, G1, G4a). Det vart lagt ut ei 10x10 meters analyserute i gras- og mosedominert beitemark i nordvendt helling ca. 30 m o. h. I ruta vart det funne 23 planteartar, av desse 6 naturengplanter og 1 seterplante. Dominerande planter var engkvein, finnskjegg, ryllik og tepperot. Det var lite strø og høg mosedekning (90%).

Kulturpåverknad: Tilgjengelege stader blir framleis noko beita av sau, men sauetalet er no lågt samanlikna med tidlegare.

Artsfunn: Det vart funne 38 planteartar av desse 10 naturengplanter, alle vanlege artar. Det må her leggst til at den sjeldne og sårbare naturengplanten kvitkurle (*Leucorchis albida*) vart funnet ved Løset av botanikaren Ove Dahl 02.08.1894, og same art er funne fleire gonger i nærliggjande område (Moldtubakkane, og Moldtuskrån

mot Hisegga) av H. Goksøyr i 1930 (herbariet i Oslo). Det er ikkje umuleg at kvitkurle kan finnast i området framleis. Elles vart det funne gulsildre. Av beitemarkssopp vart det funne 14 artar (24 poeng). Det fanst m. a. raud honningvokssopp (*Hygrocybe splendissima*) som står som sårbar på raudlista.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) fordi det er eit intakt kystbeite med nokre interessante funn, deriblant ein sårbar art.

Skjøtsel og omsyn

Heile nordvestre del av Gurskøya er eit biologisk interessant beiteområde, der betinga bør halda fram som før.

Gurskøya: Måløya (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10027
Kartblad:	1119 II Volda
UTM (EUREF 89):	LQ 346-358, 038-043
Høgd over havet:	0-ca.5 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap, skog
Naturtype:	kystlynghei, andre viktige førekomstar (kristtorn)
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	12.03.2001, KJG

Områdeskildring

Generelt: Måløya ligg i beskytta farvatn på austsida av Gurskøya mellom Jøsok og Eika i Ulstein.

Vegetasjon: Vegetasjonen er dels kystlynghei av ulike utformingar (H1-H3), dels småskog med sitkagran, bjørk og osp, med spreidde einskildtre av svartor, kristtorn og nokre hasselrunnar. Det som ein gong var innmark er for ein stor del tilgrodd med bjørnemose. Mindre flekker med beita frisk fattigeng (G4) som kan ha potensiale for beitemarkssopp.

Kulturpåverknad: Det har tidlegare vore busetnad her ute. No går her utegangarsau.

Artsfunn: Av særleg interesse på Måløya er at det skal vera forekomst av kristtorn. Rykte om barlind viste seg å vera hemlock. Funn av lavarten storvreng er truleg det einaste kjende på ytre søre Sunnmøre, arten er mykje vanlegare i indre strok.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) fordi det veks kristtorn her. Dessutan er det ei kystlynghei i drift med utegangarsau som kan utvikla interessant mangfald på sikt.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør la kristtornen vera i fred. Beitinga bør halda fram.

Gurskøya: Stokksund (naturbeitemark, hagemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10028
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 311 128
Høgd over havet:	0-10 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, skogsbeite
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: I Stokksund (Bondestokksund) nordaust på Gurskøya går det sauer på skogsbeite og innmarksbeite på søraustsida av øya. Desse skapar ein beitepåverka skogsvegetasjon og open, beita naturbeitemark i tillegg til fulldyrka mark.

Vegetasjon: Vegetasjonen er stort sett ulike utformingar av kalkfattige enger (G4a). Eit mindre parti med husa har ei artssamanstelling som tyder på skjelsandpåverknad, med meir kalkpåverka engvegetasjon (G11).

Kulturpåverknad: Beiting av sau er viktig når det gjeld å oppretthalda dei biologiske verdiane som er registrert her.

Artsfunn: Det vart notert 31 planteartar, av desse 12 naturengplanter. Verdt å nemna er særleg dvergsmyle, hårsvæve og kystgrisøyre. Det vart vidare funne 17 beitemarkssopp (31 poeng). Mellom desse var den sårbare

Clavulinopsis cinereoides, vidare grå vokssopp, skarlagenvokssopp, gul småfingersopp og bleik engvokssopp (*Hygrocybe pratensis* var. *pallida*).

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av at dette er intakte beitemarker og skogsbeite med forekomst av ein sårbar beitemarkssopp og fleire gode signalartar på verdifullt kulturlandskap.

Skjøtsel og omsyn

Beitinga bør halda fram. Dei skjelsandpåverka engene nær husa bør ikkje utsettast for fysiske inngrep. Ein bør unngå gjødsling i dei artsrike partia.

Gurskøya: Stokksund (undervassenger)

Lokalitetsnummer:	1515-10029 (Naturbasen: del av 1515 - 247 - 1)
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 303-306, 124-126
Høgd over havet:	0 m
Hovudnaturtype:	havstrand/kyst
Naturtype:	undervassenger
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	Folkestad (1978a)

Områdeskildring

Generelt: Dette er dels eit viltområde som er overvintrings- og overnattingsplass for vassfugl. Lokaliteten ligg i bukta rett nedafor Herøy kyrkje, og er såleis ikkje ein del av fredningsområdet i Stokksundet.

Vegetasjon: Lokaliteten inneheld tidlegare undervassenger med ålegras (*Zostera marina*) (vegetasjonstype U1). Ålegraset er no forsvunne, men det finst noko småhavgrasenger, U2a (kjelde: A. O. Folkestad).

Kulturpåverknad: Ubetydeleg.

Artsfunn: Mest interessant når det gjeld høgre planter var ålegras, som no er forsvunnen. Det finst likevel noko småhavgras

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at det er undervassenger med småhavgras, som er ein utbreidd art i Herøy (kjelde: A. O. Folkestad).

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle.

Gurskøya: Tjøråvåg (havstrand)

Lokalitetsnummer:	1515-10030 (Naturbasen 1515 - 22 - 0)
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 306 102
Høgd over havet:	0-2 m
Hovudnaturtype:	havstrand
Naturtype:	strandeng og strandsump
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	fysiske inngrep
Undersøkt:	3.7.1984, JIH (Holten m. fl. 1986b, Oterhals 1996)

Områdeskildring (etter Holten m. fl. 1986b)

Generelt: Ei grunn tidevassbukta i skjerna farvatn i utløpet av Tjøråvåg. Svakt eksponert grusstrand ved utløpet av ei mindre elv. Totalt strandengareal er ca. 250 x 6 m, med største forekomst i indre deler av elveutløpet (grusøyr). Utafor er ei stor gruntvassflate. Lokaliteten grensar i sør, vest og aust mot veg og attgroingsmark. Området ligg ca. 1 km sørvest for Stokksund/Blikkvågane fuglefredningsområde. Tjøråvåg elva er ei mindre elv (nedbørsfelt på 11 km²) med lite inngrep. Elveoslandskapet er ein vågos som blir danna av to små elver som munnar ut i vågen. Begge er intakte elveosar med små inngrep. Verneforslaget har eit landareal på 33 dekar og eit sjøareal på 35 dekar.

Vegetasjon: Saltsev-eng, raudsvingel-tirlunge-fjørekkoll-eng, strandkryp-forstrand, fjøresevakts-eng, rustsevakts-eng, fjørestor-eng, kveke-voll. Strandskog med gamal gråor (urskogliknande sumpskog) i vestenden av lokaliteten. Mest strandvegetasjon på grusøyr i indre del av elveutløpet. Elles finst det her småhavgras (U2a, kjelde: A. O. Folkestad).

Kulturpåverknad: Diverse spreidd metall-avfall frå skipsverftet. Kloakkutslipp (1984). Liten steinmolo nær utløpet av elva.

Artsfunn: Middels artsrikt (54 artar). Trivielt artsutvalg. Etter dei data som ligg føre, er området vurdert som raste og overvintringslokalitet for vassfugl med lokal verneverdi. Aktuelle artar om vinteren er stokkand, ærfugl, siland, skarv, gråhegre, bergand, kanadagås, kvinand, lomvi og sangsvane. Området ligg i nær tilknytning til Stokksund/Blikkvågane fuglefredingsområde og er derfor ein del av eit større samanhengande og viktig beiteområde for sjøfugl. Det er oppgang av laks og aure i Tjørågelva.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er eit relativt velutvikla strandeng/strandsumpområde, men kan og klassifiserast som brakkvassdelta.

Skjøtsel og omsyn

Lokaliteten er med i framlegget til ein verneplan for havstrand- og elveos i fylket. Føremålet med verneframlegget er å sikre eit relativt urørt elveosområde som det einaste på ytre Sunnmøre. Området har verdi som regionalt typeområde der eit lite kystvassdrag renn ut i ein grunn våg og dannar ein gradvis overgang mellom elv og sjø. Området er prioritert i fylkesdelplanen for elveoslandskap for Møre og Romsdal. (Godkjend 10.06.94 i Miljøverndept.).

Gurskøya: Tjøråg (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10031
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 303 108
Høgde over havet:	40-50 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Dette er eit område med tradisjonelt kulturlandskap (naturbeitemark, einerbakkar) ovafor Klungøy på søraustsida av det vesle fjellet Skåla.

Vegetasjon: Forutan fulldyrka mark fanst det mindre areal med overflatelydda, mager grasmak, og meir udyrka, lite gjødselpåverka naturbeitemark med ein del einer. Vegetasjonen var delvis finnskjeuggeng, delvis litt meir gjødselpåverka med englodnegras og engsoleie (G1c, G4, G12).

Kulturpåverknad: Lokaliteten har vore slåtte- og beitemark. Dei mest interessante delene blir i dag berre beita.

Artsfunn: Det vart funne 31 planteartar, av desse 9 naturengplanter, stort sett vanlege artar. Det vart også funne 5 vanlege artar av beitemarkssopp.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig). Dette er på grunn av at lokaliteten har visse kvalitetar og nokre signalartar, men er ikkje så velutvikla og artsrikt at han fortener kategori B.

Skjøtsel og omsyn

Beitinga bør halda fram også i framtida.

Gurskøya: Tjøråg: Tuftevatnet (ferskvatn)

Lokalitetsnummer:	1515-10032 (Naturbasen 1515 - 14 - 2)
Kartblad:	1119 I Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 311-314, 096-099
Høgde over havet:	6 m
Hovudnaturtype:	ferskvatn
Naturtype:	andre viktige førekomster
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Fysiske inngrep, forureining
Undersøkt:	Folkestad (1975)

Områdeskildring

Generelt: Dette er eit lite, grunt, vegetasjonsrikt låglandsvatn med heller lite gjennomstrøyming, kransa av myr og lyngmark. Vatnet er ca. 470 m langt og 250 m breitt. Det finst ein bra fiskebestand av aure, i tillegg finst stingsild og ål. Viktig fuglelokalitet i hekke- og trekktida (viltbiotop).

Vegetasjon: Vegetasjonen er som vanleg høgstorrump, flytebladvegetasjon og lang- og kortskotvegetasjon (O3, P1, P2, P4).

Kulturpåverknad: Lokaliteten grensar til dyrka mark, busetnad og veg. Det er truleg litt avsig frå kulturmarka.

Artsfunn: Av planter er det mykje likt Aspevikvatnet, med elvesnelle, flaskestorr, bukkeblad, kantnøkkerose, tusenblad, stivt brasmegras, tjønngras og botnegras. Av hekkande vassfugl kan nemnast nokre par stokkand, dessutan tjeld, viper, raudstilk, enkeltbekkasin og strandsnipe. Grågås er sett i hekketida. Om vinteren har lokaliteten funksjon som beiteplass for inntil 20 songsvane. Beiteplass for svaner om vinteren. Elles er det observert ei rekkje kravfulle fuglearter i trekketidene og om vinteren (stjertand, skeiand, lappfiskand, bergand, myrrikse, sivhøne og sothøne). Det er kjent 5 artar av augnestikkarar.

Verdsetting: Området ville blitt verdsett til C (lokalt viktig) ut frå vegetasjon og fordi dette ikkje er ein prioritert naturtype i DN-handboka. Som viltlokalitet kan han likevel klassifiserast som B (viktig), og ein er tilhengar av å sjå ting i samanheng der det er naturleg.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep. Forstyring av fuglelivet bør unngåast, særleg i hekketida.

Herøyfjorden: Flåvær (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10033 (Naturbasen: sjøfuglområde 1515 - 20 - 0 er ikkje inkludert, 1515 - 20 - 2 er inkludert)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 231-240, 135-140
Høgd over havet:	0-10 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei, berg
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Flåvær er ei gruppe av øyar og holmar som ligg meir eller mindre på rekkje ute i Herøyfjorden. Sjølve holmerekka frå Flåvær fyr til Torvholmen er undersøkt floristisk med tanke på kulturlandskapverdi og anna botanisk verdi. Naturbasen (nr. 1515 - 20 - 0) beskriv ein liten holme ved Flåvær med ein måsekoloni (viltbiotop). Denne blir ikkje inkludert i det området som blir avgrensa her. Naturbasen lokalitetsnummer 1515 - 20 - 2 er Vardholmen der det og hekkar sjøfugl.

Vegetasjon: Vegetasjonen er stort sett trelaus, med nokre busker av rogn, hagtorn og villapal. Det er relativt lite kystlynghei, truleg er det meste ulike attgroingsstadium av tidlegare meir intensivt beita engvegetasjon, som er dels finnskjeeggdominert, dels meir uspesifisert fattig eng ofte i retning gulaks-engkveintype, med ein mosaikk av tørre og fuktige parti (G1, G4). Noko av vegetasjonen kan karakteriserast som fuktthei (H3).

Kulturpåverknad: Holmane har fleire hus og fyrårn. Deler av øygruppa (Vardholmen, Husholmen, Torvholmen) blir beita av utegangarsau. Flåvær har hatt lengre tids beiteopphøyr før det vart utsett utegangarsau, men attgroinga har truleg gått relativt seint.

Artsfunn: Det vart tilsaman på dei ulike holmane funne 60 planteartar, av desse 13 naturengplanter. Her kan nemnast ein del dvergsmyle på Torvholmen (der villsauene gjekk ved dette besøket), villapal, knollerteknapp, kystgrisøyre, vivendel og ein ubestemt hagtorn på Husholmen. Elles vart det notert rukkerose, smalkjempe, harerug, og i ei lita tjønn på Vardholmen tusenblad, rusttjønnaks og trådtjønnaks. Av beitemarkssopp vart det funne 10 artar. Blant desse var den omsynskrevande arten russelærvokssopp (*Hygrocybe russocoriacea*). Åkerrikse hadde tilhald ca. 1990 (kjelde A. O. Folkestad). Tilhaldsstad for flaggermus (ikkje artsbestemt, kjelde: Anlaug Leine).

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av kvalitetane som kulturlandskap.

Skjøtsel og omsyn

Det er positivt at området blir beita av utegangarsau, og det er å håpa at kulturlandskapet kan bli tatt vare på på denne måten.

Herøyfjorden: Fugleholmen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10034
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 283 138
Høgd over havet:	0-20 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei, berg
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Dette er ein holme på nordsida av Herøya.

Vegetasjon: Vegetasjonen er stort sett trefattig, med nokre busker av rogn. Dessutan står det eit 20-tals planta sitkagran på øya. Det er relativt lite kystlynghei, truleg er det meste ulike attgroingsstadium av tidlegare meir intensivt beita engvegetasjon, som er dels finnskjeggdominert, dels meir smyledominert, med ein mosaikk av tørre og fuktige parti (G1, H1-H3). Noko av vegetasjonen kan karakteriserast som storfrytlemark. På grunnlendte knausar er det ein tørketålande vegetasjon med m. a. kystbergknapp og stemorsblom (F3d).

Kulturpåverknad: Tidlegare beiting har opphøyr. Elles er det som nemnt planta sitkagran.

Artsfunn: Det vart funne 39 planteartar, av desse 12 naturengplanter, m. a. kystgrisyre. Det vart ikkje funne beitemarkssopp.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at det er eit kulturlandskap med visse kvalitetar som no held på å gå tapt ved attgroing.

Skjøtsel og omsyn

Dersom ein vil ta vare på kvalitetane på lokaliteten må ein ta opp att beiting med eit tilstrekkeleg dyretal.

Herøyfjorden: Herøya (naturbeitemark m.m.)

Lokalitetsnummer:	1515-10035
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 277-281 133-136
Høgd over havet:	1-8 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap, berg
Naturtype:	naturbeitemark, nordvendte kystberg
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Herøya er i første rekkje eit gammalt kulturlandskap som sidan 1974 har vore i Herøy kommune si eige. Sidan 1981 har her vore kystmuseum i bygningane. I dag er det ein mosaikk av fulldyrka mark, utmarksbeite, berggrabbar, bjørkeskog og kratt av øyrevier. Det er kjent at det var drift her i 1657 (Isene 1994). Kulturlandskapet har ein del kantområde som er overflatedyrka eller udyrka med tidlegare ljåslåtemark, no naturbeitemark.

Vegetasjon: Det er laga eit enkelt vegetasjonskart for øya (Isene 1994). Vegetasjonen i naturbeitemarkene er i første rekkje ulike utformingar av kalkfattige enger, men det er også meir basepåverka parti med m. a. vårmarihand (G1, G4, G11). Av særskilt interesse er eit slåpetornkratt (F5b, sjå nedanfor). Elles finst lyngheier og som nemnt lauvskog og kratt (H1-H3, A4).

Kulturpåverknad: Det gjekk i 2000 nokre sauer på øya, dels ca. 10 utegangarsau som har gått her sidan 1995, dels langrumpa sau. Beitinga har bra effekt på engsamfunna. I kulturlandskapet er det planta ask, hestekastanje, platanlønn, sitkagran og svarthyll.

Artsfunn: Her veks slåpetorn (UTM: LQ 277 135) i vika like nordaust for Skafferholmen, som einaste veksestad i fylket. Dette er norsk nordgrense, men ein kjenner ikkje historia til forekomsten, og det kan ikkje utelukkast at den er kulturspreidd. Det er eit større tal planter frå små og krypande til større kratt som følgjer ei lita fjellsprekk som går i aust-vestretning. Vårmarihand er funnen i gode bestandar hovudsakeleg i askeskogen midt på øya (freda orkidé). Isene (1994) har karplanteliste i tillegg til vår eigen. Vi fann 14 naturengplanter. Av andre interessante artar kan nemnast jordnøtt, hårsvæve, knollerteknapp, nattfiol, raudsildre, sylarve, raudsildre, bitterbergknapp og villapal. I naturbeitemark vart det vidare funne 8 beitemarkssopp (10 artspoeng). Ein av

desse, raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*) står som omsynskrevande på raudlista. Lavfunn: dei fuktrevande vanleg blåfiltlav, lungenever, kystgrønnever, gryporelav og skrubbenever er funne på berg nær sjøen (fuktig lokalklima), særleg sør på øya. Dette er dels lavartar som Noreg har eit særskilt forvaltningsansvar for (ansvarsartar). En del av lavartene vokste også på berg i askeskogen, som kanskje også bør framheves som interessant.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er eit variert og velutvikla kulturlandskap med stort sett vanlege artar, i tillegg til nokre fuktrevande lavartar tilhøyrande lungeneversamfunnet på berg. Lokaliteten har truleg også verdi B for viltet.

Skjøtsel og omsyn

Sitkagran og platanlønn bør fjernast, sidan dette er innførte artar som lett spreier seg og kjem ut av kontroll. Det er viktig at ein opprettheld beitinga. Dette er med å bevare dei biologiske og landskapsmessige kvalitetane på øya. At urbaniserte herøyveringar får skit på skorne sine får dei tola. Einaste problemet med beitinga er i forhold til vårmarihand, som bør skjermast for heilårsbeting. Ein viser vidare til Isene (1994), som har laga skjøtelsesplan for øya.

Herøyfjorden: Nautøya vestsida (berg)

Lokalitetsnummer: 1515-10036
Kartblad: 1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89): LQ 278 130
Høgd over havet: 1-7 m
Hovudnaturtype: berg
Naturtype: nordvendt kystberg
Prioritet: B (viktig)
Truslar: Ingen kjende
Undersøkt: 21.04.2000 KJG.

Områdeskildring

Generelt: Dette er eit mindre område med fuktige berg nær sjøen på vestsida av Nautøya.

Vegetasjon: I desse berga vart det konstatert ein vegetasjon med m. a. hinnebregne (F2b).

Kulturpåverknad: Lokaliteten ligg like sør for eit naust.

Artsfunn: KJG fann hinnebregne ved vestenden av Nautøya. Veksestaden var ein nordvestvendt steinnase med skuggefullt, fuktig lokalklima 1-1,5 meter over havnivå.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av forekomst av hinnebregne som står som sårbar på raudlista.

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle utover å unngå fysiske inngrep i lokaliteten eller inngrep som endrar dei lokale fukttilhøva.

Herøyfjorden: Nautøya sørsida (kystlynghei)

Lokalitetsnummer: 1515-10037
Kartblad: 1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89): LQ 286 129
Høgd over havet: 20-40 m
Hovudnaturtype: kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Prioritet: C (lokalt viktig)
Truslar: Ingen kjende
Undersøkt: Dahl (1895), 21.04.2000 KJG.

Områdeskildring

Generelt: Dette er eit mindre lyngheiområde med purpurlyng sør for midten av Nautøya.

Vegetasjon: Det er mest purpurlyngutforming av tørre lyngheier, H1b.

Kulturpåverknad: Området er tidlegare beita, men gror no att.

Artsfunn: KJG fann purpurlyng litt hist og her på sørsida av høgste punktet på Nautøya. I nærleiken, i eit sørberg ved sjøen er det teke lavliste, med blærelav, glatt navlelav, koparlav, kystnavlelav og stiftsteinlav. Dahl (1895) nemner og at han fann purpurlyng her i 1894.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) fordi det er eit mindre område med purpurlyngvegetasjon.

Skjøtsel og omsyn

Kystlyngheia bør ikkje få veksa att med skog.

Herøyfjorden: Petterholmen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10038
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 288 136
Høgd over havet:	0-10 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtypar:	naturbeitemark, kystlynghei
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	25.09.1997, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1998b)

Områdeskildring

Generelt: Petterholmen er ein relativt liten holme som ligg nord for Nautøya og vest for Lanternen marina ved Herøybruene. Jordsmonnet er dels grunt over berg, men det finst parti med djupare jord som tidlegare har vore dyrka.

Vegetasjon: Vegetasjonen er ein mosaikk av tørr røsslynghei med ein del einer, finnskjegghei og fukthei/beita fukteng (H1-H3, F5d, G1c).

Kulturpåverknad: Det har tidlegare vore busetnad på holmen. Holmen har dei siste åra dels vore beita av geit. Mykje av eineren er daud, dette kan skuldast geita, men kan og skuldast sjøsprøyt.

Artsfunn: Det vart funne 40 planteartar, av desse 8 naturengplanter (m.a. blåklokke og kystgrisøyre) og 6 beitemarkssopp (7 artspoeng). Soppfloraen var typisk for denne type lokalitet, med m. a. grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*). I alt 6 beitemarkssopp vart funne ved besøket. Lokaliteten har truleg potensiale for fleire soppartar enn det som vart funne ved dette høvet.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at det er eit intakt kulturlandskap med nokre signalartar.

Skjøtsel og omsyn

Lokaliteten er ikkje av dei mest artsrike, men inngår som ein typisk del av det tradisjonelle kystkulturlandskapet i kommunen, som også her tek til å bli nokså fragmentert. Det er ønskjeleg at beitinga held fram.

Herøyfjorden: Skafferholmen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10039
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 276 133
Høgd over havet:	0-20 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	28.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Dette er ein liten tuveforma holme like sørvest for Herøya.

Vegetasjon: Vegetasjonen er stort sett trelaus og relativt lyngfattig med unntak av noko krekling, litt einer og eit par rognbusker. Noko av vegetasjonen kan karakteriserast som fukthei med ein del smyle, skrubbær og finnskjegg, med overgangar mot storfrytlemark, truleg er dette eit attgroingsstadium av tidlegare meir intensivt beita engvegetasjon (G1). Botnvegetasjonen hadde ei tjukk mosematte og dette tyder på at det har vore beiteopphald her ein del år fram til no.

Kulturpåverknad: Det vart observert 5-6 utegangarsauer.

Artsfunn: Området var relativt artsfattig med 26 noterte planteartar, av desse 6 vanlege naturengplanter. Det vart ikkje funne beitemarkssopp.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av at det er eit kulturlandskap i attgroing med mindre biologiske verdiar.

Skjøtsel og omsyn

Det er positivt at ein tek opp att beitinga. Ved at beitinga held fram, kan nokre av dei tidlegare biologiske kvalitetane tilknytt beiting koma tilbake.

Leinøya: Leinehornet (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10040 (Naturbasen 1515 - 10 - 28)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg og 1119 II Ålesund
UTM (EUREF 89):	LQ 285-310; 163-190
Høgd over havet:	100-363 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei med purpurlyng
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	Beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	Fremstad m. fl. (1991), KJG fleire besøk i ulike delområde

Områdeskildring (dels etter Fremstad m. fl. 1991)

Generelt: Området ligg midt inne på Leinøya og vart av Fremstad m. fl. (1991) avgrensa mot nord av ei rett line mellom fjella Leinehornet (363 m o.h.) og Grønelia (250 m o.h.). Området er avgrensa mot Leitet, Sollia, Frøystad og Torvik. Arealet er 4,2 km². Bergarten i nord ved Leinehornet, Grønelia og Sande er granittisk gneis. I sør ved Sollia består bergrunnen av glimmergneis. Landskapet inneheld fjellskråningar, dalbotn og mindre kollar og jordsmonnet er podsol, brunjord og sumpjord. K. J. Grimstad har foreslått ei endra avgrensing som prioriterer område med purpurlyng, og skjer bort ein del areal med berre fattige fuktheitypar (H2 og H3). *Vegetasjon:* Tørr røsslyngtype (H1b) dekkjer ca 40 % av arealet. Purpurlyngtype (H1a) er svært vanleg i sørskråningar under Leinehornet og ved Torvik og Sollia. Den dekker opp til 5 % av arealet. Lokaliteten er truleg den nordlegaste i landet med så store areal av denne sterkt oseaniske og varmekjære vegetasjonen. Røsslyng-gråmosetype (H1c) er lite utbreidd. Fuktig kystlynghei (H2) utgjer ca 20 % og røsslyng-bjønnekamhei (H3) ca 10 % av arealet. Ca 20 % av arealet er myr. Røsslyngen er gammal, og i den tørre lyngheia er lyngskiktet 30-40 cm høgt. Han dekkjer 40-50 % av arealet i denne vegetasjonstypen. Over lyngskiktet finst eit 40-50 cm høgt einerskikt. I den fuktige heitypen er lyngen noko meir lågvaksen, og dekninga er også mindre. Lyngheia befinn seg i moden fase og i degenereringsfase. Attgroinga med tre er førebels svak (1-5 %), medan einerinnslaget er stort (opptil 30 % dekning). *Kulturpåverknad:* Området vart brend ca. 1975 og i dag vert området svakt beita av sau. Det er store granplantefelt ved Setane, Leinestølen og i vestre deler av Sollia rett utanfor arealforslaget. Ei kraftlinje går gjennom søre del av Sollia. *Artsfunn:* Dahl (1895) nemner purpurlyng frå Leinøya i 1894. Det vart under feltarbeidet (1988-89) registrert 111 karplanter i lynghei og på myr. Bortsett frå knollterkerknapp (*Lathyrus montanus*) er ingen av artane sjeldne på søre Sunnmøre. Lyngheia har middels til høg artsdiversitet. *Verdsetting:* Lokaliteten har stor bevaringsverdi på fylkes- og landsplan. Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av storleik, utforming og innslag av godt utvikla purpurlynghei. Det er likevel i attgroing, og vil gå over i B etter kvart som verdiane blir reduserte.

Skjøtsel og omsyn

Det er stort behov for rydding og brenning av gammel lyng og einer. Beitepresset må aukast monaleg (Fremstad m. fl. 1991).

Leinøya: Nøre Vaulen (havstrand)

Lokalitetsnummer:	1515-10041 (Naturbasen 1515 - 10 - 26)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 27 19
Høgd over havet:	0-2 m
Hovudnaturtype:	havstrand/kyst
Naturtype:	strandeng/strandsump
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Fysiske inngrep
Undersøkt:	1894 O. Dahl (Dahl 1895); 5.7.1984, JIH (Holten m. fl. 1986b); 29.09.2000 KJG & JBJ

Områdeskildring (etter Holten m. fl. 1986b)

Generelt: Området er eit straumrikt sund med store grunnområde og tidevassoner. Omfatter strandenger, til dels rundt isolerte brakkvasspøler, på begge sider av Nordre Vaulen, og på sørlige del av Remøyholmen (midt i

sundet). Noe eksponert, særlig mot sørvest. Epilitoralt grensesamfunn er dyrkamark, mest ekstensivt drevet. Hyppige substrattyper er silt, grus og stein, og små arealer av finsand og grovsand. Grovest substrat på sørsida av sundet. Totalareal ca. 600 x 20 m. Landarealet er ca. 620 dekar. Dahl (1895) nemner (s. 10) at det var "flyvesand" ved Volsundet i 1894.

Vegetasjon: Småtjønnaks-samfunn (berre på nordsida under brua), salturt-panne/forstrand, fjøresaltgras-eng, saltsev-eng, raudsvingel-tiriltunge-fjørekkoll-eng (mest på Remøyholmen), strandstjerne-strandkryp-strandkjempe-eng, havbendel-grusstrand, fjøresevaks-eng, fjørestorr-eng, havstorr-eng, smårøyrkvein-eng (berre på nordsida, under brua, bakre myrliknande våtmark i to utformingar: a) med m.a. vanleg myrklegg, myrmjølke og blåtopp, b) strandmyr med mye duskull, taresaltgras-grusstrand (berre på sørsida, med mykje strandkjempe og strandkryp), tangmelde-voll (berre på sørsida), balderbrå-då-voll (berre på sørsida), kveke-voll (berre på sørsida). Samfunnet havbendel-grusstrand har fine utformingar på østsida av Remøyholmen. Sjeldne samfunnstyper av vernemessig betydning er smårøyrkvein-eng og balderbrå-voll. Det finst noko småhavgraseng her (kjelde: A. O. Folkestad).

Kulturpåverknad: Naustrekke bygd ved nygraven kanal på nordsida. Diverse rasktøming. Tidlegare slått i samfunnet G3 på Remøyholmen. Bru og riksvegtrasé passerer sundet og over Remøyholmen (steinfyllingar)

Artsfunn: Artsrikt (80 artar). Sjeldne artar som bogestorr (*Carex maritima*) og saltstorr (*C. vacillans*) er funne. Jordal & Gaarder (1998a): Rapportert granntjønnaks herifrå er ombestemt til småtjønnaks av R. Elven (Eli Fremstad pers. medd.). Serleg rundt Remøyholmen er det viktige beiteplassar for sjø- og vassfugl i trekketidene og om vinteren.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at dette er eit velutvikla strandeng/strandsumpområde med bra artsutval og viltfunksjon.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå inngrep i strandområda.

Leinøya: Grønelida (nordvendte berg)

Lokalitetsnummer:	1515-10042
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 291 189
Høgd over havet:	50-200 m
Hovudnaturtype:	berg/rasmark
Naturtype:	nordvendte kystberg
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende i berget, attgroing i kulturlandskapet
Undersøkt:	13.03.2001, KJG

Områdeskildring

Generelt: Grønelida ligg på nordsida av Leinøya aust for veg og busetnad i Volsundet. Dette er ei nordvendt li med m. a. eit mindre nordvendt berg som har interessant flora.

Vegetasjon: Bergveggene er av liknande type som elles i Herøy. Vi kallar det førebels "høgstaude-sildreberg-utforming" (nær F2c). I området rundt finst tørr kystlynghei (H1).

Kulturpåverknad: Området er litt beita av sau, men dyretalet er i dag lågt.

Artsfunn: Det vart funne fleire fuktkevande lavartar som lungenever, skrubbenever og kystgrønnever. Av planter er det grunn til å nemna hinnebregne (sårbar på raudlista), loppestorr, raudsildre, gulsildre, fjellsmelle som vaks i berget og i rike sig, vidare kusymre, kvitblattistel, vivendel og rabbesiv. Elles vart det funne dronningmose, ein sterkt kystbunden mose.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av hinnebregna og middels velutvikla utforming av naturtypen nordvende kystberg, som er definert av Gaarder m. fl. (2001).

Skjøtsel og omsyn

Ingen tiltak naudsynte i nordvende kystberg.

Leinøya: Leinstøylen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10043
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 290 172
Høgd over havet:	80-100 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	bustadbygging, beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i ei sørvestvendt skråning ovafor Leine på Leinøya. Tidlegare fulldyrka mark blir slått nedafor husa, men ikkje ovafor. Marka gror derfor att med sølvbunkeeng og englodnegras. Det er kantområde som synest å vera overflatedyrka, med meir ugjødsla preg.

Vegetasjon: Vegetasjonen i dei mest artsrike kantpartia på innmark er av kalkfattige engtypar, men med innslag av meir kalkrike parti med blåstorr og kornstorr (G4a, G11). Ovafor steingarden er det kystlynghei, dels med purpurlyng (H1a, sjå lokaliteten Leinehornet).

Kulturråverknad: Staden har ikkje busetnad, men det er bygd ei rekkje einebustader like nedafor. Det synest som at beitetrykket i området har vore svært lågt i seinare tid. Noko planta sitkagran opp mot steingarden. Søndre del av innmarka er tilplanta.

Artsfunn: Det vart funne 38 planteartar, mellom desse 15 naturengplanter. Meir interessante planteartar var kystgrisor, hårsvæve, jordnøtt og blåstorr. Det vart funne 7 vanlege artar av beitemarkssopp. Lokaliteten har truleg potensiale for fleire slike artar.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det framleis er eit kulturlandskap med betydelege naturverdiar. Lokaliteten kan etter kvart gå over i kategori C viss attgroinga fortsett.

Skjøtsel og omsyn

For å bevare kvalitetane på kulturmark må ein anten slå eller beita, elles vil området gro att og verdiane gå tapt. Blåstorr er i ferd med å bli ein sjeldan art i Herøy, truleg pga. attgroing. Sitkagran burde vore fjerna. Ein bør ikkje byggja ned denne tradisjonelle kulturmarka med bustader.

Leinøya: Røyra (sørvendt berg)

Lokalitetsnummer:	1515-10044
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 294 145
Høgd over havet:	40-100 m
Hovudnaturtype:	berg og rasmark
Naturtype:	sørvendt berg og rasmark
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	fysiske inngrep
Undersøkt:	19.03.2001, KJG

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit berg med steinur under og ligg i ei sørvestvendt skråning ved Røyra på sørsida av Leinøya.

Vegetasjon: Vegetasjonen består av bergflater (F2b) med lav, nokre tørketolande planter og innslag av purpurlynghei (H1b). Elles veks det spreidd med osp, rogn, bjørk og vivendel inntil bergveggen.

Kulturråverknad: Ingen spesielle i berget. Veg nedanfor.

Artsfunn: Det vart funne purpurlyng, svartburkne og blankburkne. I tillegg vart det funne ei rekkje kravfulle lavartar frå lungeneversamfunnet: lungenever, sølvnever, skrubbenever og vanleg blåfiltlav i berget, og i ur ved basis av bergveggen vidare rund porelav, kystgrønnever og skjelliglye. Ove Dahl (1895) nemner (s. 11) at det i 1894 var "smuk løvskog ved Røren paa sydsiden af Bøland, mindre træklynger ved Espeset og Leine sammesteds". Det vart funne ein del hassel ("tæt krat", s. 28), vidare liljekonvall, krossved og svarterteknapp.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at dette er eit av dei få meir interessante sørberga i kommunen, med fleire interessante plante- og lavartar.

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle ut over å unngå fysiske inngrep.

Leinøya: Volsund (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10045
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 276-283, 181-186
Høgd over havet:	0-40 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	29.09.2000, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten består av langstrekke, steinete naturbeitemarker og lynghei ovafor busetnaden i Volsund, i nordvestvende skråningar under Leinehornet. Det at marka her er så steinet er truleg årsak til at området ikkje er oppdyrka.

Vegetasjon: Vegetasjonen er attgroingsstadiar av ulike i hovudsak kalkfattige engsamfunn (friske til fuktige, G1, G4), og ulike utformingar av kystlynghei, dels med innslag av purpurlyng (H1-H3). Det at purpurlyngen her veks nordvestvendt avspeglar truleg at Leinøya har store og livskraftige bestandar av arten, som særleg trivst i sørvende skråningar her opp mot nordgrensa for arten.

Kulturpåverknad: Beitetrykket er no svært lågt, og desse store gamle naturbeitemarkene er i attgroing.

Artsfunn: Dahl (1895) nemner hestespreng frå Leinøya (ved Voldsund) i 1894. Det vart i 2000 notert 36 planteartar i beitemarkene, av desse 8 naturengplanter. Av artar kan nemnast purpurlyng, loppestorr og særbustorr. Det vart funne 5 beitemarkssopp (12 artspoeng). Den einaste som var av særleg interesse var praktraudskivesopp (*Entoloma bloxamii*), denne er til gjengjeld svært sjeldan (2. funn i fylket, det første var Mulevika) og står som direkte truga på raudlista. Denne arten blir sett på som ein svært god indikator på langvarig og god hevd, og på særleg verdifulle naturbeitemarker. Dette kan takast som ein indikasjon på at Volsund har eldgamle og verdifulle beitemarker, men som no diverre er i attgroing.

Verdsetting: Området blir under tvil verdsett til A (viktig) på grunn av at det er store og gamle beitemarker med forekomst av ein direkte truga art. Attgroingsprosessen vil relativt raskt føra til at verdien går ned, og kategori B ville truleg snart vera meir naturleg ut frå tilstanden.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør halda oppe eit vesentleg høgre beitetrykk enn i dag om ein skal bevare området med dei kvalitetane det har hatt.

Nerlandsøya: Andbøvika (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10046
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 235 188-237 190
Høgd over havet:	0-100 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kalkrike enger, kystlynghei
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	21.09.1993, GG & JBJ; 10.06.1998, JBJ; 27.09.2000, KJG & JBJ (Jordal & Gaarder 1993, 1998b)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg mellom Verpingsneset og Teigeneset og er i tidlegare rapportar kalla Verpingsneset. Han er stort sett brattlendt, trelaus og rasmarksprega med en del stein og knauser.

Vegetasjon: Vegetasjonen vart registrert i 1998. Beitevegetasjonen er prega av dels kalkfattig eng med engkvein, gulaks og urter, dels av meir kalkpåverka fukthei og sig med mange kalkkrevande artar (G4a, G11, sjå nedanfor). Vegetasjonen i omgjevnadene er elles noko heiprega med bjønnekam, storfrytle, heistorr, heisiv og lyngartar (G1d, H1-H3).

Kulturpåverknad: Det gjekk sau på beite 1993-2000, og beitetrykket er no i lågaste laget.

Artsfunn: Det vart funne 55 planteartar, mellom desse 17 naturengplanter. Mest interessant er førekomst av purpurlyng, og av kalkkrevande fuktengartar som blåstorr, kornstorr og loppestorr. Andre artar var blåklukke, heibläfjør, kattefot, smalkjempe og tiriltunge. Det kan elles nemnast at Jens Holmboe har funne bakkesøte ved Kvalsund i 1920 (herbariet i Bergen). Det vart funne 2 jordtungearter i beita vegskulder. Av beitemarkssopp elles er det funne 10 artar (18 artspong). Eit spesielt funn må nemnast, og det var oransje bålbitersopp (*Gymnopilus odini*), som ifølgje Høiland (1990) er funne berre tre gonger i Noreg. Den viste seg å stå i jord med bittesmå kolbiter etter tidlige brenning. Truleg kan denne arten dukka opp oftare i tilknytning til kystheier som blir brent. Artsbestemminga er bekrefta av Klaus Høiland (Sivertsen m. fl. 1994). Frå Mjeltevikneset og austover til Teigenes har oteren tilhald, her er også ynglehi. Dette var ein velbrukt fangstplass i gamal tid.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at dette er velutvikla naturbeitemarker av ein viss storleik med førekomst av omsynskrevande raudlistearter.

Skjøtsel og omsyn

Beitinga på denne interessante lokaliteten bør halda fram. Særleg interessant er førekomsten av blåstorr og kalkpåverka fuktenger.

Nerlandsøya: Barmen (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10047
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 193-220 191-208
Høgd over havet:	100-278 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Beiteopphøyr, attgroing, skogplanting
Undersøkt:	Fremstad m. fl. (1991), 30.07.2000 (vestre del) og 03.02.2001 (austre del), KJG

Områdeskildring (bearbeidd etter Fremstad m. fl. 1991)

Generelt: Området er ikkje nærare undersøkt av Fremstad m. fl. (1991), berre skildra frå avstand. Området ligg heilt nord på Nerlandsøya og omfattar dei sørvende skråningene under fjellryggen fra Muleneset i vest til Okla i aust. Det er avgrensa mot gardar og busetnad i Kvalsvika. Arealet er ca 1,4 km². Bergarten er migmatitt-granittisk gneis og landskapet har hellande topografi. Jordsmonnet er relativt næringsfattig, men morene- og rasmateriale med god sivevasspåverknad kan gje stadvis gode næringstilhøve. Avgrensingsforslaget til Fremstad m. fl. (1991) er noko justert av K. J. Grimstad.

Vegetasjon: Dei nedre delene mot innmarka er beitemarker med grasdominans. Lyngdominert vegetasjon er mest utbreidd oppover fjellet Barmen (278 m o.h.). Elles er det mykje flekkvis lynghei og grashei. Både tørre og fuktige heitypar finst (H1-H3, G1). Struktur og tilstand i heia er god. Eigne besøk har vist at lokaliteten har gode førekomstar av purpurlyng, mest i nordaust og i sørvest.

Kulturpåverknad: Lyngheia vart litt beita (1988-89) og det var spor etter brenning og hogst av busker. Det finst nokre mindre plantefelt.

Artsfunn: Lyngheiene inneheld betydelege mengder purpurlyng (AOF, KJG).

Verdsetting: Verdien er middels på fylkesplan og liten på landsplan (Fremstad m. fl. 1991). Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er eit velutvikla lyngheiområde med betydelege innslag av purpurlyng, men som no er i gradvis attgroing.

Skjøtsel og omsyn

Beitetrykket burde ha vore høgere, og lyngheia burde ha vore skjøtta.

Nerlandsøya: Kaldalsbukta (nordvendte berg)

Lokalitetsnummer:	1515-10048
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 222-233, 183-187
Høgd over havet:	0-100 m
Hovudnaturtype:	berg/rasmark, kulturlandskap
Naturtype:	nordvendte kystberg, kystlynghei, naturbeitemark
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	Ingen kjende i berget, attgroing i kulturlandskapet
Undersøkt:	21.08.2000 KJG; 03.02.2001 GGa, DH & KJG

Områdeskildring

Generelt: Kalddalsbukta ligg mellom Langeneset og Myraneset på Nerlandsøya. Dette er ei nordaustvendt li med m. a. frodig, nordvendt berg som har interessant flora av lav og rikt innslag av fjellplanter.

Vegetasjon: Bergveggen er fuktige og frodige, og vegetasjonen er truleg noko som ikkje er tydeleg beskrevet i Fremstad (1997). Vi kallar det førebels høgstaude-sildrebergutforming (nær F2c). Desse utgjer rundt 60% av lokaliteten, bjønnskjeggutforming av fuktig lynghei (H3f) ca. 40 %.

Kulturpåverknad: Området er noko beita av sau, men dyretalet er i dag lågt.

Artsfunn: Mest interessant var funnet av kystblåfiltlav 03.02.2001. Dette er ein raudlista (omsynskrevande), fuktikrevande og kystbunden lavart med nordgrense i Haram. Arten er berre kjent frå 6 andre lokalitetar i fylket (Gaarder & Jordal 2001). Det vart elles funne mange fuktikrevande lavartar som sølvnever, lungenever, vanleg blåfiltlav, skrubbenever og kystgrønnever. Av planter er det grunn til å nemna blåstorr, engstorr, loppestorr, raudsildre, gulsildre, svarttopp og særbusstorr som vaks i berget og i rike sig, og hinnebregne (sårbar på raudlista) og kystmaigull som vaks under berget. Her finst også 4 orkideartar, m. a. vårmarihand og nattfiol. Av planter elles kan nemnast dvergsmyle, purpurlyng og ramslauk. Elles vart det funne sterkt kystbundne mosar som gullhårrose og dronningmose. Bergirisk hekkar. Det er også sett dvergfalk.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av stor artsrikdom og velutvikla utforming av naturtypen nordvende kystberg, som er nydefinert av Gaarder m. fl. (2001), dessutan førekomst av to kravfulle raudlisterartar.

Skjøtsel og omsyn

Ingen tiltak naudsynte i nordvende kystberg. Kulturlandskapet burde ha eit større beitetrykk.

Nerlandsøya: Kvalsvik: Myraneset (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10049
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 218193-222194
Høgd over havet:	0-30 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	21.09.1993, 27.09.1994, 26.09.1995, GGa & JBJ, (Jordal & Gaarder 1993, 1995, 1997)

Områdeskildring

Generelt: Dette er eit mindre utmarksområde like sør for busetnaden på Nerland, men det heng saman med store beita rasmarker lenger vest- og sørover. Området ned mot sjøen er relativt flatt, medan det er brattare inn mot fjellet. Området er grunnlendt, for det meste grasdominert, men med ein del myrlendte parti og litt lyngområde. Sørover langs vegen går terrenget over i raspåverka fjellskråningar som også blir beita, men som ikkje er undersøkte.

Vegetasjon: Mykje av arealet er frisk fattigeng (G4), elles finst storfrytlemark og litt lynghei (G1d, H1-H3).

Kulturpåverknad: Området blir beita av sau. Det er fleire masseuttak i området, og vegen til Kvalsvik kryssar gjennom lokaliteten.

Artsfunn: Det er funne 52 planteartar, av desse 11 planteartar. Det er funne 23 artar beitemarkssopp, og (42 artspoeng). Blant desse var den sjeldne trolljordtunge (*Geoglossum simile*), som er omsynskrevande på raudlista og knytt til fuktige beitemarker. Det er vidare funne grå narremusserong (*Porpoloma metapodium*) (sårbar).

Vidare vart det funne nokre andre omsynskrevande soppartar: kvit køllesopp, *Entoloma exile*, raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*) og svartdogga vokssopp (*Hygrocybe phaeococcinea*).

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av at det er velutvikla, store naturbeitemarker med mange raudlisterartar, deriblant ein som står som sårbar.

Skjøtsel og omsyn

Myraneset saman med Mulevika og Andbøvika framstår som eit område med svært høg biologisk verdi.

Samanlikna med Mulevika er Myraneset likevel meir mosaikkprega og noko lågare artsmangfald. Beitetrykket bør haldast oppe i området.

Nerlandsøya: Kvalsvik: Skjellingsneset (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10050
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 217 203
Høgd over havet:	ca. 10 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	slåtteeeng
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	opphøyr av beite og slått, attgroing
Undersøkt:	03.02.2001, GGa, KJG & DH

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit område med attgroande enger og naturbeitemarker nær sjøen nord for busetnaden i Kvalsvika.

Vegetasjon: Vegetasjonen hadde dels noko naturengpreg med smalkjempe m.m. (G4), dels var det meir gjødsla gammel kulturreng (G14).

Kulturpåverknad: Området har tidlegare vore delvis kulturreng og delvis natureng, men blir no ikkje slått eller beita meir. Det er derfor i byrjande attgroing både med høgt gras, og med rogn, selje og øyrevier.

Artsfunn: I enga vaks ein del kamgras som er ein sjeldan art i Møre og Romsdal. Harald Goksøyr (1938) nemner han frå fleire stader på Runde i 1928-29. Videre vart det funne sparsamt med blåstarr.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) på grunn av det er ein liten kulturlandskapslokalitet med innslag av slåtteeeng der blåstorr og kamgras veks.

Skjøtsel og omsyn

Det er ønskjeleg å ta opp att slåttene i området, vår- og haustbeiting er og eit alternativ.

Nerlandsøya: Mulevika (naturbeitemark, kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10051
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 202184-205192
Høgd over havet:	0-30 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei, havstrand
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	21.9.93, 27.9.94, 26.9.95, 10.10.96, 25.09.97, 09.08.98, 20.09.98, GGa & JBJ, (Jordal & Gaarder 1993, 1995a, 1997, 1998b), 27.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Dette er ein stor lokalitet med gammal naturbeitemark (eigentleg grasdominert kystlynghei). Ved enden av vegen og ned mot havet er det store grasområder med mykje finnskjegg. Ei rekke beitetilknytta planter veks her, t. d. knegras, engkvein, gulaks, kystmyrklegg, smalkjempe, kjertelaugnetrøst, fjellmarikåpe og småengkall. Oppunder Vollhammaren er det brattare, steinete område, der det av en eller annen grunn har vore lite sopp å finna. Artsrikdomen var størst på engene ned mot stranda. Innslag av skjelsand gjer truleg sitt til at mange kalkkrevande artar finst her. Ove Dahl (1895) nemner (s. 10) at det var "flyvesand" i Mulevika i 1894. Denne er forsvunne som resultat av at taretrålinga har forårsaka hardare bølgepåverknad (kjelde: Kleofas Kvalsvik). Truleg har fleire artar forsvunne som følge av dette. Dahl nemner følgjande artar konkret frå Mulevika: svartburkne, blankburkne, ramslauk, sanikel (mot Skorpesundet).

Vegetasjon: Som beita kystgrashei er dette eit av dei største og mest verdifulle områda i fylket, og kan truleg tena som type- og referanseområde for ein større del av Nordvestlandet (G1a, G1c, G4a, G11, H1a, H1b, H2a, H2b, H2c, H3). Det vart lagt ut ei 10x10 meters analyserute på eit magert, kortbeita grusparti på Vollen, med m. a. uvanleg mykje dvergsmyle (5-10%). I ruta vart det funne 21 planteartar, av desse 14 naturengplanter. Dominerande planter var geitsvingel (30%), engkvein, finnskjegg, gulaks, engrapp, knegras, tepperot og tiriltunge forutan dvergsmyle som nemnt. Stor dekning av den konkurransesvake dvergsmyla tyder på ein langvarig tilstand med kort vegetasjon pga. beiting og magre tilhøve på veksestaden. Store mengder dvergsmyle som breier seg i beitemark har vi sett berre her og på Sandsøya. Vidare vart det lagt ut ei 10x10 meters analyserute rundt 40 m o. h. i steinet, grasrikt beite nær parkeringsplassen. I ruta vart det funne 26 planteartar, av

desse 13 naturengplanter. Dominerande planter var engkvein (30%), geitsvingel (15%), finnskjegg, heisiv og tepperot (alle 10%). Også her fanst dvergsmyle, men i små mengder. P.g.a. årleg brenning finst røsslyng, einer m.m. mest som ørsmå planter som berre er nokre centimeter høge.

Kulturpåverknad: Området har aldri vore bebudd såvidt ein kjenner til, men har vore beita i lang tid. I deler av området finst merke etter torvtekt. Elles har det grøne området i Vollefjæra vore brukt til tørking av tare som sidan vart brent og selt som oske. Taretørkinga førte til gjødsling av grasmarka i Vollefjæra, som i tillegg var mykje brukt til liggeplass for dyra. Dette førte til ytterlegare gjødsling frå dyra. Kleofas Kvalsvik (bestefar til nolevande eigar med same namn) gjerda inn beiteområdet først i dette århundret. Han hadde 12-15 storfe og rundt 100 vinterføra sau, og heilårsbeiting med sau var vanleg. På 1990-talet til 1998 gjekk det rundt 100 sauer om sommaren. Det meste ovafor Vollarbakken blir brent kvart år. I perioden 1990-92 vart det påhatt ein del fullgjødsel B i dei områda ovafor Vollarbakken som ein kjem til med traktor, og det vart også spreidd ein god del kalk. Gjødslinga førte ikkje til at finnskjegget forsvann. Kjelde: Kleofas Kvalsvik. Kleofas Kvalsvik, som har skjøtta denne lokaliteten mønstergyldig i ein mannsalder, slutta i 1998 med sau. Temaet vart drøfta på eit seminar om kulturlandskap for 7 kommunar på ytre Søre Sunnmøre den 10. juni 1998, med ekskursjon til Mulevika. Kleofas Kvalsvik og John Bjarne Jordal var også med i programmet "Ut i naturen" frå Mulevika i NRK P1 hausten 1998.

Artsfunn: Det er funne 59 artar beitemarkssopp, og (143 artspoeng). Av desse er det heile 22 artar som står på den norske raudlista. Blant desse var praktraudskivesopp (*Entoloma bloxamii*), ein stor og vakkert blåaktig art som står som direkte truga på raudlista, kantstripa vokssopp, *Entoloma dichroum*, kopartunge (*Microglossum fuscorubens*, første funn i fylket) og raud honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*). Det er vidare funne 13 omsynskrevande artar, t. d. fiolettgrå vokssopp, russelærvokssopp, *Entoloma exile*, mjøraudskivesopp, liten vokssopp, raudskivevokssopp og svartlodnetunge, kvit småfingersopp (*Ramariopsis kunzei*), gulbrun narrevokssopp (*Camarophyllopsis schulzeri*). På den kortbeita kalkrike skjelsanden ved stranda fann vi brunaugevokssopp (*Hygrocybe virginea* var. *fuscescens*) og dynetunge (*Geoglossum cookeianum*). Av dei meir interessante artane er også raudskivesoppen *Entoloma coeruleoflocculosum* som her vart funnen for 2. gong i Noreg. Vidare var funna av grå narremusserong (*Porpoloma metapodium*), rombespora raudskivesopp (*Entoloma rhombisporum*), *Entoloma xanthochroum*, lutvokssopp (*Hygrocybe nitrata*) og spissvokssopp (*Hygrocybe persistens*) i 1997-98 også interessante.

Karplantelista inneheld 61 artar, herav 24 naturengartar. Av desse er det verdt å nemna at dvergsmyle på same måte som i Ulandsvika på Sandsøya i Sande kommune veks spreidd i deler av beitemarka. Dette vesle, konkurransesvake graset er truleg ein god indikator på godt beitetrykk og langvarig hevd når det står slik spreidd utover i beitet. Fleire kalkindikerande artar vart noterte, mellom anna flekkmure, loppestorr og gulsildre. Flekkmure er sjeldan på kysten. Det vart i 1998 også funne engstorr, blåstorr og vill-lin i område som tidlegare ikkje er undersøkte (kalkrike sig ut mot Skorpesundet). Ut frå talet på naturengplanter er Mulevika av dei mest artsrike i fylket også når det gjeld engfloraen. Vidare vart det i 1998 også funne raudsildre (fjellplante) og den sjeldne storrarten knortestorr i eit fuktig område rundt 100 meter frå stranda (jfr. kart hos Naustdal 1945).

Verdsetting: Lokaliteten er uvanleg velutvikla og har hatt langvarig og god hevd. Det har og uvanleg stort artsutval av planter og sopp. Området blir verdsett til A (svært viktig).

Skjøtsel og omsyn

Lokaliteten svært stor biologisk verdi. Mulevika står fram som ei av dei største og mest verdfulle kystgrasheiene i fylket. Lokaliteten har ut frå våre oppfatningar klar nasjonal verdi. Kystutmark med eit godt beitetrykk som har vara ved i lang tid blir stadig mindre vanleg også elles i Europa. I sin noverande tilstand er lokaliteten svært godt egna til forskning på vegetasjon og beitemarkssopp, og til kursverksemd/ekskursjonsføremål for høgskular og universitet som underviser om kulturlandskap. Det skal ikkje til så store endringar i drifta før området veks att med røsslyng. Ein bør prøva å sørgja for at beitetrykket blir halde ved lag på noverande nivå. Området bør ikkje gjødslast. Det bør utarbeidast ein forvaltningsplan for området. Siktemålet med ein slik plan må vera å sikra at den tradisjonelle bruken held fram utan brot i kontinuiteten, og at dei biologiske verdiane derigjennom blir bevart.

Nerlandsøya: Muleneset-Okla (nordvendte berg m.m.)

Lokalitetsnummer:	1515-10052
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 188-217, 197-206
Høgde over havet:	0-270 m
Hovudnaturtype:	berg, kulturlandskap, havstrand/kyst
Naturtype:	nordvendte kystberg, naturbeitemark, strandeng
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	30.07.2000, KJG, 03.02.2001, GGa, KJG & DH

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordvestenden av Nerlandsøya. Nordsida og Muleneset er vel noko av det mest vereksponerte ein finn på Møre-kysten. Ein har velt å avgrensa heile nordsida av Nerlandsøya sjølv om berre vestlege deler er undersøkte i denne omgangen. Ein går ut frå at det finst tilsvarende kvalitetar bortover den delen som ikkje er undersøkt, noko som dels har lett seg stadfesta med bruk av kikkert. Lokaliteten har og interesse som viltbiotop.

Vegetasjon: Den nordvendte delen av denne lokaliteten er sterkt vindpåverka med sjøsprøyt- og saltpåverka grasbakkar, som er ei blanding av frisk fattigeng, øvre salteng, strandberg og fuglegjødsla vegetasjon (overgangar G1-U5-X1-X2). Desse grasmarkene har eit kulturpreg på grunn av beiting, men dei har og eit tydeleg strandengpreg langt oppover på grunn av sjøsprøyten. Ei utforming av strandeng med mykje fjørekoll utgjer rundt 50% av dei nordvendte bakkane, storfrytleutforming av fuktig fattigeng (G1d, ca. 40 %). Bergskrentar med rikt planteliv utgjorde rundt ein betydeleg del av arealet (F2b/X1/X2).

Kulturpåverknad: Litt beiting.

Artsfunn: På bergskrentar i den vestre delen voks havbendel høgt over havet, noko som må vera relativt uvanleg. Som vanleg for nordberg her ved kysten er det eit sterkt innslag av både fjellplanter, strandplanter og rikmyrplanter, t. d. gulsildre, raudsildre, fjelltistel, enghumbleblom, fjellsmelle, fjellsyre, fjørekoll, gåsemure, havbendel, jåblom, loppestorr, rosenrot, stjernesildre, strandkjeks, strandkjempe og strandsmelle. Her vaks også raudlistearten kvitkurle. Vidare skal det ifølgje Naturbasen hos Fylkesmannen vera funne hinnebreagne her ute, men dette funnet har det ikkje vore muleg å få stadfesta. Ved Okla i aust vart det funne gulsildre, raudsildre og fjellsmelle, og dessutan flishinnelav.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er eit variert kystområde med artsrike nordvendte berg og særtrekk som ein finn på svært små areal i fylket vårt.

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle bortsett frå at beiting er ønskeleg for å halda oppe ein vegetasjon der t. d. raudlistearten kvitkurle kan trivast.

Nerlandsøya: Muleneset (sørvendte berg m.m.)

Lokalitetsnummer:	1515-10053 (Naturbasen 1515 - 10 - 1)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 188-195, 193-198
Høgde over havet:	0-250 m
Hovudnaturtype:	berg, kulturlandskap, havstrand/kyst
Naturtype:	sørvendt berg/rasmark, kystlynghei, andre viktige førekomstar
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	Folkestad & Loen (1998), 30.07.2000, KJG

Områdeskildring

Generelt: Dette er eit sør/sørvestvendt, verussett fjellparti på Nerlandsøya med bratte sider mot havet. Området er prega av bratte hamrar og stupbratte grasbakkar, men med urer her og der. Fleire stader er det grotter og holer. Det grensar til eit kystlyngheiområde. Det er funne ei rekkje varmekjære planteartar i sørskråningane av Mulefjellet og oseaniske, beiteprega plantesamfunn og strandplanter i heile området. Området har og svært viktige viltfunksjonar (sjøfugl).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dels ulike utformingar av sørvendte berg- og rasmarksamfunn, dels kulturbetainga grasmark og litt lynghei med purpurlyng og strandberg/fuglegjødsla vegetasjon (F1, F2, G1, H1b, X1, X2).

Kulturpåverknad: Litt beiting. Ei gammal torvbu på Mulefjellet.

Fauna: Av hekkeområda for sjøfugl på øya, er det berre Muleneset som kan seiast å ha hatt meir stabil og artsrik konsentrasjon av sjøfuglar dei seinare åra. Likevel er koloniane av sjøfugl i området små i høve til situasjonen rundt 1975, då området mellom anna hadde den nest største toppskarvkolonien i fylket med 7-800 par. I dag er området av størst verdi på grunn av hekkande havhest, toppskarv og teist, og som aktuelt område for havsvale og stormsvale. Andre artar enn sjøfugl kan hekke som ein følgje av at her er fuglefjell. I heiområda som grensar til Muleneset hekkar også storjo. Området er aktuelt for ei nærare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Hekkeområde (Folkestad & Loen 1998):

Periode:	1986	1994 - 95
Havhest	ca 100 par	100 - 150 par
Havsvale	?	truleg hekkande
Stormsvale	?	?
Toppskarv	ca 350 par	ca 100 par
Ærfugl	spreidde par	spreidde par
Gråmåse	ca 50 par	ca 20 par
Svartbak	spreidde par	spreidde par
Tjuvjo	einskilde par	
Teist	ca 20 par	10 - 20 par
Totalbestand alle artar:	ca 550 par	ca 300 par

Artsfunn: Av interessante planteartar kan nemnast bergasal, blankburkne, dikesvineblom, jordnøtt, kattefot, kusymre, kvitsoleie, myskegras, nattfiol, nyresoleie, purpurlyng, ramslauk, rundskolm, sanikel, svartburkne, vivendel, vårkål og oppå fjellet m. a. musøyre. Området burde ha potensiale for havburkne, men den er førebels ikkje kjent herfrå, og området er også vanskeleg tilgjengeleg.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er eit variert kystområde med artsrike, sørvendte berg og særtrekk som ein finn på svært små areal i fylket vårt. Området har vidare ein viktig funksjon som viltlokalitet.

Skjøtsel og omsyn

Ingen spesielle bortsett frå at fuglane ikkje bør forstyrrast i hekketida.

Nerlandsøya: Koparstad-Skorpesund (kystlynghei m.m.)

Lokalitetsnummer:	1515-10054
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 200-213, 159-162
Høgde over havet:	0-200 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap, berg, strand
Naturtype:	kystlynghei, sørvendt berg og rasmark, naturbeitemark
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	A. O. Folkestad, 07.05.2000, 17.08.2000 KJG

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten omfattar strekninga frå Koparstad via Skageneset nordover til Terneneset i Skorpesundet. Lokaliteten er som vanleg her på kysten mosaikkprega. Lokaliteten er sør og sørvestvendt bratt kystlynghei. Området har eit rikt innslag av purpurlyng, eit av dei rikaste områda for denne arten i Herøy. Dei lågareliggjande områda er dominert av dels fuktige, og dels tørre utmarksbeite. Elles er det innslag av havstrand (strandberg), brenningsgrotter og rasmark.

Vegetasjon: Nærast Koparstad finst fuktige beitemarker og strandsump (G12, U9). Ulike kalkfattige engsamfunn med gulaks/engkvein eller finnskjepp finst fleire stader, m. a midt i Skorpesundet der det og er beitemarker med einer, og i nærleiken små ospelhol. Vegetasjonstypane G1c og G4a (finnskjeppeng, frisk fattigeng) utgjer rundt 20 %. Tørre og fuktige heiar (H1a/H1b) dominerer med anslagsvis 65% av arealet. Ulike utformingar av tarevollar (V2, V3) utgjer noko areal i strandsonen. Elles finst berg og rasmark (F1, F2, F3).

Kulturpåverknad: Dette er gamle utmarksbeite der det har vore sau og dels utegangeit i lange tider.

Artsfunn: Alv Ottar Folkestad har funne havburkne (sjeldan på raudlista) og blankburkne i ei hule på Skageneset, seinare observert av fleire andre (Hals 1988, Jordal & Gaarder 1998a). Denne hola har metertjukke lag med geiteskit frå tidlegare og inneheld ei av dei rikaste førekomstane av havburkne i Møre og Romsdal. I tillegg har Karl Johan Grimstad funne ein havburknelokalitet til lenger aust. I Skorpesundet veks det fleire stader kristtorn

(LQ 202 162, 202 166, minst 6 planter reg. i 2000) og A. O. Folkestad rapporterer kvitkurle frå Skageneset. Dahl (1895) fører opp blankburkne og svartburkne herifrå. Elles kan nemnast sanikel, knollerteknapp, krossved, kusymre, nattfiol, nyresoleie, purpurlyng og ramslauk. I fuktige beite og strandsumpar nærast Koparstad veks tiggarsoleie og dikesvineblom. Følgjande fuglearter hekkar: svartbak, gråmåse, buskskvett, bergirisk, ringtrast og heipiplerke. Det er funne to hiområde for oter. Av biller er det funne grøn sandjeger. Av sommarfugl er det funne neslesommarfugl, fløyelsringving, admiral, gammafly, børstespinningar og bergringving.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av at det er eit variert og særprega område med m. a. purpurlyng, kristtorn, og raudlistearter havburkne og kvitkurle. Det er eit av dei få områda med sørvendt berg og rasmark.

Skjøtsel og omsyn

Området bør beitast med eit tilstrekkeleg tal dyr om ein vil unngå attgroing.

Remøya: Remøyvika (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10055
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 262 199
Høgd over havet:	0-40 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei, naturbeitemark
Prioritet:	C (lokalt viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	10.10.1996, JBJ (Jordal & Gaarder 1997)

Områdeskildring

Generelt: Det er i denne vika vegen til Runde kjem ut av tunellen gjennom Remøya og fortsett til Rundebrua. Området er nord- og austvendt. Beiteområdet strekkjer seg austover mykje lenger enn vi var.

Vegetasjon: Vegetasjonen består av mykje røsslynghei i mosaikk med beita kystgrashei og fuktheiar (H1-H3). Det er ganske mykje etasjehusmose i botnen, ofte med låg feltsjiktdekning. Det finst også noko einer.

Kulturpåverknad: Området er beita av sauer, men beitetrykket er lågt. På Remøya har det gått sterkt attende med jordbruket dei siste åra. Av totalt 40 bruksmapper på Landbrukskontoret er no berre 6 bruk med einssidig sauehald att, med til saman 145 vinterføra sauer i januar 1997. Sommaren 1996 hadde dei ca. 250 sauer og lam på beite, men ikkje alle gjekk i Remøyvika (kjelde: Grethe Johnsen, Søre Sunnmøre Landbrukskontor).

Artsfunn: Det vart funne 49 plantearter, av desse 13 naturengplanter. Her kan nemnast gulsildre, kornstorr, kystmaure, rosenrot og småengkall. Det vart funne 2 artar av beitemarkssopp, gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*) og skarlagenvokssopp (*Hygrocybe punicea*). Den siste er ein god signalart på verdifulle, gamle naturbeitemarker.

Verdsetting: Området blir verdsett til C (lokalt viktig) fordi dette er ei lynghei med innslag av naturbeitemark som framleis har nokre biologiske kvalitetar.

Skjøtsel og omsyn

Dette er ikkje av dei mest interessante beitemarkene i kommunen, men likevel verd å ta vare på. Beitinga bør halda fram.

Remøya: under Remøykammen (nordvendte berg)

Lokalitetsnummer:	1515-10056
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 276 202
Høgd over havet:	5-50 m
Hovudnaturtype:	berg/rasmark, kulturlandskap
Naturtype:	nordvendte kystberg, naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende i berget, attgroing i kulturlandskapet
Undersøkt:	12.03.2001, KJG

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordsida av Leinøya aust for tunnelopninga i Remøyvika. Dette er ei nordvendt li med m. a. eit mindre nordvendt berg der det vart funne hinnebregne. Mest interessant var skuggefulle kløfter og to små grotter der det fanst hinnebregne og blankburkne.

Vegetasjon: Bergveggene er noko mindre velutvikla enn elles i Herøy (jfr. Gaarder m. fl. 2001). I området rundt finst kystlynghei med beitepreg, m.a. storfrytlemark i mosaikk med magre, grasdominerte parti med ein del torvmose (F2c, H1-H3, G1d).

Kulturpåverknad: Området er noko beita av sau, men dyretalet er i dag lågt.

Artsfunn: Av planter er det grunn til å nemna hinnebregne (sårbar på raudlista, funne ca. 5 m o. h.), blankburkne, gulsildre og strandkjempe som vaks i og under berget. Andre artar var vivendel, fagerperikum og osp.

Lokaliteten har eit bebudd oterhi. Området har elles potensiale for beitemarkssopp.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av ei utforming av naturtypen nordvende kystberg som er noko under middels velutvikla, men med hinnebregne til stades.

Skjøtsel og omsyn

Ingen tiltak naudsynte i nordvende kystberg. Kulturlandskapet burde ha eit større beitetrykk.

Remøya: Barneset (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10057
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 255 191
Høgd over havet:	0-10 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Beiteopphøyr, attgroing, bustad- og vegbygging
Undersøkt:	29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten består av gammal kulturmark ned mot sjøen med innslag av naturbeitemark i kantane og rundt knausar og skrentar. Elles finst dyrka parti med eit litt gjødsla preg.

Vegetasjon: Forutan frisk fattigeng og litt kystlynghei, finst og grunnlendte tørrberg med småsyre, dvergsmyle, kystbergknapp og hårsvæve (G4a, H1, F3d).

Kulturpåverknad: Det er bygd fleire bustader rundt lokaliteten. Lokaliteten blir beita.

Artsfunn: Det er funne 39 planteartar i området (naturbeitemark, kystlynghei). Av desse var det 12 naturengplanter. Mellom planteartane var dvergsmyle, hårsvæve, vivendel og kystgrisøyre. Det vart vidare funne 7 artar av beitemarkssopp (9 artspong). Mellom beitemarkssoppene var skarlagenvokssopp (*Hygrocybe punicea*).

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark med ein viss artsrikdom og nokre gode indikatorartar.

Skjøtsel og omsyn

Beitinga bør halda fram. Ein bør unngå kulturmarka ved eventuell vidare bustadbygging.

Remøya: vest for Storevatnet (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10071
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 252 196
Høgd over havet:	50-90 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei m. purpurlyng
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	20.08.2000, KJG

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på den ubebudde vestsida av Remøya nord for Vikane. Det som er avgrensa er eit lyngheiområde vest for Storevatnet, i skråningane som vender mot sør og vest.

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av tørr kystlynghei med gode førekomstar av purpurlyng (H1b).

Kulturpåverknad: Området er tidlegare beita hardare enn i dag.

Artsfunn: Førekomst av purpurlyng er det mest interessante som er observert i lyngheia. Elles vart det funne vivendel, og dessutan gulsildre i eit sig.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein lokalitet med gode bestandar av purpurlyng.

Skjøtsel og omsyn

Det hadde vore ønskeleg med sterkare beiting i lyngheiene.

Remøya: Terneneset/Aresfjellet (naturbeitemark m.m.)

Lokalitetsnummer:	1515-10058
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 249-250, 198-200
Høgde over havet:	0-80 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei, nordvendte berg
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	20.08.2000, KJG, 29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordvestsida av Remøya. Hovudnaturtypene er nord- og nordvestvendt kystberg, kystlynghei, og grasbakkar beita av sau. Vidare finst strandberg, brenningsgrotter og steinur.

Vegetasjon: Røsslyngutforming av tørr lynghei (H1a) utgjer ca. 30 %, røsslyng-slåttestorr-torvull-utforming (H1c) utgjer ca. 30%, rikare utforming av tørr gras-urterik hei i mosaikk med engsamfunn (H2b, G4- G11) utgjer rundt 35%. I det nordvendte kystberget som er av den tørre utforminga, veks strandplanter som strandkjeks, strandkjempe, strandstjerne og fjørkoll høgt oppe i berget, saman med fjellplanter som fjellsmelle, raudsildre og gulsildre (F2/X1).

Kulturpåverknad: Beiting av sau, elles få kulturspor i nyare tid.

Artsfunn: Det er funne 117 planteartar i området (naturbeitemark, kystlynghei, strandberg, og nordvendte berg høgre oppe). Av desse var det 18 naturengplanter. Meir interessante planteartar var dvergsmyle, kranskonvall, kystmaure, nyresoleie, purpurlyng, rundskolm, vivendel og vårkål. I nordvendte berg og skrentar fanst m. a. blankburkne, fjelltistel, gulsildre, kvitsoleie, loppestorr, ramslauk, raudsildre og rosenrot. Det vart vidare funne 12 artar av beitemarkssopp (24 artspoeng). Mellom beitemarkssoppene var dei sjeldne og sårbare fingersoppene røykkøllesopp (*Clavaria fumosa*) og *Clavulinopsis cinereoides*. Andre interessante artar var raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*, omsynskrevande) og skarlagenvokssopp (*Hygrocybe punicea*). Mellom hekkefuglane kan nemnast steinskvett, heippiplerke, skjærpiplerke, ramn, ringtrast og bergirisk. Små ferskvasspytter er flittig nytta badeplass av oter som også har hiområde her.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av viktige utformingar av naturbeitemark og nordvendte kystberg, i tillegg til førekomst av to sårbare beitemarkssopp. Elles er lokaliteten svært artsrik og dessutan eit viktig viltområde.

Skjøtsel og omsyn

Det er viktig å halda oppe beitinga, som opprettheld kanskje dei viktigaste biologiske verdiane som er registrerte her.

Runde: Goksøyarbeita (kulturlandskap)

Lokalitetsnummer:	1515-10059
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 25 24
Høgde over havet:	5-200 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap, berg/rasmark
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei, nordvendt kystberg
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	1928-29 Harald Goksøy (Goksøy 1938), 21.09.1993, 26.09.1995, GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1993, 1997, Akسدal 1994), sommaren 1995 Ingar Pareliussen (Pareliussen 1997)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten består av treause, kystprega beitemarker ovafor busetnaden på Goksøy. Mykje av arealet ovafor gardene er overflatelydda. Det er gjort ei større undersøking av floraen på Runde i 1928 av Goksøy

(1938), og Ingar Pareliussen ved Universitetet i Trondheim har utført ei undersøking som særleg tek for seg endringar i grasmarkene sidan 1928 (Pareliussen 1997). Den vanlegaste endringa er at ugjødsla beitemark har gått over til meir gjødsla beite. Andre område har gått frå ugjødsla beite til kysthei. Nokre område som i 1928 var overbeita, er i dag meir artsrik beitemark. Minke i beitetrykket og gjødsling med kunstgjødsling blir oppgjeve som viktige årsaker til dei observerte endringane. På Runde har det ikkje vore tradisjon med lyngbrenning, og dette er truleg fordi beitetrykket har vore så stort at lyngen ikkje har fått utvikla seg. I dag har deler av fjellområda lyng som er så gammel og grov at den gjev dårleg beite (Pareliussen 1997).

Vegetasjon: Det er gjort grundige undersøkingar av beitepåverka vegetasjon av Pareliussen (1997) både på Goksøyr (Samhaugen, Fossabakken), Runde og Måganes, der ein søker å finna ut av endringane sidan Goksøyr (1938) gjorde sine undersøkingar i 1928-29 (G1/G4, H1-H3). Plantartane vart inndelt i 3 grupper:

- grasmarksartar
- heiarartar (tilknytt atlantiske heiar)
- nitrogenelskande planter, ugras og attgroingsartar

Dei fleste undersøkte områda hadde ein auke i den siste gruppa i forhold til Goksøyr sine undersøkingar.

Kulturpåverknad: Området har vore beita av sau i lang tid og noko gjødsla. På Goksøyr var det 14-15 bruk med sau rundt 1960, no er talet nede i 4 (kjelde: Grethe Johnsen).

Artsfunn: Dei fleste funna av naturengplanter og beitemarkssopp gjort i tuver, bratte grasskråningar eller på beita grasflekker inne på fjellet på stader der gjødslingspåverknaden må ha vore liten. I. Pareliussen har funne 63 plantearter i sine ruter i Goksøyr-området, av desse er det 15 naturengplanter. Etter to besøk er det kjent 20 artar av beitemarkssopp (33 arts-poeng). Det er grunn til å nemna gul slimvokssopp (*Hygrocybe vitellina*), som vart funnen i eit beita område med lyng, mose og litt gras. Arten står som sårbar på raudlista. Det må elles nemnast at H. Goksøyr i 1928 fann den sårbare og sjeldne orkidéarten kvitkurle i Kaldeklova, Urene og på Tinden ved Goksøyr (Goksøyr 1938, herbariet i Oslo). Dette er ein art som er nært knytt til lite gjødslingspåverka slåtteeing. Goksøyr har også funne bakkeseite, grønkurle og storblåfjør på Runde. Den siste vart også funne av I. Pareliussen på Måganeset på sørvestspissen av øya. Vi fann skjeljordtunge og sleip jordtunge langs vegen sør for busetnaden, begge typiske i gamle beite på kysten. Vidare fant vi 9 vokssopparter, deriblant røds-kivevokssopp (*Hygrocybe quieta*). I nordre del av den avgrensa lokaliteten har Karl Johan Grimstad 05.11.2000 funne gullprikkklav, som står som sårbar på raudlista, og er knytt til stabilt fuktige miljø, i Møre og Romsdal i første rekkje på nordvende berg på ytterkysten.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av at det er funne fleire raudlistearter tilknytt naturbeitemark, dessutan ein raudlista lav tilknytt berg i fuktig lokalklima i nordlege del av lokaliteten.

Skjøtsel og omsyn

Pareliussen (1997) konkluderer med at naturbeitemarkene har nasjonal og europeisk interesse, og at den einaste måten å verna dei på er ved ein vedvarande tradisjonell bruk. Det er sterkt ønskjeleg at beitebruken held fram. Når det gjeld gjødsling, bør denne heller minskast enn å aukast. Skogen ved Gjettene kunne med fordel vore hogd på grunn av at han kan skugga ut den sjeldne gullprikkklaven på berga.

Runde: Goksøyrmyrane (myr)

Lokalitetsnummer:	1515-10060 (Naturbasen 1515 - 10 - 12)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 23-25, 23-24
Høgd over havet:	100-290m
Hovudnaturtype:	myr
Naturtype:	terrengdekkjande myr
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	Ove Dahl 1894 (Dahl 1895), 15.09.1978 Asbjørn Moen (Moen 1984)

Områdeskildring

Generelt: Hellande myrområde på plataet på nordre del av Runde. Både i sørvest og i nord endar myra i brattkantar og stup som alt er verna som plante-og fuglefredingsområde. I aust hellar terrenget ned mot busetnaden på Goksøyr. Dei nedste myrpartia er flate jordvassmyrar, medan oppover i skråninga er det fint utvikla terrengdekkjande myr (hellande teppemyr). Slik myr finst med opp til 25 grader helling. 845 dekar er verna 13.12.1996.

Vegetasjon: Duskull dominerer store areal, særleg på dei nedste delane. Småbjønnskjegg-torvull-samfunn dekkjer og store areal (K2/K3, J2/J3).

Kulturpåverknad: Delar av myrane er sterkt prega av eldre torvstikk. Gjødsling frå fuglane synest å ha påverka vegetasjonen. Sauebeiting og trakk etter turistar har og sett spor etter seg på myrane, der det inngår "ugrasartar" ute på myrflatene.

Artsfunn: Heiblåfjør, loppestorr, grønstorr og storbjønnskjegg er interessante suboseaniske artar. Ove Dahl (1895) nemner at han på Runde har funne følgjande ferskvassplanter (uvisst kvar): vanleg tjønnaks, grastjønnaks, rusttjønnaks, botnegras, andmat, flotgras og dikevasshår.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er velutvikla terrengdekkjande myr, men ikkje så velutvikla som einskilde andre stader på kysten.

Skjøtsel og omsyn

Ferdslar skapar betydeleg erosjon på dei mest trafikkerte stadene på fjellet. Av denne grunnen bør ein leggja opp alternative ruter som skiftar frå år til år for at vegetasjonen kan kvile og ta seg litt att.

Runde: Hellestien-Kløfjellet (nordvendte berg)

Lokalitetsnummer:	1515-10061 (Naturbasen 1515-10-16)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 266 236
Høgd over havet:	5-100 m
Hovudnaturtype:	berg, rasmark og kantkratt
Naturtype:	nordvende kystberg
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	Ingen kjende, del av verneområde
Undersøkt:	Thambs-Lyche (hinnebregne), 15.05.1980 Y. Gauslaa, 21.09.1993 GGa & JBJ, 15.08.2000 og 22.08.1998 KJG, 29.09.2000, KJG & JBJ (Tønsberg m. fl. 1996, Jordal & Gaarder 1998b)

Områdeskildring

Generelt: Dette er ein frodig vegetasjonsrik nordvendt bergvegg med innslag av fjellplanter, noko som er typisk for slike nordvendte bergvegger ved kysten. Lokaliteten ligg innafør fredningsområdet for sjøfugl, og har funksjon som hekkeområde for m. a. havhest.

Vegetasjon: Bergveggene er fuktige og frodige, og vegetasjonen er truleg noko som ikkje er tydeleg beskrevet i Fremstad (1997). Vi kallar det førebels høgstaude-sildrebergutforming (nær F2c). Desse utgjer rundt 80 % av arealet og storfrytle-utforming av fuktig fattigeng med ein del bregner (G1d) ca. 20 %.

Kulturpåverknad: Bortsett frå vegen til Goksøyr er kulturpåverknaden liten. I eit så beferda turistområde kan det tenkjast eit visst press frå folk som samlar sjeldne artar av lav og planter, men ein har ikkje oversikt over om dette er noko problem.

Artsfunn: Dette er ein av dei klassiske lokalitetane for hinnebregne i fylket, og den har framleis levedyktige bestandar. På denne lokaliteten er det elles funne kystblåfjelllav (*Degelia atlantica*), som står på raudlista som omsynskrevande (1980: Yngvar Gauslaa og 1993: G. Gaarder og J. B. Jordal). Av lav på berg elles er det notert m.a. (KJG): vanleg blåfjelllav (*Degelia plumbea*), flihhinnelav (*Leptogium lichenoides*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*), grynvrenge (*Nephroma parile*) og skålfjelllav (*Pannaria pezizoides*). Lokaliteten er hekkeplass for havhest og bergirisk.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av at det er ein velutvikla lokalitet av typen nordvendt kystberg med førekomst av raudlisteartane hinnebregne og kystblåfjelllav i tillegg til generelt stor artsrikdom.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå at folk samlar sjeldne artar, dersom dette viser seg å vera eit problem.

Runde: Goksøyrvika (havstrand)

Lokalitetsnummer:	1515-10062 (Naturbasen 1515 - 10 - 14)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 25 24
Høgd over havet:	0-2 m
Hovudnaturtype:	havstrand/kyst
Naturtype:	strandeng og strandsump
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	05.07.1984, JIH, (Holten m. fl. 1986b)

Områdeskildring (etter Holten m. fl. 1986b)

Generelt: Svært eksponert (mot nordøst) rullesteinstrand på yttersida av øya Runde. Rullesteinstranda har relativt stor breidde, varierende fra 50 til 100 m. Langs stranda finst ei rekkje framstikkande berggryggar, særleg nedafor Goksøyr. Lokaliteten er dominert av tang-/tarevollsamfunn og under hauststormane vert det avsett tjukke lag av stortare (*Laminaria hyperborea*) på dei indre delene av rullesteinstranda. Nedbrytingsprodukta av stortaren i seint stadium kan sjåast som ein rosa-farga graut i forseinkingar med stagnerande tilhøve. Eit lite område med sandstrand iblanda skjelsand finst nedafor Goksøyr. Lokaliteten grensar mot dyrkamark i vest og lynghei i aust. Totalarealet er ca. 700 x 70 m.

Vegetasjon: Lokaliteten er dominert av tang- og tare-vollsamfunn (U4-U5, V1-V6, m. a. V5c). Holten fører opp saltsev-eng, raudsvingel-tiriltunge-fjørekoll-eng, strandkryp-forstrand, fjøresevaks-eng, taresaltgras-strandkjempe-grusstrand, tangmelde-voll, kveke-voll, strandrøyr-voll, lågurt-flerårsvoll, høgurt-flerårsvoll med mjørdurt som dominant, tiggarsoleie-vassarve-voll, strandarve-fordyne, lys strandrug-dyne nedafor Goksøyr, og østersurt-steinstrand (berre heilt i vest). To av samfunna er sjeldne og til dels truga (østersurt-steinstrand og tiggarsoleie-vassarve-voll).

Kulturpåverknad: Nedafor Goksøyr er det fleire stader deponert stein nedanfor dyrkamarka. Det er fleire båtstøer og naust ved Goksøyr. Graden av påverknad er relativt liten.

Artsfunn: Middels artsrikt, området har 62 planteartar. Sjeldne artar: bogestorr (*Carex maritima*), østersurt (*Mertensia maritima*) og tiggarsoleie (*Ranunculus sceleratus*), den sistnevnte i et stort bestand nedafor Goksøyr.

Verdsetting: Lokaliteten har stor arts- og samfunnsdiversitet. Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein velutvikla havstrandlokalitet med middels stort artsutval.

Skjøtsel og omsyn

Ein bør unngå fysiske inngrep.

Runde: Måganaset (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10063
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 246 220
Høgd over havet:	0-100 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	sommaren 1995, Ingar Pareliussen (Pareliussen 1997); 10.10.1996, JBJ (Jordal & Gaarder 1997)

Områdeskildring

Generelt: På sørvestspissen av Runde undersøkte ein området frå parkeringsplassen ved vegenden, langs stien forbi Storevika til Måganaset, så opp på fjellet (Søre Handfangen 168 m o. h.) ned i skaret nedafor og så ned til vegenden att. Området er også besøkt av Pareliussen (1997).

Vegetasjon: Vegetasjonen består dels av grasmarker med mykje engkvein og geitsvingel, dels av meir heiprega mark med storfrytle og heistorr (G1a, G1c, G1d). Somme stader finst røsslyngdominert vegetasjon (H1-H3). I sørhellinga under Søre Handfangen finst det purpurlynghei (H1b).

Kulturpåverknad: Området er beita av sauer. I bygda Runde er det att 9 bruk med sauer, 3 av dei er relativt store (kjelde 1997: Grethe Johnsen).

Artsfunn: Det vart funne 68 planteartar, av desse 18 naturengplanter og 2 seterplanter. Forutan dei artane som er nemnt ovafor finst dikesvineblom, fjellsmelle, heiblåfjør, storblåfjør (I. Pareliussen), hårsvæve, kusymre og rosenrot. Det vart berre funne 5 artar av beitemarkssopp, ein av desse var raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*) (omsynskrevande), men tilhøva var ikkje dei beste for å finna sopp.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at dette er velutvikla naturbeitemarker med førekomster av ein omsynskrevande beitemarkssopp.

Skjøtsel og omsyn

Dette er eit fint og ganske artsrikt beitemarksområde der det er sterkt ønskeleg at beitinga held fram.

Runde: Nøre Handfangen (naturbeitemark)

Lokalitetsnummer:	1515-10064
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 272 231
Høgd over havet:	10-60 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	naturbeitemark, kystlynghei
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Dette er ei sørvendt naturbeitemark mellom Nøre Handfangen og Geita på austenden av Runde.

Vegetasjon: Vegetasjonen var frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåverknad: Området er tidlegare overflatelydda og truleg noko gjødsla i sentrale deler. Det blir framleis brukt til beite, og i 2000 har det vore sau og hest i området.

Artsfunn: Det vart funne 45 planteartar, av desse 14 naturengplanter. Av meir interessante planter kan nemnast purpurlyng, dikesvineblom, hårsvæve og småvasshår (i fuktig trakk). Det vart vidare funne 10 artar av beitemarkssopp (12 artspong). Mellom desse var skarlagenvokssopp (*Hygrocybe punicea*) som er ein god indikator på gamle, artsrike kulturmarker på kysten.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) fordi det er ei naturbeitemark med eit visst artsutval, men ikkje mellom dei mest artsrike.

Skjøtsel og omsyn

Beitinga bør fortsetta.

Runde: Geita (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10065
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ
Høgd over havet:	50-120 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei m. purpurlyng
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	29.09.2000, KJG & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er todelt og ligg på begge sider av skaret ved Nøre Handfangen. Austre delokalitet ligg i sørhellinga av Nøre Handfangen. Vestre delokalitet ligg i sørausthellingane under Geita.

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av tørr kystlynghei med gode førekomstar av purpurlyng (H1b).

Kulturpåverknad: Området er tidlegare beita hardare enn i dag.

Artsfunn: Førekomst av purpurlyng er det mest interessante som vart observert i lyngheia.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein lokalitet med gode bestandar av purpurlyng.

Skjøtsel og omsyn

Det hadde vore ønskeleg med sterkare beiting i lyngheiene.

Runde: aust for Søre Handfangen (kystlynghei)

Lokalitetsnummer:	1515-10066
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 253-256, 222-223
Høgd over havet:	60-220 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei m. purpurlyng
Prioritet:	B (viktig)

Truslar: beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt: A. O. Folkestad, 29.09.2000, KJG & JBJ (avstandsbetraktning)

Områdeskildring

Generelt: Dette er sørvendte lyngheier og knausar og berg der ein erfaringsmessig ventar å finna purpurlyng. Lokaliteten er ikkje oppsøkt av underteikna, men avgrensa på avstand med kikkert. Vi har fått bekrefte av A. O. Folkestad at det finst purpurlyng i området.

Vegetasjon: Tørr kystlynghei med purpurlyng (H1b)

Kulturpåverknad: Beiting, tidlegare sterkare enn i dag.

Artsfunn: På veg ned frå Søre Handfangen mot parkeringsplassen er det mykje røsslynghei med einer og purpurlyng. Her finst og meir gras/urterike flekker med smalkjempe, blåkoll, løppestorr og kornstorr.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein lokalitet med gode bestandar av purpurlyng.

Skjøtsel og omsyn

Det hadde vore ønskeleg med sterkare beiting i lyngheiene.

Runde: Runde vestsida (berg)

Lokalitetsnummer: 1515-10067
Kartblad: 1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89): LQ 249-236, 225-243
Høgde over havet: 0-10 m
Hovudnaturtype: havstrand/kyst
Naturtype: andre viktige førekomstar
Prioritet: A (svært viktig)
Truslar: Ingen kjende
Undersøkt: 29.07.1928, Harald Goksøyr (Goksøyr 1938), Alv Ottar Folkestad

Områdeskildring

Generelt: Vestsida av Runde er mest kjent for fuglefjella. Fuglefjell er ingen naturtype i DN handbok nr. 13 om kartlegging av biologisk mangfald fordi det er ein viltlokalitet, og blir berre kort nemnt under kapitlet viltlokalitetar. Her blir det berre omtala nokre kjende botaniske verdiar på vestsida av Runde, nemleg sørvestvende brenningsgrotter med havburkne. Dette er heller ingen naturtype i DN-handboka, men blir plassert i samlesekken "andre viktige førekomstar". Det er eit skjønsspørsmål om ein skal føra dette til hovudnaturtypen havstrand/kyst eller berg, rasmark og kantkratt. Havburkna veks oftast i stabilt fuktig miljø like over havnivået, derfor er vel havstrand/kyst det mest nærliggjande.

Vegetasjon: Her er ingen samanhengande vegetasjon, men havburkne og blankburkne veks i bergsprekker (F2a).

Kulturpåverknad: Liten.

Artsfunn: Havburkne har vore kjent her iallfall sidan Harald Goksøyr fann han i 1928. Arten står som sjeldan på raudlista, og har her hatt gode bestandar, men desse vart noko redusert etter frostvintrar på 1970-talet (kjelde: A.O. Folkestad).

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av dei gode forekomstane av den sjeldne raudlistearten havburkne. Dette er også den naturleg verdien på lokaliteten om ein skal dra inn vilt.

Skjøtsel og omsyn

Havburkne må ikkje samlast. Lokalitetane ligg i eit verneområde der også plantelivet er freda.

Skorpa: Djupvika (havburkne)

Lokalitetsnummer:	1515-10068
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 179 148
Høgd over havet:	0-10 m
Hovudnaturtype:	havstrand
Naturtype:	andre viktige førekomstar
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	Ingen kjende
Undersøkt:	Alv Ottar Folkestad

Områdeskildring

Generelt: Nær sørvestenden av Skorpa finst nokre sørvende overhengande berg med havburkne på nordsida av Djupvika. Dette er ingen naturtype i DN-handboka, men blir plassert i samlesekken "andre viktige førekomstar". Det er eit skjønnsspørsmål om ein skal føra dette til hovudnaturtypen havstrand/kyst eller berg, rasmark og kantkratt. Havburkna veks oftast i stabilt fuktig miljø like over havnivået, derfor er vel havstrand/kyst det mest nærliggjande.

Vegetasjon: Her er ingen samanhengande vegetasjon, men havburkne veks i bergsprekker (F2a).

Kulturpåverknad: Liten.

Artsfunn: Havburkne står som sjeldan på raudlista.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av forekomstane av den sjeldne raudlistearten havburkne.

Skjøtsel og omsyn

Havburkne bør ikkje samlast.

Skorpa: sørsida (kystlynghei, berg og rasmark)

Lokalitetsnummer:	1515-10069
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 176-195, 148-157
Høgd over havet:	0-400 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap, berg/rasmark, skog
Naturtype:	kystlynghei, sørvendt berg og rasmark, rik edellauvskog (hasselkratt)
Prioritet:	B (viktig)
Truslar:	ingen kjende
Undersøkt:	Dahl (1895), A. O. Folkestad

Områdeskildring

Generelt: Sørsida av Skorpa er bratt og dominert av lynghei, berg og rasmark. Det som ikkje er for bratt er kledd med lynghei der purpurlyng er eit betydeleg og konstant innslag i sørhellingane.

Vegetasjon: Vegetasjonen er variert, med kystlynghei med ein del purpurlyng, hasselkratt og berg og rasmark med noko varmekjære planter (H1b, F1, F2, D2c). Ein vantar detaljerte data om lokaliteten.

Kulturpåverknad: Området blir beita av utegangargeit, som er ein av to attverande stammar av den gamle kystgeita som vart halden for kjøtet si skuld. Sjå t. d. Jordal & Gaarder (1998b s. 7-9). Denne rasen er interessant på grunn av tilpasninga til kystkulturlandskapet på Nordvestlandet. Sauebeiting opphøyrde frå 1992.

Artsfunn: Her vantar gode data i nyare tid bortsett frå hassel og purpurlyng. Dahl (1895) nemner grønburkne, blankburkne, vestlandsvikke og purpurlyng herifrå i 1894. Vestlandsvikke er ein interessant art som her er nær nordgrensa si.

Verdsetting: Området blir verdsett til B (viktig) på grunn av at det er ein variert og særprega ytterkystlokalitet med gode bestandar av purpurlyng. Dette er ein av dei få velutvikla lokalitetane med sørvendt berg og rasmark i kommunen.

Skjøtsel og omsyn

Det er ønskeleg med eit sterkare beitettrykk. Det kunne med fordel vore sau på Skorpa.

Skorpa: ved gardane (kulturlandskap)

Lokalitetsnummer:	1515-10070 (deler av Naturbasen 1515 - 10 - 31)
Kartblad:	1119 IV Fosnavåg
UTM (EUREF 89):	LQ 177-195, 146-154
Høgd over havet:	1-40 m
Hovudnaturtype:	kulturlandskap
Naturtype:	kystlynghei, naturbeitemark
Prioritet:	A (svært viktig)
Truslar:	Beiteopphøyr, attgroing
Undersøkt:	27.09.1994 GGa & JBJ (Jordal & Gaarder 1995)

Områdeskildring

Generelt: Dette er ei øy i havgapet vest for Nerlandsøya. Eit sund, Skorpesundet, skil dei to øyane. Det meste av øya er fjell, men på sørsida ligg ein "strandbrem", eit flatare parti med hus og attgroande enger frå tidlegare gardsdrift.

Vegetasjon: Vegetasjonen består forutan fulldyrka mark i attgroing også av kystlynghei med purpurlyng, og kantområde som framleis har naturengpreg med frisk fattigeng (G1, G4, G14, H1b).

Kulturpåverknad: Øya har hatt busetnad fram til 1970-72, men har vore beita av sau fram til 1992. Det har tidlegare vore opptil 18 kyr på det meste (Halvard Skorpen pers. medd.). I dag finst ein stamme av 40-50 utegangargeit (kystgeit, kjøtgeit) som er noko oppblanda med tamgeit. Desse går ute heile året og beiter mest i utmarka, medan jordbrukslandskapet på sørsida gror att med høgt gras. I mars 1993 vart to bukkar innfanga med støtte frå Statens fagteneste for landbruket, med sikte på å ta vare på genmateriale (Bondebladet 14.4.93). Busetnaden ligg sørvendt inntil fjellsida, og har eit bra lokalklima. Mellom anna vaks ein svarthyll ved eit av husa.

Artsfunn: Det vart i 1994 funne 10 beitemarkssopp, noko som gav 18 artspoeng. Dei fleste av desse var vanlege og vidt utbreidde artar. Ein art, tinnvokssopp (*Hygrocybe canescens*, oppført som direkte truga på raudlista), vart her funnen for første gong i Noreg. Han vaks i grashei nord for hamna. Bestemminga er kontrollert av konservator Sigmund Sivertsen, Universitetet i Trondheim. Denne arten er knytt til mager grashei, og er truleg svært sjeldan (pr. 2001 to kjende funn i Noreg). Han er publisert frå tre stader i Sverige og ein i Skottland, og er oppført som direkte utryddingstruga på den norske raudlista (Bendiksen m. fl. 1998). Kulturlandskapet på øya var nokså rikt på karplanter (67 artar, t. d. flekkmure, kusymre, kystgrisøyre, purpurlyng og vivendel) og av desse var det 16 naturengartar. Flekkmure er sjeldan på kysten. Sjølv om det er over 20 år sidan øya vart fråflytta, har attgroinga tydelegvis ikkje tatt knekken på desse artane enno. Sauene som gjekk her til 1992 har nok også gjort sitt til dette.

Verdsetting: Området blir verdsett til A (svært viktig) på grunn av førekomsten av ein direkte utryddingstruga beitemarkssopp. Elles ville lokaliteten ha fått B som følgje av artsutval, vegetasjon og tilstand.

Skjøtsel og omsyn

Attgroinga på øya er i ein tidleg fase, og vil gradvis omforma vegetasjonen til lyng og lauvkratt. Dei få beitemarkssoppene som finst, kjem truleg til å forsvinna i løpet av nokre år, dette vil også skje med den svært sjeldne vokssopp-arten vi fann. For naturverdiane i kulturlandskapet hadde det beste vore oppatt-taking av sauebeitinga. Opphald av sauebeiting vil gje ei attgroing som også kan vera negativ for fritidsbruken. Villgeitstammen er ein av få slike stammar i Noreg, og bør ha interesse som genmateriale for framtidig ekstensivt husdyrbruk og skjøtelsbeiting i lyngheiene på øyane på Vestlandet.

Viltområde

Som nemnt er ikkje viltkartlegging ein del av prosjektet. Dette avsnittet er tatt med i ubearbeidd form fordi stoffet nedanfor vart lagt inn i samband med førebels rapport i januar 2000.

Gurskøya: Høymolskjeret

Naturtype: marine område, skjer der det hekkar sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 241 - 0

Dette er eit lite, snautt skjer aust for Myrvågneset. Det siste registreringsåret var det berre svartbak som hekka. Tradisjonelt brukar dette å vere ein hekkelokalitet for ternar, med inntil omlag 200 par hekkande i gode år. Då brukar det og å hekke tjeld på skjeret. Området er likevel aktuelt for ei nærare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Verneverdi: regional

Kjelde: Sjøfuglrapporten (Folkestad & Loen 1998)

Lok. 4.4.23

KARTBLAD (M-711):

1119-1 Ålesund

UTM (EUREF89):

32VLQ347107

OMRÅDESKILDRING: Eit lite og lågt skjer med små band av gras og urtevegetasjon, elles svaberg, grus og stein. Som Torvikholmane ligg dette i den "Grøne korridor", der det er registrert store kulturlandskapsverdiar. Høymolskjeret er likevel ikkje noko vesentleg element i så måte.

VERDIVURDERING: 3

HEKKANDE SJØFUGL:

Periode:	1980 - 86	1994 - 95
Makrellterne	ca 50 par	
Raudnebbterne	ca 150 par	
Svartbak		1 par
Totalbestand alle artar	ca 200 par	1 par

NATURFAGLEGE MERKNADER: Av andre fuglearter hekkar eitt par tjeld. Dessutan er lokaliteten kvileplass/natteplass for ærfugl og grågås i hekketid og fjørfellingstid, ligge- og kasteplass for steinkobbe. At ternene ikkje hekka i 1994 - 95 fell saman med tendensen i resten av regionen. Tal for perioden 1980 - 86 gjeld toppår. Desse tala syner at lokaliteten er attraktiv og ternene kan kome attende i gode år.

UTFØRTE INNGREP: Ingen.

KJENDE INTERESSEKONFLIKTER: Noko ferdsel i sjøområda ikring.

Gurskøya: Leikong: Nykreimsskjera

Naturtype: marine område, skjer der det hekkar sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 242 - 0

Dette er eit lite, nesten snautt skjer sør for Nykreimsholmen ved Gurskøya. Viktig som hekkeområde for ternar. I gode år kan det vere 50 - 100 par på denne lokaliteten. Området er aktuelt for ei nærare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Verneverdi: regional

Kjelde: Sjøfuglrapporten (Folkestad & Loen 1998)

Lok. 4.4.16

KARTBLAD (M-711):

1119 I Ålesund

UTM (EUREF89):

32V LQ 343 068

OMRÅDESKILDRING: To små skjer ved Nykreimsholmen, nord for Leikong på Gurskøya. Dei er snaue, utanom små band med gras og urter. Lokaliteten ligg i den såkalla "Grønne korridor" mellom Herøy og Ulstein. Her er det registrert vesentlege kulturlandskapsverdiar. Nykreimsskjeret utgjer likevel ikkje noko særskilt viktig element i så måte.

VERDIVURDERING: 3

HEKKANDE SJØFUGL:

Periode:	1975	1992	1994-95
Makrellterne		ca 25 par	5 - 10 par
Raudnebbterne		ca 50 par	10 - 20 par
Raudn./Makrellterne	ca 15 par		
Totalbestand:	ca 15 par	ca 75 par	15 - 25 par

NATURFAGLEGE MERKNADER: Det hekkar år om anna raudstilk på skjera, som dessutan er liggeplass for steinkobbe. Oversikta syner at talet på ternar kan variera, men og at lokaliteten er attraktiv. Mink opptrer sporadisk og kan gjere stor skade.

UTFØRTE INNGREP: Ingen.

KJENDE INTERESSEKONFLIKTER: Friluftsliv og ferdsel i områda ikring.

Gurskøya: Leikong: Tjuvholmen

Naturtype: holme der det hekkar sjøfugl, havstrand, tidl. kristtornlokalitet

Kjelde: Naturbasen 1515 - 11 - 2

Liten og relativt høg holme med svaberg og knausar langs sjøen, og med nokre furutre og ein del tørrfuruer på toppen. Elles er det tett krattvegetasjon. Her finn ein og frodig bestand av raudhyll samt noko rips og solbær. Holmen har underordna verdi som hekkeplass. Den viktigaste funksjonen har lokaliteten som kvile- og overnattingsplass for storskarv frå august til mars/april. I denne perioden er det observert inntil 300 fuglar. Området er aktuelt for ei nærmare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Verneverdi: regional

Kjelde: Holmboe (1914):

Ifølgje Holmboe fanst det kristtorn på Tyvholmen, kraftige, men små busker. Kjelda hans var ei frøken Gunhild Moe.

Kjelde: Sjøfuglrapporten (Folkestad & Loen 1998)

Lok. 4.4.20

KARTBLAD (M-711): 1119-II Volda UTM (EUREF89): 32V LQ 350 053

OMRÅDESKILDRING: Liten og relativt høg holme aust for Leikong. Svaberg og knausar langs sjøen og tett krattvegetasjon med furutrær, raudhyll mm. på toppen. VERDIVURDERING: 3

HEKKANDE SJØFUGL: Holmen er ikkje viktig som hekkelokalitet, men har andre viktige funksjonar.

NATURFAGLEGE MERKNADER: Den viktigaste funksjonen er som kvile- og overnattingsplass for storskarv. Frå august til april kan det vere inntil 300 fuglar samla nattestid.

UTFØRTE INNGREP: Ingen

KJENDE INTERESSEKONFLIKTER: Ingen

Gurskøya: Leikongskjeret

Naturtype: marine område, skjer der det hekkar sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 25 - 0

Tidevassone i skjerma farvatn. Området er m.a. beiteplass for grågås og songsvaner.

Verneverdi: lokal

Gurskøya: Moldtustranda: Notaskjeret - Legeholmen

Naturtype: marine område, skjer der det hekkar sjøfugl

Legeholmen

Kjelde: Naturbasen 1515 - 7 - 2

Legeholmen er ein liten, furukledd holme like utanfor sildoljefabrikken på Moldtustranda. Vegetasjonen er rik og frodig, med ei rekkje kravfulle plantearter. Lokaliteten har vore ein tradisjonell hekkeplass for hegrar, sjølv om bestanden heilt eller delvis i korte perioder har veksle til plantefeltet ved Dyrhaug på Gurskøy. Området er aktuelt for ei nærmare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Verneverdi: regional

Notaskjeret

Kjelde: Naturbasen 1515 - 7 - 6

Notaskjeret har vore tradisjonell hekkeplass for fiskemåse og terner, og tidlegare har bestandane vore langt større enn no, med meir enn 100 par fiskemåser og meir enn 200 par terner. I ein periode rundt 1990 var holmen så godt som utan hekkande fugl nokre år, truleg som følgje av at eit oppdrettsanlegg blei plassert inntil holmen. Seinare har lokaliteten på nytt blitt tatt i bruk og vil openbert framleis kunne vere ein viktig hekkeplass dersom det vert teke omsyn til fuglane. Grågås er ny hekkefugl i dette området i ny tid. Området er aktuelt for ei nærare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Verneverdi: regional

Notaskjeret og Legeholmen

Kjelde: Sjøfuglrapporten (Folkestad & Loen 1998)

Lok. 4.4.21

KARTBLAD (M-711): 1119-IV Fosnavåg

UTM (EUREF89): 32VLQ275125

OMRÅDESKILDING: To holmar på Moldtustranda. Notaskjeret er ein flat bergholme, ca. 110 x 35 m, med felt av gras og urter langs sprekker og holer i fjellet. Legeholmen er noko større, høgare og har frodig vegetasjon og furuskog.

VERDIVURDERING: 3

HEKKANDE SJØFUGL:

Periode:	1981	1994-95
Ærfugl	einskilde par	10 - 15 par
Fiskemåse	50 par +	30 par +
Svartbak		1 par
Makrellterne	ca 50 par	10 par +
Raudnebbterne	50 - 100 par	20 par +
Totalbestand alle artar:	150 - 200 par	65 par +

NATURFAGLEGE MERKNADER: I 1995 vart grågås funne hekkande på begge holmane. Det hekka også siland og tjeld. På Legeholmen er ein gråhegrekoloni på omlag 25 par. Ternene held til på Notaskjeret og tala syner at bestanden var større tidlegare. Dette fell saman med situasjonen elles i regionen og lokaliteten må framleis sjåast på som viktig for terner. Det ligg føre opplysingar som fortel at det samla talet på par var endå høgare i 1978, medan det i 1990 mest ikkje hekka ternar i det heile.

UTFØRTE INNGREP: Ingen.

KJENDE INTERESSEKONFLIKTER: Det har tidlegare vore konflikt med oppdrettsverksemd ved Notaskjeret. Denne konflikta er truleg løyst og i kommuneplanen sin arealdel er det lagt ei buffersone kring holmen. Sjøområdet ikring er mykje nytta til friluftaktivitetar.

Gurskøya: Moldtustranda: Ryssevika

Naturtype: marine område, havstrand

Kjelde: Naturbasen 1515 - 7 - 3

Gruntvassområde som er overvintringsplass for vassfugl.

Verneverdi: lokal

Gurskøya: Moldtustranda: Tarberg (strand)

Naturtype: marine område, havstrand

Kjelde: Naturbasen 1515 - 98 - 1

Langrunne strandområder med gruntvassområde utafør, godt beskytta mot ver og vind av eit par holmar og nokre skjer. Området har størst verdi som overvintringslokalitet for vassfugl, m.a. ærfugl, sjøorre, havelle, kvinand og siland. Stundom beiter songsvane i området.

Verneverdi: lokal

Kjelde: Dahl (1895)

Ove Dahl nemner fjørestorr og bogestorr frå Moldtustranda utan at dette er nærare stadfesta.

Gurskøya: Myrvågneset

Naturtype: kystlynghei, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 80 - 1

Myrvågneset er eit ope, litt lavkupert nes som er prega av fuktig lynghei med litt myrdrag og med markert oppslag av bjørkekratt. Lokaliteten ligg inntil eit viktig beiteområde for sjøfugl. Området er relativt avgrensa og bra skjerma mot både terreng og aktivitetar på landsida. Det er eitt av dei få områda i denne delen av fjordsystemet som terreng- og vegetasjonsmessig tilfredstillar krava til ein bra hekkelokalitet for måsefugl (80-90 par) og samstundes ligg nær inntil viktige beiteområde. Med tanke på at tidlegare hekkeplassar for dei aktuelle artane har vorte endra og gått ut av bruk i tilgrensande landskap, er området aktuelt for ei nærmere vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Verneverdi: regional

Gurskøya: Prestegardsmyrane

Naturtype: myr, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 8 - 0

I hovedsak fiskemåsekoloni. 01.01.87 registrert 400 fiskemåse. Hekkeområde, vår og sommer. Sikker informasjon via intervju/spørreskjema.

Folkestad (1996a): Prestegardsmyrane er eit flatlendt myrområde ved Indre Herøy kyrkje. Mesteparten av området ligg nord for riksvegen, men ein liten del ligg og sør for veien. Området er stort sett prega av myrlendt lynghei, men dreneringsgrøfter, og med litt spreidd oppslag av bjørk. Området er ein tradisjonell hekkelokalitet for dei oppførte fugleartane, men ein fiskemåsekoloni som den viktigaste. Denne kolonien har likevel vore på sterkt vikande front, truleg som følge av dreneringsarbeid og vegetasjonsendringar. Kolonien har hatt gjennomgåande dårleg ungeproduksjon dei seinare åra. Tidlegare hekka det minst 200 par fiskemåse i kolonien, dessutan og nokre par av sildemåse, gråmåse og svartbak, og enkelte år 50-100 par ternar. Kolonien er spreidd utover eit relativt stort område, og med koloniutforminga og tettleik i dag, oppfyller lokaliteten neppe kriterier for vern etter naturvernlova.

Verneverdi: regional

Kjelde KJG:

Ved Indre Herøy prestegard er det funne rustkjuke/kystruskjuke (LQ 304 127 ED50). Elles er det funne lavartar som lungenever, skrubbenever, og sølvnever, vanleg blåfjellm. fl.

Gurskøya: Sandvika

Naturtype: marine område, havstrand, hasselskog

Kjelde: Naturbasen 1515 - 7 - 4

Gruntvassområde som er overvintringsplass for vass- og sjøfugl, m.a. smålom, horndykker, ærfugl, sjøorre, havelle, siland og teiste.

Verneverdi: lokal

Kjelde: Dahl (1895)

Ove Dahl nemner (s. 10) at det var "flyvesand" i Sandvika. Vidare (s. 12) at det her fanst ein del hassel. Han fann og purpurlyng her.

Herøyfjorden: Flatøya

Naturtype: marine område, holme med hekkande sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 20 - 1

Ei lita holme med ein måsekoloni.

NOF OU/MR 1994/95: Dei seinare åra har det vore ei markert kolonidanning, først og fremst av fiskemåse og ærfugl.

Verneverdi: lokal

Leinøya: Bøneset

Naturtype: kystlynghei, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 6 - 0

Området har husa ein variert måse- og ternekoloni samt fleire par tjuvjo. Dei seinare åra har sjøfuglbestanden gått sterkt tilbake.

Verneverdi: lokal

Bølandet - Kjelde: Dahl (1895)

Ove Dahl nemner at han her har funne sumphaukeskjegg, svartor, purpurlyng, kystmaigull, geitrams og vidare vestlandsvikke ved Bø.

Leinøya: Torvik: Vikane

Naturtype: marine område, havstrand, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 5 - 0

Tidevassområde som er hekkeplass for vassfugl. Friareal.

Verneverdi: lokal

Leinøya: Torvikholmane

Naturtype: marine område, holmar med hekkande sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 103 - 0

Dette er eit par små, graskledde holmar med grunne sjøområde kring. Den registrerte hekkebestanden av sjøfugl er liten og artsfattig, men lokaliteten er ein tradisjonell hekkeplass for ternar (40-55 par), og enkelte år kan denne kolonien vere vesentleg større, sjølv om kolonien og kan stå tom år om anna. Området er aktuelt for ei nærmare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket.

Verneverdi: regional

Kjelde: Sjøfuglrapporten (Folkestad & Loen 1998)

Lok. 4.4.22

KARTBLAD (M-711):

1119 I Ålesund

UTM (EUREF89):

32VLQ315160

OMRÅDESKILDRING: Et handfull mindre holmar og skjer utanfor Torvika på Leinøy. Graskledde. Holmane ligg i den såkalla «Grøne korridor» mellom Herøy og Ulstein. Dette er eit landskap med store kulturverdiar. Kulturverdiane er knytte til jordbruksdrift og beiting og Torvikholmane er ikkje noko særskilt viktig element i så måte.

VERDIVURDERING: 3

HEKKANDE SJØFUGL:

Periode:

eldre data finst ikkje

1994 - 95

Ærfugl

2 - 3 par

Makrellterne

10 - 15 par

Raudnebbterne

30 - 40 par

Totalbestand alle artar:

45 - 60 par

NATURFAGLEGE MERKNADER: Ternekolonien kan år om anna vere større eller mangle heilt.

UTFØRTE INNGREP: Ingen.

KJENDE INTERESSEKONFLIKTER: Uvesentlege.

Runde (omr. m. dyrelivsfredning)

Naturtypar: marine område, matleiteområde for sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 10 - 9

Område med dyrelivsfredning (artsvern) som mellom anna grenser til fuglefredningsområda på Runde.

Verneverdi: nasjonal **Vernestatus:** DY

Vernedato: 30.04.81

Dei marine områda er nemnt i DN (1995).

Runde (oppsummering sjøfugl)

Naturtypar: marine område, havstrand, berg, kystlynghei, myr, naturbeitemark, innsjø, ur, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Sjøfuglrapporten (Folkestad & Loen 1998)

Lok. 4.4.19

KARTBLAD (M-711): 1119 IV Fosnavåg

UTM (EUREF89): 32VLQ2424

OMRÅDESKILDRING: Runde er ei etter måten stor øy med busetnad på strandflatene i søraust (Runde) og nord (Goksøy). Strandlina elles er dominert av bratte fjellskjeringar med revner, stup og urer i høgder opp mot 300 m.o.h. Over skjeringane ligg eit platå med myr- og lyngheivegetasjon og det er fleire små vatn. Det høgste punktet er 333 m.o.h. I sjøfuglsamanheng er dei mest interessante områda vestsida frå Måganeset til Rundefyret, vidare Skarveurda på nordsida og havhestkolonien i berga i nordaust. Dei tala som er gjeve opp er samletal for heile øya. Runde er elles ein klassisk fuglelokalitet der det ligg føre omfattande dokumentasjon gjennom mange år. Øya ligg vidare innanfor eit større kulturlandskapsområde som er vurdert å ha nasjonal verdi (saman med delar av Nerlandsøya, sjå Muleneset).

VERDIVURDERING: 1

HEKKANDE SJØFUGL:

Periode:	1986	1994 - 95
Havhest	ca 3 000 par	ca 5 000 par
Havsvale	?	?
Stormsvale	?	?
Havsule	ca 1 500 par	ca 2 000 par
Toppskarv	ca 2 000 par	ca 1 500 par
Ærfugl	50 - 100 par	150 - 200 par
Tjuvjo	3 - 4 par	3 par
Storjo	7 par	ca 25 par
Fiskemåse	100 - 200 par	100 - 200 par
Sildemåse	ca 10 par	ca 10 par
Gråmåse	4 - 500 par	4 - 500 par
Svarbak	ca 100 par	ca 100 par
Krykkje	ca 50 000 par	ca 50 000 par
Makrellterne	5 - 10 par	5 - 10 par
Raudnebbterne	ca 5 par	ca 5 par
Lomvi	ca 10 000 par	8 - 9 000 par
Polarlomvi	einskilde par	einskilde par
Alke	ca 3 000 par	ca 3 000 par
Teist	ca 50 par	50 - 100 par
Lunde	ca 100 000 par	ca 100 000 par
Totalbestand alle artar:	ca 170 000 par	ca 170 000 par

NATURFAGLEGE MERKNADER: Runde er blant dei største fuglefjella i Noreg og det største i Sør-Noreg. Øya har elles ein rik fuglefauna med fleire par hekkande gravand, siland, tjeld og mange sporvefuglartar. I trekketidene er øya mellomstasjon for eit rikt utval artar. Den botaniske vemeverdien er også svært stor, grunna vegetasjonssamfunn prega av fuglefjell og havklima med stort innslag av sjeldsynte artar. Fuglelivet på Runde vart freda ved Kgl. res. av 30.04.81. Det er oppretta tre fredingsområde med ferdselsreguleringar, jamfør dei områda som er skildra ovanfor. I desse områda er også plantelivet freda.

UTFØRTE INNGREP: Utanom dei busette områda er det lite av inngrep. Ein del slitasje i turstigane.

KJENDE INTERESSEKONFLIKTER: Bruks- og næringsinteresser i fuglefjella gjeld særleg sauebeite, turisme og friluftsliv.

Runde fredingsområde (Runde nordside)

Naturtypar: marine område, havstrand, berg, kystlynghei, myr, naturbeitemark, ur, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Dahl (1895)

Ove Dahl nemner at han fann blankburkne og ramslauk ved fyret på Kvalneset.

Kjelde: Naturbasen 1515 - 10 - 13

Sjå lok. 10 -11.

Verneverdi: nasjonal

Vernestatus: FF

Vernedato: 30.04.81

Runde fredingsområde (Runde vestsida)

Naturtypar: marine område, havstrand, berg, kystlynghei, myr, naturbeitemark, innsjø, ur, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 10 - 11

Fjellskrentar med store sjøfuglkoloniar som er dei største i Sør-Noreg med godt over 100000 hekkande par. Alle alkefuglane, måser, toppskarv, havhest og havsule er dei dominerande. Av vernereglane kjem det mellom anna fram at det er forbod mot allmenn ferdsel i området i perioden 15.3-31.8.

Av andre verneinteresser som kan nemnast er dei tre ekstremt oseaniske plantane purpurlyng, hinnebregne og havburkne (sjeldan på raudlista). Desse er ved si nordgrense. Eit av 4 delområde (fuglefredingsområde) i Herøy og Ulstein kommunar på tilsaman 1555 da landareal og 1100 da sjøareal. Dyrelivsfredning i tilgrensande område. Vernedato: 30.04.81

Skorpa: Laugeset (paddelok.)

Alv Ottar Folkestad har observert padder på Laugeset på vestsida av Skorpa.

Svinøya

Naturtypar: marine område, havstrand/kyst, berg, kysthei, ur, hekkeområde for sjøfugl

Kjelde: Naturbasen 1515 - 4 - 0

Svinøya er ein liten bergholme, 500 x 250m og 30m høg på det høgste, nær halvparten av holmen er graskledd, resten har snauvaska berg. Det er bemanna fyrstasjon på øya. Dette er den mest eksponerte holmen på Mørkekysten og er såleis naturfagleg interessant på mange måtar. I tillegg til hekkande sjøfugl, er lokaliteten også rasteplass for fugl under trekket, både gås som beitar (m.a. kvitkinngås), litt ender, vadefugl og eit forbausande stort utval av småfuglar. Området er aktuelt for ei nærare vurdering i samband med ein framtidig verneplan for sjøfugl i fylket. Verneverdi: nasjonal

Kjelde: Goksøyr (1931)

Harald Goksøyr vitja staden 27. juli 1928, og fann berre 25 planteartar, dei fleste vanlege (Goksøyr 1931). Særleg planteliv var det ikkje før 15-20 meter over havet. Grasbakkane nærast fyret var på dette tidspunktet inngjerda til slåttemark. Dominerande artar var markrapp og engrapp, dessutan engsyre og raud jonsokblom. Vegetasjonen er nok både influert av sjøfuglgjødsling og av dei tøffe vertilhøva. Havklipperagg dekte berga så dei var heilt grå, dessutan var det mykje vanleg messinglav. Av fugl noterte han lunde, gråmåse, alke, toppskarv og tjeld som hekkande, dessutan såg han ei småspove. Han skriv også at før bygginga av fyrstasjonen tok til var lundefuglkolonien sers talrik, og folk som gjekk i land var særleg ute etter lundeegg. Eit tidlegare namn på øya var ifølgje Strøm Landego. Skikken med å sleppa svin på beite her som også Strøm nemner, vart det ifølgje Goksøyr slutt på rundt 1860.

Kjelde: Sjøfuglrapporten (Folkestad & Loen 1998)

Lok. 4.4.17

UTM (EUREF89): 32VLQ 06 16

OMRÅDESKILDING: Lita øy, ca. 500 x 300 m, langt til havs. Avstand til næraste "nabo" er ca. 11 km. Det er stort sett berghamrar og stup mot sjøen, men øya er meir flatlendt på toppen med grasmark i søraustre del, snauvaska berg og litt steinur i vest og nord. Høgste punkt er omlag 20 m.o.h.

VERDIVURDERING: 2

HEKKANDE SJØFUGL:

Periode:	1985	1994 - 95
Havsvale	?	?
Stormsvale	?	?
Toppskarv	2 par	ca 15 par
Ærfugl		einskilde par
Fiskemåse	ca 30 par	50 par +
Sildemåse	1 par+	einskilde par
Gråmåse	ca 5 par	einskilde par
Svartbak	lpar +	ca 10 par
Krykkje	ca 50 par	1?
Raudnebbterne	10 - 20 par	50 par +
Lomvi	1 par ?	?
Alke	?	?
Teist	2 par	2 - 3 par
Lunde	160 par +	2 - 300 par
Totalbestand alle artar	250 - 300 par	350- 450 par

NATURFAGLEGE MERKNADER: Av annan hekkefugl kan nemnast tjeld, skjerpiplerke, ramn, linerle. Tidlegare har det hekka både lomvi og alke (5-10 par og 25-30 par i 1954), men det synest som desse artane er borte eller berre hekkar i einskilde år. Truleg varierer også krykkjebestanden betydeleg frå år til år p.g.a. problem med båreslag. Nærleiken til Stad gjer Svinøya til den mest vérutsette holmen i fylket og han ligg slik at han er svært viktig som rasteplass for fugl på trekk langs kysten. Dette gjeld til dømes gjæser, vadarar og mange artar sporvefugl. Det samla talet 91 på artar som er observert er difor etter måten stort. Fuglelivsfredning (artsfredning) sidan 1935.

UTFØRTE INNGREP: Fyrstasjon med tilhøyrande bygningar. År om anna har det vore geiter på holmen.

KJENDE INTERESSEKONFLIKTER: Ingen.

Upprioriterte område

Gurskøya: Aspevika

Naturtype: Lauvskog

Dahl (1895) skildrar "smukke løvskoge. saaledes ved Aspevik" (s. 13).

Gurskøya: Aurvågglida

Naturtype: hasselskog

Dahl (1895) skildrar "smukke løvskoge. saaledes ved Aurvaagli" (s. 13). Han har vidare notert m. a. hassel, skogvikke og krossved.

Gurskøya: Kjeldsund

Naturtype: kystfuruskog, bjørkeskog

Kjelde: KJG/Lavdatabasen på Internett

Inventør: Grimstad, Karl Johan - Dato: 1998.8.22 - Ref.: kjg.h.V

UTM: LQ 35 08 - M711: 1119 I Ålesund- Kartdatum: ED50 - Alt.: 1 - 30 m

Oversikt over lavfunn:

Vanleg kruslav (*Cetraria chlorophylla*), vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*), kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*), lungenever (*Lobaria pulmonaria*), skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*), grynvreng (*Nephroma parile*), brun fargelav (*Parmelia omphalodes*), bristlav (*Parmelia sulcata*), bikkjenever (*Peltigera canina*), vanleg papirlav (*Platismatia glauca*), elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*), borkragg (*Ramalina farinacea*), grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*), brun korallav (*Sphaerophorus globosus*), vanleg messinglav (*Xanthoria parietina*). Mest interessant er lungenever og skrubbenever, som i Herøy er relativt vanlege i skuggefullt og fuktig lokalmiljø.

Gurskøya: Kleppeholmane

Naturtype: tidl. kristtornlokaltitet

Ifølge Holmboe (1914 s. 60) fanst det kristtorn på Kleppeholmen. Kjelda hans var overrettsakfører Henr. Friis. Ved eit besøk 12.03.2001 (KJG) vart det ikkje funne kristtorn, men vegetasjon med storfrytleeng m. vivendel, elles røsslynghei, bjørk, osp og rogn.

Gurskøya: Kleppeneset

Naturtype: Blandingskog, gran, osp, bjørk, gråor.

(kjelde: KJG/Lavdatabasen på Internett)

Inventør: Grimstad, Karl Johan - Dato: 1998.10.04 - Ref.: kjg.h.7

UTM: LQ 343 051 - M711: 1119 II Volda- Kartdatum: WGS84 - Alt.: 1 - 10 m

Oversikt over nokre lavfunn: glattvreng (*Nephroma bellum*), grynvreng (*Nephroma parile*) og skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*). Glattvreng er sparsam på Vestlandet, elles vanleg.

Gurskøya: Moldtustranda: Krikane-Hansmyrane

Naturtype: myr

Kjelde: Myrrapporten (Moen 1984)

Lok. 201 1119 IV Fosnavåg LQ 2709, 450 moh. 50 ha

Vurdert på flybilde. Flatmyr og tuet bakkemyr. Vart vurdert som muleg aktuell i verneplansamheng, ikkje undersøkt.

Gurskøya: Moldtustranda: Moldtusteinen

Naturtype: nordvendt berg, lauvskog

Inventør: Grimstad Karl Johan, Holtan Dag - Dato: 1999.04.03 - Ref.: KJg. h.10

UTM: LQ 261 122 - M711: 1119 IV Fosnavåg - Kartdatum: ED50 - Alt.: 50 m

Oversikt over lavfunn:

Gaffelreinlav (*Cladonia ciliata*), syllav (*Cladonia gracilis*), grå reinlav (*Cladonia rangiferina*), vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*), kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*), grå fargelav (*Parmelia saxatilis*), bristlav (*Parmelia sulcata*), kystgrønnever (*Peltigera britannica*), bikkjenever (*Peltigera canina*), papirnever (*Peltigera*

hymenina), vanleg papirlav (*Platismatia glauca*), skrukkelav (*Platismatia norvegica*), grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*), brun korallav (*Sphaerophorus globosus*). Skrukkelav er ein indikator på høg luftfuktigheit.

Gurskøya: Måløy: Fureholmane, Torneholmane

Naturtype: tidl. kristtornlokalitet

Ifølgje Holmboe (1914, s. 60) fanst det kristtorn på Fureholmane og Torneholmane. Kjelda hans var lærar Elias B. Holsvik. Kristtorn fanst ikkje på Fureholmane ved besøk 10.03.2001 (KJG). Derimot finst ei plante med 8-10 stammar på Torneholmane (kjelde: A. O. Folkestad).

Gurskøya: Raftenes

Naturtype: hasselskog, naturbeitemark

Ove Dahl (1895, s. 12) nemner: "ved Raftenes vokser en del hassel". Han har vidare funne kranskonvall, stortviblad, skogvikke, purpurlyng og bakkesøte i dette området. Sistnemnde er mest knytt til sanddyner og gammal kulturmark på kalkrik grunn, men er i dag svært sjeldan å finna på kysten.

Frå Rafteset har han notert solblom, som i dag truleg er vanskeleg å finna att i kommunen.

Herøyfjorden: Buskeholmen

Naturtype: holme med tidlegare kristtorn

Kjelde: Strøm (1766), Dahl (1895), Holmboe (1914)

Strøm (1766, bd. 2) har beskrive kristtorn herifrå. Ove Dahl skriv (s. 12): "Den [Buskeholmen eller Troldholmen] er neppe 50 skridt lang og omtrent sirkelrund, men ganske træbevokset, især rogn og asp og ialdfald tidligere kristtorn (nu kun en nedhugget stubbe tilbage), hvorved den stikker kjendelig af mod de omliggende golde holmer. Ogsaa Strøm dvæler særlig ved denne lille holme og anfører som grund til, at skogen her har været fredet, at man ansaa holmen for et helligt sted, beboet af de underjordiske." Holmboe (1914) behandlar kristtornen i Vest-Noreg grundig, og brukar prost L. Strømme som kjelde til at det på Buskeholmen fanst "kratliggende kristtorn" på slutten av 1880-talet.

Dahl har vidare notert liljekonvall.

Leinøya: Sandebukta

Naturtype: marine område, havstrand, furuskog

Kjelde: Dahl (1895)

Ove Dahl nemner (s. 10) at det var "flyvesand" i Sandebukta. I området rundt her har han notert funn av bakkesøte (sjeldan på kysten i dag), rosettkarse, ramslauk, liljekonvall og berggrøyrkvein.

Kjelde: KJG/Lavdatabasen ved Botanisk Museum

Habitat: Planta furuskog.

Inventør: Grimstad, Karl Johan/Holtan, Dag - Dato: 1998.10.10. - Ref.: kjg.h.9.

UTM: LQ 305 183 - M711: 1119 I - Kartdatum: ED50 - Alt.: 70 m

Oversikt over lavfunn:

Vanleg kruslav (*Cetraria chlorophylla*), vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*), kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*), grå fargelav (*Parmelia saxatilis*), bristlav (*Parmelia sulcata*), vanleg papirlav (*Platismatia glauca*), elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*), grå korallav *Sphaerophorus fragilis*). Alle desse er vanlege artar.

Runde: sørsida (strand)

Naturtypar: sandstrand

Kjelde: Dahl (1895), Goksøyr (1938)

Ove Dahl nemner (s. 10) at det var "flyvesand" på sørsida rett ned for gardane. Han nemner sandstorr og strandkveke frå dette området. Harald Goksøyr fann bittersøte ved Rundegardane i 1929 (herbariet i Oslo). I dag er vegen med fyllingar lagt i strandsona, og det er lite att av naturleg sandstrand. Det som finst har likevel ein interessant flora, mest av lokal interesse.

RAUDLISTEARTAR OG ANSVARSARTAR

Generelt

Med truga artar meinest her artar som er oppført på nasjonale raudlister. Følgjande raudliste er nytta: DN (1999b). Denne byggjer på eit sett av underlagsmateriale og fagrapportar, m. a. Frisvoll & Blom (1997) (mosar), Tønsberg m. fl. (1996)(lav), Bendiksen m. fl. (1998)(sopp) og Myklebust (1996)(fugl). Funn av planter, mosar, kransalgar, lav, sopp og sommarfugl er samanstillt for heile fylket av Gaarder & Jordal (2001).

Følgjande kategoriar er nytta i raudlistene:

Ex	utdøydd
E	direkte truga
V	sårbar
R	sjeldan
DC	omsynskrevande
DM	bør overvakast

For mange organismegrupper har ein ikkje oversikt over om det er kjent funn av raudlisteartar frå Herøy. Dette gjeld t. d. dei fleste grupper av virvellause dyr. Det er heller ikkje kjent raudlista kransalgar. Med større innsats i felt ville nok mange fleire slike funn bli gjort.

Med *ansvarsartar* meinest artar der Noreg har eit særleg ansvar for å ta vare på bestandane, fordi vi har ein vesentleg del av totalbestandane samanlikna med andre land. Dette kan vera litt ulikt definert for dei ulike organismegruppene.

Sopp

Raudlisteartar

Funn i fylket vårt av raudlisteartar av sopp er oppsummert av Gaarder & Jordal (2001). Det er kjent godt over 7000 soppartar i Noreg, av desse står no 763 på raudlista (Bendiksen m. fl. 1998). I vårt fylke er det kjent 145 av desse raudlisteartane. I Herøy er det kjent 37 raudlista soppartar, av desse 3 direkte truga artar (kategori E), 10 sårbare (V), 2 sjeldan (R) og 19 i kategori omsynskrevande (DC). Tabell 14 viser kva artar og funn som er kjent frå Herøy. Dei fleste av desse er knytt til kulturlandskapet.

Ansvarsartar

Tabell 8. Ansvarsartar av beitemarkssopp (Jordal 1997) i Herøy. Kat. er evt. raudlistekategori, som forklart ovafor.

Kat.	Latinsk namn	Norsk namn
DC	<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	gulbrun narrevokssopp
V	<i>Clavaria zollingeri</i>	fiolett greinkøllesopp
DC	<i>Geoglossum atropurpureum</i>	vrangtunge
DC	<i>Geoglossum simile</i>	trolljordtunge
E	<i>Hygrocybe canescens</i>	tinnvokssopp
DC	<i>Hygrocybe flavipes</i>	gulfovokssopp
V	<i>Hygrocybe splendidissima</i>	raud honningvokssopp
V	<i>Hygrocybe vitellina</i>	gul slimvokssopp
V	<i>Porpoloma metapodium</i>	grå narremusserong

Med ansvarsart meinest her artar der Noreg, dels saman med våre naboland, har ein vesentleg del av dei europeiske funna som er rapporterte. Av sopp er berre eit utval beitemarkssopp vurderte i forhold til internasjonalt ansvar (Jordal 1997).

Alle ansvarsartane er raudlisteartar, og tabellen tilfører derfor ikkje noko nytt i forvaltningsmessig samanheng ut over det som går fram av funnoversikta i tabell 14 nedafor.

Lav

Raudlisteartar

Funn i fylket vårt av raudlisteartar av lav er oppsummert av Gaarder & Jordal (2001). Det er kjent 15 busk- og bladlav-arter som står på raudlista. I tillegg har ein lista opp 24 skorpelavartar som er kandidatar til raudlista. I Herøy er det kjent 2 raudlista lavartar. Gullprikklav (sårbar - V) er sjeldan på kystberg i Møre og Romsdal (berre 3 lokalitetar), medan han i Trøndelag er meir utbreidd i restane av den boreale regnskogen med gran i kyststroka der. Kystblåfylllav (omsynskrevande - DC) er relativt sjeldan (ca. 60 lokalitetar; Tønsberg m. fl. 1996) og bunden til vestlandskysten. Klumpmessig opptreden rundt Bergen tyder på at forekomsten elles er dårleg kjent og lite undersøkt. Runde i Herøy var tidlegare norsk nordgrense for arten, men han er no kjent nord til Nordøyane i Haram (Gaarder & Jordal 2001). Tabell 14 viser kva som er kjent frå Herøy.

Ansvarsartar

Tabell 9. Ansvarsartar av lav (DN1999b) i Herøy. Ansv. er ansvarskategori: AF=fennoskandisk ansvarsart, AE=europesk ansvarsart. Kat. er evt. raudlistekategori, sjå innleiinga til dette kapitlet.

Ansv.	Kat.	Latinsk namn	Norsk namn	Kommentar
AE	-	<i>Bryoria glabra</i>	glattskjegg	på bartre i fuktig lokalmiljø
AF	DC	<i>Degelia atlantica</i>	kystblåfylllav	sjeldan, kystbunden, sørleg. Runde: Goksøyr, Nerlandsøy: Kalddalsbukta
AF	-	<i>Degelia plumbea</i>	vanleg blåfylllav	spreidd i fuktig lokalklima
AE	-	<i>Lobaria amplissima</i>	sølvnever	spreidd i berg og skog med fuktig lokalklima nær sjøen
AF	-	<i>Pannaria conoplea</i>	grynfylllav	spreidd i berg og skog med fuktig lokalklima nær sjøen
AF	-	<i>Pannaria rubiginosa</i>	kystfylllav	spreidd i fuktig lokalklima
AF	-	<i>Peltigera britannica</i>	kystgrønnever	spreidd i fuktig lokalklima
AF	-	<i>Platismatia norvegica</i>	skrukkelav	spreidd i fuktig lokalklima
AF	V	<i>Pseudocyphellaria crocata</i>	gullprikklav	sjeldan i stabilt fuktig lokalklima
AF	-	<i>Sticta fuliginosa</i>	rund porelav	spreidd i berg og skog med fuktig lokalklima nær sjøen
AF	-	<i>Sticta limbata</i>	grynporelav	spreidd i berg og skog med fuktig lokalklima nær sjøen
AF	-	<i>Sticta sylvatica</i>	bukt porelav	Gurskøy: Rambjørhammaren

Som ein kan sjå av tabellen har Herøy mange lavartar som blir betrakta som norske ansvarsartar. Dette gjeld særleg artar knytt til eit fuktig lokalklima, som ein har mykje av i Herøy.

Planter

Raudlisteartar

Funn i fylket vårt av raudlisteartar av planter er oppsummert av Gaarder & Jordal (2001). Det er i Møre og Romsdal kjent 26 planteartar som står på raudlista. I Herøy er det kjent 4 raudlista planteartar (3 DC og 1 R). Tabell 14 viser kva artar og funn som er kjent frå Herøy. To av desse, kvitkurle og solblom, er knytt til kulturlandskapet. Dei andre to er toppstorr og havburkne.

Ansvarsartar

Tabell 10. Ansvarsartar av planter i Herøy (DN 1999b). Ansv. er ansvarskategori: AF=fennoskandisk ansvarsart, AE=europesk ansvarsart, End=endemismar, Cites=omfatta av Cites-konvensjonen. Kat. er evt. raudlistekategori, som i innleiinga til dette kapitlet.

Ansv.	Kat.	Latinsk namn	Norsk namn	Kommentar
End	-	<i>Sorbus rupicola</i>	bergasal	hist og her
AF	R	<i>Asplenium marinum</i>	havburkne	Raudlisteart, spreidd i Herøy (5-6 kjende lokalitetar).
Cites	DC	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	Raudlisteart, få funn, dei fleste gamle, naturbeitemark

Mosar

Det er framleis berre laga førebels faktaark for norske raudlista mosar (Frisvoll & Blom 1997). Gaarder & Jordal (2001) har summert opp funn av raudlista mosar i Møre og Romsdal.

Skoddemose står oppført på den norske raudlista med DM og den europeiske raudlista med kategori R (sjeldan). Etter namn, høgd over havet og UTM er det noko uklart kvar funnet er gjort og om det faktisk ligg i Herøy kommune. I dag går riksvegen over Leikongeidet gjennom det aktuelle området.

Vorteknollnikke (*Pohlia lutescens*) er ein svært sjeldan art med berre ein norsk lokalitet. Dette tilseier at lokaliteten burde vore reinventert, og arten ettersøkt elles i distriktet. Det er godt muleg at arten er forsvunnen.

Fugl

Fuglelivet er oppsummert av Folkestad (1996a). Av 268 rapporterte fugleartar er 138 artar funne hekkande eller antatt hekkande. Kommunen er rik på fugl, og med sjøfugl som særleg viktig gruppe. Runde med Sør-Norges største fuglefjell ligg i kommunen.

Raudlisteartar

Av dei 138 (sikkert eller truleg) hekkande er det 17 raudlisteartar. Raudlista gjeld hekkande artar. Berre raudlisteartar med (påvist eller sannsynlege) reproduserande bestandar i Herøy er tatt med nedanfor.

Tabell 11. Raudlisteartar av fugl i Herøy. Artane er og omtala under den einskilde lokaliteten.

Kat=raudlistekategori (sjå innleiinga til dette hovudkapitlet). Hek=hekkstatus: H=påvist hekkande, h=sannsynleg/muleg hekkande.

Kat	Art	Hek	Kat	Art	Hek
E	sørleg gulerle	h	R	skeiand	H
E	åkerrikse	H	R	stjertand	H
V	hubro	H	R	vassrikse	h
V	jaktfalk	H	DC	gråspett	h
V	kvitryggspett	h	DC	havørn	H
V	lomvi	H	DC	lunde	H
V	vandrefalk	H	DC	smålom	H
R	myrrikse	h	DC	storlom	(H)
			DC	teist	H

Ansvarsartar

Tabell 12. Ansvarsartar av fugl i Herøy. Med norske ansvarsartar for fugl meinest artar som har minst 25 % av den europeiske hekkebestanden i landet vårt (DN 1999b). Tala i parentes oppgjev den prosentvise delen av hekkebestanden i Europa som hekkar i Noreg.

Art	Kommentarar
havørn (45%)	hekkestader ikkje offentlege
jaktfalk (38%)	hekkestader ikkje offentlege
raudstilk (35%)	hekkar over alt langs strender og våtmark
svartbak (31%)	vanleg hekkefugl
krykkje (40%)	Sør-Noregs største koloni på Runde
lunde (33%)	Sør-Noregs største koloni på Runde
skjerpiplerke (88%)	vanleg hekkefugl langs strender, holmar og skjær
bergirisk (59%)	hekkefugl i bergskrentar, ofte på næringsøk i kulturlandskapet

Pattedyr

Det finst inga samla framstilling av pattedyr for Herøy. Ein må her nytte fleire ulike kjelder.

Raudlisteartar

Berre raudlisteartar med (påvist eller sannsynlege) reproduserande bestandar i Herøy er tatt med nedanfor. Av pattedyr som reproduserer i kommunen er det 2 raudlisteartar.

Tabell 13. Raudlisteartar av pattedyr i Herøy. Kat=raudlistekategori (sjå innleiinga til dette hovudkapitlet).

Kat	Art	Kommentarar
DM	oter	god bestand, strender, gruntvatn, vassdrag
DM	piggsvin	hist og her i kulturlandskapet

Gaupe står og på raudlista, men reproduserer neppe i kommunen. I tillegg er nise og ulike andre kvalartar oppført på ei raudliste for havområda og Svalbard.

Ansvarsartar

Med norske ansvarsartar for pattedyr meinest her artar som har minst 25 % av den europeiske bestanden i landet vårt (DN 1999b: 142). Oteren er den viktigaste ansvarsarten i Herøy blant pattedyr. Til gjengjeld er denne svært talrik med uvanleg tette bestandar somme stader. I tillegg er nise oppført som ansvarsart for havområda. Lemen er og ansvarsart, men det er usikkert om denne er observert i Herøy.

Tabell 14. Oversikt over funn av raudlistearter i Herøy av gruppene lav (L), mosar (M), planter (P), og sopp (S). Forkortingar for raudlistekategoriar er vist først i dette kapitlet, medan forkortingar for personnamn er vist tidlegare i rapporten. Funn med feite typar er nye i høve til den oppdaterte raudlisteoversikta av Gaarder & Jordal (2001).

Gr	Latinsk namn	Norsk namn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finnar m.m.	UTM
L	<i>Degelia atlantica</i>	kystblåfiltlav	DC	Runde, nord for Blåfjell	15.05.1980	Y.Gauslaa	LQ 266 236
L	<i>Degelia atlantica</i>	kystblåfiltlav	DC	Runde, nord for Blåfjell	21.09.1993	GGa, JBJ	LQ 266 236
L	<i>Degelia atlantica</i>	kystblåfiltlav	DC	Nerlandsøya: Blåsvædet (Kalddalsbukta)	03.02.2001	GGa, KJG, DH	LQ 223 185
L	<i>Pseudocyphellaria crocata</i>	gullprikklav	V	Runde: rett ovafor snuplassen ved Goksøyr	05.11.2000	KJG	LQ 252 246
M	<i>Brachydontium trichodes</i>	skoddemose	DM	Røddalshornet, 200 m o.h. i ei kløft	04.08.1904	E. Jørgensen (BG)	LQ 30 04-05
M	<i>Pohlia lutescens</i>	vorteknollnikke	E	Runde: Vardetoppen, ca. 330 m	20.07.1928	H. Goksøyr, det L. Loeske, conf. E. Nyholm (O) (Crundwell & Nyholm 1976)	LQ 261 229
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Gurskøya: Leikong	09.07.1931	H. Goksøyr	LQ 32 05
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Gurskøya: Moldtu	11.08.1930	H. Goksøyr	LQ 22-25, 10-11
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Gurskøya: Rafteset (Dahl 1895)	xx.07.1894	Dahl: Ytre Søndmøre, 37	LQ 30 11
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Gurskøya: Tjervåg	31.07.1931	H. Goksøyr	LQ 30-31, 09-11
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Gurskøya: Jøsokbakken, 5 rosettar	28.09.2000	KJG & JBJ	LQ 332 035
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Gurskøya: Raudskar ("masser på engene", Wischmann 1965)	16.07.1964	R. Tambs Lyche	LQ 30-31, 03
P	<i>Arnica montana</i>	solblom	DC	Gurskøya: Raudskar, 8 rosettar på liten flekk	28.09.2000	KJG & JBJ	LQ 312 039
P	<i>Asplenium marinum</i>	havburkne	R	Runde: flere lok. Otreskredene-Hjortaneset (vestsida), frostvintrar 1970-tallet reduserte talet på lokalitetar	ca. 1970-1996	A. O. Folkestad	LQ 23-24, 22-24
P	<i>Asplenium marinum</i>	havburkne	R	Runde: Otreskredene	29.07.1928	H. Goksøyr	LQ 24 22
P	<i>Asplenium marinum</i>	havburkne	R	Nerlandsøy: Skageneset i Skorpesundet	17.08.2000	KJG	LQ 208 158
P	<i>Asplenium marinum</i>	havburkne	R	Nerlandsøy: Skagehola i Skorpesundet (Hals 1988)	høsten 1988	AOF, JBJ m. fl.	LQ 202 158
P	<i>Asplenium marinum</i>	havburkne	R	Skorpa, SV-sida	seinast 1994	AOF	LQ 17 14
P	<i>Carex paniculata</i>	toppstarr	DC	Lid & Lid (1994), belegg ikkje lokalisert			
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Bergøya: Hornseten	10.03.2001	KJG	LQ 265 172 (ED)
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Leinøya: Grønrelida	18.03.2001	KJG	LQ 292 189
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Nerlandsøya: Blåsvædet (Kalddalsbukta)	03.02.2001	GGa, KJG, DH	LQ 223 185
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Remøya: under Remøykammen	17.03.2001	KJG	LQ 276 202
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Herøyfjorden: Notøya	21.04.2000	KJG	LQ 278 130
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Runde: mellom Langenes og Goksøyr. N-vendt berg ca 10-20 m, sett 18.05.1975 AOF, JBJ m. fl.	14.07.1964	Finn Wischmann	LQ 264 234
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Runde (same som ovafor)	25.07.1979	H. Milthalen	LQ 264 234

Gr	Latinsk namn	Norsk namn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finnar m.m.	UTM
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Runde: mellom Langenes og Goksøyr. N-vendt berg (same som ovafor)	29.09.2000	KJG & JBJ	LQ 264 234
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Gurskøya: Tarbergtua	22.08.2000	KJG	LQ 232 114
P	<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	hinnebregne	V	Gurskøya: Tarbergtua	03.12.2000	KJG	LQ 230 113
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Gurskøya: Jøsok	11.07.1931	H. Goksøyr	LQ 33 03
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Gurskøya: Moldtu-bakkane	11.08.1930	H. Goksøyr	LQ 22-25, 10-11
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Gurskøya: Moldtu-skrån mot Hisegga	12.08.1930	H. Goksøyr	LQ 23-24, 10
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Gurskøya: under Hisegga	14.07.1931	H. Goksøyr	LQ 23-24, 10
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Gurskøya: Løset på Moldtustranda	02.08.1894	Ove Dahl	LQ 22 11
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Nerlandsøy: Lyrevika	30.07.2000	KJG	LQ 199 201
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Nerlandsøy: Skageneset		AOF	LQ 203 157
P	<i>Leucorchis albida ssp. albida</i>	kvitkurle	DC	Runde: Goksøyr-urene	26.07.1928	H. Goksøyr	LQ 25, 23-24
S	<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	gulbrun narrevokssopp	DC	Gurskøya: V. for Tarberg	25.09.1995	GGa & JBJ	LQ 232 116-235 118
S	<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	gulbrun narrevokssopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Clavaria fumosa</i>	røykfarga køllesopp	V	Remøya: Terneneset	29.09.2000	KJG & JBJ	LQ 249-250, 198-200
S	<i>Clavaria zollingeri</i>	fiolett greinkøllesopp	V	Gurskøya: V for Tarberg	26.09.1997	GGa & JBJ	LQ 232 116-235 118
S	<i>Clavulinopsis cinereoides</i>		V	Remøya: Terneneset	29.09.2000	KJG & JBJ	LQ 249-250, 198-200
S	<i>Clavulinopsis cinereoides</i>		V	Gurskøya: Stokksund	28.09.2000	KJG & JBJ	LQ 311 128
S	<i>Entoloma atrocoeruleum</i>		DC	Nerlandsøya: Mulevika	25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202184-205192
S	<i>Entoloma bloxamii</i>	praktraudskivesopp	E	Leinøya: Volsund	29.09.2000	KJG & JBJ	LQ 276-283, 181-186
S	<i>Entoloma bloxamii</i>	praktraudskivesopp	E	Nerlandsøya: Mulevika	26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Entoloma coeruleoflocculosum</i>		R	Nerlandsøya: Mulevika	25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Entoloma dichroum</i>		V	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Entoloma exile</i>		DC	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Entoloma exile</i>		DC	Nerlandsøya: Myraneset	27.09.1994	GGa & JBJ	LQ 218 193-222 194
S	<i>Entoloma formosum</i>	bronseraudskivesopp	R	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Entoloma fuscomarginatum</i>		R	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	lillagrå raudskivesopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	09.08.1998	GGa	LQ 202184-205192
S	<i>Entoloma prunuloides</i>	melraudskivesopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Entoloma xanthochroum</i>		R	Nerlandsøya: Mulevika	09.08.1998	GGa	LQ 202184-205192
S	<i>Geoglossum atropurpureum</i>	vrangtunge	DC	Bergøya: Flusundet	25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 275 172
S	<i>Geoglossum cookeianum</i>	dynetunge	DC	Bergøya: Igesund	27.09.2000	KJG & JBJ	LQ 237-241. 133-136
S	<i>Geoglossum cookeianum</i>	dynetunge	DC	Bergøya: Nerlandsøya: Mulevika	26.09.1995-10.10.1996	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Geoglossum fallax</i>	skjeljordtunge	DC	Bergøya: Igesund	27.09.2000	KJG & JBJ	LQ 237-241. 133-136

Gr	Latinsk namn	Norsk namn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finnar m.m.	UTM
S	<i>Geoglossum fallax</i>	skjeljordtunge	DC	Nerlandsøya: Mulevika	21.09.1993-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Geoglossum fallax</i>	skjeljordtunge	DC	Nerlandsøya: Myraneset	21.09.1993-27.09.1994	GGa & JBJ	LQ 218 193-222 194
S	<i>Geoglossum fallax</i>	skjeljordtunge	DC	Nerlandsøya: Andbøvika (Verpingsneset)	21.09.1993	GGa & JBJ	LQ 235 188-237 190
S	<i>Geoglossum fallax</i>	skjeljordtunge	DC	Runde: Goksøyr	21.09.1993	GGa & JBJ	LQ 25 24
S	<i>Geoglossum glutinosum</i>	sleip jordtunge	DC	Nerlandsøya: Myraneset	21.09.1993-27.09.1994	GGa & JBJ	LQ 218 193-222 194
S	<i>Geoglossum glutinosum</i>	sleip jordtunge	DC	Nerlandsøya: Andbøvika (Verpingsneset)	21.09.1993	GGa & JBJ	LQ 235 188-237 190
S	<i>Geoglossum glutinosum</i>	sleip jordtunge	DC	Runde: Goksøyr	21.09.1993	GGa & JBJ	LQ 25 24
S	<i>Geoglossum simile</i>	trolljordtunge	DC	Nerlandsøya: Myraneset	21.09.1993	GGa & JBJ	LQ 218 193-222 194
S	<i>Geoglossum umbratile</i>	brunsvart jordtunge	DC	Nerlandsøya: Mulevika	21.09.1993-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Geoglossum umbratile</i>	brunsvart jordtunge	DC	Runde: Goksøyr	21.09.1993	GGa & JBJ	LQ 25 24
S	<i>Gymnopilus odini</i>	oransje bålbitersopp	R	Nerlandsøya: Andbøvika (Verpingsneset)	21.09.1993	GGa & JBJ	LQ 235 188-237 190
S	<i>Hygrocybe canescens</i>	tinnvokssopp	E	Skorpa	27.09.1994	GGa & JBJ	LQ 17-18, 14-15
S	<i>Hygrocybe colemanniana</i>	brun engvokssopp	V	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994-10.10.1996	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Hygrocybe flavipes</i>	gulfovokssopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Hygrocybe fornicata</i>	musserongvokssopp	DC	Gurskøya: V. for Tarberg	25.09.1995	GGa & JBJ	LQ 232 116-235 118
S	<i>Hygrocybe fornicata</i>	musserongvokssopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	26.09.1995-10.10.1996	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Hygrocybe glutinipes</i>	limvokssopp	V	Bergøya: Flusundet	25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 275 172
S	<i>Hygrocybe ovina</i>	sauvokssopp	E	Bergøya: Flusundet	25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 275 172
S	<i>Hygrocybe ovina</i>	sauvokssopp	E	Gurskøya: Jøsok i beitemark	22.09.1953	JS	LQ 33 03
S	<i>Hygrocybe ovina</i>	sauvokssopp	E	Gurskøya: Leikonger	23.09.1953	OS & JS	LQ 32 05
S	<i>Hygrocybe ovina</i>	sauvokssopp	E	Gurskøya: V for Tarberg	26.09.1997	GGa & JBJ	LQ 232 116-235 118
S	<i>Hygrocybe persistens</i>	spiss vokssopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>	svartdogga vokssopp	DC	Bergøya: Flusundet	25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 275 172
S	<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>	svartdogga vokssopp	DC	Nerlandsøya: Myraneset	27.09.1994-26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 218 193-222 194
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Bergøya: Flusund	10.10.1996-25.09.1997	BJJ	LQ 275 172
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Gurskøya: v. for Løset	25.09.1995	GGa & JBJ	LQ 222 118
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Gurskøya: V. for Tarberg	25.09.1995	GGa & JBJ	LQ 232 116-235 118
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Herøya	28.09.2000	KJG & JBJ	LQ 277-281, 133-136
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994-25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Nerlandsøya: Myraneset	26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 218 193-222 194

Gr	Latinsk namn	Norsk namn	Kat. 1999	Lokalitet & habitat	Dato	Finnar m.m.	UTM
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Remøya: Terneneset	29.09.2000	KJG & JBJ	LQ 249-250, 198-200
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Runde: Goksøyr	21.09.1993- 26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 25 24
S	<i>Hygrocybe quieta</i>	raudskivevokssopp	DC	Runde: Måganeset	10.10.1996	JBj	LQ 245 220
S	<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	russelærvokssopp	DC	Flåvær: Husholmen	28.09.2000	KJG & JBJ	LQ 234-240, 135-137
S	<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	russelærvokssopp	DC	Flåvær: Vardholmen	28.09.2000	KJG & JBJ	LQ 231 140
S	<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	russelærvokssopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994- 10.10.1996	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Hygrocybe splendidissima</i>	raud honningvokssopp	V	Bergøya: Flusund	10.10.1996- 25.09.1997	JBj	LQ 275 172
S	<i>Hygrocybe splendidissima</i>	raud honningvokssopp	V	Gurskøya: V for Tarberg	26.09.1997	GGa & JBJ	LQ 232 116-235 118
S	<i>Hygrocybe splendidissima</i>	raud honningvokssopp	V	Gurskøya: v. for Løset	25.09.1995	GGa & JBJ	LQ 222 118
S	<i>Hygrocybe splendidissima</i>	raud honningvokssopp	V	Gurskøya: V. for Tarberg	22.09.1993- 25.09.1995	GGa & JBJ	LQ 232116-235118
S	<i>Hygrocybe splendidissima</i>	raud honningvokssopp	V	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.2000	KJG & JBJ	LQ 203 185
S	<i>Hygrocybe splendidissima</i>	raud honningvokssopp	V	Nerlandsøya: Mulevika	26.09.1995- 25.09.1997	GGa & JBJ	LQ 202 184-205192
S	<i>Hygrocybe vitellina</i>	gul slimvokssopp	V	Runde: Goksøyr	26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 25 24
S	<i>Microglossum fuscorubens</i>	kopartunge	V	Nerlandsøya: Mulevika	27.09.1994- 26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192
S	<i>Porpoloma metapodium</i>	grå narremusserong	V	Nerlandsøya: Mulevika	09.08.1998	GGa	LQ 202184-205192
S	<i>Porpoloma metapodium</i>	grå narremusserong	V	Nerlandsøya: Myraneset	27.09.1994	GGa & JBJ	LQ 218 193-222 194
S	<i>Ramariopsis kunzei</i>	kvit småfingersopp	DC	Nerlandsøya: Mulevika	26.09.1995	GGa & JBJ	LQ 202 184-205 192

FORVALTNING OG TILRÅDINGAR

Viktige naturtypar og forvaltning av dei

Følgjande naturtypar må seiast å vera viktige å ta omsyn til i kommunen, samstundes som mange av dei er i tilbakegang på grunn av menneskelege aktivitetar (marine område høyrer ikkje med i prosjektet):

- **Havstrand med rik strand- og undervassvegetasjon**
- **Berg og rasmark, både nord- og sørvendt**
- **Innsjøar i kulturlandskapet**
- **Naturbeitemarkar med stor artsrikdom**
- **Kystlynghei som framleis er i bruk**
- **Kystlynghei med purpurlyng**
- **Terrengdekkjande myr (Runde)**
- **Hassel- og almeskog (mest Gurskøya)**
- **Kystfuruskog (Gurskøya)**
- **Holmar og berg med større sjøfuglkoloniar (fell utanfor dette prosjektet, høyrer under viltkartlegging)**

I slike område bør omsynet til det biologiske mangfaldet prioriterast i alt planleggingsarbeid, og ein bør utarbeida planer for forvaltninga.

Herøy har eit sterkt særpreg i flora og fauna som ein av dei mest utprega kystkommunane i fylket. Det er ei utfordring å bevare det som er spesielt med denne kystnaturen.

Havstrand

Havstrandområda i kommunen er i stor grad svært eksponerte for vind og bølger. I mange tilfelle er alle lausmassar vaska vekk, og blanke berget står att. Der det er rolegare farvatn er det meir lausmassar, og i særleg beskytta farvatn kan lausmassane danna større flater med gradvise overgangar frå land til sjø og også ein del saltpåverka engsamfunn (strandenger og strandsump). Desse stadene er flate og utsett for ulik menneskeleg arealutnytting. Nokre gonger kan ein her koma i konflikt mellom natur- og samfunnsinteresser i arealutnyttinga. Med denne rapporten er det peika på nokre slike område der ein etter rapportforfattarane si meining bør prioritera naturverdiane. Dette gjeld t. d. Igesundvaulen, Nøre Vaulen (Volsund) og Tjørvågleira. Ute i sjøen kan ein på slike rolege stader finna ålegrasenger. Ålegras er kjent i gode bestandar m. a. i Stokksund, Kvennavågen og Straumane (Eggesbøstraumen).

Elles er brakkvassområdet i Dragsundet (Styggesjøen m.m.) svært interessant fordi det veks spesialtilpassa brakkvassplanter her som det sjeldne skruehavgraset.

Sjøfuglområde er det mykje av i kommunen, men dei fell som nemnt utanfor dette prosjektet, sidan dei høyrer under viltkartlegging (DN 1996). Vi har samla materiale frå m. a. Folkestad & Loen (1998) i eit eige kapittel.

Berg og rasmark

Under arbeidet med dette prosjektet har vi fått mykje meir kunnskap om ein lite kjent vestlands-naturtype: nordvendte berg på kysten. Slike lokalitetar har svært interessant flora av fuktkevande lav, mosar og planter, m. a. hinnebregne. Naturtypen er dei fleste stader lite truga, men kan tilfeldigvis bli øydelagt ved anlegg av steinbrot, utbyggingsprosjekt m.m. dersom ein ikkje er merksam på lokalitetane. Nokre stader er sørvendte berg og rasmarkar og registrerte som interessante med mellom anna varmekjær flora, t. d. purpurlyng. Desse er på same måte viktige å ta vare på.

Ferskvatn

Viktigaste innsjøen i kommunen er som nemnt Myklebustvatnet, som alt er verna. At noko er verna tyder likevel ikkje at ein er ferdig med alt som heiter forvaltning. Elles er Tuftevatnet næringsrikt og artsrikt. Fleire andre låglandsvatn er og verdifulle. Djupvikvatnet er etter somme si meining verdifullt fordi det er eit relativt upåverka låglandsvatn.

Kulturlandskap

Dei viktigaste typane i kulturlandskapet i Herøy (biologisk sett) er naturbeitemarker og attverande beita kystlyngheier. Av naturbeitemarker er følgjande særleg viktig å beita også i framtida: Mulevika, Myraneset og Andbøvika på Nerlandsøya, Jøsokbakken, Raudskar, Stokksund, Tarberg og Løset på Gurskøya, Hornsetstranda på Bergsøya, Terneneset på Remøya og Goksøyr, Nøre Handfangen og Måganeset på Runde. Generelt er det positivt å ta opp att beitinga i udyrka område der beiting har vore drive i lang tid tidlegare. Dette gjeld også kystlyngheier. Der er Leinehornet på Leinøya, Barmen og Koparstad-Skorpesundet på Nerlandsøya, Geita m.m. på Runde dei viktigaste. Gammal norsk sau (villsau, utegangarsau) er eit av håpa for kulturlandskapet på kysten i tida framover. Ein bør leggja til rette for at meir av arealet kan nyttast av utegangarsau. Sørvendte kystlyngheier med purpurlyng er nær nordgrensa si i Noreg (Nordøyane i Haram), og er viktige å ta vare på.

Myr

Goksøyrmyrene er alt verna (1996), men ein bør her følgja med m. a. på trakkslitasjen og vurderer tiltak i høve til det.

Det er grunn til å vera merksam på at "intakt låglandsmyr" i dag blir betrakta som ein verdifull naturtype uansett artsrikdom, rett og slett fordi naturtypen har vorte sjeldan i låglandet. I Herøy bør ein ta vare på dei intakte myrene som er att. Desse myrene er ikkje tilstrekkeleg undersøkte.

Skog

Biologisk interessant skog i Herøy er i første rekkje edellauvskog, det vil seia skog med dei varmekjære treslaga alm, hassel og svartor. Dette finst særleg på austlege deler av Gurskøya.

Elles er det i det same området på austsida av Gurskøya og viktige bestandar av kristtorn.

Til sist er det grunn til å nemna kystfuruslogen ved Huldrehornet og Kleppe på Gurskøya. Ein bør søkja å bevare det preget desse skogane har.

I alle desse skogtypane er det ønskeleg med minst muleg fysiske inngrep og ikkje treslagskifte. Når det gjeld hogst, bør ein avgrensa det til plukkhogst og unngå større flater.

Kontroll med innførte artar

Vi menneske flyttar mange artar med oss frå ein stad til ein annan av ulike grunnar. Det kan vera fine blomar å ha i hagen, vakre tre, kulturplanter, husdyr osb. Det kan også vera artar som berre følgjer usett med på lasset når varer, folk og dyr forflyttar seg. Innførte artar er ikkje nødvendigvis tilpassa å leva saman med dei artane som er her frå før, og av og til kan nye artar ta over i ein grad som er gjer dei heilt uønska og ukontrollerbare.

Noreg har ratifisert Konvensjonen for biologisk mangfald, og denne vart gyldig frå 1994. Noreg er flink på mange av dei områda som denne konvensjonen regulerer, men vi er mindre flinke på to område:

- konsekvensutgreiingar i samband med naturinngrep
- kontroll med innførte artar

Ifølgje artikkel 8h i konvensjonen forpliktar landa seg til mellom anna å hindra innføring av, kontrollera eller utrydda framande artar som trugar økosystem, habitat eller artar.

Vi ønskjer derfor å fokusera på det siste, idet vi omtalar nokre innførte artar, og dermed ønskjer å gjera folk merksame på at desse artane kan koma ut av kontroll.

Mink

Minken er ein nordamerikansk art som vart sleppt fri i naturen få år atter at dei første dyra kom til Noreg i 1927. Minken spreidd seg over heile fylket vårt i løpet av 1950-talet. Mange stader på kysten har han verka negativt inn på kolonihekkande bestandar av sjøfugl. Nokre artar synest å motverka dette ved å gå over til spreidd hekking.

Platanlønn

Platanlønn er eit innført treslag som har vore mykje bruka i hagar, parkanlegg, som tuntre på gardar m.m. I dag ser ein at denne arten breier seg heilt ukontrollert i litt varme lauvskogslier. I Herøy er det ikkje så mykje av han, men ein bør unngå å la han frøa seg, og prøva å hogga han ut etter kvart der han finst.

Sitkagran

Sitkagran har vore planta særleg i kyststrok. Dei trea som veks i nokså verhardt klima på kysten, høver ofte dårleg både til skur, slip og ved, og er dessutan svært ubehagelege å ha med å gjera på grunn av stive kvistar og spisse nåler. Det er derfor lite truleg at det kjem til å bli drive særleg mykje hogst på arten utan vidare. Ein bør vera merksam på at denne arten kan koma til å spreia seg ukontrollert somme stader.

Andre

Det finst fleire innførte artar som spreier seg. Rukkerose er ein fin art å sjå på, men han spreier seg ein god del i strendene, og kan somme stader fortrenga stadeigen vegetasjon. Fagerfredlaus er ei hageplante som også spreier seg frå hageavfall i vegkantar og skogkantar fleire stader.

Kunnskapsstatus og behov for vidare undersøkingar

Med dette prosjektet er kunnskapen om naturtypene i Herøy som er omtala i DN-handboka systematisert betre enn før og ny kunnskap har kome til. Marine område har ikkje vore ein del av prosjektet, i påvente av eige opplegg for dette. Når det gjeld havstrand/kyst, har truleg dei større og viktige lokalitetane kome med, men det kan framleis finnast att interessante område som ikkje er undersøkt. Dekninga er middels på edellauvskog, det vil seia skog med varmekjære treslag som alm, svartor og hassel. Det er registrert fleire område som ein ikkje har hatt tid til å oppsøka. Når det gjeld kulturlandskap er på same måte dei større lokalitetane truleg kome med, medan det framleis kan finnast ein del mindre lokalitetar som ikkje er undersøkt. Intakte låglandsmyrer burde vore betre undersøkte.

Behovet for vidare undersøkingar er størst når det gjeld

- **kulturlandskap**
- **nordvendte berg**
- **myrområde i låglandet**
- **marine område**
- **oppdatering av viltkart**

Også i dei fleste andre naturtypar vil det finnast ein god del meir enn det som er kartlagt. Når det gjeld kunnskap om artsmangfaldet i Herøy, er det framleis utruleg mykje å henta, særleg innanfor lite studerte organismegrupper som virvellause dyr og lågare planter, sopp og mosar. Også plantelivet er framleis utilstrekkeleg kjent.

Vidare undersøkingar på landjorda bør inkludera lite studerte organismegrupper som

- **lav**
- **mosar**
- **sopp**

Elles er det viktig å få til ei oppdatering av viltkartet for Herøy som eit supplement til denne rapporten for å ha eit fylldigast muleg grunnlag for framtidig naturforvaltning.

Takk

Alv Ottar Folkestad, Geir Gaarder, Dag Holtan, Hans Olsvik og Anders Langangen har gjeve diverse faglege opplysningar. Dessutan har ei rekkje grunneigarar og andre i større eller mindre grad bidratt med lokalkunnskap. Tanja Rafteseth har skyssa oss med båt i Herøyfjorden. Kontaktperson i kommunen i første fase har vore Torbjørn Hasund, på slutten avløyst av Tanja Rafteseth. Rapportforfattarane ønskjer å takka alle desse.

LITTERATUR

Litteratur som berører Herøy

Lista nedanfor er eit resultat av søk på kommunenamnet "Herøy" i litteraturlisten for naturen i Møre og Romsdal (Jordal & Gaarder 2001), noko som gav 582 treff. Dette er dermed ei liste over litteratur som omhandlar eit eller anna forhold som har med naturen i Herøy å gjera. Berre ein mindre del av titlane er siterte i rapporten. Eit tilsvarande søk på "Runde" ga treff på 245 av titlane nedanfor, det reelle talet vil nok bli høgare etter kvart som basen blir meir utfyllande. Runde er dermed ein av dei stadene i Møre og Romsdal som er mest omskriven. Der fleire kjelder av same forfattar fra same årstal er siterte i rapporten, er desse skilde med a, b og c, t. d. Folkestad (1976b).

- Aksdal, S., 1994: Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125 s.
- Alm, T. & Often, A., 1997: Botaniske fabeldyr - eller fins de i Finnmark? *Blyttia* 55:147-176.
- Andersen, J. & Hanssen, O., 1993: Geographical distribution of the riparian species of the tribe Bembidiini (Col., Carabidae) in south and central Norway. *Fauna norv. Ser. B. Norw. J. Ent.* 40:59-69.
- Anfinnsen, M. T., 1956: Fuglelivet på Rundøy. *Naturen* 80:259-274.
- Anker-Nilsen, T., 1990: Ringmerking av havsvaler og stormsvaler i Norge. *Ringmerkaren* 2:144-152.
- Anker-Nilsen, T., 1991: Ringmerking av havsvaler og stormsvaler i 1990. *Ringmerkaren* 3:140-148.
- Anker-Nilsen, T., 1992: Ringmerking av havsvaler og stormsvaler i 1991. *Ringmerkaren* 4:140-148.
- Anker-Nilsen, T., 1993: Ringmerking av havsvaler og stormsvaler i 1992. *Ringmerkaren* 5:163-174.
- Anker-Nilsen, T., 1994: Ringmerking av havsvaler og stormsvaler i 1993. *Ringmerkaren* 6:173-187.
- Anker-Nilsen, T., 1995: Havsvalefangsten i Norge i 1994. *Ringmerkaren* 7:201-215.
- Anker-Nilsen, T., 1996: Salte svaler i Norge i 1995. *Ringmerkaren* 8:180-196.
- Anker-Nilsen, T., 1997: Resultater fra Havsvaleprosjektet i 1996. *Ringmerkaren* 9:159-169.
- Anker-Nilsen, T., 1998: Resultater fra Havsvaleprosjektet i 1997. *Ringmerkaren* 10:159-169.
- Anker-Nilsen, T., 1999: Havsvaleprosjektets resultater i 1998. *Ringmerkaren* 11:104-120.
- Anonym, 1949: To havsuleegg funne i fuglefjellet på Runde. Dei første eggja som er funne i Norge. *Fauna* 2:94-95.
- Anonym, 1984: Representativa naturområden i Norden. Nordiska ministerrådet 1984. Rapport.
- Aune, B. 1993: Årstider og vekstsesong 1:7 mill. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.7. Statens kartverk.
- Barrett, R., 1984: Havsula - stor, men sjelden. *Vår fuglefauna* 7:224-226.
- Barrett, R. T. & Runde, O. J., 1980: Growth and survival of nestling Kittiwakes *Rissa tridactyla* in Norway. *Ornis Scandinavica* 11:225-235.
- Barrett, R. T. & Vader, W. 1984: The status and conservation of breeding seabird in Norway. In: Croxall, J. P., P.G.H. Evans & R. W. Schreiber (eds.) Status and conservation of the world's seabirds. ICBP Tech. Publ. No. 2:223-233.
- Barrett, R. T., Anker-Nilssen, T., Rikardsen, F., Valde, K., Røv, N. & Vader, W. 1987: The food, growth and fledging success of Norwegian Puffin chicks *Fratercula arctica* in 1980-1983. *Ornis Scand.* 18:73-83.
- Barth, E. K., 1966: Nye fugleiakttagelser på Rundøy. *Fauna* 19:110-115.
- Bendiksen, E., Høiland, K., Brandrud, T. E. & Jordal, J. B., 1997: Truete og sårbare sopparter i Norge - en kommentert rødliste. *Fungiflora*. 221 s.
- Bevanger, K. & Ålbu, Ø. 1986: Minken *Mustela vison* i Norge. *Økoforsk utredning* 1986:6: 1-73.
- Bevanger, K. & Ålbu, Ø. 1987: Distributional history and population development of the feral mink *Mustela vison* Schreber, 1777 in Norway. *Meddelelser fra norsk viltforskning* 3. serie nr. 18. 22 s.
- Bjørnbæk, G. 1993: Snø 1:7 mill. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.4. Statens kartverk.
- Bjørlykke, B., 1938: Vegetasjonen på olivinstein på Sunnmøre. *Nytt. mag. naturv.* 79:51-125. (Publ. av hov. f. oppg. UiO)
- Bjørlykke, H., 1940: Utsyn over Norges jord og jordsmonn. Med oversiktskarter av jordbunnsforholdene i Norge i to blader: Sør-Norge og Nord-Norge. 1:2 000 000. NGU skrifter nr. 156.
- Bjørnsrud, B., 1965: Runde - suleøya mot storhavet. *Norsk natur* 1:15-20.
- Blytt, A., 1874: Norges Flora eller Beskrivelser over de i Norge vildtvoxende Karplanter tilligemed Angivelser af de geografiske Forholde, under hvilke de forekomme. 2. s. 387-855. Christiania.
- Blytt, A., 1876: Norges Flora eller Beskrivelser over de i Norge vildtvoxende Karplanter tilligemed Angivelser af de geografiske Forholde, under hvilke de forekomme. 3. s. 857-1348. Christiania.
- Blytt, M. N., 1861: Norges Flora eller Beskrivelser over de i Norge vildtvoxende Karplanter tilligemed Angivelser af de geografiske Forholde, under hvilke de forekomme. 1. Christiania. 386 s.

- Bosy, R. G. & A. W. Clarke, 1993: Sjeldne fugler i Norge i 1991. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Vår fuglefauna* 16:205-225.
- Brandrud, T. E., 1983: Cortinarius subgen. Cortinarius (Agaricales) in the Nordic countries, taxonomy, ecology and chorology. *Nordic Journal of Botany* 3:577-592.
- Braskerud, B., 1989: Herøy beitelag. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 9 s. + vedlegg.
- Brattgard, T. & Holthe, T. (red.), 1995: Kartlegging av egnede marine verneområder i Norge. Tilråding fra et rådgivende utvalg. Utredning for Direktoratet for naturforvaltning (DN) 1995, nr. 3:1-179.
- Brun, E., 1962: Trekk fra fuglelivet på Rundøy. *Fauna* 15:164-171.
- Brun, E., 1963: Mer om Rundøys fuglefauna. *Fauna* 16:84-85.
- Brun, E., 1966: Hekkebestanden av lunde *Fratercula arctica* (L.) i Norge. *Sterna* 7:1-17.
- Brun, E., 1969: Utbredelse og hekkebestand av lomvi (*Uria aalge*) i Norge. *Sterna* 8:209-224.
- Brun, E., 1969: Utbredelse og hekkebestand av alke (*Alca torda*) i Norge. *Sterna* 8:345-359.
- Brun, E., 1971: Populasjonsendringer hos noen sjøfuglarter i Sør-Norge. *Sterna* 10:35-56.
- Brun, E., 1971: Spredning av havhest på Sunnmørskysten. *Sterna* 10:225.
- Brun, E., 1972: Establishment and population increase of the Gannet, *Sula bassana*, in Norway. *Ornis Scand.* 3:27-38.
- Brun, E., 1972: Kommentarer til "Populasjonsendringer hos noen sjøfuglarter i Sør-Norge". *Sterna* 11:20.
- Brun, E., 1973: Nye hekkeforekomster av krykkje, *Rissa tridactyla*, på kyststrekningen Stadt-Hitra. *Sterna* 12: 218-222.
- Brun, E., 1979: Present status and trends in population of seabirds in Norway. In: J. C. Bartonek & D. N. Nettleship (eds.): Conservation of marine birds of northern North America. U.S. Dept. Int., Fish Wildl. Res. Rep. 11:289-262.
- Brun, P. F., 1985: Program for overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1984-88. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 1-1985. 124 s.
- Brun, P. F., 1986: Overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1983-85. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport 7/86. 91 s.
- Brun, P. F. & Haugen, T., 1990: Overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1986-88. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport 2/90. 101 s.
- Brun, P. F., 1992: Overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1989-91. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport 9/92. 92 s.
- Bruun, P. & Eide, O., 1999: Status for lakseførande vassdrag i Møre og Romsdal i 1998. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1999. 186 s.
- Bruun, P., Asplan Viak Sør A/S, Aspås, H., & Eide, O. & Sættem, L. M., 1999: Kultiveringsplan for anadrom laksefisk og innlandsfisk i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1999. 161 s.
- Bruun, P., Aspås, H. & Eide, O., 1995: Forslag til kultiveringsplan for ferskvannsfisk i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 8-1995. 156 s.
- Bruun, P., Aspås, H., Eide, O. & Sættem, L. M., 1999: Kultiveringsplan for ferskvannsfisk i Møre og Romsdal. Status og framtidig strategi. Høringsutkast, januar 1999. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 8-1995. 156 s.
- Bryhni, I., 1977: Geologi med store kontrastar. I: Møre og Romsdal, serien Bygd og by i Norge. s. 74-103.
- Bugge-Høyer, R., 1926: Vernskogen i Møre. *Tidsskr. skogbr.* 34:558-564.
- Bustnes, J. O., Christie, H. & Lorentsen, S. H., 1997: Sjøfugl, tareskog og taretråling: en kunnskapsstatus. NINA oppdragsmelding 472. 43 s.
- Byrkjeland, S., 1997: Etter år med intens ringmerking av havsvaler: Stadig gåtefull og lyssky. *Vår fuglefauna* 20:113-116.
- Byrkjeland, S. & Skjelstad, H. B. 1996: Fugleøya Runde - Sør-Norge eneste fuglefjell. *Vår fuglefauna* 19:12-16.
- Børset A., Lucasen, U. & Strøm, A. M. 1990: Spørreundersøkelse blant jegere i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. Rapport nr. 8-1990. 64 s. + vedlegg.
- Børset, A., 1995: Forvaltning av freda rovvilt i Møre og Romsdal 1991-94. Forvaltningstiltak, bestandsregistrering, førebyggjande tiltak, skadedokumentasjon og erstatningar. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 10/1995. 45 s. + vedlegg.
- Christensen, H., 1995: Determinants of otter *Lutra lutra*. Distribution in Norway. Effects of harvest, PCBs, human population density and competition with mink *Mustela vison*. Dr. scient-avhandling, Univ. i Trondheim, Zool. inst.
- Christensen, H. & Eldøy, S., 1988: Truede virveldyr i Norge. DN-rapport nr. 2-1988. 104 s.
- Collett, R., 1869: Norges fugle, og deres geographiske udbredelse i landet. *Forh. Vidensk. Selsk. Krist.* 1868:116-193.
- Collett, R., 1884: Meddelelser om Norges Fiske i Aarene 1879-83. *Nyt Mag. Naturv.* 29:47-123.
- Collett, R., 1921: Norges fugle III. Kristiania. (v. Ørjan Olsen) 415 pp.

- Crundwell, A. C. & Nyholm, E., 1976: Notes on some northern species of *Pohlia*. *Lindbergia* 3:209-211.
- Dahl, E., 1954: Weathered gneisses at the island of Runde, Sunnmøre, Western Norway, and their geological interpretation. *Nytt mag. bot.* 3:5-23.
- Dahl, E., 1955: Biogeographic and geologic indications of unglaciated areas in Scandinavia during the glacial ages. *Bull. Geol. Soc. America* 66:1499-1519.
- Dahl, E., 1992: Nunatakkteori. IV. Hvor fantes isfrie områder og hva slags planter kunne leve på dem? *Blyttia* 50:23-35.
- Dahl, E., Elven, R., Moen, A. & Skogen, A., 1986: Vegetasjonsregionkart over Norge 1: 1 500 000. Nasjonalatlas for Norge, Hovedtema 4: Vegetasjon og dyreliv, kartblad 4.1.1. Statens Kartverk.
- Dahl, O., 1895: Plantegeografiske undersøkelser i ydre Søndmøre 1894. *Christiania Vidensk. Selsk. Forh.* 1894 No. 11: 3-44.
- Det norske meteorologiske institutt, 1993: Nasjonalatlas for Norge. Hovedtema 3: Luft og vann. Kartblad 3.1.1. - 3.1.7. Statens kartverk.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1994: Oversikt over norske vassdrag med anadrome laksefisk pr. 01.01.1994. Utskrift fra lakseregisteret.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1995: Oversikt over norske vassdrag med laks, sjøaure og sjørøye pr. 1. januar 1995. Utskrift fra lakseregisteret. DN-notat 1995-1.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1996: Handlingsplan for forvaltning av gjess. DN-rapport 1996-2. 79 s.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1996: Bestandssituasjonen i norske vassdrag med laks, sjøaure og sjørøye pr. 1. januar 1996. Utskrift fra lakseregisteret. 13 + 38 s.
- Eckblad, F.-E., 1963: Contributions to the Geoglossaceae of Norway. *Nytt Mag. Bot.* 10: 137-158.
- Eckblad, F.-E., 1968: The genera of the operculate Discomycetes. A re-evaluation of their taxonomy, phylogeny and nomenclature. *Norw. J. Bot.* 15: 1-191.
- Eckblad, F.-E., 1969: The genera *Daldinia*, *Ustulina* and *Xylaria* in Norway. *Norw. J. Bot.* 16: 139-145.
- Eckblad, F.-E., 1978: Bidrag til Vestlandets Ascomycetflora. *Blyttia* 36: 51-60.
- Eckblad, F.-E., 1981: Soppgeografi. Universitetsforlaget, 168 s.
- Edler, A. & Mehl, R., 1972: Mites (Acari, Gamasina) from small mammals in Norway. *Norsk ent. Tidsskr.* 19:133-147.
- Eggers, M. & Eggers, P., 1963: Ein Vogelfelsen. *Vogel und Heimat* 12:223-225.
- Eide, O., Bruun, P. & Haukebø, T., 1993: Undersøkelser vedrørende lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Møre og Romsdal 1992 - del Sunnmøre. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 6-1993. 187 s.
- Eikeland, J. I., 1993: Oppdrett av laks i åpne merdanlegg - effekter av sikringssoner for laksefisk for å redusere skader på anadrom laksefisk. I: Sivertsen, A., Walsø, Ø. & Venås, W.: Fagseminar om lakselus og tiltaksstrategier. DN-notat 1993-3. 205 s.
- Ekman, S., 1922: Djurværlens Utbredningshistoria på Skandinaviska Halvön. *Bonnier, Stockholm.* 614 s.
- Elven, R. & Fremstad, E., 2000: Fremmede planter i Norge. Flerårige arter av slekten lupin *Lupinus L.* *Blyttia* 58:10-22.
- Elven, R. & Gjelsås, T., 1981: Strandreddik (*Cakile Mill.*) i Norge. *Blyttia* 39:87-106.
- Elven, R. (red.), Lid, J. & Lid, D. T., 1994: Norsk flora. 6. utgåve. Det Norske Samlaget, Oslo. 1014 s.
- Engvik, R., 1971: Fuglene på Runde. 68 s. Billedhefte.
- Engvik, R., 1983: Fuglene på Runde og øyene omkring. *Sunnmørsposten.* 101 s.
- Ericsson, K., 1992: Rapport fra NOF's jentekurs på Runde. *Vår fuglefauna* 15:240-241.
- Erikstad, L. & Hardeng, G., 1988: Naturvernområder i Norge. Miljøverndepartementet, Avdelingen for naturvern og friluftsliv, rapport T-713. 147 s.
- Fagerhaug, A., 1997: Kartlegging av miljøgifter i marine sedimenter i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 4-1997. 26 s. + vedlegg.
- Fisher, J., 1952: *The Fulmar.* London (Collins New. Nat.) 496 pp.
- Fjellberg, A., 1976: Collembola from mountains in South Norway. *Norsk ent. Tidsskr.* 23:127-137.
- Folkestad, A. O., 1963: Fuglenotatar frå Sunnmøre. *Sterna* 5:191-195.
- Folkestad, A. O., 1967: Sivhauk på Runde. *Sterna* 7:404-405.
- Folkestad, A. O., 1970: NZF-ekskursjonen til Runde 25-28. juni 1970. *Fauna* 23:307. (*Retting Fauna* 24:127).
- Folkestad, A. O., 1970: I fuglefjellet. I: Rabben, B.: *Herøyboka.* Landslag og folkeliv.
- Folkestad, A. O., 1971: Ornitologisk stasjon, Vigra. *Melding nr. 1.* *Rallus* 1(1):7-19.
- Folkestad, A. O., 1972: Vannfuglteljingane på Nordvestlandet 6.-21. januar 1972. *Rallus* 1/2(4/1):27-31.
- Folkestad, A. O., 1972: Invasjon av turteldue, *Streptopelia turtur*, på Sunnmøre 1971? *Rallus* 1/2(4/1):57-58.
- Folkestad, A. O., 1972: Undersøking av hekkeforløp hos måsefugl på Sunnmøre 1972. *Rallus* 2(4):5-19.
- Folkestad, A. O., 1973: Midvinterteljingar av andefugl, rikser og vadfugl i Norge 8.-23. januar 1972. *Sterna* 12:21-31.

- Folkestad, A. O., 1973: Vi jubilerer. Lokalavdelinga er 5 år. Minijubileum - eit tilbakesyn på første etappe i lokalavdelinga - og enno litt lenger. Rallus 3(2):5-12.
- Folkestad, A. O., 1974: Vatn mellom Mauseidvåg og Langevåg. Øvrige fuglevatn i Møre og Romsdal. Landsplan for verneverdige områder/forekomster. Upubl. rapport til Miljøverndepartementet, s. 13-21 + kart (forts. av rapport 80?).
- Folkestad, A. O., 1975: Ferskvatn av ornitologisk interesse i Herøy kommune. Landsplan for verneverdige områder/forekomster. Upubl. rapport til Miljøverndepartementet nr. 74.2, 24 s.
- Folkestad, A. O., 1976a: Myklebustvatnet i Herøy. Landsplan for verneverdige områder/forekomster. Upubl. rapport til Miljøverndepartementet nr. 74.1. 27 s. + vedl. + 2 s. supplement til artskommentarar
- Folkestad, A. O., 1976b: Herøy kommune. Friluftsliv og naturvern i Møre og Romsdal, spesiell del: 3. Møre og Romsdal fylke. Plan- og utbyggingsavdelinga.
- Folkestad, A. O., 1977: Dvergdykkeren som norsk hekkefugl. Sterna 16:242-262.
- Folkestad, A. O., 1977: Registrering av ornitologisk viktige våtmarker i Norge. Stensilert rapport til Miljøverndepartementet. 512 s.
- Folkestad, A. O., 1978a: Fylkesvis oversikt over ornitologisk viktige våtmarksområder i Norge. Møre og Romsdal. Miljøverndepartementet, rapport. 13 s. + stort upaginert vedlegg.
- Folkestad, A. O., 1978a: Våtmarker i Møre og Romsdal II: Myklebustvatnet, Herøy kommune. Rallus 8:102-112.
- Folkestad, A. O., 1980: Beskyttelse av sjøfugl. Litteraturstudie. Program for kartlegging og vern av norske sjøfuglartar, Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. PFO-rapport nr. 4101.
- Folkestad, A. O., 1981a: Fjordsystemet mellom Hareidlandet og Gurskøya/Ytre Herøy. Datagrunnlag for vurdering av naturfaglege interesser. Notat 040381. 8 s.
- Folkestad, A. O., 1981b: Oljeutslipp ved Runde sommaren 1981. Vår Fuglefauna 4: 162-164.
- Folkestad, A. O., 1981: Våtmark i Møre og Romsdal. Vår Fuglefauna 4: 27-31.
- Folkestad, A. O., 1981: Ornitologisk stasjon Vigra. Summarisk årsrapport for 1980. Vår Fuglefauna 4: 188-190.
- Folkestad, A. O., 1981: Toppskarven i Møre og Romsdal. Rallus 11:68-76.
- Folkestad, A. O., 1982a: Fuglelivet i Herøy prestegjeld, Sunnmøre, rundt midten av 1700-talet. I: J. Suul: Norsk Ornitologisk Historie: 47-57.
- Folkestad, A. O., 1982b: Havsvale fanga i hekketida på Sunnmørskysten. Vår fuglefauna 5:236-243.
- Folkestad, A. O., 1982: The effect of mink predation on some seabird species. Viltrapport 21:42-49.
- Folkestad, A. O., 1982: På jakt etter havsvalene. Rallus 12: 111-113.
- Folkestad, A. O., 1983a: Sjøfuglreservatplan for Møre og Romsdal. Rallus 13:121-123.
- Folkestad, A. O., 1983b: Sjøfugl og oljesøl. PRO - Program for oljevernberedskap. Tapir forlag. 70 s.
- Folkestad, A. O., 1986: Observasjonar av tumlar og delfin i Møre og Romsdal. Fauna 39:133-135.
- Folkestad, A. O., 1987: Sjøfuglsituasjonen i Møre og Romsdal 1987. Rapport upubl. 13 s.
- Folkestad, A. O., 1987: Sjøfuglsituasjonen i Møre og Romsdal 1987. Rallus 17:100-118.
- Folkestad, A. O., 1989: Ramneprosjektet. Studie av ein ramnebestand på Søre Sunnmøre. Ringmerkaren 1:87-24.
- Folkestad, A. O., 1990: Rugekassar for teist. Ringmerkaren 1:134-135.
- Folkestad, A. O., 1990: Fugleartar på Runde. Norsk Ornitologisk Forening, hefte. 16 s.
- Folkestad, A. O., 1992: Effekt av terrenginngrep på sjøfuglkoloniar i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Notat 06.02.92.
- Folkestad, A. O., 1996a: Kommunepresentasjonen. Herøy kommune. Rallus 26:3-17.
- Folkestad, A. O., 1996: Registrering av hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal 1994-95. Områda sør for Hustadvika - kommunane frå Vanylven til Fræna. Norsk Ornitologisk forening avdeling Møre og Romsdal. Ornitologiske undersøkingar Møre og Romsdal. Rapport. 130 s.
- Folkestad, A. O. & Follstad, A., 1973: Oversikt over interessante observasjonar på Nordvestlandet 1971-1972. Rallus 3(3):17-20.
- Folkestad, A. O. & Loen, J., 1998: Hekkande sjøfugl i Møre og Romsdal - ein statusrapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, rapport nr. 4-1998. 125 s.
- Folkestad, A. O. & Mork, K., 1980: Bestandstettleik og reproduksjon hos ramn. Viltrapport 10:106-107.
- Folkestad, A. O. & Valde, K., 1985: Overvintrande sjøfugl i risikoområdet for oljeboring på Møre 1. Supplement til rapport om forundersøkingar av konsekvensar ved oljeboring på Møre 1. Natur- og miljøvern. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, Rapport nr. 6 -1985. 50 s. + vedlegg.
- Folkestad, A. O. & Valde, K., 1985: Sjøfuglundersøkingar i Møre og Romsdal sommaren 1985. Delrapport i samband med konsekvensvurderingar ved oljeaktivitet på Møre 1. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga, Rapport nr. 9 -1985. 29 s. + vedlegg.
- Folkestad, A. O., Follstad, A. & Johansen, O., 1975: Ornitologisk stasjon Vigra. Årsrapport for 1974. Rallus 5:43-61.

- Folkestad, A. O., Follestad, A. & Johansen, O., 1975: Ornitologisk stasjon Vigra. Årsrapport for 1975. Rallus 5:110-125.
- Folkestad, A. O., Follestad, A. & Johansen, O., 1977: Runde. Rallus 7:80-82.
- Folkestad, A. O., Follestad, A. & Valde, K., 1980: Successful nesting of Great Skuas on Runde, West Norway, in 1980. Fauna norv. Ser. C, Cinclus 3:55.
- Folkestad, A. O., Follestad, A. & Valde, K., 1983: Sjøfuglundersøkingar på Runde i Herøy, Møre og Romsdal, i perioden 1979-1983. Rapport frå sjøfuglprosjektet, delprosjekt Runde. 153 s.
- Folkestad, A. O., Follestad, A., Valde, K., Ålbu, T. & Ålbu, Ø., 1981: Ornitologisk stasjon Vigra. Årsrapport 1980. Rallus 11:92-105.
- Folkestad, A. O., Johansen, O. & Valde, K., 1978: Ornitologisk stasjon Vigra. Årsrapport for 1977. Rallus 8:9-23.
- Folkestad, A. O., Rabben, J. & Valde, K., 1980: Ornitologisk stasjon Vigra. Årsrapport for 1978 og 1979. Rallus 10:9-38.
- Follestad, A., 1981: Rapport fra LRSK. Rallus 11:14-16.
- Follestad, A., 1981: Ilanddrivne sjøfuglar 1981. Rallus 11:40-41.
- Follestad, A., 1981: Rapport fra Runde. Rallus 11:77-79.
- Follestad, A., 1982: Rapport frå Runde. Rallus 12:81-83.
- Follestad, A., 1987: Svømmetrekkeket av alke og lomvi i Nordsjøen juli 1986 og juli 1987. Upubl. rapp. til Norsk Hydro.
- Follestad, A., 1993: Sjøfuglkartverket. Dekningsgrad og alder på dataene i kystdata-basen. NINA Oppdragsmelding 237: 1-50.
- Follestad, A., 1994: Innspill til en forvaltningsplan for gjess i Norge. NINA Utredning 065: 1-78.
- Follestad, A. & Runde, O. J., 1995: Sjøfugl og fiskeredskaper: gjenfunn av ringmerkede fugler. NINA Oppdragsmelding 350: 1-26.
- Follestad, A. & Ålbu, T., 1983: Atlasprosjektet. Rallus 13:40-85.
- Follestad, B. A., Larsen, E., Blikra, H., Longva, O., Anda, E., Sønstegeard, E. & Reite, A. Aa, 1994: Løsmassekart over Møre og Romsdal fylke. Beskrivelse. Kartvedlegg: Løsmassekart M 1:250 000. Norges geologiske undersøkelser skrifter 112. 52 s.
- Follestad, B. A., 1995: Møre og Romsdal fylke - kvartærgeologisk kart 1:250 000. Norges geologiske undersøkelser. 1 kart.
- Folvik, A. 1997: Utskrevne gjenfunn 1996. Ringmerkaren 9:12-64.
- Folvik, A. 1998: Utskrevne gjenfunn 1997. Ringmerkaren 10:11-40.
- Fremming, O. R., 1984: Viktige truede og sårbare fuglearter i kulturlandskap i Norge. Miljøverndepartementet, Rapport T-587. Biologisk institutt, avd. zoologi, Univ. i Oslo. 73 s.
- Fremstad, E. & Kvenild, L., 1993: Fattig heivevegetasjon i Norge; utbredelseskart. NINA Oppdragsmelding 188: 1-17.
- Fremstad, E., Aarrestad, P. A. & Skogen, A., 1991: Kystlynghei på Vestlandet og i Trøndelag. Naturtype og vegetasjon i fare. NINA utredning 029. 172 s.
- Frisvoll, A. A. & Blom, H. H. 1992: Trua moser i Norge med Svalbard, raud liste. NINA Utredning 042: 55 s.
- Frisvoll, A. A. & Blom, H. H. 1997: Trua mosar i Norge med Svalbard. Førebelse faktaark. NTNU Vitenskapsmuseet Botanisk Notat 3: 170 s.
- Frøiland, Ø., 1975: Nytt funn av krabben *Geryon affinis* fra Mørkekysten. Fauna 28:47.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1999: Kartlegging av biologisk mangfald i Møre og Romsdal. Samandrag av konferanseinnlegg Molde 15.12.99.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal Fylkeskommune, 1994: Fylkesdelplan for elveoslandskap i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal fylkeskommune, nærings- og miljøavdelinga. 1-31 + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. & Miljøvernadv., 1999: Område som er med i ei nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal, biologiske registreringar i kulturlandskapet. Temakart 1:250 000. Statens kartverk, Møre og Romsdal.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, landbruksavdelinga, miljøvernavdelinga, 1995: Rapport om prosjektet "Utvida miljøvernengasjement for jordbrukssetaten i Møre og Romsdal - sluttrapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 5-1995. 27 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1998: Rødlisterarter i Møre og Romsdal. Planter, sopp og lav. Temakart 1:250 000. Statens kartverk, Møre og Romsdal.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, udatert: Utkast til verneplan for havstrand og elveos i Møre og Romsdal. Tilråding frå Miljøvernavdelinga. 174 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1981: Vernereglar for 4 fuglefredningsområde og vern av fuglelivet på og omkring Runde, i Herøy og Ulstein kommunar, Møre og Romsdal fylke. Vår fuglefauna 4:152.

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1982: Utkast til verneplan for våtmarksområde i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga. 224 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1985: Rapport om forundersøkingar av konsekvensar ved oljeboring på Møre 1. Natur- og miljøvern. Miljøvernavdelinga, Molde. 123 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1985: Årsmelding for miljøvernavdelinga 1984. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 4-1985. 36 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1985: Mellombels utkast til verneplan for myrar, Møre og Romsdal fylke. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 8-85. 103 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1986: Myrområde med regional og lokal verneverdi. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 1-1986. 79 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1986: Årsmelding for miljøvernavdelinga 1985. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1986. 52 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1987: Årsmelding for miljøvernavdelinga 1986. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1987. 44 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1988: Utkast til verneplan for myr. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 143 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1988: Årsmelding for miljøvernavdelinga 1987. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 9-1988. 51 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1990: Årsmelding for miljøvernavdelinga 1988 og 1989. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1990. 32 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1991: Registrerte verneverdige barskogsområder i Møre og Romsdal (Registreringer utført av NINA). Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga. Rapport utenom serie.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1991: Årsmelding for miljøvernavdelinga 1990. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1991. 48 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1992: Rapport sysselsetting - miljø. Arbeid for trygd i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1992. 43 s. + vedlegg
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1992: Årsmelding for miljøvernavdelinga 1991. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 4-1992. 65 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1993: Statusrapport verna områder og aktuelle verneområder i Møre og Romsdal 1993. Tabell. Rapport. 8 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1994: Årsmelding 1993. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 1-1994. 21 s. + vedlegg.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1996: Miljøtilstanden i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 6/1996. 39 s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1998. Nasjonal inndeling i landskapregioner (kart). Statens kartverk, Møre og Romsdal 1998.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. 1998: Naturgeografiske regionar i Møre og Romsdal (kart). Statens kartverk, Møre og Romsdal 1998.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 1999: Naturbasen. Naturatlas for Møre og Romsdal. Databaseutskrift.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, 2000: Utskrift fra Naturbasen for Herøy kommune. Kart + lokalitetsbeskrivelser.
- Fægri K. & Danielsen, A. 1996: Maps of distribution of Norwegian vascular plants. Volume III. The southeastern element. Fagbokforlaget, Bergen. 129 pp. + maps.
- Fægri, K., 1960: The coast plants. Fægri, K. et al. (eds.): Maps of distribution of Norwegian plants. I. Univ. i Bergen skr. nr. 26. 134 s. + 54 pl.
- Fægri, K. & Moss, E., 1952: On the Occurrence of the Genus *Codium* along the Scandinavian Coasts. *Blyttia* 10: 108-113.
- Førland, E., 1993: Årsnedbør 1961-1990. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.1. Statens kartverk.
- Førland, E., 1993: Nedbørhyppighet. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.3. Statens kartverk.
- Førland, E. & Det norske meteorologiske institutt, 1993: Månedsnedbør 1:7 mill. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.2, Statens kartverk.
- Gidal, S., 1958: My village in Norway. New York. 78 s., kart.
- Gjelsvik, T., 1951: Oversikt over bergartene i Sunnmøre og tilgrensende deler av Nordfjord. Norges geol. Unders. No. 179. 45 s. + kart
- Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.), 1994: Norsk fugleatlas. Hekkefuglenes utbredelse og bestandsstatus i Norge. Norsk Ornitologisk Forening. Klæbu. 552 s.
- Gjærevoll, O., 1977: Plantelivet i Møre og Romsdal. I: Larsen, P. (red.): Bygd og by i Norge: Møre og Romsdal: 115-132.

- Gjærevoll, O., 1990: Alpine plants. Berg, R. et al. (eds.): Maps of distribution of Norwegian vascular plants. Vol. II. Tapir, Trondheim. 126 s. + 37 pl.
- Gjærum, H. B., 1966: The genus *Arthrinium* in Norway. *Nytt mag. bot.* 13:5-14.
- Gjærum, H. B., 1967: *Arthrinium morthieri*, *A. fuckelii* n. sp., and *A. ushuvaiense*. *Nytt mag. bot.* 14:1-6.
- Gjærum, H. B., 1967: *Ramularia epishaeria* (Desm.) Gunnerb. and *R. albo-rosella* (Desm.) n. comb. *Nytt mag. bot.* 14:115-124.
- Goksøyr, H., 1925: Turtelduer og sidensvans på Rundø i Søndmør. *Norsk ornit. tidsskr.* II nr. 6:132.
- Goksøyr, H., 1930: Plantelivet paa Rundøy i Sunnmør. *Hovudfagsopp. Univ. i Oslo.* upubl.
- Goksøyr, H., 1931: Svinøy, ei norsk utøy ved Stad. *Nytt mag. naturv.* 70:27-32.
- Goksøyr, H., 1935: Albino-kjell på Sunnmøre. *Norsk ornit. tidsskr.* IV Nr.14-15:132.
- Goksøyr, H., 1937: Voksterliv og verlag. Herøyboka, s. 25-29 (seinare opptrykt i *Tidsskrift for Herøy sogelag*)
- Goksøyr, H., 1938: Das Pflanzenleben auf Rundøy, Sunnmøre, in Norwegen. *Det norske vidensk. akad. Oslo.* 144 pp.
- Goksøyr, H., 1939: Eitt og anna frå voksterlivet på Sunnmøre, - mest frå ytre. Ålesund og Sunnmøre turistforening, 50 års jubileumsårbok:35-42.
- Grieg, J.A. 1892: Oversigt over Norges pennatulider. *Bergen mus. årbok* 1891 I: 1-24.
- Grimsby, A. & J. E. Røer, 1992: Innvandringen av liten gråsisik *Carduelis flammea cabaret* til Norge 1962-1991. *Fauna norv. Ser. C, Cinclus* 15: 17-24.
- Gulden, G. 1999: Slekten Narrevokssopp (*Camarophylloopsis Herink*) i Norge. *Blekkoppen* 27 (78):3-16.
- Gustad, J. R., 1987: Ytre Nordmøre ringmerkingsgruppe 1986. *Rallus* 17:72-77.
- Gustad, J. R., 1988: Ytre Nordmøre ringmerkingsgruppe 1987. *Rallus* 18:73-79.
- Gustad, J. R., 1990: Tornskatehekkning på Averøy i M&R. *Rallus* 20:98-103.
- Gustad, J. R., 1994: Sjeldne fugler i Norge i 1992. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Vår fuglefauna* 17:259-278.
- Gustad, J. R., Gylseth, P. H. & Mjøs, A. T., 1994: Fugler i Norge 1993. Rapport fra Norsk faunakomité for fugl (NFKF). *Vår fuglefauna* 17:279-298.
- Günther, M., 2000: Siste Nytt - uvanlige fugleobservasjoner. *Vår fuglefauna* 23:44-46.
- Günther, M., 2000: Siste nytt. *Vår fuglefauna* 23:92-94.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2000: Røddlistearter i Møre og Romsdal - planter, sopp og lav. *Rallus* 29:102-133.
- Gaarder, G. & Jordal, J. B., 2001: Røddlistearter i Møre og Romsdal 2001. Planter, moser, kransalger, sopp, lav og sommerfugler. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 1-2001. 88 s.
- Gaarder, G., Holtan, D. & Jordal, J. B., 2001: Kartlegging av naturtyper. Fylkestilpassede faktaark for Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 2-2001. 64 s.
- Haftorn, S., 1971: Norges fugler. Universitetsforlaget. 862 s.
- Hagen, I., 1908: Forarbejder til en norsk løvmosflora. I. *Orthotrichaceae*. *Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr.* 1907, 13: 1-100.
- Hagen, I., 1910: Forarbejder til en norsk løvmosflora. XIII. *Splachnaceae*. XIV. *Oedipodiaceae*. XV. *Leucodontiaceae*. XVI. *Ceratodontaceae*. XVII. *Encalyptaceae*. XVIII. *Seligeraceae*. *Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr.* 1910, 1:1-108.
- Hagen, I., 1915: Forarbejder til en norsk løvmosflora. XX. *Dicranaceae*. *Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr.* 1914, 1:1-192.
- Hagen, J., 1997: Nytt funn av norsk timian, *Thymus praecox* ssp. *arcticus*. *Blyttia* 55:48.
- Haldås, S., 1962: Ornitologiske observasjoner fra Herøy herred på Sunnmøre 1960-1962. *Fauna* 15:211-217.
- Haldås, S., 1962: Båndkorsnebb på Leinøy, Sunnmøre. *Fauna* 15:234.
- Halle, O., 1985: Silokontrollen 1984. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 5-1985. 8 s. + vedlegg
- Hals, T., 1988: Referat fra 20-årsjubileet for NOF Møre og Romsdal. *Rallus* 18:111-112.
- Hals, T. & Ålbu, T., 1991: Årsmeldinger for O.U.M. 1989 og 1990. *Rallus* 21:26-27.
- Hansen, J. P. H., 1992: Naturvernområder i Norge 1911-1991. DN-rapport 1992-1. 201 s.
- Hasund, T., 2000: Kartlegging av biologisk mangfold i Herøy kommune. *Rallus* 29:161-164.
- Haukebø, T. & Eide, O., 1990: Undersøkelse vedr. lakseparasitten *Gyrodactylus Salaris* i Møre og Romsdal i 1988 og 1989 - del Sunnmøre. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 9-1990. 233 s.
- Heggberget, T. M. & Myrberget, S., 1979: Den norske bestand av oter 1971-1977. *Fauna* 32:89-95.
- Helland, A., 1911: Topografisk-statistisk beskrivelse over Romsdals Amt Del 1 Den almindelige del. 1400 s. Del 2 Byerne og herrederne. 1418 s. *Norges land og folk* 15, Kristiania 1911 2b Bl. XII, 1400 s. kart. B2 VI, 1418 s. kart.
- Helleberg, H. & Brun, P., 1993: Helsestatus i lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal. Fiskesykdommer og parasitter, smitteforebyggende tiltak. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga & Fylkesveterinæren for Møre og Romsdal. Rapport nr. 8-1993. 20 s. + vedlegg.

- Hjelmesæth, N. J., 1911: Sokneprest Stevelin Reutz si skildring av Herøy prestekall 1743 og sokneprest Torstein Hoel si skildring av Norddalens prestekall 1743. Tidsskrift for Søndmøre historielag 3 (1911):7-16.
- Hogstad, O. & Moksnes, A., 1986: Expansion and present status of the Wood Warbler *Phylloscopus sibilatrix* in Central Norway. Fauna norv. Ser C, Cinclus 9:49-54.
- Holdhus, S., 1969: Marmor, diopsid-rike felser, båndet diopsid-amfibolitt og assosierte paragneiser på Gurskøy og Sandsøy, søre Sunnmøre. Hovudfagsoppg. i geologi, Univ. i Bergen. Upubl.
- Holgersen, H., 1968: Stavanger museums gjenfunn 1966. Sterna 8:111-139.
- Holgersen, H., 1969: Stavanger museums gjenfunn 1967-1968. Sterna 8:390-424.
- Holgersen, H., 1970: Notater om noen norske sangere. Sterna 9:175-179.
- Holien, H., 1992: *Bryoria glabra* new to Europe. Graphis Scripta 3: 138-139.
- Holmboe, J., 1914: Kristtornen i Norge. En plantegeografisk undersøkelse. Bergen mus. årbok 1913 Nr. 7: 1-92.
- Holmboe, J., 1928: Rævebjelden (*Digitalis purpurea* L.) og dens rolle i norsk natur og folkeliv. Nyt mag. naturv. 66: 193-248 + utbredelseskart
- Holmboe, J., 1929: Fundforholdene botanisk undersøkt. I: Shetelig, H. & Johannesen, F.: Kvalsundfunnet. Bergens Mus. skr. N.R. 2 nr. 2. 17-21.
- Holmboe, J., 1930: Spredte bidrag til Norges flora. I. Nytt mag. naturv. 68:119-152.
- Holtedah, O. (ed.), 1969: Geology of Norway. Norges geol. Unders. 208:1-540.
- Holtedah, O. & Dons, J. A. 1953: Berggrunnskart over Norge. Norges Geol. Unders.
- Holtedah, O. & Dons, J. A. 1960: Geologisk kart over Norge. Berggrunnskart. Vedlegg til Norges Geol. Unders. 208.
- Holten, J. I., 1980: Utbredelse og økologi for *Brachypodium sylvaticum*, *Bromus benekeni* og *Festuca altissima* i Midt-Norge. Blyttia 38:137-144.
- Holten, J. I., 1990: Potensielle vegetasjonsregioner for Norge 1:3 mill. Vegetasjonsregionkart. Vedlegg til: NINA Utredning 011.
- Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I., 1986: Havstrand i Møre og Romsdal. Flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk rapport 1986:3A:1-253.
- Holten, J. I., Frisvoll, A. A. & Aune, E. I., 1986: Havstrand i Møre og Romsdal. Lokalitetsbeskrivelser. Økoforsk rapport 1986:3B: 184 s.
- Hovde, A., 1976: Prestegardsmyrane. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 3 s. + vedlegg.
- Hovde, A., 1981: Nysset. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 2 s. + vedlegg.
- Hovde, A., 1984: Frøystadmyrane. Rapport fra Det norske jord- og myrselskap. 11 s. + vedlegg.
- Hovde, A., 1990: Stokksund - Blikkvågane fuglefredningsområde. Jordforsk Rapp. 4 s. + vedlegg.
- Hovde, A., 1998: Goksøyrrmyrane naturreservat. Jordforsk Rapp. 65/98 8 s. + vedlegg.
- Hultén, E., 1971: Atlas över växternas utbredning i Norden. Stockholm.
- Huserbråten, N., 1995: Jentehelg på Runde. Rallus 25:135.
- Høeg, O. A., 1955: Litt om norske plantenavn. Med 5 karter. Blyttia 13:101-108.
- Høiland, K., 1980: *Cortinarius* subgenus *Leprocycbe* in Norway. Norw J. Bot. 27: 101-126.
- Høiland, K., 1983: *Cortinarius* subgenus *Dermocybe*. Opera Bot. 71: 1-113.
- Høyland, B. O., Heggland, H. & Mjøs, A. T., 2000: Sjeldne fugler i Norge 1996. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). Vår Fuglefauna Supplement 3:4-24.
- Håberg, H., 1997: Rosenvarsler på Remøya det store fugleåret 1989. Rallus 27 (1):17-18.
- Håberg, H., 1999: Stork i Herøy. Rallus 28: 23-25.
- Håberg, H., 2000: Herøy-storken er død. Rallus 29:5-6, 61.
- Håland, A., 1997: Naturfaglig verdivurdering av Makrellvågen, Herøy kommune, i relasjon til planlagt boligutbygging. Norsk Natur Informasjon - NNI, Bergen. NNI-Notat nr. 13. 15 s.
- Isaksen, K., Syvertsen, P. O., Kooij, J. van der & Rinden, H. (red.), 1998: Truete pattedyr i Norge: Faktaark og forslag til rødliste. Norsk Zoologisk Forening. Rapport 5: 182 s.
- Isene, L. I., 1994: Skjøtselsplan for sagaøya Herøy. Herøy kommune, rapport. 50 s. + vedlegg.
- Iversen m.fl. 1994. Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget for registrering av verdifulle kulturlandskap. 117 s.
- Jenning, W., 1960: Liten flugsnappare og kornsparv på Runde, Sunnmøre. Sterna 4:109-110.
- Jensås, J., 1985: Åkerrikse *Crex crex* i Møre og Romsdal. Rallus 15:96-100.
- Jensås, J., 1988: Åkerrikse i Møre og Romsdal. Rallus 18: 150-154.
- Jensås, J., 1995: Kryssing av høyspentlinje over store fjorder. Sulafjorden og/eller Rovdefjorden. Rallus 25:73-74.
- Johansen, O., 1969: Noen observasjoner fra Runde i 1968. Sterna 8:334.
- Johansen, O., 1971: Stor piplerke på Runde. Sterna 10:147.
- Johansen, O., 1971: Rundes fuglefauna. Fauna 24:145-156.
- Johansen, O., 1973: Ornitologisk stasjon Vigra - Årsrapport 1972. Rallus 3(2):21-58.
- Johansen, O., 1974: Undersøkelse av hekkeforløpet hos måsefugl på Sunnmøre 1973. Rallus 4:9-22.

- Johansen, O., 1975: Forholdet mellom hekke- og overvintringssteder hos toppskarv i Norge som vist ved ringmerkingsgjenfunn. *Sterna* 14:1-22.
- Johansen, O., 1977: Reproduksjonsøkologi hos *Rissa tridactyla* (L.). Hovedfagsoppgave, Zool. Mus. Univ. i Bergen. upubl.
- Johansen, O., 1977: Turisttrafikken - en fare for fuglelokaliteter? *Rallus* 7:100-102.
- Johansen, O., 1978: Populasjonsendringer hos toppskarv i Vest-Norge. *Anser supplement* 3:103-106.
- Johansen, O., 1980: DDE, PCB og Hg i egg av svartbak og gråmåke fra kolonier i Møre og Romsdal. *Viltrapport* 10: 157-158.
- Johansen, O. & Runde, H.-J., 1969: Svarthodespurv på Runde. *Sterna* 8:332-333.
- Johansen, O., Follestad, A. & Folkestad, A. O., 1974: Ornitologisk stasjon Vigra. Undersøkelse av hekkeforløpet hos måsefugl på Sunnmøre 1974. *Rallus* 4:101-116.
- Johnsen, A.-K., Jørgenvåg, J., Schjetne, S. & Helgestad, A. K., 1994: Veg og strandsoner. DN, NVE, Statens Vegvesen. 93 s.
- Johnsen, S., 1924: Havhesten (*Fulmar glacialis*). (En ny rugefugl for Norge). *Naturen* 48:193-200.
- Jordal, J. B., 1993: Soppfloraen i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 2 1993. 189 s.
- Jordal, J. B., 1997: Sopp i naturbeitemarker i Norge. En kunnskapsstatus over utbredelse, økologi, indikatorverdi og trusler i et europeisk perspektiv. Direktoratet for Naturforvaltning, Utredning for DN nr. 6- 1997. 112 s. TE 753.
- Jordal, J. B., 2000: Biologisk mangfold. s. 13-16 I: Gunnerød, G. & Heggset, S.: Kulturlandskap. Haustskriv 2000. Forsøksringane i Møre og Romsdal.
- Jordal, J. B., 2000: Rallus-artiklar 1971-1999. Litteraturliste med tilføyning av stikkord. *Rallus* 29:22-60.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1993: Soppfloraen i en del naturbeitemarker og naturenger i Møre og Romsdal og Trøndelag. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 9-1993. 76 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1995: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1994. Beitemarkssopp og planter i naturenger og naturbeitemarker. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport 2-1995. 95 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1996: Noen soppfunn i ugjødsla beite- og slåttemarker II. *Agarica* 14 (23): 90-110.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1997: Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1995-1996. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 97. 178 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998a: Rødlisterarter i Møre og Romsdal - planter, sopp og lav. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 3/98. 109 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998b: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1997-98. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 2 - 98. 117 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1998c: Noen soppfunn i ugjødsla beite- og slåttemarker III. *Agarica* 15 (24/25):29-58.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G., 1999: Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal 1992-98. Samlerapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 99: 278 s. + kart.
- Jorddirektoratet, 1992: Oversiktskart produksjonsgrunnlaget for landbruket i Møre og Romsdal. 1:250 000.
- Jørgensen, E., 1919: Lidt om utbredelsen af nogle af vore sjeldneste vestlandske levermoser. *Bergen mus. årbok* 1916-17 Nr. 5: 1-337.
- Jørgensen, E., 1934: Norges levermoser. *Bergens Mus. Skr.* 16.
- Jørstad, I., 1962: Distribution of the Uredinales within Norway. *Nytt Mag. Bot.* 9: 61-134.
- Jørstad, I., 1963: Ustilaginales of Norway. *Nytt Mag. Bot.* 10: 85-130.
- Kaldhol, H., 1930: Sunnmøres kvartærgeologi. *Norsk Geologisk Tidsskrift* 11.
- Kaldhol, H., 1970: Fjell og jordbotn. I: Rabben, B.: Herøyboka. Landslag og folkeliv.
- Kaldhol, O. & Kallestad, R. S., 1994: Utvida miljøvernengasjement for jordbruksetaten i Møre og Romsdal. 17 s. + vedlegg.
- Kalland, V., 1994: World birdwatch 1993 og 1994. *Rallus* 24: 135-137.
- Kalland, V., 1996: Internasjonalt på Runde. *Rallus* 26:80.
- Kalland, V., 1996: Hekkande tornskate i Herøy. *Rallus* 26:117.
- Kartlegging av storsopper i Norge, 1995: Jens Stordals atlas over storsopper i Norge. Utgitt av prosjektet "Kartlegging av storsopper i Norge".
- Kaulberg, S., 1970: Rundøy. Norges berømte fuglefjelds-ø. *Naturens verden* 1970:336-346.
- Kolberg, D. & Kolberg, A., 1999: Feriedagbok fra 6096 Runde - fugleøya vest i havet. *Vår fuglefauna* 22: 112-114.
- Korsmo, H. & Svalastog, D., 1997: Inventering av verneverdig barskog i Møre og Romsdal. NINA oppdragsmelding 427. 106 s.
- Kristiansen, J. N., 1982: Strandvegetasjon på Batnfjordsøra, Gjemnes kommune, Møre og Romsdal. Univ. i Trondheim, Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Upubl. rapp. 32 s + 1 vegetasjonskart.

- Kaalaas, B., 1911: Untersuchungen über die Bryophyten in Romsdals Amt. K. norske Vidensk. Selsk. Skr. 1910, 7: 1-91.
- Langhelle, G., 1967: Storjo og svartkråke. *Sterna* 7:291.
- Langvatn, V. A. & Mork Soot, K., 1997: Havsvalesesongen 1997. *Rallus* 27:69-72.
- Larsen, B. & Larsen, O., 1990. Siste Nytt. *Rallus* 20:118-119.
- Larsen, B. & Larsen, O., 1990. Siste Nytt. *Rallus* 20:90-91.
- Larsen, B. & Larsen, O., 1991. Siste Nytt. *Rallus* 21:69-71.
- Larsen, B. & Larsen, O., 1991. Siste Nytt. *Rallus* 21:110-71-111.
- Larsen, B. & Larsen, O., 1991. Siste Nytt. *Rallus* 21:34-35.
- Larsen, O.-C. & Larsen, B., 1991: Noen inntrykk fra "Sonata"-forliset. *Rallus* 21:80-82.
- Lid, G., 1979: Forekomsten av stormaneter langs norskekysten. *Fauna* 32:129-136.
- Lid, G., 1965: Tillegg til Rundøys fuglefaunaliste. *Fauna* 18:177.
- Lid, G., 1969: Runde - et sjøfugleldorado. *Fauna* 22:267-270.
- Lid, J., 1925: An account of the cymbifolia group of the *Sphagna* of Norway. *Nyt mag. Naturv.* 63:224-259.
- Lid, J., 1955: Nye plantefunn 1952-1954. *Blyttia* 13:33-49.
- Lorentsen, S.-H. 1989. Bestands-, reproduksjons- og miljøgiftovervåking av alkefugl i Norden. (Monitoring of population trends, reproductive success and environmental contamination of auks in the Nordic countries). - NINA Utredning 004: 1-28.
- Lorentsen, S.-H. 1989. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl. Takseringsmanual. (The national monitoring program for breeding seabirds. Counting manual). - NINA Oppdrags-melding 016: 1-27.
- Lorentsen, S.-H. 1990. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl. Resultater fra 1988 og 1989. (The Norwegian monitoring scheme for breeding seabirds. Results from 1988 and 1989). - NINA Oppdragsmelding 034: 1-72.
- Lorentsen, S.-H. 1991. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl. Resultater fra 1991. (The national monitoring programme for breeding seabirds. Results from 1991). - NINA Oppdrags-melding 095: 1-52.
- Lorentsen, S.-H. 1991. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl, Resultater fra 1990. (The national monitoring program of breeding sea birds. Results from 1990). - NINA Oppdrags-melding 066: 1-40.
- Lorentsen, S.-H. 1992. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl. Resultater fra 1992. (The national monitoring programme for breeding sea-birds. Results from 1992). - NINA Oppdragsmelding 166: 1-60.
- Lorentsen, S.-H. 1994. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl. Resultater fra 1994. (The national monitoring programme for breeding seabirds. Results from 1994). - NINA Oppdragsmelding 314: 1-67.
- Lorentsen, S.-H. 1995. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl. Resultater fra 1995. (The national monitoring programme for breeding seabirds. Results from 1995). - NINA Oppdragsmelding 374: 1-67.
- Lorentsen, S.-H. 1996. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater fra hekkesesongen 1996. (The national monitoring programme for seabirds. Results from the breeding season 1996). - NINA Oppdragsmelding 450: 1-62.
- Lorentsen, S.-H. 1997. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater fra hekkesesongen 1997. (The national monitoring programme for seabirds. Results from the breeding season 1997). - NINA Oppdragsmelding 516: 1-83.
- Lorentsen, S.-H. 1998. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater fra hekkesesongen 1998. (The national monitoring programme for seabirds. Results from the breeding season 1998). - NINA Oppdragsmelding 565: 1-75.
- Lorentsen, S.-H. 1999. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater fra hekkesesongen 1999. (The national monitoring programme for seabirds. Results from the breeding season 1998). - NINA Oppdragsmelding 626: 1-28.
- Lorentsen, S.-H., 1999: Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater til og med hekkesesongen 2000. NINA Oppdragsmelding 670: 1-30.
- Lund, H. M.-K., 1971: Vannfugltellingene januar 1971. *Sterna* 10: 251-256.
- Lund, R. A. & Haukebø, T., 1985: Prøvefiske med kavelflytende garn, makrellgarn og laksegarn, med maskestørrelser henholdsvis 37-45 mm og 58 mm, i Møre og Romsdal 1984. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 3-1985. 33 s.
- Lund, R. A. & Haukebø, T., 1986: Laks- og sjørøttfisket med faststående redskap og dorg i Møre og Romsdal. En fangsttagbokundersøkelse i 1984 og 1985. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 4-1986. 43 s.

- Lutro, O., Thorsnes, T. & Tveten, E., 1998: Utgreiing om geologisk kart over Norge- 1:250 000 Ulsteinvik. Norges geologiske undersøkelser.
- Lye, K. A., 1970: A horizontal and vertical distribution of oceanic plants in South West Norway and their relation to the environment. *Nytt mag. for botanikk* 17:25-48.
- Lygren, H., 1975: Inventering av verneverdige områder i Møre og Romsdal. Innsjøer på Hareidlandet, Gurskøy, Yksnøy, Sølnørvassdraget, Stordalsvassdraget. Landsplan for verneverdige områder/forekomster, Miljøverndepartementet. Ferskvann nr. 22/75. Upubl. rapport.
- Løken, A., 1973: Studies on Scandinavian bumble bees (Hymenoptera, Apidae). *Norsk Entomol. Tidsskr.* 20: 1-218.
- Lønø, O., 1960: Transplantation of the muskox in Europe and North-America. *Norsk Polarinstitutt Meddelelser* nr. 84:1-25.
- Lønø, O., 1962: Aktuelt om moskusoksen. *Fauna* 15:204-210.
- Løvenskiold, H., 1928: Litt om fugleliv på Mørekysten. *Norsk ornitologisk tidsskrift* 1928. Serie III. H. 9:49-56.
- Mathiasson, S., 1966: Rundø. Norges sydligaste fågelberg. *Vår fågelvärld* 25:3 bl. m. ill. mellom s. 320 og 321.
- Mehl, R., 1968: Lopper og lundelus på sjøfugl på Røst 1968. *Fauna* 21:197-198.
- Mehl, R., 1968: New records of fleas from Norway. *Norsk Ent. Tidsskr.* 15:70.
- Mehl, R., 1972: Midd av familien Myobiidae på spissmus i Norge. *Fauna* 25:23-30.
- Mehl, R., 1977: Steinspretten, *Petrobius brevistylis*. *Fauna* 30:12-19.
- Mehl, R., 1983: The distribution and host relations of Norwegian ticks (Acari, Ixodides). *Fauna norv. ser. B* 30:46-51.
- Mehl, R. & Traavik, T., 1983: The tick *Ixodes uriae* (Acari, Ixodides) in seabird colonies in Norway. *Fauna norv. ser. B* 30:94-107.
- Michaelsen, J., 1979: Rapport fra NNSK's virksomhet mai 1976-1977. *Vår fuglefauna* 2:54-61.
- Michaelsen, J., 1985: Sjeldne fugler i Norge i 1981. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår fuglefauna* 8:49-52.
- Michaelsen, J., 1985: Sjeldne fugler i Norge i 1982. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår fuglefauna* 8:53-56.
- Michaelsen, T. C., 2000. *Siste nytt. Rallus* 29:74-75.
- Michaelsen, T. C., 2001: Diett hos ugler og dagrovfugler i Møre og Romsdal - analyse av gulpeboller. *Rallus* 30:26-30.
- Moe, B., Korsmo, H. & Svalastog, D., 1992: Verneplan for barskog. Regionrapport for Vest-Norge. NINA utredning 031:1-114.
- Moe, D., 1970: En oversikt over karplante-floraen i Røst herred. *Blyttia* 28:100-107.
- Moen, A., 1984: Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot ser.* 1984-5.
- Moen, A., 1994: Årsmeldinger 1987-1992 for Botanisk avdeling med Ringve botaniske hage. *Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Botanisk notat* 1994: 4. 112 s.
- Moen, A., 1998: Vegetasjon. *Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss.* 199 s.
- Moen, A. & Odland, A. 1993: Vegetasjonsseksjoner i Norge. *Univ. Trondheim Vitensk. mus. Rapp. Bot. Ser.* 1993-2: 37-53.
- Moen, A., Elven, R. & Odland, A. 1998: Vegetasjonsseksjonskart over Norge. *Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss.*
- Moldsvor, J., 1994: Nordmøre og Romsdal RG. *Ringmerkaren* 6:44-48.
- Molvær, J. & Bakke, T., 1986: Resipientundersøkelse av fjordområdet mellom Gurskøy og Hareidlandet. NIVA rapport.
- Montevicchi, W. A., Barrett, R. T., Rikardsen, F. & Strann, K.-B. 1987: The population and reproductive status of the Gannet *Sula bassana* in Norway in 1985. *Fauna norv. Ser C, Cinclus* 10:65-72.
- Mork Soot, K., 1996: Sunnmøre RG. *Ringmerkaren* 8:97-100.
- Mork Soot, K., 1997: Sunnmøre RG. *Ringmerkaren* 9:89-92.
- Mork Soot, K., 1998: Sunnmøre RG. *Ringmerkaren* 10:63-66.
- Mork Soot, K., 1999: Sunnmøre RG. *Ringmerkaren* 11:33-36.
- Mork Soot, K. & Runde O. 1996: Stavanger Museum, utskrivne funn 1995. *Ringmerkaren* 8:16-55.
- Mork Soot, K., Langvatn, V. A. & Olsen, O. 1996: Havsvalesesongen 1996. *Rallus* 26:122-129.
- Mork, K., 1972: Ringmerkt Nordvestlandet 1971. *Rallus* 2(2):15-18.
- Mork, K., 1972: Litt om linerle-trekket på Nordvestlandet. *Rallus* 2(3):21-23.
- Mork, K., 1976: Ringmerkt på Nordvestlandet i 1975. *Rallus* 6:117-121.
- Mork, K., 1977: Ringmerkt på Nordvestlandet i 1976. *Rallus* 7:115-117.
- Mork, K., 1988: Hareid ringmerkingsgruppe 1986-1987. *Rallus* 18:83-97.
- Mork, K., 1989: Hareid RG 1988. *Ringmerkaren* 1:42-46.
- Mork, K., 1989: Hareid ringmerkingsgruppe 1988. *Rallus* 19: 13-29.

- Mork, K., 1990: Sunnmøre RG. Ringmerkaren 2:36-42.
- Mork, K., 1991: Sunnmøre RG. Ringmerkaren 3:53-59.
- Mork, K., 1991: Gode minner fra ringmerkingssesongen 1991. Rallus 21: 86-88.
- Mork, K., 1991: Fangsten av havsvaler i 1991. Rallus 21:101-103.
- Mork, K., 1991: Sunnmøre RG c/o Kjell Mork, Hareid. Rallus 21:106-107.
- Mork, K., 1992: Sunnmøre RG. Ringmerkaren 4:48-56.
- Mork, K., 1992: Ringmerkingssesongen 1991, OUM. Rallus 22: 61-73.
- Mork, K., 1993: Sunnmøre RG. Ringmerkaren 5:47-53.
- Mork, K., 1993: Havsvalesesongen 1992. Rallus 23:5-9.
- Mork, K., 1993: Havsvalesesongen 1993. Rallus 23:77-82.
- Mork, K., 1994: Sunnmøre RG. Ringmerkaren 6:49-55.
- Mork, K., 1994: Havsvalesesongen 1994. Rallus 24:139-142.
- Mork, K., 1995: Sunnmøre RG. Ringmerkaren 7:87-92.
- Mork, K., 1995: Havsvalesesongen 1995. Rallus 25:136-140.
- Mork, K., 1996: Låvesvaleundersøkingar på Sunnmøre i 1995. Rallus 26:33-40.
- Mork, K., 1996: Hekkestus for hønehaugen (*Accipiter gentilis*) i Møre og Romsdal i 1995. Rallus 26:46-51.
- Mork, K. & Runde O. 1995: Stavanger Museum, utskrivne funn 1994. Ringmerkaren 7:20-54.
- Mossberg, B., 1992: Den nordiska floran. Wahlström & Widstrand. 696 s.
- Mossberg, B. & Stenberg, L., 1995: Gyldendals store nordiske flora. Gyldendal Norsk forlag. 695 s.
- Myklebost, H. E., 1994: Miljø- og sysselsetjing 1993. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 2-1994. 72 s.
- Myklebust, M., Gylseth, P. H., Husby, M., Størkersen, Ø. R. & Værnesbranden, P. I. 1998: Fugler i Norge 1995. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Vår fuglefauna Supplement nr. 2:27-50.
- Myklebust, M., Husby, M., Størkersen, Ø. R. & Værnesbranden, P. I., 2000: Fugler i Norge 1996. Vår Fuglefauna Supplement 3:25-49.
- Myklebust, P. S. & Folkestad, A. O., 1967: Observasjoner frå Runde 1966. Fauna 20:32.
- Myklebust, P. S. & Johansen, O. 1973: En oversikt over ringmerkingsarbeidet på Runde gjennom tidene. Rallus 3(4):9-19.
- Myrberget, S., 1962: Vipas utbredelse i Norge. Norsk ornitologisk forenings vipeundersøkelse. Sterna 5:1-14.
- Myrberget, S., 1963: Åkerrikse i Norge. Norsk ornitologisk forenings undersøkelse. Sterna 5:289-305.
- Myrberget, S., 1973: Ringmerking av teiste langs den skandinaviske vestkyst. Sterna 12:33-40.
- Myrberget, S., 1987: Forvillete husdyr i Norge. Fauna 40:160-162.
- Myrberget, S. & Frøiland, Ø. 1972: Oteren i Norge omkring 1970. Fauna 25:149-159.
- Myrberget, S., Johansen, V. & Størjerd, O., 1969: Stormsvaler (Fam. Hydrobatidae) i Norge. Fauna 22:15-26.
- Myrin, C. G., 1835: Dagbok under en resa uti vestliga Norrige 1834. Skandia 6. Uppsala.
- Møkkelgjerd, P. I., Johnsen, B. O. & Jensen, A. J., 1994: Furunkulose og midlertidige sikringsoner for laksefisk. NINA Utredning 059: 1-29.
- Møre og Romsdal fylkeskommune, 1998: Fylkesdelplan for inngrepsfrie naturområde. Høyringsutkast. Målestokk 1:2 000 000. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging.
- Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Møre og Romsdal Forfatterlag & Leren, Ø. 1992. Fjell stig av hav. KOM-forlag. 152 s.
- Naustdal, J., 1945: Om *Carex otrubae* i Norge. Blyttia 3:14-26.
- NIJOS, 1993: Landskapsregioner i Norge. NIJOS, rapport. 51 s.
- Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M., 1999: Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.
- Nordisk Ministerråd, 1977: Naturgeografisk regioninndeling av Norden. Nordisk utredningsserie B 1977: 34. 137 s.
- Nordisk ministerråd, 1984. Naturgeografisk regioninndeling av Norden. Nordiska ministerrådet. 274 s. + vedlegg.
- Norges geologiske undersøkelse: Kvartærgeologisk kart 1:50 000, kartblad 1119 I Ålesund.
- Norges geologiske undersøkelse, 1991: Berggrunnsgeologisk kart 1:50 000, kartblad 1119 I Ålesund. Svartkvitt.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1971: Vannfugltellingar vinteren 1970/71. Rallus 1(2):17-21.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1974: Ringmerkingsoversikt, ornitologisk stasjon Vigra. Rallus 4:73-74.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1975: Aksjon åkerrikse. Rallus 5:82-84.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1976: Bøksanger i Møre og Romsdal. Rallus 6:25.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1977: Ornitologisk stasjon Vigra. Årsrapport for 1976. Rallus 7:37-56.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1985. Siste nytt fra LRSK. Rallus 15:56-57.

- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1987. Siste nytt. Rallus 17:63-65.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1987. Siste nytt. Rallus 17:86.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1988. Siste nytt. Rallus 18:158.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1989. Siste nytt. Rallus 19:39.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1989. Siste nytt. Rallus 19:106-107.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1992. Siste Nytt! Rallus 22:29-30.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1992. Siste Nytt! Rallus 22:51-52.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1990. Siste Nytt. Rallus 20:62-63.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1992. Siste Nytt! Rallus 22:127.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1993. Siste nytt! Rallus 23:18-21.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1993. Siste nytt! Rallus 23:64-65.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1993. Siste nytt! Rallus 23:104-107.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1994. Siste nytt! Rallus 24:33-35.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1994. Siste nytt! Rallus 24:107.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1995. Siste nytt! Rallus 25:82-83.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1995. Siste nytt! Rallus 25:119-121.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1995. Siste nytt! Rallus 25:156-157.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1996. Siste nytt! Rallus 26:53-55.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1996. Siste nytt! Rallus 26:94-95.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1996. Siste nytt! Rallus 26:138.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1997. Siste nytt! Rallus 27:45-46.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, 1999. Siste nytt! Rallus 28:38-39.
- Norsk Ornitologisk Forening, avd. Møre og Romsdal, OUM-styret, 1988: Årsmelding OUM (Ornitologiske Undersøkelser M & R). Rallus 18:25.
- Norström, L., 1965: Storjo på Runde. Sterna 6:272-273.
- Numme, G., 1981: Sjeldne fugler i Norge i 1980 - en rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. Vår fuglefauna 4:266-269.
- Olsen, K., 1984: Kornspurven *Miliaria calandra* på Lista og i Norge. Vår fuglefauna 7:233-234.
- Olsen, K. M. (red.), 1996: Kunnskapsstatus for flaggermus i Norge. Norsk Zoologisk Forening. Rapport 2. 210 sider.
- Olsvik, H., 1996: Atlasprosjektet på øyestikkere (Odonata) i Møre og Romsdal. Insekt-Nytt 21: 15-25.
- Olsvik, H., 1996: Atlasprosjekt på øyestikkere (Odonata) i Møre og Romsdal. Rallus 26:89-93.
- Olsvik, H. & Fiske, P. 1983: Fugler under innvandring. Rallus 13:13-16.
- Omang, S. O. F., 1936: Die norwegischen Unterarten des *Hieracium pilosella* L. Nytt mag. naturv. 75:33-127.
- Omang, S. O. F., 1944: Nye *Hieracium*-arter fra den øverste del av Ottadalen, Sunnfjord og Sunnmøre. Nytt mag. naturv. B. 84:93-163.
- Oterhals, K. M., 1996: Utkast til verneplan for havstrand og elveos i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport nr. 13/95. 94 s. + vedlegg.
- Paludan, K., 1947: Alken. København (Munksgaard). 107 s.
- Pareliussen, I., 1997: The seminatural grasslands in 1928 and 1994 on the island of Runde, western Norway. Hovedfagsoppgåve (cand. scient.) ved Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitetet i Trondheim, botanisk institutt. 64 s.
- Pedersen, J. A., 1969: Rapport om NZF's sommerekursjon til Runde 26.-29. juni 1969. Fauna 22:234-236.
- Pettersen, R. & Pedersen, J. R., 1992: Ytre Nordmøre Ringmerkinggruppe. Ringmerkaren 4:39-43.
- Rabben, B., 1970: Voksterliv. Herøyboka. Landslag og folkeliv. s. 153-166.
- Rabben, B., 1962-1989: Herøyboka. Herøy sogelag. Bind 1-8.
- Rabben, J., 1971: Sjørren, *Melanitta fusca*. Rallus 1(3):14.
- Rabben, J., 1982: Ornitologiske undersøkingar Møre og Romsdal. Årsrapport 1981. Vår fuglefauna 5:197-200.
- Rabben, J., 1982: Ornitologiske undersøkingar Møre og Romsdal. Årsrapport del 1. Rallus 12:54-59.
- Rabben, J. & Folkestad, A. O. 1983: Ornitologiske undersøkingar Møre og Romsdal. Årsrapport 1982. Vår fuglefauna 6:283-285.
- Rabben, J., Folkestad, A. O. & Ålbu, T. 1983: Ornitologiske undersøkingar Møre og Romsdal. Årsrapport 1982 Del 2. Rallus 13:132-146.
- Rasch, H., 1847: Forh. skand. Naturf. Møte IV 1844:256-262.
- Ree, V., 1976: Rapport fra NNSK's virksomhet april 1975-april 1976. Sterna 15:179-197.
- Ree, V., 1980: Rapport fra NSKF's virksomhet 1979. Vår fuglefauna 3:245-278.
- Reiersen, J., 1941: *Nymphaea*-artene i Norge. Nytt mag. naturv. 82:45-68.
- Remøy, S., 2001: Siste nytt. Rallus 30:38-39.
- Risheim, I. & Johannesen, P. J., 1991: Resipientundersøkelse i Eggesbøstraumen i Herøy kommune. Norsk institutt for fiskeri- og marinbiologi, Univ. i Bergen, rapport nr. 12. 38 s.

- Runde, H. P., 1978: Fisket på Runde del fyrste tiåra av 1900-talet, med bakgrunn i utviklinga av fisket på Sunnmøre. Semesteroppgåve i historie, Møre og Romsdal distriktshøgskole, Volda.
- Runde, O. J., 1982: Dødsårsaker for noen sjøfuglbestander som vist ved ringmerkingsgjenfunn. Viltrapport 21:31-35.
- Runde, O. J. 1999: Ringmerking i Norge 1914-1998. Ringmerkaren 12:1-152.
- Rusten, H. & Berstad, 1993: "Arisan" sluttrapport. Herøy kommune. 20 s. + vedlegg.
- Rygh, O., 1908: Norske gaardsnavne. Bd. XII. Romsdals amt.
- Ryvarden, L., 1969: Polygonum convolvulus og Urtica urens i Norge ("Årets planter" 1968). Blyttia 27:30-32.
- Røv, N. (red.), 1984: Sjøfuglprosjektet 1979-1984. Viltrapport 35. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk, Viltforskningen. 109 s.
- Røv, N., 1986: Opptelling av toppskarv på Runde 19. juli 1986. Rapport upubl. 2 s.
- Røv, N., 1990: Bestandsforhold hos toppskarv i Norge. (Population studies of shags Phala-crocorax aristotelis in Norway). - NINA Forskningsrapport 007: 1-28.
- Raastad, I., 1996: Friluftsliv, miljø og sysselsetting i Møre og Romsdal 1994 og 1995. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga, rapport 10-1996. 121 s.
- Samuelsson, G., 1923: Om våra Nymphaea-arters utbredning. Bot. Notiser.
- Schiøtz, J., 1871: Om Skovforholdene i Romsdals Amt. Kristiania, 64 s.
- Schmidt, G., 1968: Zur Brutvogelwelt der Insel Rundøy (Süd-Norwegen). Beih. Vogelwelt 1968 (2):53-71.
- Schaanning, H. T. L., 1924: Havhesten, Fulmarus glacialis, endelig påvist rugende i Norge. Norsk Orn. Tidsskr. Ser. 2(5):23-26.
- Shetelig, H. & Johannessen, F., 1929: Kvalsundfundet og andre norske myrfund av fartøier (med botaniske bidrag av Jens Holmboe og Knud Jessen). Bergens museums skrifter. Ny række II:2. 73 s.
- Sigmond, E. M. O., M. Gustavson & D. Roberts, 1984: Berggrunnskart over Norge. Nasjonalatlas for Norge, kartblad 2.2.1. Norges geologiske undersøkelse.
- Sivertsen, K., 1984: Beiting i tareskogen på kysten av Møre og Romsdal. Nordlandsforskning, Bodø. Rapport 3/84. 19 s.
- Sivertsen, S., Jordal, J. B. & Gaarder, G. 1994: Noen sopppunn i ugjødsla beite- og slåttemarkar. Agarica 13 (22):1-38.
- Skjelstad, H. B., 1980: Runde. Fugleøya på 62°N. Grøndahl. 128 s.
- Skjelstad, H. B., 1980: Runde: isle of birds at 62 degrees N. World wildlife fund. Oslo: North sea press.
- Skjelstad, H. B., 1992: Marerittet ved Geitmaren. Vår fuglefauna 15:5-7.
- Skogen, A., 1971: Studies in Norwegian maritime heath vegetation. I. The eco-sociological range og Carex binervis at its northern distribution limit. Årbok for Universitetet i Bergen, Mat.naturv. serie 1970 No 5.
- Sneli, J.-A., 1974: A collection of marine mollusca from Møre and Romsdal, Northwestern Norway. Kgl. norske Vidensk. Selsk. Museet, Miscellanea 20: 1-17.
- Soland, H., 1991: Friluftslivområder sikret med statlige midler. DN-rapport 1991-9. 96 s.
- Sollien, A., 1979: Mandarinanda, Aix galericulata, i Norge. Vår Fuglefauna 2:29-33.
- Stalleland, T. M., 1973: Tur til Fokstumyra og Runde. Larus 2(2):4-6.
- Statens kartverk, 1992: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1119 II Volda.
- Statens kartverk, 1992: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1119 I Ålesund.
- Statens kartverk, 1996: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1119 III Vanylven.
- Statens kartverk, 1996: Topografisk hovedkartserie 1:50 000, kartblad 1119 IV Fosnavåg.
- Statistisk Sentralbyrå, årleg: Jaktstatistikk (årstal). Norges offisielle statistikk.
- Statistisk Sentralbyrå, 1978: Jaktstatistikk 1846-1977. Norges offisielle statistikk. 195 s.
- Steien, T., 1984: Møre og Romsdal 1970-1983. En bibliografi. Møre og Romsdal distriktshøgskole, Molde, Skrifter 1984:4: 1-387.
- Steiniger, F., 1972: Reise nach Runde. Kilda Verlag, Tyskland. 210 s.
- Stenberg, I., 1995: OUM-rapport 1994. Rallus 25:70.
- Stordal, J., 1955: Utbredelsen av noen Boletus-arter i Norge. Blyttia 13: 71-78.
- Strand, A., 1975: Koleopterologiske bidrag XVI. Norsk ent. Tidsskr. 22:9-14.
- Strand, L. Å., 1998: Amfibieregistreringer i Møre og Romsdal (1998). Del 13: Herøy. Notat til kommunen.
- Strøm, H., 1762: Fysisk og Oeconomisk Beskrivelse over Fogderiet Søndmør, beliggende i Bergens Stift i Norge. I Sorøe. 572 s.
- Størmer, P., 1967: Separate enclosure to "Mosses with a western and southern distribution in Norway". Lists of Norwegian herreder from which each species is known. 1-84.
- Størmer, P., 1969: Mosses with a western and southern distribution in Norway. Oslo.
- Støverud, J.-H., 1981: Vedboende sopp (Aphyllophorales - Homobasidiomycetes) i Luster kommune. Hovedfagsoppgave i systematisk botanikk, Universitetet i Oslo (upubl.). 105 s.
- Sunde, K. B. & Grønningsæter, E., 1999: Rapport fra flaggermusundersøkelser i M&R 1998. Kunnskapsstatus for flaggermus i M&R. Rapport. 46 s.

- Svendsen, J. I., 1985: Strandforskyvning på ytre Sunnmøre: bio- og lithostratigrafiske bassengundersøkelser på Gurskøy, Leinøy og Bergsøy: Møre og Romsdal. Hovedfagsoppg. i geologi, Univ. i Bergen, upubl.
- Såstad, S.M. & Flatberg, K.I., 1993: Leaf morphology of *Sphagnum strictum* in Norway, related to habitat characteristics. *Lindbergia* 18:71-77.
- Thorsnes, T. & Lutro, O., 1990: Berggrunnsgeologisk kart 1:50 000, kartblad 1119 IV Fosnavåg. Svartkvitt.
- Traavik, T., Mehl, R. & Kjeldsberg, E., 1977: "Runde" virus a coronavirus-like agent associated with seabirds and ticks. *Arch. Virol.* 55:25-38.
- Tveten, E., Lutro, O. & Thorsnes, T. 1998: Geologisk kart over Norge, berggrunnskart ULSTEINVIK - 1:250000. Norges geologiske undersøking.
- Tømmerås, B. Å. (red.), 1994: Introduksjoner av fremmede organismer til Norge. NINA utredning 62: 141 s.
- Tønnesen, O. J., 1995: Mellom bakkar og berg. Ei teoretisk og praktisk rettleiing om kulturlandskapsforvaltninga i kommunane. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavdelinga, rapport nr. 1-1995. 73 s.
- Tønsberg, T., Gauslaa Y., Haugan, R., Holien, H. & Timdal, E. 1996: The threatened macrolichens of Norway 1995. *Sommerfeltia* 23: 258 pp.
- Undås, I., 1942: On the Late-Quaternary history of Møre and Trøndelag (Norway). *Kgl. Norske Vidensk. Selsk. Skr.* 1942, Nr. 2:1-92.
- Vader, W., 1980: The Great Skua *Stercorarius skua* in Norway and the Spitsbergen area. *Fauna norv.* Ser C, *Cinclus* 3:49-55.
- Valde, K., 1977: Kornkråke. *Rallus* 7:59-61.
- Valde, K., 1986: Toppskarundersøkingar i Møre og Romsdal - oppsummering av bestandstellingar og produksjonsdata fram til 1985. Rapport Norsk Ornitologisk Forening, Møre og Romsdal, upubl. 27 s.
- Valde, K., 1986: Fortsatt kritisk for toppskarven. *Rallus* 16:42-48.
- Valeur, P., 1947: Havhesten og havsula på Rundøy. *Naturen* 70:370-379.
- Valeur, P., 1951: Litt om havsula. *Univ. i Bergen Små godbiter fra saml.* Ser. 2 nr. 1. 1 s.
- Vaagsether, F. & Sørensen, B., 1995: Jakt- og fisketilbud i lokale jeger og fiskerforeninger i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal fylkeslag av Norges jeger- og fiskerforbund. Rapport. 47 s.
- Wendelbo, P. 1958: Arter og hybrider av *Centaurea* underslekt *Jacea* i Norge. *Bergen mus. årbok* 1957 Nr. 5: 1-29.
- Westavik, P. A., 1995: Mellom bakkar og berg. En reise i Møre og Romsdal. KOM forlag. 112 s.
- Wiik, Ø. & Nerland, T. 1972: Interessante algefunn fra Sunnmøre. *Blyttia* 30:141-151.
- Wildhagen, Aa., 1949: Om forsøk på innplantning av fremmede pattedyrarter i Norge. *Fauna* 2: 11-17.
- Willgohs, J. F., 1952: On the distribution of some seabirds in western Norway. *Univ. Bergen Årb.* 1951, *Naturvit. Rekke* (9): 1-20.
- Willgohs, J. F., 1954: Fuglenotiser fra Vestlandskysten. *Fauna* 7:174-176.
- Willgohs, J. F., 1955: Om forekomsten av endel kyst- og sjøfugl på Vestlandet. *Fauna* 8:16-27.
- Willgohs, J. F., 1957: Litt om sjøfugl på Vestlandskysten. *Naturvern Norge* 1956:8-14.
- Wischmann, F., 1965: Sommerkursjon til Sunnmøre, 12.-19.7.1964. *Blyttia* 23:33-35.
- Ørskog, D., 1979: Fugletrekk vest i havet. *Rallus* 9:52-53.
- Ørskog, D., 1980: Fugler på kontinentalsokkelen. *Rallus* 10:48-50.
- Ørskog, D., 1981: Dvergdykkeren på Sunnmøre. *Rallus* 11:36-39.
- Østhagen, H., Hovda, J. T. & Viereck, L.A. 1975: *Ramalina siliquosa*-komplekset i Norge. *Blyttia* 33: 27-33.
- Østnes, J.E. 1993. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl. Resultater fra 1993. NINA Oppdrags-melding 241: 1-60.
- Øvreeide, A., 1979: Korttidsvariasjoner i kvantitativ fordeling og relativ sammensetning av zooplanktonet i kyst- og havområdene utenfor Svinøy. Hovedfagsoppgåve, marinbiologi. Universitetet i Bergen.
- Ålbu, T., 1986: OUM rapport. Rapporterte ringmerkingsfunn i tida 1.10.83-1.1.86. *Rallus* 16:11-23.
- Ålbu, T., 1994: OUM-rapport 1993. *Rallus* 24: 29-30.
- Ålbu, T., 1994: Sjeldne fugler i M&R 1993. Rapport fra den Lokale rapport- og sjeldenhetskomitéen (LRSK) - Meddelelse nr 25. *Rallus* 24:100-106.
- Ålbu, T., 1995: Sjeldne fugler i M&R i 1994. Rapport fra den Lokale rapport- og sjeldenhetskomitéen (LRSK) - Meddelelse nr 26. *Rallus* 25:107-112.
- Ålbu, T., 1997: Sjeldne fugler i Møre og Romsdal 1995 og 1996. Rapport fra den Lokale rapport- og sjeldenhetskomitéen (LRSK) - Meddelelse nr 27. *Rallus* 27:74-83.
- Ålbu, Ø., 1983: Fugler på Nordmøre. Del 1: Råkefugler *Coraciiformes*. *Rallus* 13:10-11.
- Ålbu, Ø. & Fiske, P. 1983: Fugler i Møre og Romsdal. Del 2: Jofamilien *Stercorariidae*. *Rallus* 13:148-150.

Annan litteratur

Nedanfor er set lista opp diverse litteratur som ikkje berører Herøy, men som er brukt til bestemming, til å setja Herøy i eit større perspektiv m. m.

- Boertmann, D., 1995: Vokshatte. Nordeuropas svampe - bind 1. Foreningen til Svampekundskabens Fremme. 184 s.
- Bryhni, I., 1979: Berggrunnen på Sunnmøre. DNTs årbok 1979:91-118.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1999a: Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13.
- Direktoratet for naturforvaltning, 1999b: Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 1999-3. 161 s.
- Fremstad, E., 1997: Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.
- Gulden, G., E. Bendiksen, T. E. Brandrud, L. Ryvarden, S. Sivertsen & O. Smith, 1996: Norske sopppavn. Fungiflora. 137 s.
- Hallingbäck, T., 1995: Ekologisk katalog över lavar. ArtDatabanken, Sveriges lantbruksuniversitet. 141 s.
- Hansen, L. & H. Knudsen (ed.) 1992. Nordic Macromycetes Vol. 2. Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales. - Nordsvamp, København, 474 s.
- Hansen, L. & H. Knudsen (ed.), 1997: Nordic Macromycetes Vol. 3. Heterobasoid, aphylophoroid and gasteromycetoid Basidiomycetes. Nordsvamp, København, 444 s.
- Höjer J. 1995. Hotade djur och växter i Norden. TemaNord 1995:520. Nordiska ministerrådet.
- Jordal, J. B. & S. Sivertsen, 1992: Soppfloraen i noen ugjødsle beitemarker i Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport nr. 11 1992. 65 s.
- Kaland, P. E., 1986: The origin and management of Norwegian coastal heaths as reflected by pollen analysis. In: K.-E. Behre, 1986: Anthropogenic indicators in pollendiagrams. A. A. Balkema. Rotterdam. pp. 19-36.
- Kavlie, T., 1970: Vertikalutbredelsen til oseaniske planter i et øst-vest profil på Sunnmøre. Upubl. hovedfagsoppgave, Univ. i Bergen. 111 s
- Krog, H., H. Østhagen & T. Tønsberg, 1994: Lavflora. Norske busk- og bladlav. 2 utgave. Universitetsforlaget. 368 s.
- Mossberg, B., 1992: Den nordiska floran. Wahlström & Widstrand. 696 s.
- Myklebust, M., 1996: Truede fuglearter i Norge. Norsk Ornitologisk Forening, Rapport nr. 5-1996. 78 s.
- Nedkvitne, J. J., T. H. Garmo & H. Staaland, 1995: Beitedyr i kulturlandskap. Landbruksforlaget. 183 s.
- Noordeloos, M. E., 1992: Entoloma s.l. Fungi Europaei 5. Saronno, Italia, 760 s.
- Reitan, O., 1986: Fuglefauna i norske bergvegger. Fauna 39:18-23.
- Ryman S. & I. Holmåsen, 1984: Svampar. Interpublishing, Stockholm. 718 s.
- Råen, S. G., 1978: Virkninger av lyngbrenning på vegetasjon og jordsmonn i subalpin lyngmark. Hovedfagsoppg. Univ. i Bergen (upubl.)
- Santesson, R., 1993: The lichens and lichenicolous fungi of Sweden and Norway. SBT-förlaget, Lund. 240 s.
- Sivertsen, A., 1994: Status for stortareskog og forvaltning av tare i Norge. DN-rapport 1994-1. 30 s.
- Woll, A., 1993: Konsekvenser av taretråling i Møre og Romsdal. Møreforskning. Ålesund. rapport. 71 s.

VEDLEGG: PLANTELISTER

Planteliste for Herøy

Dette er ei førebels liste basert på Bjørlykke (1938), Dahl (1895), Elven m. fl. (1994), Folkestad (1975, 1976a, 1978a), Fremstad m. fl. (1991), Fægri (1960), Fægri & Danielsen (1996), Gjærevoll (1990), Goksøyr (1938, 1939), Gaarder & Jordal (2001), Holten m. fl. (1986b), Isene (1994), Jordal & Gaarder (1993, 1995, 1997, 1998a, 1998b), Korsmo & Svalastog (1997), Moen (1984) og Parelussen (1997), forutan eige feltarbeid. Lista inneheld 419 artar. *gamle funn, ¹naturengplante (Jordal & Gaarder 1995).

alm	engkarse	gytjeblererot	krypkvein	nikkevintergrøn	skogfredlaus	sumphaukeskjegg
amerikamjølke	engkvein	gåsemure	krypsiv	norsk timian	skoggråurt	sumpsivaks
andmat	englodnegras	hagtorn	krypsoleie	nyseryllik	skogkarse	svarburkne
aurikkelsvæve ¹	engrapp	hanekam	kusymre	olavsskjegg	skogrøyrkvein	svarterteknapp
aurskrinneblom	engreverumpe	harerug ¹	kvassdå	ornmetelg	skogsalat	svarthyll
bakkesøte ^{1*}	engsmelle	harestorr	kveke	osp	skogsnelle	svartknoppurt ¹
bakkeveronika ¹	engsnelle	hassel	kvitbladistel	paddesiv	skogstjerne	svarttopp
balderbrå	engsoleie	havbendel	kvitkløver	pengeurt	skogstjerneblom	sveltstorr
beitestorr	engstorr ¹	havburkne	kvitkurle ¹	perlevintergrøn	skogstorkenebb	sverdlilje
bekkeblom	engsvingel	havstorr	kvitlyng	platanlønn	skogsvinerot	syrlarve
bergasal	engsyre	hegg	kvitpestrøt	pors	skogvikke	særbustorr
bergfuru	fagerperikum	heiblåfjør ¹	kvitsymre	prestekrage ¹	skrubbar	sølvbunke
berggrøyrkvein	finnskjegg ¹	heifrytle	kystarve	prikkperikum	skruhavgras	taggbregne
bergskrinneblom	firblad	heisiv ¹	kystbergknapp	purpurlyng	skvallerkål	sløkje
bitterbergknapp	firkantperikum	heistorr	kystgrøysyre ¹	pølstorr	sløkje	slåpetorn
bittersøte ¹	fjellarve	hengjeaks	kystmaigull	rabbesiv	slåpetorn	slåtestorr
bjønnekam	fjellmarikåpe	hengjebjørk	kystmaue ¹	raigras	smalkjempe ¹	smalsoldogg
bjønnskjegg	fjellsmelle	hengjeveng	kystmyrklegg	ramslauk	smalsoldogg	smyle
bjørk	fjellsyre	hestehavre	kysttjønnaks	raud jonsokblom	smørtelg	småblærerot
blankburkne	fjellistel	hestehov	liljekonvall	raudhyll	smørtelg	småengkall ¹
bleikstorr	fjørekkoll	hesterumpe	linbendel	raudkløver	småblærerot	småhavgras
blokkebær	fjøresaltgras	hestespreng	linna	raudknapp ¹	småengkall ¹	småmarimjelle
blåbær	fjøresaulauk	hinnebregne	lodnebregne	raudsildre	småmarimjelle	småpiggnopp
blåklukke ¹	fjøresivaks	hjartegros	lodnerublom	raudsvingel	småpiggnopp	småryrkvein
blåknapp ¹	fjørestorr	hundegras	loppestorr	raudtvitann	småryrkvein	småsvivaks
blåkoll ¹	flaskestorr	hundekjeks	lundrapp	reinfann	småsvivaks	småsmelle
blålyng	flatsiv	hundekvein	lusegras	revebjølle	småsmelle	småsyre
blårapp	flekkmarihand	hundekveke	lyngaugnetrøst	rogn	småsyre	småtjønnaks
blåstorr ¹	flekkmure ¹	hønegras	lyssiv	rome	småtjønnaks	småtviblad
blåtopp	flotgras	høyvole	lækjeveronika ¹	rosenrot	småtviblad	snauveronika
bogestorr	frynsestorr	hårfrytle	løvetann	rundskolm	snauveronika	solblom ¹
botnegras	fugletelg	hårstorr	mannasøtgras	rundsoldogg	snauveronika	sommareik
brearve	fuglevikke	hårsvæve ¹	furu	rustsivaks	snauveronika	stemorsblom
bringebær	furu	jonsokkoll ¹	marikåpe	rusttjønnaks	solblom ¹	stivstorr
broddtelg	følblom	jordnøtt ¹	marikåpe	ryllik	sommareik	stivstorr
brudespore ¹	gaukesyre	jåblom	markfrytle ¹	ryllsiv	stivstorr	stivstorr
brunrot	geitrams	kamgras	markkjordbær	rypebær	stivstorr	stivstorr
bråtestorr ¹	geitsvingel ¹	karve	markkrapp	røsslyng	stivstorr	stivstorr
bukkeblad	geittelg	kattefot ¹	meldestokk	saftmelde	stivstorr	stivstorr
burot	gjeldkarve ¹	kjeldeurt	mellemtrøllurt	saftstjerneblom	stivstorr	stivstorr
buskfuru	gjerdevikke	kjertelaugetrøst ¹	mjuk kråkefot	saltarve	stivstorr	stivstorr
bustnype	gran	kjøttnype	mjuksivaks	saltbendel	stivstorr	stivstorr
dikeminneblom	grannsviv	klokkelyng	mjødurt	saltsiv	stivstorr	stivstorr
dikesvineblom	grasstjerneblom	klovasshår	mjølbær	saltstorr	stivstorr	stivstorr
dikevasshår	grastjønnaks	knappshår	molte	salturt	stivstorr	stivstorr
dunhavre ¹	groblad	knappshår	murburkne*	sandslirekne*	stivstorr	stivstorr
duskull	grov nattfiol ¹	knegras ¹	musøyre	sandsstorr*	stivstorr	stivstorr
dvergbjørk	grusstorr	knereverumpe	myrfiol	sanikel	stivstorr	stivstorr
dverggråurt	grøftesoleie	knollerteknapp	myrfrytle	sauvesvingel ¹	stivstorr	stivstorr
dverggjamne	grønburkne	knortestorr	myrhatt	sauetelg	stivstorr	stivstorr
dvergsmyle ¹	grønkurle	kornstorr ¹	myrklegg	selje	stivstorr	stivstorr
dystorr	grønstorr	korsknapp	myrmaure	sisselrot	stivstorr	stivstorr
einer	gråor	kranskonvall	myrmjølke	sitkagran	stivstorr	stivstorr
einstape	gråstorr	krattlodnegras	myrsmjølke	sjøsvivaks	stivstorr	stivstorr
elvesnelle	gulaks ¹	krattmjølke	myrsnelle	skjermvæve	stivstorr	stivstorr
engfiol ¹	gulda	kreking	myrstistel	skjoldberar	stivstorr	stivstorr
engfrytle ¹	gulliris	kristtorn	myske	skjorbuksurt	stivstorr	stivstorr
enghumleblom	gulskildre	krossved	myskegras	skjorlok	stivstorr	stivstorr
	gulskolm	krusetistel	mørkkongslys	skogburkne	stivstorr	stivstorr
	gulstorr	krushøymol	nebbstorr	skogfiol	stivstorr	stivstorr

Artslister for lokalitetar

Kjelder: eige feltarbeid, dessutan data frå Jordal & Gaarder (1993, 1995, 1997, 1998b).

Bergsøya:	dikesvineblom	dvergsmyle	blåkoll	tepperot	kvitbladtistel	blåbær
Hornsets- tranda (Flu- sundet) (kulturland- skap)	duskull	engfrytle	blårapp	tettegras	kvitkløver	blåklukke
augnetrøst-art	dvergsmyle	engkvein	bringebær	tiriltunge	kvitsymre	blåknapp
bjønnekam	einer	englodnegras	brunrot	trollbær	liljekonvall	blåkoll
blåbær	engfrytle	engrapp	einer	trollurt	linnea	einer
blåklukke	engkvein	engsoleie	einstape	turt	loppestorr	engfiol
blåknapp	englodnegras	engsyre	enghumleblom	tviskjeggveronika	lækjeveronika	engkvein
blåkoll	engrapp	finnskjegg	engsyre	tytebær	løvetann	englodnegras
dikesvineblom	engsoleie	fjørekkoll	fagerperikum	vanleg arve	løvetann	engrapp
dvergjarnne	engsyre	følblom	finnskjegg	vassarve	marikåpe	engsoleie
einer	finnskjegg	gulaks	firblad	vegtistel	markfrytle	engsyre
engfiol	fjellmarikåpe	hagtorn	fjellmarikåpe	vendelrot	markjordbær	finnskjegg
engfrytle	froskesiv	hanekam	flekkmarihand	vivendel	mjødurt	firkantperikum
engkvein	følblom	harerug	fugletelg	øyrevier	myrfiol	fjellmarikåpe
engrapp	gaukesyre	harestorr	fuglevikke	Gurskøya: Jøsok (edellauvskog)	myrtistel	følblom
engsoleie	geitsvingel	heisiv	følblom	17.08.2000, KJG	nyresoleie	geitsvingel
engsyre	grøftesoleie	hestehavre	gaukesyre	alm	osp	groblad
finnskjegg	grønstorr	klengjemaure	geitrams	ask	platanlønn	grøftesoleie
fjellmarikåpe	gulaks	knegras	geitsvingel	bjørk	pors	gråor
fjellsmelle	harestorr	knollerteknapp	geittelg	blankburkne	ramslauk	gulaks
følblom	heiblåfjør	kreklings	gjerdevikke	blåbær	raud jonsokblom	hassel
gaukesyre	heisiv	krypkevein	gullris	blåklukke	raudkløver	hegg
geitsvingel	heistorr	krypsoleie	haremat	blåknapp	reverbjelle	heiblåfjør
knegras	kjeldeurt	kvitkløver	hassel	blåkoll	rogn	heisiv
knornstorr	klokkelyng	kystgrisøyre	hegg	blåtopp	rosenrot	hårsvæve
gulaks	knappsiv	kystmyrklegg	heistorr	breiflangre	ryllik	kjeldeurt
gulsildre	knegras	lyssiv	hengjeveng	bringebær	røsslyng	knegras
heisiv	kornstorr	mjødurt	hundegras	brunrot	sauetelg	kornstorr
heistorr	kreklings	paddesiv	hårfrytle	duskull	selje	kreklings
klokkelyng	kvitkløver	raudkløver	jonsokkoll	einer	sisselrot	kvitkløver
knegras	kvitlyng	raudsvingel	jordnøtt	einstape	skjorlok	kystgrisøyre
kornstorr	kystbergknapp	reinmann	knappsiv	engkarse	skogfiol	kystmyrklegg
kreklings	kystgrisøyre	rogn	kranskonvall	engsoleie	skogsalat	lækjeveronika
krypsoleie	lyssiv	rukkerose	kratthumleblom	engsyre	skogstjerne	løvetann
kusymre	løvetann	rusttjønnaks	krattlodnegras	fagerperikum	skogstjerneblom	marikåpe
kvitkløver	myrfiol	røsslyng	krattmjølke	finnskjegg	slirestorr	mjødurt
loppestorr	myrmaure	skjorbuksurt	kreklings	firkantperikum	sløkje	myrfiol
lækjeveronika	myrtistel	skrubber	kusymre	smalkjempe	smyle	myrtistel
marikåpe	myrtistel	sløkje	kvassdå	smyle	småengcall	prestekrage
mjødurt	purpurlyng	slåttestorr	kvitbladtistel	småengcall	småmarimjelle	raudkløver
myrfiol	raudsvingel	smalkjempe	kvitsymre	småmarimjelle	stankstorkenebb	rogn
myrtistel	reverbjelle	småengcall	kystmaigull	fugletelg	stikkelsbær	røsslyng
purpurlyng	rome	storfrytle	linnea	følblom	stjernestorr	skogfiol
raudsildre	rundsoldogg	strandkjempe	lækjeveronika	gaukesyre	storfrytle	smalkjempe
rogn	ryllik	strandkjempe	løvetann	geitrams	stortviblad	smyle
rosenrot	røsslyng	strandsmelle	marikåpe	geitsvingel	sumphaukeskjegg	solblom
ryllik	sisselrot	svarthyll	markjordbær	gjerdevikke	svartburkne	stjernestorr
ryllsiv	skjoldberar	sølvbunke	mjødurt	grov nattfiol	svarterteknapp	sølvbunke
røsslyng	skjorlok	tiriltunge	myrtistel	gråor	tepperot	tiriltunge
smalkjempe	sløkje	trådtjønnaks	osp	hassel	tettegras	tviskjeggveronika
småengcall	slåttestorr	tunarve	perlevintergrøn	hegg	tiriltunge	vanleg arve
storfrytle	smyle	tusenblad	raud jonsokblom	heiblåfjør	tviskjeggveronika	Gurskøya: Raudskar (olivin- knausar)
svarttopp	stjernestorr	tusenfryd	reverbjelle	heisiv	tytebær	19.03.2001, KJG
tepperot	strandkryp	vanleg arve	rogn	hengjeaks	vanleg arve	bjønnekam
tettegras	tepperot	villapal	røsslyng	hengjeveng	vegtistel	bjønnskjegg
tiriltunge	tiriltunge	vivendel	selje	hestehov	vendelrot	bjørk
tytebær	trådsiv	øyrevier	sisselrot	hundegras	vivendel	blankburkne
vanleg arve	tusenfryd	Gurskøya: Dragsund: Rambjør- hammaren (nordvendt berg)	skjorlok	høymole	vårkål	blokkebær
Bergsøya:	Flåvær (kultur- landskap)	august 2000, KJG	skogfiol	hårfrytle	vårmarihand	blåbær
Igesund, Mjeltevikneset (kultur- landskap)	28.09.2000, KJG	& JBJ	skogsalt	jonsokkoll	Gurskøya: Jøsokbakken (natur- beitemark)	blåklukke
27.09.2000, KJG	& JBJ	bergasal	skogsnelle	jordnøtt	28.09.2000, KJG	blåknapp
bjønnekam	bjønnskjegg	bjørk	skogstjerne	knappsiv	& JBJ	blåkoll
blåkoll	blokkebær	blokkebær	skogstjerneblom	kornstorr	bjørk	blåtopp
	blåklukke	blåklukke	skogstorkenebb	korsknapp	blokkebær	bukkeblad
	blåknapp	blåklukke	skrybbær	kratthumleblom	dvergjarnne	
	blåtopp	blåknapp	sløkje	krattmjølke		
			smyle	kreklings		
			småmarimjelle	kristtorn		
			storfrytle	krossved		
			stornesle	kusymre		
			sumphaukeskjegg			

einer
 enghumleblom
 fagerperikum
 finnskjegg
 fjellmarikåpe
 flekkmarihand
 furu
 geitsvingel
 grønburkne
 gulaks
 gullris
 gulsildre
 heisiv
 heistorr
 kattefot
 klokkelyng
 knappsiv
 knegras
 krekling
 kvitlyng
 linnea
 lusegras
 mjødurt
 mjølbær
 myrhatt
 myrsaulauk
 myrull
 nikkevintergrøn
 paddesiv
 pors
 rogn
 rome
 ryllsiv
 rypebær
 røsslyng
 skrubbar
 smyle
 småengcall
 stjernestorr
 storblåfjør
 stri kattefot
 svartburkne
 tytebær
 vanleg arve
 øyrevier

Gurskøya:
Raudskar
(natur-
beitemark
m.m.)
 28.09.2000, KJG
 & JBJ
 bekkestjerneblom
 bjønnbrodd
 bjønnskjegg
 bjørk
 bleikstorr
 blåklokke
 blåknapp
 blåtopp
 breiull
 einer
 engfiol
 enghumleblom
 engkvein
 engrapp
 engsoleie
 engstorr
 finnskjegg
 firkantperikum
 fjellmarikåpe
 fjelltistel
 furu
 geitsvingel
 grøftsoleie

gulaks
 gulsildre
 gulstorr
 hanekam
 heisiv
 hjartegras
 hårsvæve
 jåblom
 knegras
 kornstorr
 krattlodnegras
 kusymre
 kvitbladtistel
 kvitkløver
 kystgrisøyre
 loppesdurre
 lækjeversonika
 marikåpe
 myrifiol
 myrsaulauk
 nyseryllik
 raudsvingel
 rogn
 rome
 ryllik
 ryllsiv
 røsslyng
 skogkarse
 skogsnelle
 skogstorkenebb
 smalkjempe
 småengcall
 solblom
 stjernestorr
 stortviblad
 svarttopp
 særbustorr
 tepperot
 tettegras
 tiriltunge
 tviskjeggveronika
 vanleg arve

Gurskøya:
Stokksund
(skogsbeite)
 28.09.2000, KJG
 & JBJ
 bjønnekam
 bjørk
 blåklokke
 blåkoll
 dvergsmyle
 einer
 engkvein
 englodnegras
 engsoleie
 finnskjegg
 flekkmarihand
 følblom
 geitsvingel
 gulaks
 heiblåfjør
 heisiv
 hårsvæve
 knegras
 krekling
 kvitkløver
 kvitmaure
 kvitssoleie
 kvitsymre
 kystbergknapp
 kystmaigull
 kystmyrklegg
 kystmyrklegg
 liljekonvall
 linnea
 loppesdurre
 lækjeversonika
 løvetann
 marikåpe
 smalkjempe

smyle
 tepperot
 tiriltunge
 vanleg arve
Gurskøya:
Tarbergtua
(nordvendt
berg)
 22.08.2000, KJG
 bjørk
 blankburkne
 blokkebær
 blåbær
 blåklokke
 blåknapp
 blåkoll
 bringebær
 duskull
 einer
 engkarse
 engsoleie
 engsyre
 fagerperikum
 finnskjegg
 firkantperikum
 fjellmarikåpe
 fjellsmelle
 fjellsyre
 flekkmarihand
 fugletelg
 fuglevikke
 følblom
 gaukesyre
 geitsvingel
 gjerdevikke
 grøftsoleie
 gråor
 gullris
 gulsildre
 gulskolm
 hanekam
 hassel
 heiblåfjør
 heisiv
 heistorr
 hengjeveng
 hinnebregne
 hundegras
 høymole
 hårfrytle
 jonsokkoll
 jordnøtt
 jåblom
 kattefot
 klokkelyng
 knappsiv
 kornstorr
 kratthumleblom
 krattmjølke
 krekling
 kusymre
 kvitbladtistel
 kvitkløver
 kvitmaure
 kvitssoleie
 kvitsymre
 kystbergknapp
 kystmaigull
 kystmyrklegg
 liljekonvall
 linnea
 loppesdurre
 lækjeversonika
 løvetann
 marikåpe

markjordbær
 maurarve
 mjødurt
 myrifiol
 myrfrytle
 myrmaure
 myrtistel
 nattfiol
 nyresoleie
 osp
 platanlønn
 rabbesiv
 ramslauk
 raud jonsokblom
 raudkløver
 raudsildre
 revebjølle
 rogn
 rome
 rosenrot
 ryllik
 ryllsiv
 røsslyng
 sæuetelg
 selje
 setermjølke
 sisselrot
 skjærlok
 skogfiol
 skogstjerne
 skogstjerneblom
 skogstorkenebb
 skrubbar
 slirestorr
 sløkje
 smalkjempe
 smyle
 småengcall
 småmarimjelle
 småsmelle
 stjernesildre
 stjernestorr
 storblåfjør
 storfrytle
 stormesle
 strandsmelle
 sumphaukeskjegg
 svartburkne
 sølvbunke
 taggbregne
 tepperot
 tettegras
 tiriltunge
 torvull
 turt
 tviskjeggveronika
 tytebær
 tågebær
 vanleg arve
 vassarve
 vegtistel
 vendelrot
 vivendel
 øyrevier
Gurskøya:
Tjørvgå
(natur-
beitemark)
 29.09.2000, KJG
 & JBJ
 ask
 bjørk
 blokkebær
 blåtopp
 bråtestorr

einer
 engfrytle
 engkvein
 englodnegras
 engsoleie
 engsyre
 finnskjegg
 geitsvingel
 harestorr
 heisiv
 heistorr
 klokkelyng
 knappsiv
 knegras
 kornstorr
 myrifiol
 myrtistel
 pors
 raudkløver
 rogn
 ryllik
 røsslyng
 selje
 smalkjempe
 sølvbunke
 tepperot
Gurskøya: V for
Løset (natur-
beitemark)
 bjønnekam
 blokkebær
 blåbær
 blåklokke
 blåkoll
 einer
 engfrytle
 engkvein
 engrapp
 engsoleie
 engsyre
 finnskjegg
 fjellmarikåpe
 gaukesyre
 geitsvingel
 gjerdevikke
 gulaks
 gulsildre
 heisiv
 heistorr
 kjertelaugnetrøst
 knegras
 kornstorr
 krekling
 kvitkløver
 myrifiol
 myrtistel
 raudsvingel
 ryllik
 røsslyng
 sæuetelg
 slåtestorr
 smyle
 storfrytle
 sølvbunke
 tepperot
 tytebær
 vanleg arve
Gurskøya: V for
Tarberg
(natur-
beitemark)
 bjønnekam
 blåbær
 blåklokke

blåkoll
 einer
 engfrytle
 engkvein
 engrapp
 engsoleie
 engsyre
 finnskjegg
 fjellmarikåpe
 følblom
 gaukesyre
 geitsvingel
 gulaks
 gulsildre
 harestorr
 heisiv
 kjertelaugnetrøst
 kornstorr
 krekling
 kvitkløver
 loppesdurre
 marikåpe
 myrifiol
 myrtistel
 raudsvingel
 revebjølle
 ryllik
 røsslyng
 smalkjempe
 smyle
 småengcall
 stjernestorr
 sølvbunke
 tepperot
 vanleg arve
Herøyfjorden:
Fugleholmen
(kultur-
landskap)
 28.09.2000, KJG
 & JBJ
 blåbær
 blåklokke
 blåknapp
 einer
 einer
 engfrytle
 engsoleie
 engsyre
 finnskjegg
 fjørkoll
 geitsvingel
 gullris
 hanekam
 harestorr
 heisiv
 heistorr
 kjøtnype
 knappsiv
 knegras
 krekling
 kystbergknapp
 kystgrisøyre
 raudsvingel
 rogn
 ryllik
 røsslyng
 sitkagran
 skogstjerne
 skrubbar
 sløkje
 slåtestorr
 smyle
 småengcall
 stemorsblom

stjernestorr
 storfrytle
 tepperot
 tiriltunge
 vanleg arve
Herøyfjorden:
Skafferholmen
(natur-
beitemark)
 28.09.2000, KJG
 & JBJ
 blåbær
 einer
 engkvein
 engsoleie
 engsyre
 finnskjegg
 geitsvingel
 gulaks
 heistorr
 heisiv
 kjertelaugnetrøst
 kornstorr
 krekling
 kvitkløver
 loppesdurre
 marikåpe
 myrifiol
 myrtistel
 raudsvingel
 revebjølle
 rogn
 ryllik
 røsslyng
 skrubbar
 sløkje
 slåtestorr
 smyle
 storfrytle
 tepperot
 tytebær
 vanleg arve
Herøyfjorden:
Herøya
(kultur-
landskap)
 28.09.2000, KJG
 & JBJ
 ask
 bjørk
 blåbær
 blåklokke
 blåknapp
 einer
 engkvein
 englodnegras
 engrapp
 engsyre
 finnskjegg
 fjellmarikåpe
 flekkmarihand
 følblom
 geitsvingel
 gulaks
 hestekastanje
 hundekjeks
 høymole
 hårsvæve
 jordnøtt
 knappsiv
 knegras
 knollertekknapp
 kornstorr
 krattlodnegras
 krekling
 krypssoleie
 lækjeversonika
 marikåpe
 mjødurt
 myrtistel

nattfiol
ormetelg
platanlønn
raudkløver
raudsvingel
rogn
ryllik
sisselrot
sitkagran
skogburkne
skogstorkenebb
skvallerkål
slåpetorn
slåtestorr
smalkjempe
smyle
stornesle
strandroyr
svarthyll
sølvbunke
tepperot
tiriltunge
villapal
vårmariland

**Herøyfjorden:
Petterholmen
(kultur-
landskap)**

bjønnskjegg
blokkebær
blåbær
blåklukke
blåknapp
einer
engkvein
englodnegras
engsoleie
engsyre
finnskjegg
fjorekoll
følblom
gaukesyre
geitsvingel
gåsemure
heisiv
klokkelyng
knappsviv
krekling
kvitkløver
kystbergknapp
kystgrisyre
lyssiv
myrffiol
myrtistel
raudsvingel
ryllik
røsslyng
sisselrot
skjorbuksurt
skogstjerne
smalkjempe
smyle
strandkjeks
strandkryp
tepperot
tytebær
vanleg arve
vassarve

**Leinøya:
Grønelida
(nordvendt
berg)**

bjønnekam
bjønnskjegg

bjørk
blåbær
blåklukke
blåknapp
blåkoll
einer
fagerperikum
finnskjegg
fjellmarikåpe
fjellsmelle
gaukesyre
geitrams
geitsvingel
gulaks
gullris
gulildre
heisiv
hinnebregne
kusymre
kvitbladtistel
kvitlyng
loppestorr
lækjeveronika
mjødurt
myrtistel
osp
rabbesiv
raudsildre
revebjølle
rogn
rosenrot
røsslyng
sisselrot
skjørlok
smyle
småengkall
storfrytle
vivendel

**Leinøya:
Leinestøylen
(natur-
beitemark)**

29.09.2000, KJG
& JBJ
blåknapp
blåstorr
blåtopp
einer
engffiol
engkvein
englodnegras
engrapp
engsoleie
engsyre
finnskjegg
fjellmarikåpe
flekkmarihand
følblom
geitsvingel
heisiv
høymole
hårsvæve
jordnøtt
kattefot
knegras
kornstorr
kystgrisyre
løvetann
marikåpe
myrffiol
myrmaure
myrtistel
paddesiv
raud jonsokblom
raudkløver
rogn
rome
ryllik
ryllsiv
saltsiv
salturt
sisselrot
skjorbuksurt
skogffiol
skogstorkenebb
skrubbær
sløkje
smalkjempe
smyle
småengkall
småmarimjelle
ryllik

røsslyng
sitkagran
smalkjempe
sølvbunke
sølvbunke
tepperot
tiriltunge

**Leinøya: Nøre
Vaulen
(havstrand)**

august 2000, KJG
blåklukke
blåknapp
blåkoll
dikesvineblom
duskull
engsoleie
engsyre
finnskjegg
fjorekoll
fjoresaulauk
flekkmarihand
fuglevikke
følblom
geitsvingel
gjerdevikke
grøfsoleie
gullris
hanekam
heisiv
heistorr
hesterumpe
hundegras
hundekjeks
høsegras
høymole
jonsokkoll
jordnøtt
kattefot
kjeldeurt
klengjemaure
knappsviv
kornstorr
kvassdå
kvitbladtistel
kvitkløver
kystbergknapp
myrffiol
lækjeveronika
løvetann
marikåpe
mjødurt
myrffiol
myrmaure
myrtistel
paddesiv
raud jonsokblom
raudkløver
rogn
rome
ryllik
ryllsiv
saltsiv
salturt
sisselrot
skjorbuksurt
skogffiol
skogstorkenebb
skrubbær
sløkje
smalkjempe
smyle
småengkall
småmarimjelle
soleihov

stornesle
strandkjeks
strandkjemme
strandkryp
strandrug
strandsmelle
sølvbunke
tepperot
tettegras
tiriltunge
torvull
tviskjeggveronika
vanleg arve
vassarve
vegtistel
vendelrot

**Leinøya:
Volsund
(kultur-
landskap)**

29.09.2000, KJG
& JBJ
bjønnekam
bjønnskjegg
blåbær
blåkoll
bustnype
duskull
einer
einer
engfrytle
engkvein
engrapp
finnskjegg
fjellmarikåpe
gaukesyre
geitsvingel
grønstorr
gulaks
heisiv
heistorr
klokkelyng
knegras
kornstorr
krekling
kystbergknapp
loppestorr
myrffiol
myrtistel
purpuryng
raudsvingel
rome
røsslyng
stjernestorr
særbustorr
tettegras
tytebær
vanleg arve

**Nerlandsøya:
Andbøvika
(kultur-
landskap)**

bjønnekam
blåbær
blåklukke
blåkoll
blåstorr
bringebær
bråtestorr
einer
engffiol
engfrytle
engkvein
englodnegras

engrapp
engsoleie
finnskjegg
firkantperikum
fjellmarikåpe
fugletelg
gaukesyre
geitsvingel
gulaks
gulildre
heiblåfjør
heisiv
heistorr
hengjeveng
hårfrytle
kattefot
kornstorr
krekling
kvitkløver
kvitsymre
loppestorr
lækjeveronika
løvetann
myrtistel
purpuryng
raudsildre
raudsvingel
rogn
rome
ryllik
røsslyng
selje
skogburkne
slåtestorr
smalkjempe
smyle
storfrytle
sølvbunke
tepperot
tettegras
tiriltunge
tytebær
vegtistel

**Nerlandsøya:
Kaldalsbukta
(berg)**

21.08.2000, KJG
blokkebær
blåbær
blåklukke
blåknapp
blåkoll
blåstorr
blåtopp
bringebær
duskull
dvergjamne
dvergsmyle
einer
enghumleblom
engsoleie
engsyre
fagerperikum
finnskjegg
fjelljamne
fjellmarikåpe
fjellsmelle
fjellsyre
flekkmarihand
fugletelg
fuglevikke
følblom
gaukesyre
geitrams
gjerdevikke

grøfsoleie
gullris
gulildre
gulskolm
gåsemure
hanekam
heiblåfjør
heisiv
heistorr
hengjeaks
hengjeveng
hesterumpe
hinnebregne
høymole
hårfrytle
kattefot
klokkelyng
knappsviv
kornstorr
kranskonvall
krattmjølke
krekling
kusymre
kvitbladtistel
kvitlyng
kvitsymre
kystbergknapp
kystmaigull
kystmyrklegg
loppestorr
lækjeveronika
løvetann
marikåpe
mjødurt
molte
myrffiol
myrfrytle
myrmaure
myrsaulauk
myrtistel
nattfiol
osp
platanlønn
purpuryng
ramslauk
raud jonsokblom
raudkløver
raudsildre
revebjølle
rogn
rome
rosenrot
rukkerose
ryllik
ryllsiv
røsslyng
saltsiv
sauetelg
skjorbuksurt
skjørlok
skogffiol
skogstjerne
skogstorkenebb
skogvikke
skrubbær
sløkje
smalkjempe
smalsoldogg
smyle
småengkall
småmarimjelle
småtviblad
stjernesildre
stjernestorr
storblåfjør
storfrytle

strandkjeks
strandkjemme
strandsmelle
sumphaukeskjegg
svarttopp
tepperot
tettegras
tiriltunge
torvull
turt
tusenfryd
tytebær
vanleg arve
vegtistel
vendelrot
vivendel
vårmariland

**Nerlandsøya:
Mulevika
(natur-
beitemark)**

bjønnekam
blåklukke
blåknapp
blåstorr
bråtestorr
duskull
dvergjamne
dvergsmyle
einer
engffiol
engfrytle
engkvein
englodnegras
engrapp
engsoleie
engstorr
finnskjegg
fjellmarikåpe
fjellsmelle
følblom
geitsvingel
gulaks
gulildre
heiblåfjør
heisiv
hårstorr
kjertelaugnetrøst
klokkelyng
knegras
knortestorr
kornstorr
krekling
kvitkløver
kystmyrklegg
loppestorr
lækjeveronika
løvetann
myrffiol
myrtistel
purpuryng
raudsildre
raudsvingel
rome
ryllik
røsslyng
skjorbuksurt
skogstjerne
slåtestorr
smalkjempe
smyle
småengkall
småsyre
småvasshår
stjernestorr

VEDLEGG: SOPPLISTER

Soppliste for Herøy

Kjelder: Jordal (1993), Jordal & Gaarder (1993, 1995, 1997, 1998a, 1998b), Eckblad (1968, 1969, 1978), soppdatabasen ved Botanisk Museum, Oslo. ¹beitemarkssopp (Jordal 1997). 201 artar er med i oversikta.

Latinsk namn	Norsk namn		
<i>Amanita muscaria</i>	rød fluesopp	<i>Entoloma fuscomarginatum</i>	
<i>Amanita rubescens</i>	rødnende fluesopp	<i>Entoloma fuscotomentosum</i> ¹	
<i>Amanita vaginata</i>	grå ringløs fluesopp	<i>Entoloma griseocyaneum</i> ¹	lillagrå raudskivesopp
<i>Armillaria mellea (coll.)</i>	honningsopp	<i>Entoloma jubatum</i> ¹	semska raudskivesopp
<i>Arrhenia acerosa</i>	stilkmossekantarell	<i>Entoloma juncinum</i>	striperaudskivesopp
<i>Boletus badius</i>	svartbrun rørsopp	<i>Entoloma longistriatum</i> ¹	
<i>Boletus edulis</i>	steinsopp	<i>Entoloma minutum</i>	
<i>Boletus luridiformis</i>	blodrørsopp	<i>Entoloma papillatum</i> ¹	vorteraudskivesopp
<i>Boletus subtomentosus</i>	fløyelsrørsopp	<i>Entoloma cf. plebejum</i>	
<i>Bovista nigrescens</i>	stor egggrøksopp	<i>Entoloma polioopus</i> ¹	tjøreraudskivesopp
<i>Calocybe carnea</i>	rosafagerhatt	<i>Entoloma pratulense</i> ¹	
<i>Camarophyllopsis schulzeri</i> ¹	gulbrun narrevokssopp	<i>Entoloma prunuloides</i> ¹	mjøltraudskivesopp
<i>Cantharellus cibarius</i>	kantarell	<i>Entoloma rhodopolium</i>	lumsk raudskivesopp
<i>Cantharellus tubaeformis</i>	traktkantarell	<i>Entoloma rhombisporum</i> ¹	rombepora raudskivesopp
<i>Chalciporus piperatus</i>	pepperrørsopp	<i>Entoloma sericellum</i> ¹	silkeraudskivesopp
<i>Chondrostereum purpureum</i>	sølvglansopp	<i>Entoloma sericeum</i> ¹	beiteraudskivesopp
<i>Clavaria falcata</i> ¹	kvit køllesopp	<i>Entoloma serrulatum</i> ¹	mørktanna raudskivesopp
<i>Clavaria fragilis</i> ¹	tuva køllesopp	<i>Entoloma cf. tenellum</i>	
<i>Clavaria fumosa</i> ¹	røykkøllesopp	<i>Entoloma turbidum</i>	sumpraudskivesopp
<i>Clavaria zollingeri</i> ¹	fiolett greinkøllesopp	<i>Entoloma cf. turci</i> ¹	
<i>Clavulina cinerea</i>	grå fingersopp	<i>Entoloma xanthochroum</i> ¹	
<i>Clavulinopsis cinereoides</i> ¹		<i>Galerina marginata</i>	flatklokkehatt
<i>Clavulinopsis corniculata</i> ¹	gul småfingersopp	<i>Galerina unicolor</i>	
<i>Clavulinopsis helvola</i> ¹	gul småkøllesopp	<i>Geoglossum atropurpureum</i> ¹	vrangtunge
<i>Clavulinopsis laeticolor</i> ¹	raudgul småkøllesopp	<i>Geoglossum cookeianum</i> ¹	dynetunge
<i>Clavulinopsis luteoalba</i> ¹	bleiktuppa småkøllesopp	<i>Geoglossum fallax</i> ¹	skjeljordtunge
<i>Clitocybe cerrussata</i>	blykvit tractsopp	<i>Geoglossum glutinosum</i> ¹	sleip jordtunge
<i>Coprinus plicatilis</i>	hjulblekksopp	<i>Geoglossum simile</i> ¹	trolljordtunge
<i>Coprinus saccharomyces cf.</i>	gjærblekksopp	<i>Geoglossum starbaeckii</i> ¹	vanleg jordtunge
<i>Coprobria granulata</i>	kumøkkbeger	<i>Geoglossum umbratile</i> ¹	brunsvart jordtunge
<i>Cortinarius anomalus</i>	bjørkeslørsopp	<i>Gymnopilus odini</i>	kolbittersopp
<i>Cortinarius balteatus</i>	lærslørsopp	<i>Hebeloma crustuliniforme</i>	vanlig reddiksopp
<i>Cortinarius cinnamomeus</i>	kanelslørsopp	<i>Helvella macropus</i>	lodden begermorkel
<i>Cortinarius claricolor</i>	klyngeslørsopp	<i>Hydnum repandum</i>	bleik piggsopp
<i>Cortinarius gentilis</i>	gulbelteslørsopp	<i>Hydnum rufescens</i>	raudgul piggsopp
<i>Cortinarius hinnuleus</i>	hjorteslørsopp	<i>Hygrocybe canescens</i> ¹	tinnvokssopp
<i>Cortinarius pholideus</i>	brunskjellet slørsopp	<i>Hygrocybe cantharellus</i> ¹	kantarellvokssopp
<i>Cortinarius purpurascens</i>	blåbrun slørsopp	<i>Hygrocybe ceracea</i> ¹	skjørsvokssopp
<i>Cortinarius triumphans</i>	kransslørsopp	<i>Hygrocybe chlorophana</i> ¹	gul vokssopp
<i>Cystoderma amianthinum</i>	okergul grynhatt	<i>Hygrocybe coccinea</i> ¹	mønjevokssopp
<i>Cystoderma carcharias</i>	bleikraud grynhatt	<i>Hygrocybe colemanniana</i> ¹	brun engvokssopp
<i>Cystoderma granulatum</i>	raudbrun grynhatt	<i>Hygrocybe conica</i> ¹	kjeglevokssopp
<i>Entoloma asprellum</i>	blåstilka raudskivesopp	<i>Hygrocybe flavipes</i> ¹	gulfovokssopp
<i>Entoloma atrocoeruleum</i> ¹		<i>Hygrocybe formicata</i> ¹	musserongvokssopp
<i>Entoloma bloxamii</i> ¹	praktraudskivesopp	<i>Hygrocybe glutinipes</i> ¹	limvokssopp
<i>Entoloma cetratum</i>	okerraudskivesopp	<i>Hygrocybe helobia</i> ¹	brunfnokka vokssopp
<i>Entoloma chalybaeum</i> ¹	svartblå raudskivesopp	<i>Hygrocybe insipida</i> ¹	liten vokssopp
<i>Entoloma conferendum</i>	stjernespora raudskivesopp	<i>Hygrocybe irrigata</i> ¹	grå vokssopp
		<i>Hygrocybe laeta</i> ¹	seig vokssopp
<i>Entoloma corvinum</i> ¹	ramneraudskivesopp	<i>Hygrocybe miniata</i> ¹	liten mønjevokssopp
<i>Entoloma dichroum</i>		<i>Hygrocybe nitrata</i> ¹	lutvokssopp
<i>Entoloma elodes</i>		<i>Hygrocybe ovina</i> ¹	sauvokssopp
<i>Entoloma exile</i> ¹		<i>Hygrocybe persistens</i> ¹	spissvokssopp
<i>Entoloma formosum</i> ¹	bronseraudskivesopp	<i>Hygrocybe phaeococcinea</i> ¹	svartdogga vokssopp

<i>Hygrocybe pratensis</i> var. <i>pallida</i> ¹	engvokssopp, bleik form	<i>Panaeolus acuminatus</i>	slank flekkskivesopp
<i>Hygrocybe pratensis</i> ¹	engvokssopp	<i>Panaeolus fimicola</i>	grå flekkskivesopp
<i>Hygrocybe psittacina</i> ¹	grøn vokssopp	<i>Panaeolus fimiputris</i>	gjødselelingsopp
<i>Hygrocybe punicea</i> ¹	skarlagenvokssopp	<i>Panaeolus foenicicii</i>	slåttesopp
<i>Hygrocybe quieta</i> ¹	raudskivevokssopp	<i>Panellus stypticus</i>	besk lærhatt
<i>Hygrocybe reidii</i> ¹	honningvokssopp	<i>Paxillus involutus</i>	vanlig pluggsopp
<i>Hygrocybe russocoriacea</i> ¹	russelærvokssopp	<i>Peniophora incarnata</i>	rød barksopp
<i>Hygrocybe splendidissima</i> ¹	raud honningvokssopp	<i>Peziza badia</i>	brun begersopp
<i>Hygrocybe virginea</i> var. <i>virginea</i> ¹	snøkvit vokssopp	<i>Peziza badia</i>	brun begersopp
<i>Hygrocybe virginea</i> var. <i>fuscescens</i> ¹	brunøygd vokssopp	<i>Pholiota alnicola</i>	oreskjellsopp
<i>Hygrocybe vitellina</i> ¹	gul slimvokssopp	<i>Pholiota mutabilis</i>	stubbeskjellsopp
<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	falsk kantarell	<i>Piptoporus betulinus</i>	knivkjuke
<i>Hypholoma capnoides</i>	vanlig svovelsopp	<i>Porpoloma metapodium</i> ¹	grå narremusserong
<i>Hypholoma fasciculare</i>	besk svovelsopp	<i>Psathyrella artemisiae</i>	
<i>Hypholoma lateritium</i>	teglraud svovelsopp	<i>Pseudoclitocybe cyathiformis</i>	kaffebrun traktsopp
<i>Inocybe calamistrata</i>	grønfoot-trevlesopp	<i>Pseudocraterellus undulatus</i>	grå trompetsopp
<i>Inocybe geophylla</i>	silketrevlesopp	<i>Psilocybe semilanceata</i>	spiss fleinsopp
<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	stubbeskjellsopp	<i>Puccinia circaeae</i>	
<i>Lactarius glyciosmus</i>	kokosriske	<i>Puccinia molinia</i>	
<i>Lactarius hygginus</i>	fagerriske	<i>Puccinia tumida</i>	
<i>Lactarius necator</i>	svartriske	<i>Radulomyces confluens</i>	
<i>Lactarius pyrogalus</i>	hasselriske	<i>Ramariopsis kunzei</i>	kvit småfingersopp
<i>Lactarius subdulcis</i>	bøkesøtriske	<i>Rickenella fibula</i>	gul nålehatt
<i>Lactarius thejogalus</i>	gulmelksøtriske	<i>Rickenella setipes</i>	fiolett nålehatt
<i>Lactarius torminosus</i>	skjeggriske	<i>Russula nigricans</i>	svartkremle
<i>Lactarius uvidus</i>	gråfiolett riske	<i>Russula rosea</i>	fagerkremle
<i>Lactarius vietus</i>	gråriske	<i>Russula velenovskyi</i>	stor teglkremle
<i>Lactarius volemus</i>	mandelriske	<i>Russula versicolor</i>	skarp frøkenkremle
<i>Leccinum scabrum</i>	brunskrubb	<i>Stereum hirsutum</i>	ragglærsopp
<i>Leccinum versipelle</i>	raudskrubb	<i>Stropharia albocyanea</i> ¹	bleikgrøn kragesopp
<i>Leotia lubrica</i>	slimmørkel	<i>Stropharia cyanea</i>	blågrøn kragesopp
<i>Lycoperdon foetidum</i>	mørk vorterøksopp	<i>Stropharia semiglobata</i>	sitronkragesopp
<i>Melampsorium betulinum</i>	bjørkerust	<i>Suillus grevillei</i>	lerkesopp
<i>Microglossum fuscorubens</i> ¹	kopartunge	<i>Trametes ochracea</i>	beltekjuka
<i>Mycena cinerella</i>	mjølhette	<i>Trametes ochracea</i>	beltekjuka
<i>Mycena citrinomarginata</i>	gulhette	<i>Trametes versicolor</i>	silkekjuka
<i>Mycena epipterygia</i> var. <i>epipterygia</i>	flåhette	<i>Trichoglossum hirsutum</i> ¹	svartlodnetunge
<i>Mycena filopes</i>	stripehette	<i>Tricholoma columbetta</i>	silkemusserong
<i>Mycena flavoalba</i> ¹	elfenbeinshette	<i>Tricholoma fulvum</i>	bjørkemusserong
<i>Mycena leptocephala</i>	lita luthette	<i>Tricholoma luridum</i>	broket musserong
<i>Mycena leucogala</i>	kolmjølkehette	<i>Tricholoma saponaceum</i>	såpemusserong
<i>Mycena olivaceomarginata</i>	brunkanthette	<i>Tricholoma sulphureum</i>	svovelmusserong
<i>Mycena rosella</i>	rosehette	<i>Ustilago luzulae</i>	
<i>Mycena stipata</i>	luthette	<i>Venturia rumicis</i>	
<i>Naucoria escharioides</i>	lys orebrunhatt	<i>Xylaria hypoxylon</i>	vanleg stubbehorn
<i>Naucoria escharoides</i>	lys orebrunhatt		
<i>Oligoporus caesius</i>	blåkjuka		
<i>Omphalina ericetorum</i>	torvnavlesopp		

Artslister for lokalitetar

Kjelder: Jordal & Gaarder (1993, 1995, 1997, 1998a, 1998b) + eige feltarbeid 2000. Norske namn finn ein i artslista på førre sida.

Bergsøya: Hornsetstranda (Flusundet)

Cystoderma amianthinum
Entoloma conferendum
Entoloma cf. corvinum
Entoloma cf. elodes
Galerina sp.
Geoglossum atropurpureum
Hygrocybe cantharellus
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe conica
Hygrocybe glutinipes
Hygrocybe laeta
Hygrocybe ovina
Hygrocybe phaeococcinea
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe pratensis var. pallida
Hygrocybe punicea
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Hygrocybe splendidissima
Hygrocybe virginea
Mycena epipterygia var. epipterygia
Mycena flavoalba
Panaeolus acuminatus
Panaeolus fimiputris
Psilocybe semilanceata
Stropharia albocyanea
Stropharia cyanea
Stropharia semiglobata

Bergsøya: Igesund: Mjeltevikneset

Cystoderma amianthinum
Cystoderma granulolum
Entoloma conferendum
Entoloma sericellum
Galerina unicolor
Galerina sp.
Geoglossum cookeianum
Geoglossum fallax
Hygrocybe cantharellus
Hygrocybe conica
Hygrocybe virginea
Mycena epipterygia
Mycena leucogala
Panaeolus acuminatus
Panaeolus fimicola
Panaeolus foeniseicii
Psilocybe semilanceata
Stropharia semiglobata

Bergsøya: Søre Vaulen

Hygrocybe psittacina

Gurskøya: Jøsokbakken

Galerina sp.
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe conica
Hygrocybe nitrata
Hygrocybe reidii
Hygrocybe virginea
Panaeolus acuminatus

Gurskøya: Raudskar

Hygrocybe punicea
Laccaria laccata

Gurskøya: Stokksund

Clavulinopsis cinereoides

Clavulinopsis corniculata
Clavulinopsis helvola
Clavulinopsis luteoalba
Cystoderma amianthinum
Entoloma conferendum
Entoloma sericeum
Galerina sp.
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe conica
Hygrocybe insipida
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe pratensis var. pallida
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe punicea
Hygrocybe reidii
Hygrocybe virginea
Laccaria laccata

Gurskøya: Tjørnvåg

Clavulinopsis helvola
Cystoderma amianthinum
Entoloma conferendum
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe laeta
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe reidii
Stropharia semiglobata

Gurskøya: V for Tarberg

Arrhenia acerosa
Camaryphyllopsis schulzeri
Clavaria zollingeri
Clavulinopsis helvola
Clavulinopsis laeticolor
Clavulinopsis luteoalba
Coprinus cf. saccharomyces
Cystoderma amianthinum
Entoloma conferendum
Entoloma fuscotomentosum
Entoloma minutum
Entoloma cf. pratulense
Entoloma sericellum
Galerina sp.
Hygrocybe cantharellus
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe conica
Hygrocybe fornicata var. fornicata
Hygrocybe helobia
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe ovina
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe punicea
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Hygrocybe splendidissima
Hygrocybe virginea
Hygrophoropsis aurantiaca
Mycena epipterygia var. epipterygia
Mycena flavoalba
Mycena leptoccephala
Panaeolus acuminatus
Pseudoclitocybe cyathiformis
Psilocybe semilanceata
Rickenella fibula

Rickenella setipes
Stropharia semiglobata

Gurskøya: V for Løset

Clavulinopsis helvola
Cystoderma amianthinum
Cystoderma granulolum
Entoloma conferendum
Galerina unicolor
Hygrocybe cantharellus
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe punicea
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Hygrocybe splendidissima
Mycena flavoalba
Panaeolus acuminatus
Pseudoclitocybe cyathiformis
Psilocybe semilanceata
Stropharia semiglobata

Herøya

Clavulinopsis helvola
Entoloma conferendum
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe conica
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Psilocybe semilanceata

Herøyfjorden: Flåvær: Husholmen

Hygrocybe ceracea
Hygrocybe conica
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe russocoriacea

Herøyfjorden: Flåvær: Torvholmen

Entoloma conferendum
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe reidii

Herøyfjorden: Flåvær: Vardholmen

Clavulinopsis helvola
Clavulinopsis luteoalba
Entoloma conferendum
Galerina sp.
Hygrocybe laeta
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe russocoriacea
Stropharia semiglobata

Herøyfjorden: Petterholmen

Clavulinopsis helvola
Clavulinopsis luteoalba
Entoloma conferendum
Entoloma elodes
Entoloma sericeum
Entoloma turbidum
Hygrocybe cantharellus
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe reidii
Hygrophoropsis aurantiaca

Mycena epipterygia
Mycena leucogala
Panaeolus acuminatus
Psilocybe semilanceata
Stropharia semiglobata

Leinøy: Leinestøylen

Clavulinopsis helvola
Cystoderma amianthinum
Galerina sp.
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe reidii
Mycena flavoalba

Leinøy: Volsund

Clavulinopsis helvola
Cystoderma amianthinum
Entoloma bloxamii
Entoloma cetratum
Entoloma conferendum
Galerina sp.
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe laeta
Hygrocybe reidii
Psilocybe semilanceata

Nerlandsøya: Andbøvika

Entoloma sericellum
Entoloma sp.
Geoglossum fallax
Geoglossum glutinosum
Geoglossum starbaeckii
Gymnopilus odini
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe conica
Hygrocybe reidii
Mycena flavoalba
Stropharia semiglobata

Nerlandsøya: Mulevika

Arrhenia acerosa
Bovista nigrescens
Calocybe carnea
Camarophyllopsis schulzeri
Clavaria falcata
Clavaria cf. *fragilis*
Clavulinopsis corniculata
Clavulinopsis helvola
Clavulinopsis laeticolor
Cystoderma amianthinum
Cystoderma granulolum
Entoloma asprellum
Entoloma atrocoeruleum
Entoloma bloxamii
Entoloma chalybaeum
Entoloma coeruleoflocculosum
Entoloma conferendum
Entoloma dichroum
Entoloma exile
Entoloma formosum
Entoloma fuscomarginatum
Entoloma griseocyaneum
Entoloma juncinum
Entoloma lepidissimum
Entoloma longistriatum
Entoloma minutum
Entoloma papillatum
Entoloma cf. *plebejum*
Entoloma poliopus
Entoloma prunuloides
Entoloma rhombisporum
Entoloma cf. *sacchariolens*
Entoloma sericellum

Entoloma sericeum
Entoloma serrulatum
Entoloma cf. *tenellum*
Entoloma turbidum
Entoloma cf. *turci*
Entoloma xanthochroum
Entoloma sp.
Galerina unicolor
Geoglossum cookeianum
Geoglossum fallax
Geoglossum umbratile
Hygrocybe cantharellum
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe colemanniana
Hygrocybe conica
Hygrocybe flavipes
Hygrocybe fornicata var. *streptopus*
Hygrocybe helobia
Hygrocybe insipida
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe nitrata
Hygrocybe persistens
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe pratensis var. *pallida*
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe punicea
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Hygrocybe russocoriacea
Hygrocybe splendidissima
Hygrocybe virginea
Hygrocybe virginea var. *fuscescens*
Marasmius sp.
Microglossum fuscorubens
Mycena citrinomarginata
Mycena epipterygia var. *epipterygia*
Mycena filipes
Mycena flavoalba
Mycena leucogala
Mycena olivaceomarginata
Panaeolus acuminatus
Panaeolus foenicecii
Porpoloma metapodium
Psathyrella artemisiae
Psilocybe semilanceata
Ramariopsis kunzei
Rickenella fibula
Rickenella setipes
Stropharia cyanea
Stropharia semiglobata
Trichoglossum hirsutum

Nerlandsøya: Myraneset

Arrhenia acerosa
Clavaria falcata
Clavulinopsis helvola
Coprinus plicatilis
Coprinus sp.
Cystoderma amianthinum
Cystoderma carcharias
Cystoderma granulolum
Entoloma conferendum
Entoloma exile
Entoloma jubatum
Entoloma sericellum
Entoloma cf. *tenellum*
Galerina pseudomycenopsis
Geoglossum fallax
Geoglossum glutinosum
Geoglossum simile
Geoglossum starbaeckii
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana

Hygrocybe conica
Hygrocybe laeta
Hygrocybe miniata
Hygrocybe phaeococcinea
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Hygrocybe virginea
Hygrophoropsis aurantiaca
Lycoperdon foetidum
Mycena epipterygia var. *epipterygia*
Mycena filipes
Mycena flavoalba
Panaeolus acuminatus
Porpoloma metapodium
Psilocybe semilanceata
Rickenella setipes
Stropharia albocyanea
Stropharia cf. *cyanea*
Stropharia semiglobata

Remøya: Barneset

Entoloma conferendum
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe punicea
Hygrocybe reidii
Panaeolus acuminatus
Panaeolus foenicecii

Remøya: Remøyvika

Cystoderma amianthinum
Entoloma conferendum
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe punicea
Mycena epipterygia var. *epipterygia*
Mycena sp.
Psilocybe semilanceata
Rickenella fibula
Stropharia cyanea
Stropharia semiglobata

Remøya: Terneneset

Clavaria fumosa
Clavulinopsis cinereooides
Clavulinopsis helvola
Cystoderma granulolum
Entoloma cetratum
Entoloma conferendum
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe conica
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe punicea
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Panaeolus acuminatus
Pseudoclitocybe cyathiformis

Runde: Goksøyr

Clavaria fragilis
Clavulinopsis helvola
Clavulinopsis luteoalba
Cystoderma amianthinum
Cystoderma granulolum
Entoloma cetratum
Entoloma conferendum
Geoglossum fallax
Geoglossum glutinosum
Geoglossum umbratile
Hygrocybe ceracea

Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe miniata
Hygrocybe pratensis
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe quieta
Hygrocybe reidii
Hygrocybe virginea
Hygrocybe vitellina
Lycoperdon foetidum
Mycena cinerella
Mycena epipterygia var. *eipipterygia*
Mycena flavoalba
Omphalina ericetorum
Panaeolus acuminatus
Panaeolus fimicola
Pseudoclitocybe cyathiformis
Psilocybe semilanceata
Rickenella cf. *mellea*
Stropharia albocyanea
Stropharia semiglobata

Runde: Måganaset
Calocybe carnea

Clavulinopsis helvola
Cystoderma amianthinum
Entoloma conferendum
Entoloma elodes
Entoloma cf. *jubatum*
Galerina sp.
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe quieta
Hygrocybe virginea
Lycoperdon sp.
Mycena epipterygia var. *eipipterygia*
Pseudoclitocybe cyathiformis
Psilocybe semilanceata
Rickenella fibula
Stropharia semiglobata

Runde: Nøre Handfangen

Clavulinopsis helvola
Entoloma conferendum
Hygrocybe cantharellus
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe coccinea
Hygrocybe insipida
Hygrocybe laeta
Hygrocybe psittacina

Hygrocybe punicea
Hygrocybe reidii
Stropharia semiglobata

Skorpa

Clavulinopsis helvola
Cystoderma amianthinum
Entoloma conferendum
Entoloma jubatum
Entoloma longistriatum
Entoloma cf. *turbidum*
Galerina sp.
Hygrocybe canescens
Hygrocybe ceracea
Hygrocybe chlorophana
Hygrocybe irrigata
Hygrocybe laeta
Hygrocybe psittacina
Hygrocybe reidii
Mycena epipterygia var. *eipipterygia*
Panaeolus acuminatus
Psilocybe semilanceata
Rickenella fibula
Stropharia semiglobata

VEDLEGG: LAVLISTER

Lavlistene for lokaliteter nedfor er i hovudsak utarbeidd av Karl Johan Grimstad i perioden 1998-2001.

Lavliste for Herøy

Lavlista for Herøy er i hovudsak utarbeidd av Karl Johan Grimstad i perioden 1998-2001, og er supplert med nokre artar frå lavdatabasen ved Botanisk Museum i Oslo, og med bidrag frå Dag Holtan og Geir Gaarder. Lista inneheld 83 artar.

<i>Alectoria sarmentosa</i>	gubbeskjegg
<i>Anaptychia runcinata</i>	svaberglav
<i>Bryoria fuscescens</i>	mørkskjegg
<i>Bryoria glabra</i>	glattskjegg
<i>Bryoria implexa</i>	vrangskjegg
<i>Bryoria tortuosa</i>	vriskjegg
<i>Cetraria aculeata</i>	groptagg
<i>Cetraria chlorophylla</i>	vanleg kruslav
<i>Cetraria islandica</i>	islandslav
<i>Cladonia arbuscula</i>	lys reinlav
<i>Cladonia asahinae</i>	kystbrunbeger
<i>Cladonia cervicornis</i>	etasjebeger
<i>Cladonia ciliata</i>	gaffelreinlav
<i>Cladonia coccifera</i>	grynørdbeger
<i>Cladonia furcata</i>	gaffellav
<i>Cladonia gracilis</i>	syllav
<i>Cladonia macilenta</i>	melrødtopp
<i>Cladonia pocillum</i>	kalkbeger
<i>Cladonia portentosa</i>	kystreinlav
<i>Cladonia rangiferina</i>	grå reinlav
<i>Cladonia squamosa</i>	fnaslav
<i>Cladonia subcervicornis</i>	kystpute
<i>Cladonia uncialis</i>	piggjav
<i>Collema flaccidum</i>	skjellglye
<i>Cornicularia normoerica</i>	nordmørslav
<i>Degelia atlantica</i>	kystblåfjiltlav (DC)
<i>Degelia plumbea</i>	vanleg blåfjiltlav
<i>Dermatocarpon luridum</i>	bekkelær
<i>Ephebe lanata</i>	
<i>Evernia prunastri</i>	bleiktjafs
<i>Hypogymnia physodes</i>	vanleg kvistlav
<i>Hypogymnia tubulosa</i>	kulekvistlav
<i>Lasallia pustulata</i>	blærelav
<i>Leptogium cyanescens</i>	blyhinnelav
<i>Leptogium lichenoides</i>	flishinnelav
<i>Lobaria amplissima</i>	sølvnever
<i>Lobaria pulmonaria</i>	lungenever
<i>Lobaria scrobiculata</i>	skrubbenever
<i>Mycoblastus sanguinarius</i>	
<i>Nephroma arcticum</i>	stovvrenge
<i>Nephroma bellum</i>	glattvrenge
<i>Nephroma laevigatum</i>	kystvrenge
<i>Nephroma parile</i>	grynvrenge

<i>Normandina pulchella</i>	muslinglav
<i>Pannaria conoplea</i>	grynfjiltlav
<i>Pannaria pezizoides</i>	skålfjiltlav
<i>Pannaria rubiginosa</i>	kystfjiltlav
<i>Parmelia omphalodes</i>	brun fargelav
<i>Parmelia saxatilis</i>	grå fargelav
<i>Parmelia sulcata</i>	bristlav
<i>Parmeliella triptophylla</i>	stiftfjiltlav
<i>Peltigera britannica</i>	kystgrønnever
<i>Peltigera canina</i>	bikkjenever
<i>Peltigera collina</i>	kystårenever
<i>Peltigera horizontalis</i>	blanknever
<i>Peltigera hymenina</i>	papirnever
<i>Peltigera praetextata</i>	skjelnever
<i>Placopsis lambii</i>	
<i>Platismatia glauca</i>	vanleg papirlav
<i>Platismatia norvegica</i>	skrukkelav
<i>Pseudevernia furfuracea</i>	elghornlav
<i>Pseudocyphellaria crocata</i>	gullprikklav (V)
<i>Psoroma hypnorum</i>	skjellfjiltlav
<i>Pycnothelia papillaria</i>	nuddlav
<i>Ramalina cuspidata</i>	havklipperagg
<i>Ramalina farinacea</i>	borkragg
<i>Ramalina siliquosa</i>	klipperagg
<i>Ramalina subfarinacea</i>	steinragg
<i>Sphaerophorus fragilis</i>	grå korallav
<i>Sphaerophorus globosus</i>	brun korallav
<i>Stereocaulon vesuvianum</i>	skjoldsaltlav
<i>Sticta fuliginosa</i>	rund porelav
<i>Sticta limbata</i>	grynporelav
<i>Sticta sylvatica</i>	bukt porelav
<i>Umbilicaria cylindrica</i>	frynseskjold
<i>Umbilicaria polyphylla</i>	glatt navlelav
<i>Umbilicaria polyrrhiza</i>	kobberlav
<i>Umbilicaria spodochoa</i>	kystnavlelav
<i>Umbilicaria torrefacta</i>	soll-lav
<i>Usnea subfloridana</i>	piggstry
<i>Xanthoparmelia conspersa</i>	stiftsteinlav
<i>Xanthoria candelaria</i>	grynmessinglav
<i>Xanthoria parietina</i>	vanleg messinglav

Artslister for lokaliteter

Bergsøya: Hornseten

Nordvendt berg
gaffelreinlav (*Cladonia ciliata*)
syllav (*Cladonia gracilis*)
pigglav (*Cladonia uncialis*)
fnaslav (*Cladonia squamosa*)
kystvrenge (*Nephroma laevigatum*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
brun fargelav (*Parmelia omphalodes*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
klipperagg (*Ramalina siliquosa*)
grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*)
frynseskjold (*Umbilicaria cylindrica*)
glatt navlelav (*Umbilicaria polyphylla*)

Gurskøya: Aurvåg

Bjørke- og ospeskog, bergrabbar
vanleg kruslav (*Cetraria chlorophylla*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*)
grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
vanleg messinglav (*Xanthoria parietina*)

Gurskøya: Dragsund

Hasselskog m.m.
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
sølvnever (*Lobaria amplissima*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
grynvrenge (*Nephroma parile*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
bikkjenever (*Peltigera canina*).

Gurskøya: Dragsund: Huldrehornet

vanleg kruslav (*Cetraria chlorophylla*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*)

Gurskøya: Dragsund: Rambjørhammaren

vanleg kruslav (*Cetraria chlorophylla*)
lys reinlav (*Cladonia arbuscula*)
gaffelreinlav (*Cladonia ciliata*)
syllav (*Cladonia gracilis*)
fnaslav (*Cladonia squamosa*)
pigglav (*Cladonia uncialis*)
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*)
sølvnever (*Lobaria amplissima*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
kystvrenge (*Nephroma laevigatum*)
muslinglav (*Normandina pulchella*)
grynfiltlav (*Pannaria conoplea*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
kystfiltlav (*Pannaria rubiginosa*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
stiftfiltlav (*Parmeliella triptophylla*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)

kystårenever (*Peltigera collina*)
blanknever (*Peltigera horizontalis*)
papirnever (*Peltigera hymenina*)
skjelnever (*Peltigera praetextata*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
skrukkelav (*Platismatia norvegica*)
elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*)
havklipperagg (*Ramalina cuspidata*)
borkragg (*Ramalina farinacea*)
grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
rund porelav (*Sticta fuliginosa*)
grynporelav (*Sticta limbata*).
buktporelav (*Sticta sylvatica*)

Gurskøya: Indre Herøy Prestegard

vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
sølvnever (*Lobaria amplissima*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)

Gurskøya: Jøsok: Voldnesgjerdet

etasjebeger (*Cladonia cervicornis*)
grynvrenge (*Nephroma parile*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
borkragg (*Ramalina farinacea*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
skjoldsaltlav (*Stereocaulon vesuvianum*)
frynseskjold (*Umbilicaria cylindrica*)
soll-lav (*Umbilicaria torrefacta*)

Gurskøya: Kjeldsund

Kupert bjørke- og furuskog
vanleg kruslav (*Cetraria chlorophylla*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
grynvrenge (*Nephroma parile*)
brun fargelav (*Parmelia omphalodes*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*)
borkragg (*Ramalina farinacea*)
grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
vanleg messinglav (*Xanthoria parietina*)

Gurskøya: Leikong: Kleppeneset

vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
glattvrenge (*Nephroma bellum*)
grynvrenge (*Nephroma parile*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
havklipperagg (*Ramalina cuspidata*)
borkragg (*Ramalina farinacea*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
vanleg messinglav (*Xanthoria parietina*).

Gurskøya: Moldtustranda: Moldtusteinen

gaffelreinlav (*Cladonia ciliata*)
syllav (*Cladonia gracilis*)
grå reinlav (*Cladonia rangiferina*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)

papirnever (*Peltigera hymenina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
skrukkelav (*Platismatia norvegica*)
grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)

Gurskøya: Måløya

Kulturlandskap, berg
gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*)
vriskjegg (*Bryoria tortuosa*)
vanleg kruslav (*Cetraria chlorophylla*)
gaffelreinlav (*Cladonia ciliata*)
grynraudbeger (*Cladonia coccifera*)
gaffellav (*Cladonia furcata*)
syllav (*Cladonia gracilis*)
fnaslav (*Cladonia squamosa*)
pigglav (*Cladonia uncialis*)
nordmørslav (*Cornicularia normoerica*)
bleiktjafs (*Evernia prunastri*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
stovvrenge (*Nephroma arcticum*)
kystvrenge (*Nephroma laevigatum*)
grynvrenge (*Nephroma parile*)
brun fargelav (*Parmelia omphalodes*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
blanknever (*Peltigera horizontalis*)
papirnever (*Peltigera hymenina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
borkragg (*Ramalina farinacea*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
grå korallav (*Sphaerophorus fragilis*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
glatt navlelav (*Umbilicaria polyphylla*)
frynseskjold (*Umbilicaria cylindrica*)
stiftsteinlav (*Xanthoparmelia conspersa*)

Gurskøya: Tarbergtua

Nordvendt kystberg
vrangskjegg (*Bryoria implexa*)
groptagg (*Cetraria aculeata*)
islandsrav (*Cetraria islandica*)
gaffelreinlav (*Cladonia ciliata*)
syllav (*Cladonia gracilis*)
fnaslav (*Cladonia squamosa*)
pigglav (*Cladonia uncialis*)
skjelliglye (*Collema flaccidum*)
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
flishinnelav (*Leptogium lichenoides*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
grynvrenge (*Nephroma parile*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
brun fargelav (*Parmelia omphalodes*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
kystårenever (*Peltigera collina*)
blanknever (*Peltigera horizontalis*)
papirnever (*Peltigera hymenina*)
skjellnever (*Peltigera praetextata*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
buktporelav (*Sticta sylvatica*)

Herøyfjorden: Herøya

grynraudbeger (*Cladonia coccifera*)
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)

kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
havklipperagg (*Ramalina cuspidata*)
borkragg (*Ramalina farinacea*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)
grynporelav (*Sticta limbata*)
vanleg messinglav (*Xanthoria parietina*)

Herøyfjorden: Nautøya

Strandberg
grynrodbeger (*Cladonia coccifera*)
blærelav (*Lasallia pustulata*)
glatt navlelav (*Umbilicaria polyphylla*)
kobberlav (*Umbilicaria polyrrhiza*)
kystnavlelav (*Umbilicaria spodochoa*)
stiftsteinlav (*Xanthoparmelia conspersa*)

Leinøya: Grønrelida

Nordvendt kystberg
gaffelreinlav (*Cladonia ciliata*)
syllav (*Cladonia gracilis*)
pigglav (*Cladonia uncialis*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
papirnever (*Peltigera hymenina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
klipperagg (*Ramalina siliquosa*)
brun korallav (*Sphaerophorus globosus*)

Leinøya: Røyra

Sorvendt berg

skjelliglye (*Collema flaccidum*)
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
sølvnever (*Lobaria amplissima*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
rund porelav (*Sticta fuliginosa*)

Leinøya: Sande

Planta furuskog.
vanleg kruoslav (*Cetraria chlorophylla*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*)
grå korallav *Sphaerophorus fragilis*)

Leinøya: Sandebukta

Planta furuskog.
vanleg kruoslav (*Cetraria chlorophylla*)
vanleg kvistlav (*Hypogymnia physodes*)
kulekvistlav (*Hypogymnia tubulosa*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
elghornlav (*Pseudevernia furfuracea*)
grå korallav *Sphaerophorus fragilis*)

Nerlandsoya: Kaldalsbukta

Nordvendt kystberg
vrangskjegg (*Bryoria implexa*)
skjelliglye (*Collema flaccidum*)
syllav (*Cladonia gracilis*)
fnaslav (*Cladonia squamosa*)
pigglav (*Cladonia uncialis*)
kystblåfiltlav (*Degelia atlantica*)
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
bekkelær (*Dermatocarpon luridum*)

sølvnever (*Lobaria amplissima*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
brun fargelav (*Parmelia omphalodes*)
kystgrønnever (*Peltigera britannica*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
vanleg papirlav (*Platismatia glauca*)
blanknever (*Peltigera horizontalis*)
papirnever (*Peltigera hymenina*)
borkragg (*Ramalina farinacea*)
frynseskjold (*Umbilicaria cylindrica*)

Runde: Goksøyr

Nordaustvendt bergvegg
gullprikkav (*Pseudocyphellaria crocata*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
kystvrenge (*Nephroma laevigatum*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
papirnever (*Peltigera hymenina*)
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
klipperagg (*Ramalina siliquosa*)

Runde: Hellestien-Kløfjellet

Nordvendt bergvegg
kystblåfiltlav (*Degelia atlantica*)
vanleg blåfiltlav (*Degelia plumbea*)
flishinnelav (*Leptogium lichenoides*)
lungenever (*Lobaria pulmonaria*)
skrubbenever (*Lobaria scrobiculata*)
grynvrenge (*Nephroma parile*)
skålfiltlav (*Pannaria pezizoides*)
grå fargelav (*Parmelia saxatilis*)
bristlav (*Parmelia sulcata*)
bikkjenever (*Peltigera canina*)
havklipperagg (*Ramalina cuspidata*)
vanleg messinglav (*Xanthoria parietina*)

VEDLEGG: INSEKTLISTER

Liste over augnestikkarar i Herøy

Herøy 1: Tuftevatnet

MRY,EIS: 75 LQ 313098 (s) 6 m.o.h.

- 1.Enallagma cyathigerum 1992: 8.VII 2 hanner (H.Olsvik)
- 2.Ischnura elegans 1992: 8.VII 6-8 ind. (H.Olsvik)
- 3.Sympetrum striolatum "nigrescens" 1995: 1.X. 1 ind (K.J.Grimstad)
- 4.Sympetrum danae 1995: 1.X. 2 ind.in copula, egglegg (K.J.Grimstad)
- 5.Aeshna juncea 1995:1.X.1 hann sett (K.J.Grimstad)

Herøy 2: Djupvikvatnet

MRY,EIS: 75 LQ 3408 (s) 23 m.o.h.

- 1.Sympetrum striolatum "nigrescens" 1995: 1.X 4-5 ind. (K.J.Grimstad)
- 2.Sympetrum danae 1995: 1.X 2 ind. (K.J.Grimstad)
- 3.Aeshna juncea 1996:30.VII 4 ind. hanner(K.J.Grimstad)
- 4.Libellula quadrimaculata 30.VII 2 ind.egg legg.(K.J.Grimstad)
- 5.Enallagma cyathigerum 30.VII 3 ind.hanner (K.J.Grimstad)

Herøy 3: Aspevikvatnet

MRY,EIS: 75 LQ 3209 (s) ca. 5 m.o.h.

- 1.Sympetrum striolatum "nigrescens" 1995: 1.X. mange (K.J.Grimstad)
- 2.Aeshna juncea 1995: 1.X 1 hunn sett (K.J.Grimstad)
- 3.Ischnura elegans 1996: 30.VII 4 ind (K.J.Grimstad)
- 4.Enallagma cyathigerum 1996: 30.VII 6 ind. hanner (K.J.Grimstad)

Herøy 4: Myklebustvatnet

MRY,EIS: 75 LQ 26 4156 (s) 5 m.o.h.

- 1.Enallagma cyathigerum 1996: 7 VI larve 1 ind. (K.J.Grimstad)

Herøy 5: Svartevatnet

MRY,EIS: 75 LQ 294161 (s) 92 m.o.h.

- 1.Aeshna juncea 1996: 7.VI larve mange (K.J.Grimstad)
- 2.Pyrrhosoma nymphula 1996: 7.VI 3 ind.2 hunner 1 han,larve,exuvier.(K.J.Grimstad)
- 3.Enallagma cyathigerum 1996: 7.VI larve 2 ind (K.J.Grimstad)

Herøy 6: Storevatnet, Remøy

MRY,EIS:75 LQ 255199 (s) ca.75 m.o.h.

- 1.Aeshna juncea 1996: 8.VI larve mange (K.J.Grimstad)
- 2.Enallagma cyathigerum 1996: 8.VI 1 ind. han, larve, mange (K.J.Grimstad)

Herøy 7: Tjønn nord for vasseidet, Remøy.

MRY, EIS: 75 LQ255202 (s) ca.148 m.o.h.

- 1.Aeshna juncea 1996: 8.VI larve, mange (K.J.Grimstad)

Herøy 8: Dam vest av Storevatnet, Bergsøy

MRY,EIS: 75 LQ 248161 (s) 125 m.o.h.

- 1.Aeshna juncea 1996: 9.VI larve, mange (K.J.Grimstad)
- 2.Libellula quadrimaculata 1996: 9. VI 3 ind (K.J.Grimstad)

Herøy 9: Myrpytt ved vegkryss til Mjølsteinneset.

MRY,EIS: 75 LQ 278 154 (s) ca.5 m.o.h.

- 1.Somatochlora arctica 1996: 23.VII 1 exuvia (K.J.Grimstad, leg.; H.Olsvik. det.)

VEDLEGG: FUGLELISTE

Fugleliste for Herøy

Lista nedanfor er utarbeidd av Folkestad (1996), og er seinare ført ajour pr. 23.11.1999 av A. O. Folkestad.

Teiknforklaring:

x	tilfeldig	h	muleg/sannsynleg hekking
X	liten/ustabil bestand/ sjeldan	H	påvist hekking
XX	moderat bestand/ av og til	T, V	obs. på trekk, om vinteren
XXX	stor bestand/ vanleg	()	gamle observasjonar

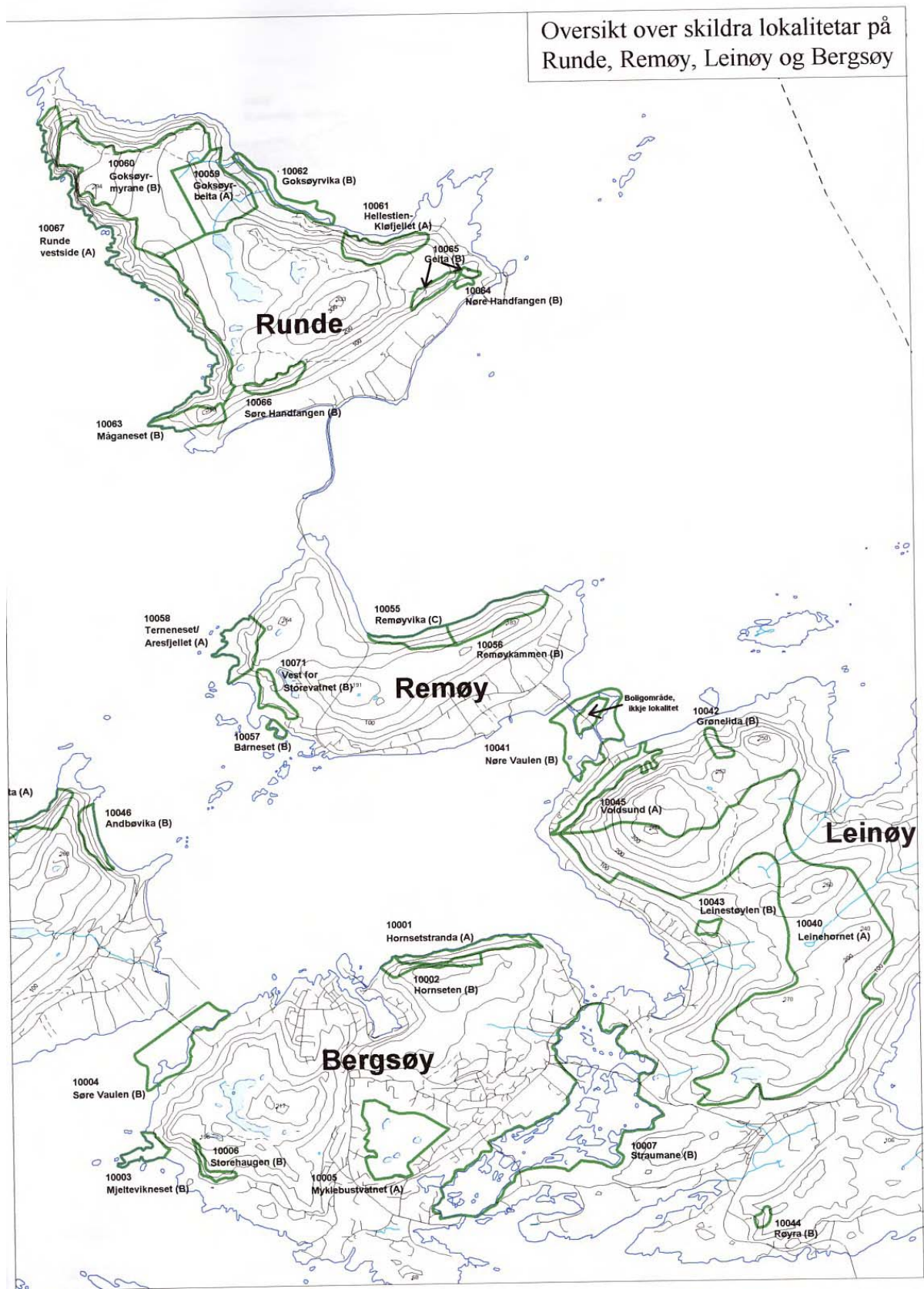
Smålom	XX	THV	Toppand	XX	THV
Storlom	X	T(H)	Bergand	XX	TV
Islom	XX	TV	Ærfugl	XXX	H
Gulneblom	X	TV	Praktærfugl	X	TV
Dvergdykkar	X	ThV	Stellerand	x	T
Toppdykkar	x	T	Havelle	XXX	TV
Gråstrupedykkar	XX	TV	Svartand	XXX	TV
Hornedykkar	XX	TV	Sjørørre	XXX	TV
Havhest	XXX	H	Islandsand	x	TV
Storlire	x	T	Kvinand	XX	TV
Grålire	x	T	Lappfiskand	x	T
Havlire	X	T	Siland	XXX	TVH
Havsvale	XXX	Th	Laksand	X	T
Stormsvale	X	Th	Stivhaleand	x	T
Havsule	XXX	H	Kvepsevåk	x	T
Storskarv	XXX	TV(H)	Havørn	X	Å
Toppskarv	XXX	H	Sivhauk	x	T
Krøllpelikan	x	T	Myrhauk	x	T
Egretthege	x	T	Høsehauk	X	Å
Gråhege	XX	HV	Sporvehauk	X	Å
Skeistork	x	T	Musvåk		
Stork	x	T	Buteo b. vulpinus	x	V
Knoppsvane	x	T	Fjellvåk	X	S
Songsvane	XXX	TV	Kongeørn	X	Å
Dvergsvane	x	TV	Fiskeørn	x	T
Sædgås	X	TV	Kveldsfalk	x	T
Kortnebbgås	X	T	Tårnfalk	X	S
Tundragås			Dvergfalk	X	S
Anser a. albifrons	X	T	Jaktfalk	X	Å
A. A. flavirostris	X	T	Vandrefalk	X	Å
Grågås	XXX	TH	Lirype	X	H
Kanadagås	X	T	Fjellrype	X	V
Kvitkinngås	XXX	T	Orrfugl	XX	H
Ringgås			Storfugl	X	(H)
Branta b. bernicla	X	T	Vaktel	X	h
B. B. hrota	XXX	T	Fasan	x	S
Rustand	x	T	Vassrikse	X	ThV
Gravand	X	H	Myrrikse	X	h
Brunnakke	XX	TH	Åkerrikse	X	H
Snadderand	X	TH	Sivhøne	X	THV
Krikkand	XX	TH	Sothøne	X	THV
Stokkand	XXX	THV	Trane	x	T
Stjertand	X	TH	Tjeld	XXX	H
Knekkand	X	TH	Sandlo	XX	T(H)
Skeiand	X	TH	Boltit	x	T
Taffeland	X	Th	Heilo	XX	TH
Kvitaugeland	x	T	Tundralo	XX	T

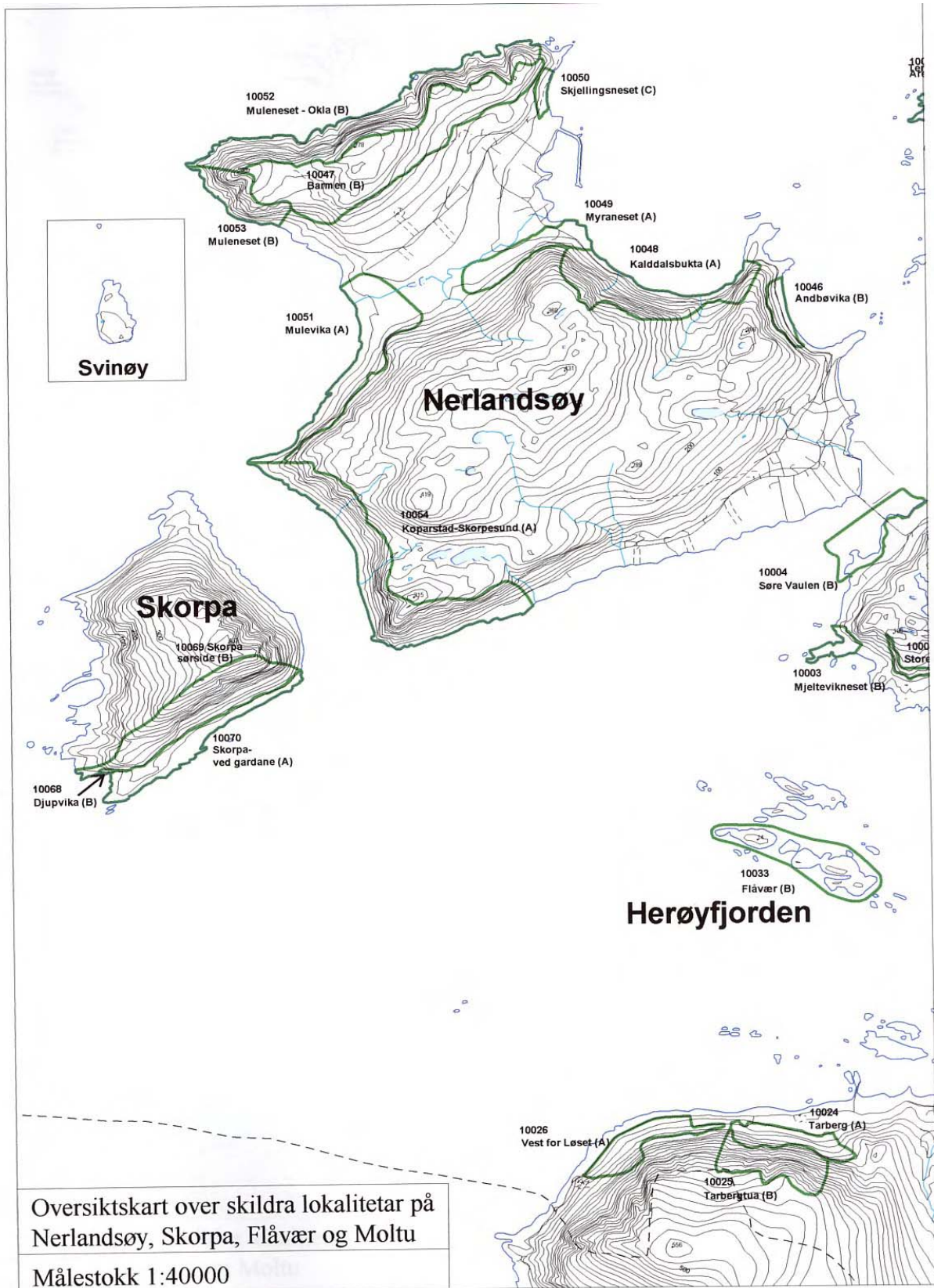
Vipe	XX	TH	Lunde	XXX	H
Polarsnipe	XX	T	Bydue	X	H
Sandløpar	X	T	Skogdue	x	T
Yukonsnipe	x	T	Ringdue	XX	TH
Dvergsnipe	XX	T	Tyrkerdue	X	H
Temminksnipe	X	T	Turteldue	X	T
(Alaskasnipe	x	T)	Gauk	XX	H
Tundrasnipe	XX	T	Hubro	X	Å
Fjøreplytt	XXX	TV	Snøugle	x	T
Myrsnipe	XX	TV	Haukugle	X	TV
Fjellmyrløpar	X	T	(Sporveugle	x	T)
Brushane	XX	Th	Kattugle	X	H
Kvartbekkasin	XX	TV	Hornugle	X	Th
Enkeltbekkasin	XX	TH	Jordugle	X	Th
Dobbeltbekkasin	x	T	Perleugle	X	T
Rugde	XX	THV	Tårnseglar	X	S(H)
Svarthalespove	X	T	Alpeseclar	x	S
Lappspove	XX	T	Hærfugl	x	T
Småspove	XX	T	Vendehals	X	T
Storspove	XX	TH	Gråspett	X	ThV
Sotsnipe	X	T	Grønspett	X	TV
Raudstilk			Svartspett	x	T
Tringa t. totanus	XX	TH	Flaggspett	XX	TV
T. t. rubusta	XX	TV	Kvitryggspett	X	Th
Gluttsnipe	X	T	Dvergspett	X	T
Skogsnipe	X	T	Dverglerke	x	T
Grønstilk	X	T	Songlerke	X	TH
Tereksnipe	x	T	Fjell-lerke	x	T
Strandsnipe	XX	TH	Sandsvale	X	STH
Steinvendar	XX	TV	Låvesvale	XX	H
Svømmesnipe	X	T	Amursvale	x	T
Polarsvømmesnipe	x	V	Taksvale	X	TH
Polatjo	X	T	Tartarpiplerke	x	T
Tjuvjo	XX	H	Trepiplerke	XX	TH
Fjelljo	X	T	Heipiplerke	XXX	TH
Storjo	XX	H	Lapp-piplerke	X	T
Svartehavsmåse	x	T	Skjerpipplerke	XXX	THV
Dvergmåse	X	T	Gulerle		
Sabinemåse	x	T	Motacilla f. flava	X	Th
Hettemåse	XX	TH	M. f. thunbergi	X	T
Fiskemåse	XXX	THV	Vintererle	x	T
Sildemåse			Linerle	XX	H
Larus f. fuscus	X	T	Svartryggerle	X	H
L. f. intermedius	XX	TH	Sidensvans	XX	TV
L. f. graellsii	X	TH	Fossefall	XX	H
Gråmåse	XXX	THV	Gjerdsmett	XX	H
Grønlandsmåse	X	TV	Jarnsporv	XXX	TH
Polarmåse	X	TVS	Raudstrupe	XXX	TH
Svartbak	XXX	THV	Nattergal	X	T
Krykkje	XXX	TH	Blåstrupe	X	TH
Ismåse	x	V	Svartraudstjert	x	T
Splitterne	X	T	Raudstjert	X	T
Makrellterne	XX	H	Buskskvett	XX	H
Raudnebbterne	XXX	H	Lyngskvett	X	TH
Lomvi	XXX	H	Steinskvett		
Polarlomvi	X	H	Oenanthe oe. oe.	XX	TH
Alke	XXX	H	Oe. oe. leucorhoa	XX	T
Geirfugl	x	(T)	Ringtrast	XX	H
Teist	XX	H	Svarttrast	XX	THV
Alkekonge	XXX	TV	Gråtrast	XXX	THV

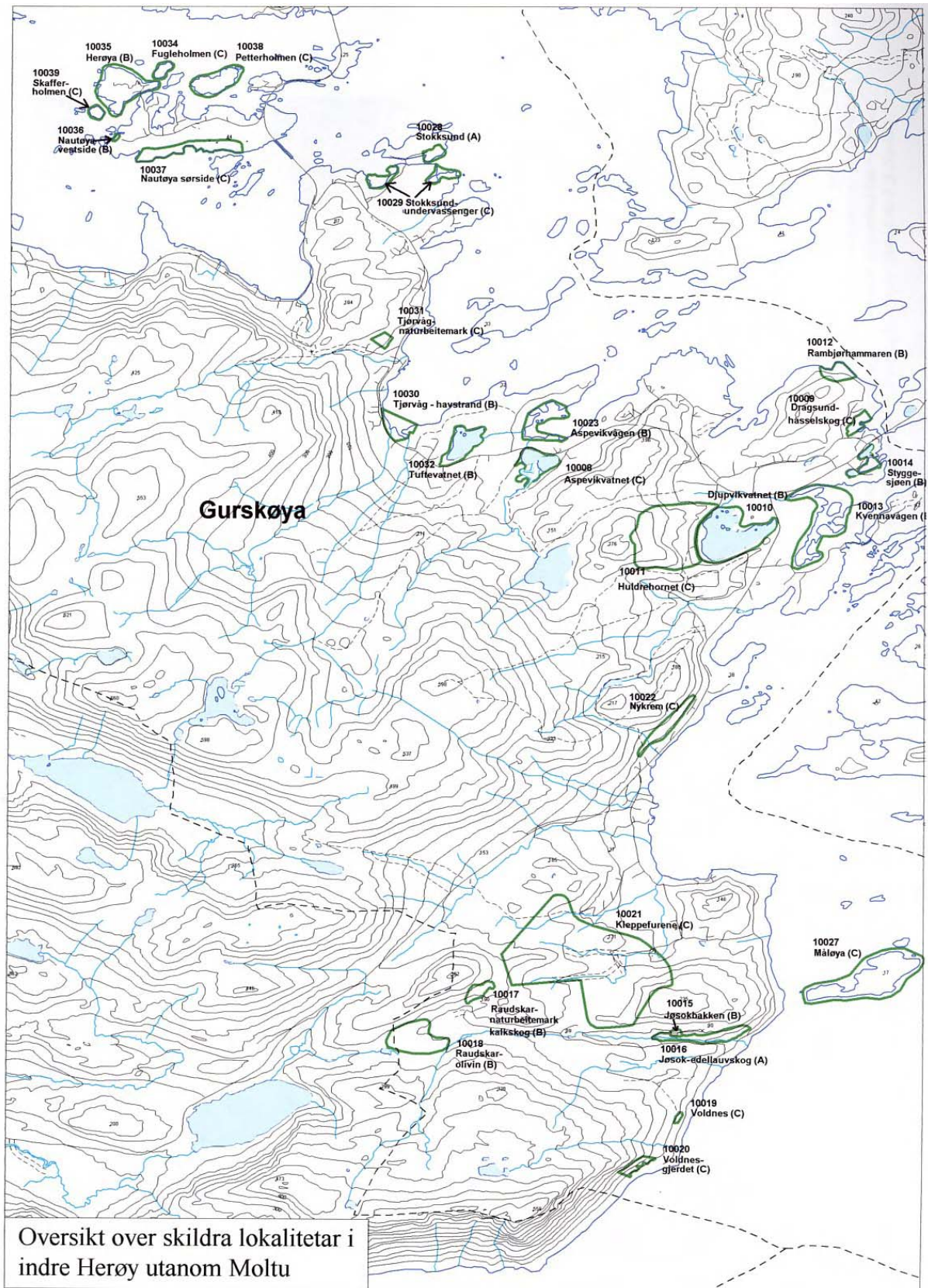
Måltrast	XX	TH	Furukorsnebb	XX	THV
Raudvenge	XXX	THV	Rosenfink	X	T
Duetrast	X	TV	Konglebit	x	T
Grashoppesongar	X	Sh	Dompap	X	THV
Elvesongar	x	S	Lappsporv	X	T
Sivsongar	X	H	Snøsporv	XX	T
Busksongar	x	S	Gulsporv	X	TV(H)
Myrsongar	x	S	(Hortulan	x	T)
Rørsongar	x	T	Dvergsporv	x	T
Gulsongar	X	TH	Sibirsporv	x	T
Hauksongar	X	T	Brunhovudsporv	x	T
Møllar	X	Th	Svarthovudsporv	x	T
Tornsongar	XX	H	Kornsporv	x	T
Hagesongar	X	T			
Munk	X	H			
Austsongar	x	S			
Gulbrynsongar	x	T			
Bøksongar	X	T			
Gransongar	X	TH			
Lauvsongar	XXX	H			
Fuglekonge	XXX	TH			
Gråflugesnappar	X	TH			
Dvergflugesnappar	x	T			
Svartkvit	XX	H			
Stjertmeis	XX	ThV			
Lauvmeis	X	H			
Granmeis	XX	H			
Toppmeis	X	H			
Svartmeis	X	TH			
Blåmeis	XX	TH			
Kjøtmeis	XX	TH			
Spettmeis	X	H			
Trekrypar	X	Th			
Tornskate	X	TH			
Rosenvarslar	x	S			
Varslar	X	TV			
Nøtteskrike	X	Th			
Skjor	XX	H			
Nøttekråke					
Nuc. car. macrorh.	x	T			
Kaie	X	TV			
Kornkråke	X	TV			
Kråke	XXX	TH			
Svartkråke	X	Å(H)			
Ramn	XX	H			
Stare	XXX	THV			
(Rosenstare	x	T)			
Gråsporv	XX	H			
Pilfink	X	T			
Bokfink	XX	TH			
Bjørkefink	XXX	TH			
Grønfink	XX	THV			
Stillits	x	T			
Grønsisik	XX	TH			
Tornirisk	X	T			
Bergirisk	XXX	TH			
Gråsisik	XXX	THV			
Polarsisik	XX	TV			
Bandkorsnebb	x	T			
Grankorsnebb	X	T			

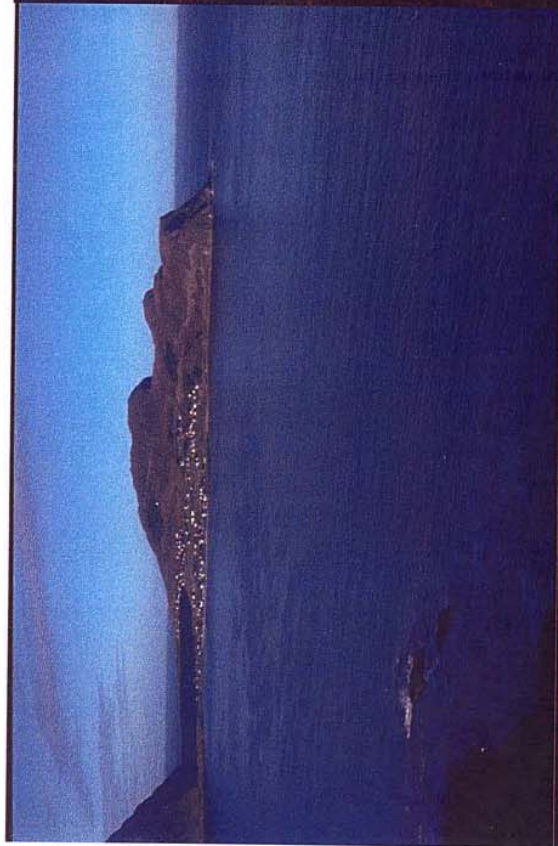
270 rapporterte artar, 34 underartar.
138 artar er hekkande eller antatt hekkande.

Oversikt over skildra lokalitetar på Runde, Remøy, Leinøy og Bergsøy

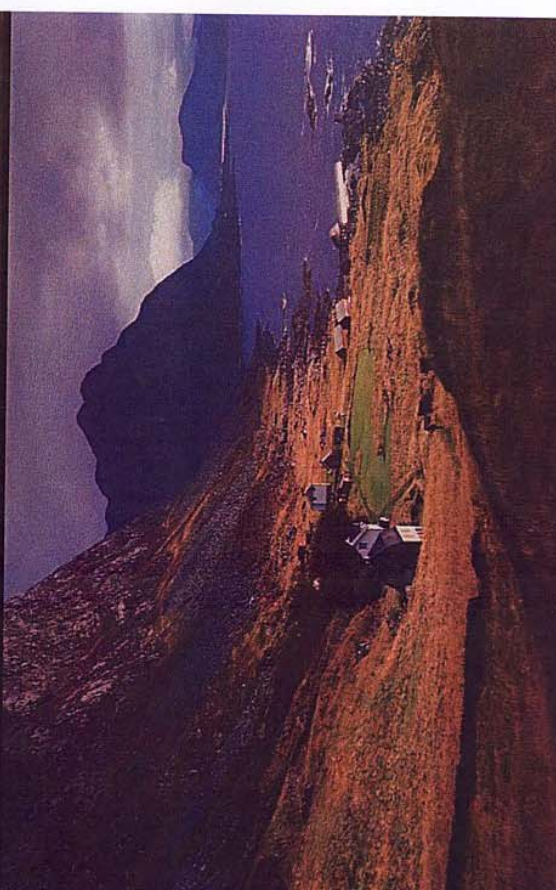
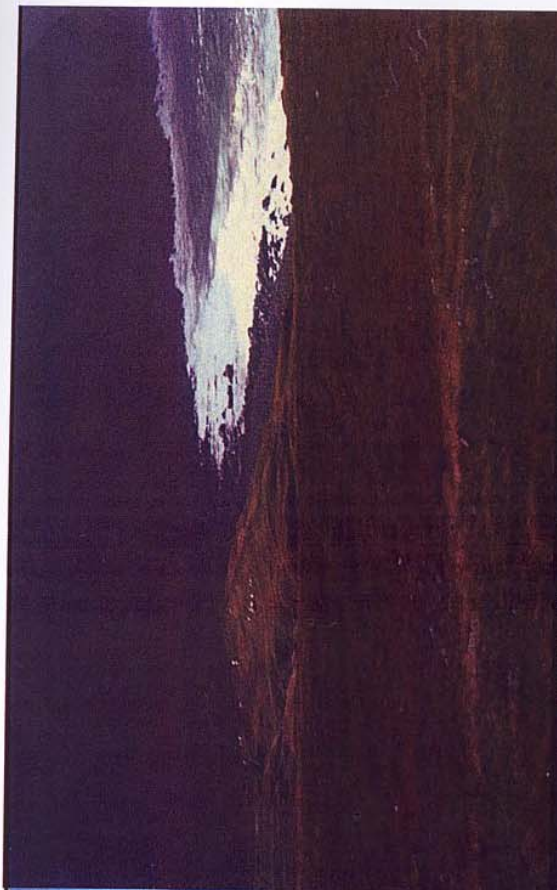

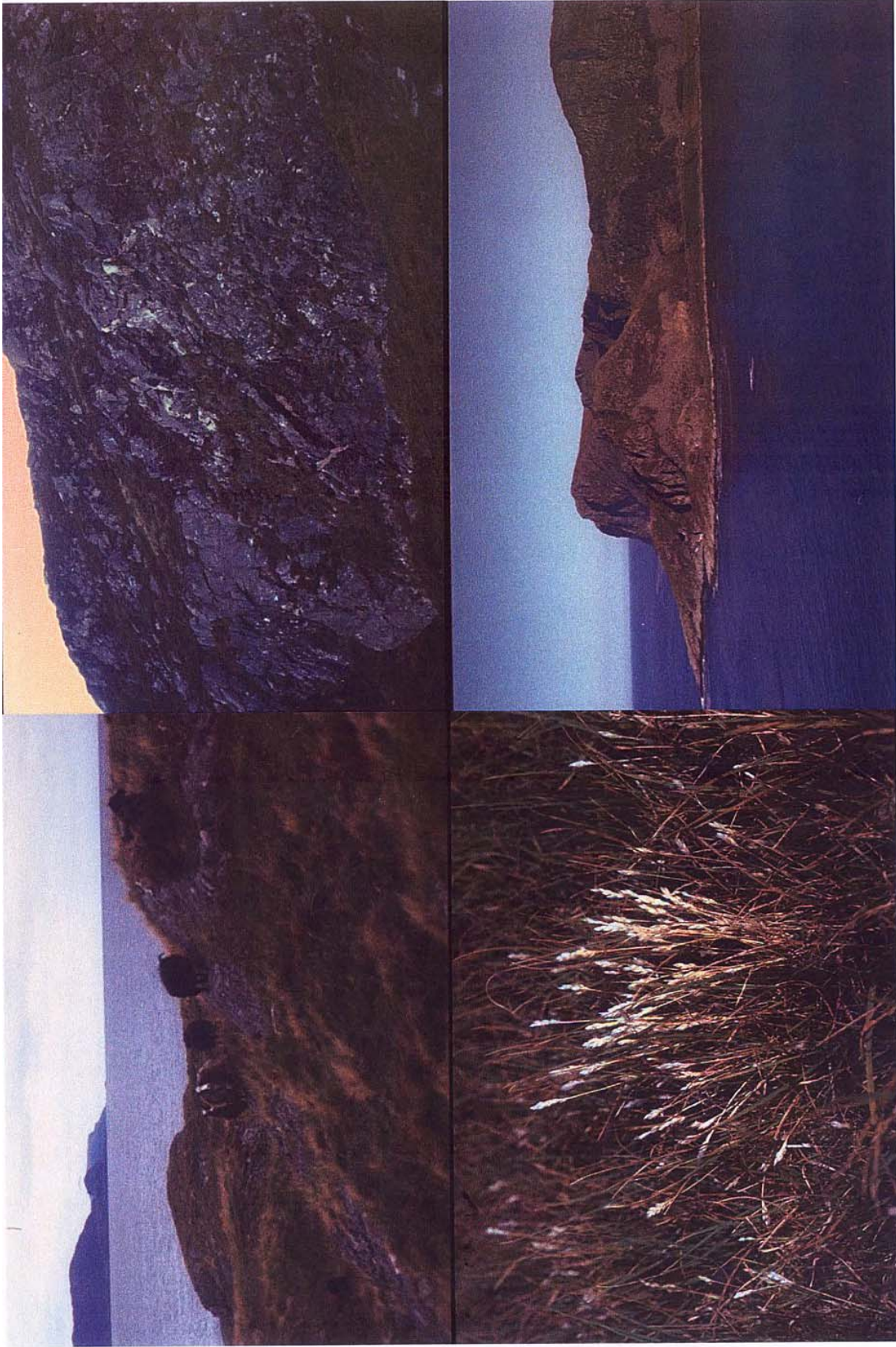

Øyst: Nerlandsøya sett frå Runde. Eidet som går over til Mulevika ser ein til venstre i bildet. Dei registrerte områda Muleneset-Okla og Barmen dekkjer store deler den nordlege delen av øya. Skjellingsneset i forgrunnen.
Nedst: Kopartunge (*Microglossum fuscovirens*). Mulevika 27.09.94

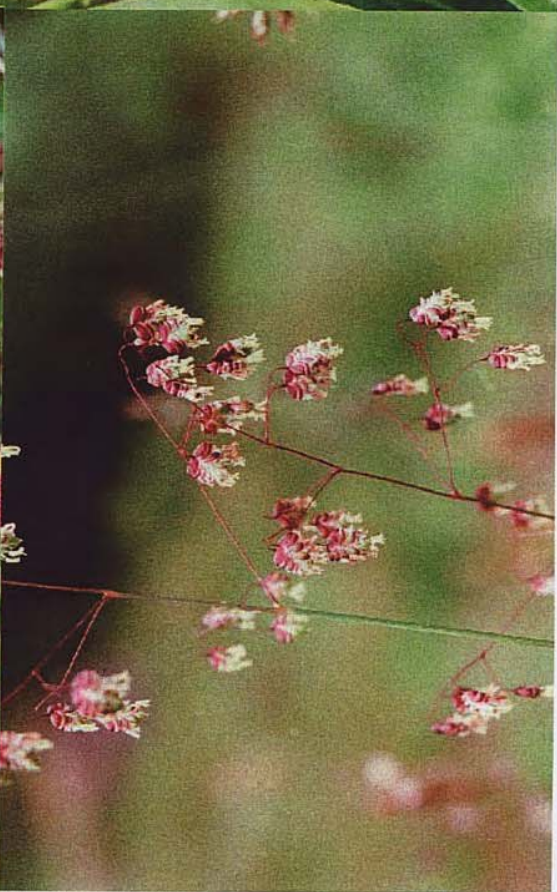

Øvst: Mulevika. Lokalteten er uvanleg velutvikla og med eit uvanleg stor artsutval av planter og sopp, og er ei av dei største og mest verdifulle kystgrasheiene i fylket
Nedst: Skorpa. Variert og særprega ytterkystlokalitet med gode bestandar av purpurlyng. I bakgrunnen ser vi sørvestlege del av Nerlandsøya og området Koparstad-Skorpesund, som har lokalitetar med raudlistearterne havburkne og kvitkurle (Alle foto J.B.Jordal)

Øvst: Gamal norsk sau ("utegangarsau"), Torvholmen på Flåvær. Det går sauer på mange av dei mindre øyane og holmane i Herøy no, og desse vil i framtida kunne verte viktig for å halde gamal kulturmark i hevd. Nedst: Dvergsnyle. Beitebegunstiga gras med viktige bestandar i Herøy. Mjeltevikneset på Bergsøya (Alle foto J.B.Jordal)

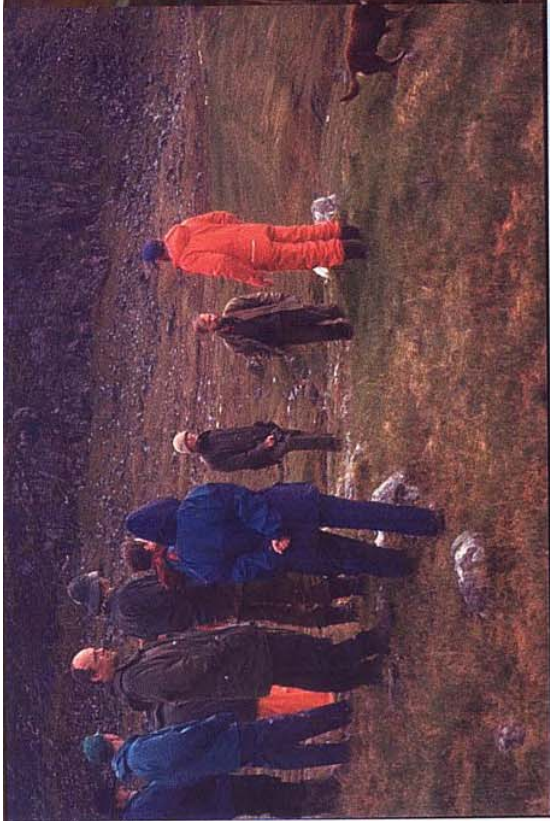
Øvst: Terneneset på Remøya, nordvendt berg. A-lokalitet på bakgrunn av artsrike naturbeitemarker og nordvendte kystberg. Øvst: Måganeset (med søre Handfangen) og området aust for søre Handfangen. Områda er viktige med bakgrunn i høvesvis beitemarkssopp og purpurlyng.

Øvst: Solblom, ein sjeldan art i kulturlandskapet er funnen i områda Jøsokbakke og Raudskar på Gurskøya. Det er viktig at bruken med slått og beiting held fram.
Nedst: Hjartegrass, ein art knytt til kalkrike enger. Arten er i sterk tilbakegang i fylket.

Øvst: Brudespore, noko kalkkrevande orkide som fins spreidd på Sunnmøre
Nedst: Kviturle, raudlista orkidé i gamle naturenger. Arten har i fylket eit tyngdepunkt på Sunnmøre.
(Alle foto: K. J. Grimstad)

Øvst: Synfaring i Mulevika. Synfaringa var ein del av ei kommunesamling Med tema kulturlandskap og skjøtsel. (Foto: J . B. Jordal)
Nedst: Vest for Løset. Området er i rapporten vurdert som svært viktig, og er del av eit stort område på nordvestre del av Gurskøya som er eit biologisk interessant område (Foto T.Hasund)

Øvst: Raud honningvokssopp, ein av dei sjeldnare beitemarksoppane i Mulevika (Foto J.B.Jordal)

Nedst: Tuftevatnet. Viktig som biotop for ei heil rekkje fugleartar, både som hekkebiotop (t.d. stokkand, raudstilk, strandsnipe og enkeltbekkasin), og i trekkridene og om vinteren. I og ved vatnet er det observert stjørtand, skeiand, lappfiskand, bergand, myrrikse, sivhøne og sothøne (Foto T. Hasund)